

~~No 205~~

F.A. 1962 Vol 5

9572

Vol. 5

C.N.A.S.

D 55/5

641063

D 000055, Vol. 5

Nr. 11

DOSAR

Instrucțiuni,

Rapoarte. —

Col. Galus, P. Albăni, Costela.

STRICT SECRET
=====

INSTRUCȚIUNI
=====

Consiliul de Miniștri al R.P.R., a constatat că în penitenciare și colonii de muncă se află o serie de deținuți preventiv, a căror deținere nu este justificată de acele motive care ar fi trebuit să ducă la arestarea preventivă și judecarea lor în această situație.

Astfel :

S'au făcut arestări cu umbră a fugii de răspundere din partea unor elemente din organele de urmărire penală și de justiție, dând curs diverselor influențe și presiuni, în loc să promoveze legalitatea.

Nu s'a ținut seamă în ce privește durata deținerii de prevederile categorice ale legii și în loc să se efectueze cercetare, instrucție și judecată rapidă și exemplară în raport de gravitatea faptelor, cursul acestei activități a fost nejustificat de întârziat.

De asemenea, s'a mai constatat că în ce privește deținuții condamnați definitiv, nu s'a respectat legalitatea deținerii, unii fiind ținută și după expirarea pedepsei.

S'a mai constatat că în penitenciare și colonii de muncă sunt și deținuți care se află în stare de privațiune de libertate, fără ca dețineră să se sprijine pe vreo hotărâre a organelor în drept.

Pentru înlăturarea acestor stări de lucruri, s'a constituit din însărcinarea Consiliului de Miniștri, o Comisiune Centrală, formată din Miniștrii Securității Statului, Afacerilor Interne și Justiției și Procurorul General al R.P.R. care dispune următoarele :

I.

În fiecare centru regional se va forma de îndată o comisiune alcătuită din :

- Procurorul unității regionale de procuratură ;
- Reprezentantul organului regional al Ministerului Securității Statului ;
- Reprezentantul delegați al Ministerului Afacerilor Interne ;
- Președintele Tribunalului Regional ;
- Șeful Secțiunii administrativ-politice al Comitetului Regional P.M.R.

Aceste comisii regionale vor forma pentru fiecare penitenciar sau colonie de muncă din zona regiunii respective câte o subcomisie cu aceeași structură, formată din delegați ai celor trei unități sau ai unităților în subordine. Reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne, în aceste subcomisii, va fi directorul penitenciarului sau directorul coloniei de muncă.

Atât comisii regionale, cât și subcomisiunile, vor lucra sub președinția procurorului de intră în componența lor.

Comisiunile regionale vor avea conducerea, coordonarea, îndrumarea și răspunderea la fața locului a acțiunilor subcomisiunilor.

II.

Subcomisiunile de la penitenciare și coloniile de muncă, vor proceda de îndată la efectuarea următoarelor lucrări :

Vor începe de îndată, la fața locului, verificarea situației fiecărui deținut preventiv, care se află fie în curs de cercetare sau instrucție, fie în curs de judecată, pentru a fi puși în libertate cei prevăzuți mai jos :

1/ Țăranii cu gospodării mici și mijlocii, precum și chiebușii deșinuți pentru neîndeplinirea la timp a muncilor agricole, pentru nerespectarea planului de cultură, pentru nedosmărire, negoșire, năntreținerea culturilor, năngrijirea pomilor, tăierea viilor, însămăntarea cu sămăntă netretată, nerepararea la timp a mașinilor, pascutul și tăierea de stuț de iasuri, năngrijirea cu combustibil a mașinilor agricole, nădeclararea terenurilor pe care le posedă, năexecutarea planului de tăcere, nătransportarea cerealelor de la câmp direct la arie, cosirea în vâlcă a anumitor cereale, însămăntarea cu mână, refuzul primirii planului de cultură, darea în dișă, înăntărea recoltei de pe câmp, producerea de grâu infectat, năprocurarea de sămăntă, nărespectarea pătăpăzițiilor privitoare la comasare.

- 2. Producătorii care nu au predat cotele în timpul stabilit dar care în momentul de față sunt cu cotele la zi.
- 3. Producătorii care, deși au predat cotele respective, dar intră în categoriile de gospodării cărora li se pot acorda scutiri și amânări potrivit Hotărârii Consiliului de Miniștri Nr.2221 din 21 Octombrie 1952.
- 4. Producătorii care nu au predat în întregime restanțele de cote din anii trecuți, care de asemenea intră în prevederile Hotărârii Consiliului de Miniștri mai sus arătate.
- 5. Țăranii cu gospodării mici și mijlocii pentru nerespectarea contractelor de cultură.
- 6. Țăranii cu gospodării mici și mijlocii pentru tăieri clandestine de vite, dacă sunt la prima faptă.
- 7. Țăranii cu gospodării mici și mijlocii, precum și citorii, pentru comerț clandestin, dacă sunt la prima faptă.
- 8. Cei deținuți pentru părăsirea locului de muncă, ferent de încadrarea juridică dată faptei, dacă sunt la prima faptă.
- 9. Cei deținuți pentru furturi mărunte din sectorul gospodăresc, dacă sunt la prima faptă.
- 10. Cei deținuți pentru neglijanță sau abuz de serviciu, atunci când este vorba de un prejudiciu sau o situațiune neînsoțită și sunt la prima faptă.
- 11. Cei deținuți pentru înșelăciune sau furt din sectorul particular, pentru fapte mărunte săvârșite pentru prima dată.
- 12. Cei deținuți pentru pășunat abuziv fără distrugerea plantelor și semințelor în pădurile Statului, precum și acei cari au tăiat arbori și transportat cu șostole, cu strâns frunzele ciupercii și cu cules fructe din pădurile Statului.
- 13. Micii meserieși dela este urmăriți pentru fapte mărunte conform legii 183/1949 și care sunt la prima faptă.
- 14. Cei deținuți pentru neplata impozitelor și care se încadrează în prevederile Hotărârii Consiliului de Miniștri Nr.2337 din 1 Nov.1952, privitoare la reduceri și scutiri de impozit.
- 15. Depășirea fondului de salariu și angajări peste numărul în special la Sfaturile Populare și micile unități economice și la marile unități, când aceasta a dus la depășirea planului producției.

16/ Depășirea prețului de achiziții a furajelor în cazul când s'a constatat că nu a existat o înțelegere între furnizori și cumpărători.

17/ Depășirea tarifelor de transporturi și a tarifelor de încărcare-descărcare, în cazul când s'a constatat că nu a existat o înțelegere între furnizori și cumpărători.

18/ Deținerea evidențelor contabile la zi, în măsuri în care nu a produs pagube economiei socialiste.

19/ Nerespectarea unor prețuri în operațiunile dintre unitățile din sectorul socialist.

20/ Recepționarea și achitarea din conturile de investiții a unor lucrări neterminate până la sfârșitul anului, dar cu acțiuni regularizate.

21/ Depășirea repetată a termenelor de plată a impozitelor, în limita sumei de 5.000 lei (de aplicat la liberi profesioniști și mici meseriași sau comercianți).

22/ Evaziuni fiscale în limita sumei de 5.000 lei, de aplicat la liberi profesioniști, mici meseriași și comercianți.

23/ Intrebuințarea creditelor agricole, în alte scopuri decât cele avute în vedere la acordarea creditului, în limita sumei de 5.000 lei și numai atunci când se referă la țărani săraci și mijlocași.

24/ Înstrăinarea de gajuri în sectorul agricol, în limita sumei de 1.000 lei și numai atunci când se referă la țărani cu gospodării mici și mijlocii.

25/ Deținuții bătrâni de la 55 ani în sus, femei și minori, urmăriți pentru faptele enumerate mai sus, indiferent de categoria lor socială.

26/ Bătăi între persoane particulare, fără vătămare corporală.

27/ Beții cu turburarea liniștei publice.

În afara celor menționați mai sus, subcomisiile se vor putea opri și la alte cazuri, însă cu aprobarea prealabilă cerută Comisiunii Regionale, care rânduind ei va cere avizul Comisiunii Centrale.

In scopul eliberării celor deținuți în situațiile mai sus arătate, subcomisiunile vor proceda în felul următor :

1/ Odată cu începerea verificării deținuților din penitenciare sau colonii de muncă, vor fi aduse de urgență prin organele competente, dosarele deținuților respectivi dela instanțe, procuraturi sau de acolo unde ele se află, pentru ca subcomisiunile să poată cunoaște starea exactă a fiecărui deținut din categoriile mai sus arătate și identifica pe fiecare dintre ei.

2/ In ceea ce privește punerea în libertate a deținuților aflați în situațiile prevăzute în prezentele Instrucțiuni, subcomisiunile vor proceda zilnic după cum urmează :

a) Pentru cei aflați în curs de cercetare sau instanțele se vor întocmi tabele în trei exemplar conform anexei. Tabelele vor fi semnate de toți membrii subcomisiunii și sigilate cu sigiliul unității de procuratură, după care un exemplar va fi reținut de către subcomisiune, un exemplar se va pune împreună cu dosarul celor prevăzuți în tabelele respective la procuraturile cărora aparțin, iar cel de al treilea exemplar va fi trimis Comisiunii Regionale respective.

Comisiunile Regionale vor controla și supraveghea pe teren aplicarea prezentelor Instrucțiuni.

Procuraturile la primirea tabelelor și dosarelor respective din oficiu, în cazuri si vor face formulă de punere în libertate a deținuților în conformitate cu legea, fără a fi nevoie de prezența deținutului.

b) Pentru cei în curs de judecată se va proceda ca mai sus, însă tabelele se vor comunica instanțelor în fața cărora se află pendinte cauzele deținuților. Instanțele vor riza din oficiu la primirea tabelelor și dosarelor în cauză și, termen de judecată și vor dispune din oficiu prin încheiere punerea în libertate provizorie a celor trecuți pe tabelele respective și aceasta în lipsa deținutului în conformitate cu legea.

In toate cazurile care fac obiectul eliberărilor de mai sus, cercetările, instrucțiile și judecata își vor continua apoi cursul în mod normal și conform legii cu încheierea în stare de libertate.

III

6

În felul mai sus arătat se va proceda și pentru verificarea celor deținuți în penitenciare și colonii de muncă în executarea unei hotărâri judecătorești sau a unei decizii administrative și a căror pedeapsă a expirat, precum și cu verificarea celor care se află deținuți fără hotărâre judecătorească sau decizie administrativă, pentru toate aceste cazuri subcomisiunile vor dispune măsurile legale de punere în libertate.

Nu vor fi puși în libertate următorii :

1.- Elemente legionare, condamnate prin sentința Tribunalului sau pe baza Hotărârii Consiliului de Miniștri Nr. 1554/1952 care deși au ispășit pedeapsa, dar care au deținut în mișcarea legionară funcții începând de la comandant inclusiv până la șef de garazoană.

2.- Deținuții care au ispășit pedeapsa însă au deținut funcția de peșet, președ în municipii, sau comune urbane, foști funcționari superiori și accii care au funcționat în poliția legionară.

3.- Deținuții condamnați pentru activitate teroristă, crime politice, spionaj, trădare, diversiune.

4.- Deținuții care până la condamnare, indiferent de funcția ce au deținut-o au avut o activitate îndelungată în mișcarea legionară, P.N.T., sau alte partide "istorice".

Deasemini accii care au deținut funcții în conducerea partidelor istorice până la comitetul județean inclusiv.

5.- Deținuții care au făcut parte din aparatul siguranței burgheze, S.S.I. și alte organe de informații și c. de informații.

6.- Accii deținuți care au fost deținutari ai regimului burghez (ministri, subsecretari de stat, secretari generali sau cu funcții similare), precum și senatorii și deputații.

7.- Deținuții legionari care deși n'au deținut funcții de răspundere (prevăzute în criteriile susmenționate), dar care au avut condamnări peste 10 ani, cât și acci condemați ca recidiviști.

8.- Deținuții care n'au dat dovadă de reeducare în timpul detenției (recalcitrați, n'au muncit).

Unitățile de procuratură regională vor lua măsuri pentru o strictă evidență a întregii desfășurări a acestor operațiuni, întocmind evidența statistică pe categorii de operațiuni, categorii sociale și a perioadei în care ele s' au desfășurat.

Conducerea penitenciarelor și a coloniilor de muncă se vor îngriji de liberarea foilor de drum pentru cei puși în libertate, precum și pentru hrana necesară și înmănera biletelor de eliberare.

Prezentele Instrucțiuni vor fi comunicate unităților de procuratură, de securitate și Ministerului Afacerilor Interne, cât și instanțelor judecătorești care trebuie să le aducă la îndeplinire.

Comisiunile constituite prin prezentele Instrucțiuni își vor organiza astfel munca încât sarcina lor să fie executată cât mai repede posibil, raportând zilnic asupra mersului acțiunii și în special asupra numărului de deținuți eliberați potrivit celor dispuse prin prezentele Instrucțiuni.

8

I N D E X LA R I

de felul cum vor prelucra comisiunile măsura eliberării categoriilor de deținuți și reținuți, la care se referă instrucțiunile date.

Ordinea actuală instaurată de regimul nostru de democrație populară, s'a realizat prin efortul întregului popor muncitor, fiind apărut prin Legile Republicii Populare Române. Legile țării exprimă astfel voința poporului muncitor din Patria noastră și au ca scop apărarea cuceririlor obținute de oamenii muncii dela oraș și sate, împotriva dușmanilor regimului nostru, dinlăuntru sau din afară. Aflându-ne în *perioada* construcție socialistă, aceste legi trebuie să fie respectate cu strictețe, asigurându-se prin aceasta desfășurarea muncii pașnice a poporului, pentru creșterea unei vieți mai bună.

Cei care se eliberează astăzi, s'au făcut vinovați prin faptele lor față de poporul nostru muncitor, astfel că nimeni nu se găsește deținut sau reținut fără să aibă vreo vină. Așa fiind, deținerea acestora este justificată și punându-se singuri în afara legilor pe care le-au călcat și al căror tăgă s'a întors astfel *împotriva* lor.

Totuși Guvernul Republicii Populare Române, în grija ca acești oameni să-și poată vedea de familiile și de gospodăriile lor, de a-i face să înțeleagă faptele condamnabile pe care le-au comis, și de a le da posibilitatea să înțeleagă drumul greșit pe care au mers până azi, dovădind acest lucru prin felul cum se vor comporta față de autorități, față de legile țării, față de avutul obștesc, față de obligațiile ce rezultă din construirea socialismului și din îndeplinirea planului de Stat, a hotărât ca parte din cei arestați preventiv să fie recrutați și judecați în stare de libertate, procedându-se *totodată* și la eliberarea imediată a celor care și-au executat *pedepsele*.

Pentru aceasta însă se impune :

- Ca elementele chiburuști să înțeleagă, însfârșit că legile populare le apără și pe ele, dacă se conformază întocmai dispozițiilor legii, dacă nu se împotrivesc muncii pașnice a poporului, dacă productivitatea lor nu stăvilăsc sau nu stânjenesc această muncă ;

- Ca elementele țărănimii sărace și mijlocăse, precum și cele muncitorești, să priceapă că încălcarea legilor populare înseamnă încălcarea propriilor lor interese, înseamnă a face jocul dușmanilor de clasă, dușmanilor unei viați mai bune și mai îmbelșugate pentru ei și familiile lor.

Din această situație, rezultă că atât primii cât și ceilalți, cărora li se dă această posibilitate de îndreptare, să dea dovadă că, corespund înțelegerii Guvernului, respectând cu strictețe în activitatea lor viitoare, legile și toate dispozițiunile sale.

PROPUNERI

privind constituirea unei comisii însărcinată cu revizuirea situației deținuților cu pedepsele expirate și cari se găsesc în C.M. și Penitenciare.-

Pe baza Hotărârii C.C.al P.M.R., privind revizuirea tuturor dosarelor deținuților a căror pedeapsă a expirat și ei continuă să fie internați în Colonii de Muncă, M.S.S., Procuraturii și M.A.I.

Aceste Comisii vor lucra în modul următor:

- O Comisie va lucra la Canalului Dunărea-Marea Neagră, unde la rândul ei va constitui o subcomisie la fiecare Colonie de Muncă a Canalului, compusă dintr'un delegat al M.S.S., Procuraturii și M.A.I. Delegatul M.A.I.-ului va fi chiar comandantul Coloniei.-

- O Comisie va lucra la șantierul Hidrocentralei "V.I. Lenin" - Bicaș, unde deasemeni va constitui subcomisii la fiecare Unitate de Muncă, la fel ca și cele de la Canal.-

Comisiile astfel instituite vor analiza dosarele următoarelor categorii de deținuți :

1.-Condamnați cu pedeapsă expirată și cari n'au fost puși în libertate la expirarea termenului.-

2.-Condamnații cu pedeapsă expirată și care au fost încadrați în Colonii de Muncă.-

3.-U.M-iștii cărora li s'au prelungit termenele de încadrare în Colonii de Muncă.-

4.-C.M-iștii cu pedepse expirate și care n'au fost puși în libertate la termen.-

și-i vor pune imediat în libertate, în afară de categoriile celor menționați în instrucțiunile Comisiei Centrale M.S.S. pag.6, punctele 1-8.-

Pentru elementele legionare care ar urma să fie puse în libertate, se va cere aprobarea Comisiei Centrale M.S.S.-

În acele colonii unde există și deținuți de drept comun, comisiile vor fi completate cu câte un delegat al Miliției.-

Comisiile vor completa tabelul anexă în triplu exemplar, din câte un exemplar va fi trimis Comisiei Centrale, un exemplar Comisiei Regionale, iar al treilea exemplar va rămâne la subcomisie

Intrucât mai există un număr de deținuți și în alte Colonii de Muncă și penitenciare în situația celor de mai sus, Comisiile se vor deplasa și la acestea pentru verificarea situației lor, după terminarea revizuirii celor de la Canal și Bicaș.-

Comisiile vor raporta zilnic către Comisia Centrală M.S.S., despre modul cum își desfășoară activitatea.-

În activitatea lor Comisiile se vor conduce după instrucțiunile Comisiei Centrale M.S.S.-

III.

În felul mai sus arătat se va proceda și pentru verificarea celor deținuți în penitenciare și colonii de muncă în executarea unei hotărâri judecătorești sau a unei decizii administrative și a căror pedeapsă a expirat, precum și cu verificarea celor care se află deținuți fără hotărâre judecătorească sau decizie administrativă, pentru toate aceste cazuri subcomisiile vor dispune măsuri legale de punere în libertate.-

Nu vor fi puși în libertate următorii:

1.-Elemente legionare, condamnate prin sentința Tribunalului sau prin pe baza Hotărârii Consiliului de Miniștri nr.1554/1952, care deși au ispășit pedeapsa, dar care au deținut în mișcarea legionară funcții începând de la comandant inclusiv până la șef de Garnizoană.-

2.-Deținuții cari au ispășit pedepsele însă au deținut funcție de prefect, primar în municipii sau comune urbane, foști funcționari superiori și acei cari au funcționat în Poliția legionară.-

3.-Deținuții condamnați pentru activitate teroristă, crime politice, spionaj, trădare, diversiune.-

4.-Deținuții cari până la condamnare, indiferent de funcția ce au deținut-o au avut o activitate îndelungată în mișcarea legionară, P.N.T. salte alte partide "istorice".

Deosemeni cei cari au deținut funcții în conducerea partidelor istorice până la comitetul județean inclusiv.-

5.-Deținuții cari au făcut parte din aparatul siguranței burgheze, S.S.I. și alte organe de informații și contra informații.-

6.-Acei deținuți care au fost demnitari ai regimului burghez (miniștri, subsecretari de Stat, secretari generali sau cu funcții similare), precum și senatorii și deputații.-

7.-Deținuții legionari care deși n'au deținut funcții de răspundere (prevăzute în criteriile susmenționate), dar care au avut condamnări peste 10 ani, cât și acei condamnați ca recidiviști.-

8.-Deținuții cari nu au dat dovadă de reeducare în timpul detenției (recalcitranți, n'au muncit).-

Unitățile de Procuratură Regională vor lua măsuri pentru o strictă evidență a întregii desfășurări a acestor operațiuni, întocmind evidența statistică pe categorii de infracțiuni, categorii sociale și a perioadei în care ele s'au săvârșit.-

Conducerea penitenciarelor și a coloniilor de muncă, se vor îngriji de eliberarea foilor de drum pentru cei puși în libertate, precum și pentru hrana necesară și înmânarea билетelor de eliberare

Prezentele instrucțiuni vor fi comunicate unităților de procuratură, de securitate, ale Ministerului Afacerilor Interne, cât și instanțelor judecătorești care trebuie să le aducă la îndeplinire.-

Comisiunile constituite prin prezentele instrucțiuni își vor organiza astfel munca, încât sarcinilor să fie executată cât mai repede posibil, raportând zilnic asupra mersului acțiunii și în special asupra numărului de deținuți eliberați potrivit celor dispuse prin prezentele instrucțiuni.-

PROPUNERI

Privind constituirea unei Comisii
incarinate cu revizuirea situatiilor
deținuților cu pedepsele expirate
și care se găsesc în C. și P.
banciară.-

Pe baza Hotărârii D.C. nr. 1.1.1. privind revizuirea
tuturor deciziilor deținuților cu pedepsele expirate și
privind și de continuarea de executare în coloniile de munți,
M.S.S., Procuraturii și M.A.I.-

Acționează Comisia următorul în scopul următor:

- O Comisie va lucra la Canalul sud-est
unde se va constitui o subcomisie la
colonia de munți a Canalului, compusă dintr-un delegat
al M.S.S., Procuraturii și M.A.I. delegatul M.A.I.-ului va
fi chiar comandantul coloniei.-

- O Comisie va lucra la centrul hidroclectric
"V.I. Lenin" - Suceava, unde de asemenea va constitui subcomisie
la fiecare unitate de munți, la fel ca și cele de la Canal.-

Comisiile astfel instituite vor analiza deciziile
de executare categoriei de deținuți:

- 1.- Condamnați cu pedepse expirate și care n-au
fost puși în libertate la expirarea termenului;
- 2.- Condamnați cu pedepse expirate și care se
sunt încadrați în coloniile de munți;
- 3.- U.M.-iști cărora li s-au prelungit termenele
de închisoare în coloniile de munți;
- 4.- U.M.-iști cu pedepse expirate și care n-au
fost puși în libertate la termen.-

Și-i vor pune în libertate, în afară de categoriile
celor menționați în Instrucțiunile Comisiei centrale M.S.S.
pagina 6, punctele 1-3.-

Pentru elementele logice care ar urma să fie
puși în libertate, se va cere aprobarea Comisiei centrale
M.S.S.-

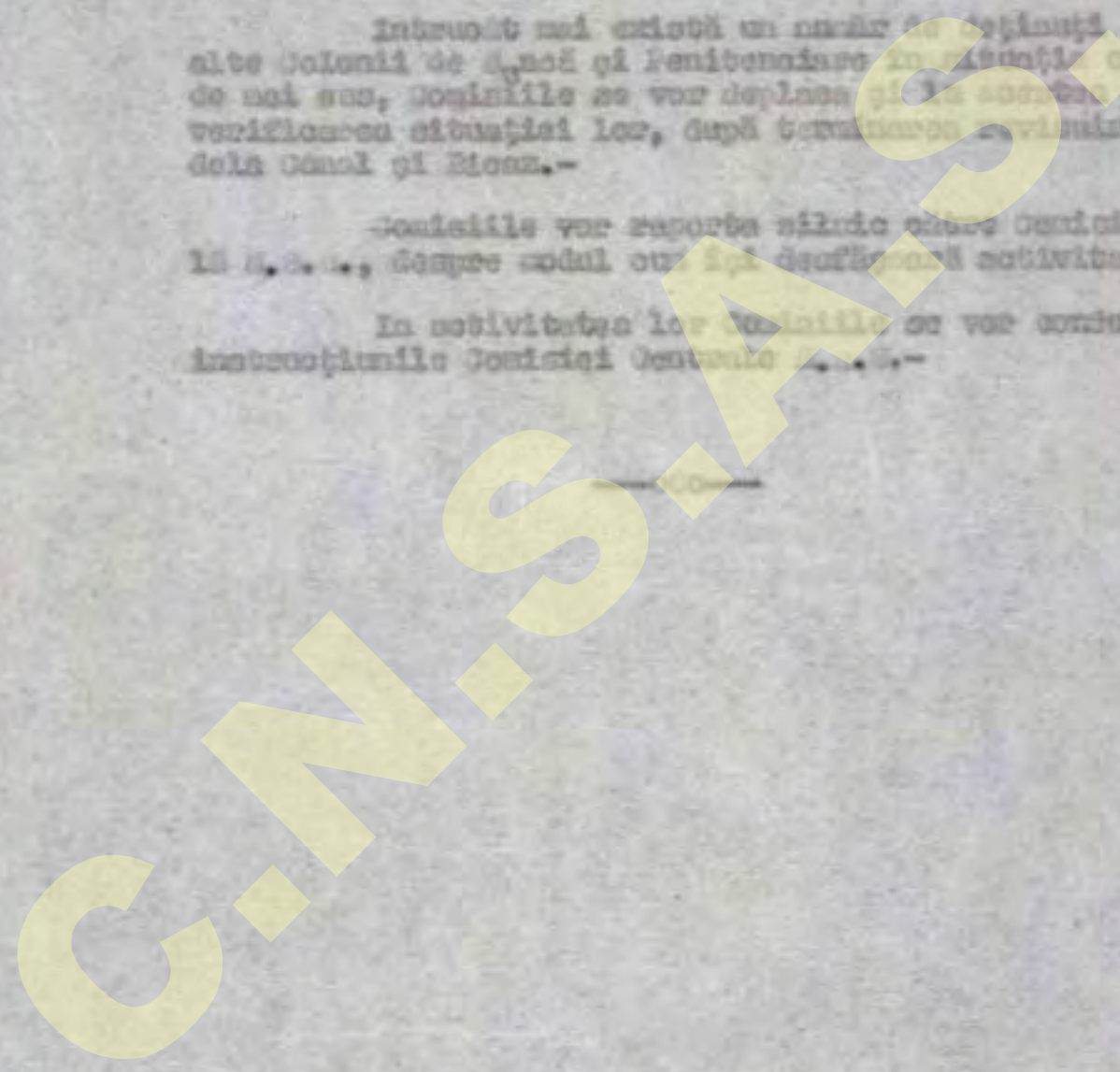
In toate coloile unde există și deținuți de drept comun, Comisiile vor fi compuse din câte un delegat al miliției.-

Comisiile vor completa tabelul anexă în trei exemplare, din care un exemplar va fi trimis Comisiei Centrale, un exemplar comisiei regionale, iar al treilea exemplar va rămâne la subcomisie.-

Intrucât mai există un număr de deținuți și în alte Colonii de muncă și Penitenciare în situația celor de mai sus, Comisiile se vor deplasa și la acestea pentru verificarea situației lor, după terminarea revizuirii celor de la Canal și Bicoz.-

Comisiile vor raporta zilnic către Comisia centrală M.S.M., despre modul cum își desfășoară activitatea.-

In activitatea lor Comisiile se vor conduce după instrucțiunile Comisiei Centrale M.S.M.-

P R O P U N E R I

PENTRU FIXAREA UNOR CRITERII PRIVITOARE LA ÎNSUȘIRILE
 ȘI LA DEȚINEREA UNOR CATEGORII DE DEȚINUȚI

In conformitate cu Hotărârea C.C. al R.M.R. privind la supravegherea legalității și a condițiilor de executarea pedepșelor, propunem fixarea următoarelor criterii privitoare la prelungirea deținerii următoarelor categorii de deținuți :

1. Elemente legionare, condamnate prin sentința Tribunalului său pe baza Hotărârii Consiliului de Miniștri No..... care deși au împlinit pedepșă, dar care au deținut în mișcarea legionară funcții începând dela comandant inclusiv până la șef de garnisonă.
2. Deținuți care au împlinit pedepșele însă au deținut funcții de prefect, primar în municipii, sau comune urbane, foști funcționari superiori și eccl care au funcționat în poliția legionară.
3. Deținuți condamnați pentru activitate teroristă, crime politice, spionaj, trădare, diversione.
4. Deținuți care până la condamnare, indiferent de funcția ce au deținut-o, au avut o activitate îndelungată în mișcarea legionară, R.M.R. sau alte partide "istorice".
5. Deținuți care au făcut parte din aparatul siguranței burgheze, S.S.I. și alte organe de informații și contra-informații.
6. Eccl deținuți care au fost demnitari ai regimului burghez (miniștri, subsecretari de stat, secretari generali sau cu funcții similare).

7. Deținuții legionari care deși nu au deținut funcții de răspundere (prevăzute în criteriile susmenționate) dar care au avut condamnări peste 10 ani, cât și acei condamnați ca recidiviști.

8. Deținuții care nu au dat dovadă de reeducare în timpul detenției (recalcitranți, n'au suncit).

—o—o—o—

C.N.S.A.S.

INSTITUTUL

in activitatea subsecțiilor

1. Verificarea tuturor dovezilor tip U.S. pentru a se vedea dacă s-au putut realiza încălzirea lor (nu sunt probe pentru faptul că au fost realizate).

2. - Serviciul dovezilor nu va face în felul următor:

- dovezile care sunt de fapt conștiente și cu termen în zile de executare (ex: 1998-1999, etc.) nu vor fi legate separat cu un bilet de executare în care să se noteze albușurile lor.

- dovezile privind internarea asupra cărora subsecțiunile și specialiștii (dacă termenul le-a expirat nu sunt deosebiți și puși în libertate). Aceste dovezii vor fi legate separat cu un bilet de executare în care să se noteze prelungirea termenului.

- dovezile privind internarea care au fost puși în libertate, se va procedea cu totul altfel.

3. - Se vor face tabele de internare a căror perioada expiră la data de 1 aprilie a.o., tabele care vor fi înțelese la Comitetul Național respectiv pentru a fi executate la data expirării pedepsei.

- dovezile privind accesul categoric vor fi legate separat cu un bilet de executare în care să se noteze albușurile lor.

puși în libertate la data expirării.-

4.- În tabelele care se înaintează pentru Comisia Centrală se va arăta în mod amănunțit: motivale arestării și motivale pentru care casesa punerea în libertate. La rubrica "observații" se va arăta pentru fiecare internat propus pe acest tabel comportarea în muncă și comportarea disciplinară. Aceste relații vor fi luate de către subordonații de la Biroul Productiv și Operativ, pe rând, concomitent.-

5.- În tabelele de internare care sunt propuse pentru eliberare se va arăta domeniul activității și modul cum acesta s'au comportat în timpul reținerii și felul cum au muncit.-

6.- Se va face tabel separat pentru Comisia Centrală cu col. bolnavi și inapți de muncă arătându-se în mod amănunțit factele pentru care este deținut, precum și motivale pentru care li propunem pentru eliberare sau domiciliul obligatoriu (pentru col. bolnavi se va lua avizul medicului unității).-

7.- La sfârșitul lucrării deținerii în lagărul respectiv, se va face un raport amănunțit în care se va

arăta:

- Numărul internărilor în lagăr
- " celor eliberați
- " celor eliberați cu domiciliul obligatoriu.
- " celor propuși pentru prelungire
- " celor ce vor fi eliberați la data expirării (până la 1 Aprilie n.o.).-

- Date privind unele deficiențe semnalate, în colonie sau lagărul respectiv (sătești, alimentație, stăruie, etc.).-

- Să se denumească de exemplu în cecece privitoare felul cum sunt încheiate unele cauze de anchetă,

arătându-se regionala care a întocmit dosarul.--

- Greutățile întâmpinate de subcomisii, colaborarea din anul subcomisiei, eventual dacă a primit sprijin sau nu din partea Comisiei speciale.--

- diferite propuneri --

C.N.S.A.S.

INSTRUCȚII

19

INDICĂTORI

În activitatea subcomisiiilor.

1.-Verificarea tuturor dosarelor tip U.S., pentru a se vedea dacă s-au luat în considerare toate probele pentru faptul că au avut loc incendii.-

2.-Comitetul de Științe va face în felul următor:

- vor fi cercetate cu fapte concrete și cu termenii în care de exemplu (ex. 1952-1955, etc...) au fost luate decizii cu privire la eliberarea în caz de arată circumstanțele lor.-

- vor fi cercetate în ceea ce privește interesul asupra sub-comisiei și comisiile speciale (deși termenii le-a expirat nu sunt de acord să fi puși în libertate. Aceste cazuri vor fi legate separat cu un bilet de exemplu în care se va cere prelungirea termenului.-

- vor fi cercetate în ceea ce privește interesul asupra sub-comisiei și comisiile speciale (deși termenii le-a expirat nu sunt de acord să fi puși în libertate. Aceste cazuri vor fi legate separat cu un bilet de exemplu în care se va cere prelungirea termenului.-

3.-Se vor face toate tabele de înțelegere a tuturor posesorilor expirați la data de 1 Aprilie a.c., tabele care vor fi luate la Comandamentul Legăturii respective pentru a fi executate la data expirației posesorilor.-

- vor fi cercetate în ceea ce privește interesul asupra sub-comisiei și comisiile speciale (deși termenii le-a expirat nu sunt de acord să fi puși în libertate. Aceste cazuri vor fi legate separat cu un bilet de exemplu în care se va cere prelungirea termenului.-

pagi in libertate la data expirării.-

4.- In tabelala care se incheie pentru
Comisia Controlului se va arata in mod corespunzator motivele
arrestării și motivele pentru care s-a cerut punerea in libe-
tate. In rubrica "observatii" se va arata pentru fiecare
incheiere propusă pe ceet totel comportarea in timpul și
comportarea disciplinară. Aceste rubrici vor fi luate in
altor documente ale sistemului de executie și control, pen-
tru controlul.-

5.- In tabelala de incheiere care sunt pro-
pusi pentru eliberare se va arata incheierile celui care cere
sa se elibereze in timpul executiei și celui care cu-
stodiează.-

6.- Se va face tabel separat pentru Comisia
Controlului cu privire la incheieri de executie subințele
mod corespunzator pentru care s-a cerut, precum
și motivele pentru care s-a cerut pentru eliberare sau
pentru obligatoriu (pentru cei bolnavi se va lua cel-
sul medical al medicului).-

7.- In afară de tabelul prezentat in anexa la
regulamentul, se va face un raport anual in care se va
arata:

- Numărul incheierilor in lege
- " ceter eliberati
- " ceter eliberati cu obligatoriu
- " ceter propusi pentru punere in
- " ceter ce vor fi eliberati la data
expirării (pană la 1 aprilie n.d.).-

- In privința unei documentații se arată, in
tabelala de incheiere și raportul anual (pentru, incheierile, starea
sanitara, etc.).-

- Se va face un exemplu de incheiere in care se va
arata cum se face incheierea si cum se face raportul.

arbitrându-se regionala care a întocmit dosarul.-

- Grupurile întâmpinate de subcomisii, colo-
norerardim nănu subcomisiei, eventual dacă a primit
sprijin sau nu din partea Comisiei speciale.-

- diferite pro. unari -

C.N.S.A.S.

INDRUMARI

În activitatea subcomisiilor

1.- Verificarea tuturor dosarelor tip U.M. pentru a se vedea dacă e sau nu justă încadrarea lor (nu sunt probe pentru faptul pentru care a fost încadrat).-

2.- sortimentul dosarelor se va face în felul următor:

- Dosare care sunt cu fapte concrete și cu termen în curs de executare (ex. 1952-1955, etc...) se vor lega separat cu un bilet deasupra în care să se arate situația lor.-

- Dosare privind internații asupra cărora subcomisia și comisia specială (deși termenul le-a expirat și sunt deosebiți și puși în libertate. Aceste dosare vor fi legate separat cu un bilet deasupra în care se va cere prelucrarea termenului.-

- Dosare privind internații care au fost puși în libertate. Se va proceda ca mai sus.-

3.- se vor face tabele de internații a celor pedepsiți expiră până la data de 1 Aprilie a.c., tabele care vor fi luate la Comandantul Lagărului respectiv pentru a fi executate la data expirării pedepsei.-

Dosarele privind această categorie vor fi legate separat cu un bilet deasupra în care să se arde ordina de a fi puși în libertate la data expirării.-

4.- In tabelele care se inainteaza pentru Comisia Centrala se va arata in mod amanuntit, motivele arestarii si motivele pentru care cerea punerea in libertate. In rubrica "observatii" se va arata pentru fiecare internat propus pe acest tabel comportarea in zina si comportarea disciplinara. Aceste relatii vor fi luate in cunostinta subcomisiei de la Biroul Informativ si Operativ, prin tov. Comandant.-

5.- In tabelele de internati care sunt propusi pentru eliberare se va arata de asemenea modul cum accepta s'au comportat in timpul detinerii si felul cum au lucrat.

6.- Se va face tabel separat pentru Comisia Centrala cu cei bolnavi si infirmi de un an sau mai mult in mod amanuntit. Tabelele pentru care este detinut, precum si motivele pentru care il propunem pentru eliberare sau domiciliul obligatoriu (pentru cei bolnavi se va lua in calcul starea de sanatate).

7.- In cadrul lucrului de birou in lagarul respectiv, se va face un raport amanuntit in care se va arata:

- Numarul internatilor bolnavi
- " " celor eliberati
- " " celor eliberati cu domiciliul obligatoriu.-
- " " celor propusi pentru preluare
- " " celor ce vor fi eliberati la data exirării (pana la 1 Aprilie n.c.).-
- Date privind unele deficiente sesalate in colonia sau lagarul respectiv (batai, alimentatia, starea sanitară, etc.).
- Sa se dea exemple de lipsuri in casele private ale celor care sunt inchisati unde se afla, aratandu-se de asemenea starea de sanatate a acestora.-
- Greutatile intampinate de subcomisie, colaborarea din anul subcomisiei, eventual date privind

- 3 -

jin sau nu din partea Comitetului Special.-

- diferite propuneri -

C.N.S.A.S.

I N S T R U C T I U N I

=====

Consiliul de Miniștri al R.P.R., a constatat că în penitenciare și colonii de muncă se află o serie de deținuți preventiv, a căror deținere nu este justificată de acele motive care ar fi trebuit să ducă la arestarea preventivă și judecarea lor în această situațiune.

Astfel :

S'au făcut arestări ca urmare a fugii de răspundere din partea unor elemente din organele de urmărire penală și de justiție, dând curs diverselor influențe și presiuni, în loc să promoveze legalitatea.

Nu s'a ținut seamă în ce privește durata deținerii de prevederile categorice ale legii și în loc să se efectueze o corectare, instrucție și judecată rapidă și exemplară în raport de gravitatea faptei, cursul acestei activități a fost nejustificat de întârziat.

Deasemenea, s'a mai constatat că în ce privește deținuții condamnați definitiv, nu s'a respectat legalitatea deținerii, unii fiind ținuti și după expirarea pedepsei.

S'a mai constatat că în penitenciare și colonii de muncă sunt și deținuți care se află în stare de privațiune de libertate, fără ca deținerea să se sprijine pe vreo hotărâre a organelor în drept.

Pentru înlăturarea acestor stări de lucruri, s'a constituit din însărcinarea Consiliului de Miniștri, o Comisiune Centrală, formată din Miniștrii Securității Statului, Afacerilor Interne și Justiției și Procurorul General al R.P.R. care va pune următoarele :

I.

În fiecare centru regional se va forma de îndată o comisiune alcătuită din :

- Procurorul unității regionale de procuratură ;
- Reprezentantul organului regional al Ministerului Securității Statului ;
- Reprezentantul delegați ai Ministerului Afacerilor Interne;
- Președintele Tribunalului Regional ;
- Șeful Secțiunii administrativ-politice al Comitetului Regional P.M.R.

Aceste comisii regionale vor forma pentru fiecare penitenciar sau colonie de muncă din raza regiunii respective câte o subcomisie cu aceeași structură, formată din delegați ai școlor regi unități sau ai unităților în subordine. Reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne, în aceste subcomisii, va fi directorul penitenciarului sau directorul coloniei de muncă.

Atât comisii regionale, cât și subcomisiunile, vor lucra sub președinția procurorului ce intră în componența lor.

Comisiunile regionale vor avea conducerea, coordonarea, organizarea și răspunderea la fața locului a acțiunilor subcomisiunilor.

II.

Subcomisiunile de la penitenciare și coloniile de muncă, vor proceda de îndată la efectuarea următoarelor lucrări :

Vor începe de îndată, la fața locului, verificarea situației fiecărui deținut preventiv, care se află fie în curs de cercetare sau instrucție, fie în curs de judecată, pentru a fi puși în libertate cei prevăzuți mai jos :

1/ Țăranii cu gospodării mici și mijlocii, precum și chiburi și deținuți pentru neîndeplinirea la timp a muncilor agricole, pentru nerespectarea planului de cultură, pentru neglijență, negunoire, neîntreținerea culturilor, neîngrijirea pomilor, nestroșirea viilor, însămânțarea cu sămânță netretată, nerepararea la timp a mașinilor, pescuitul și tăierea de stuț de izuri, neprovizionarea cu combustibil a mașinilor agricole, nedeclararea terenurilor pe care le posedă, neexecutarea planului de tractare, netransportarea cerealelor de la câmp direct la arde, cosirea în vârf a grânilor, însămânțarea cu mâne, refuzul primirii planului de cultură, darea în dija, împărțirea recoltei de pe câmp, darea de grâu infectat, neprocurarea de sămânță, nerespectarea condițiilor privitoare la comasare.

./.

2. -Producătorii care nu au predat cotele în timpul stabilit, dar care în momentul de față sunt cu cotele la zi.

3. -Producătorii care, deși nu au predat cotele respective, dar intră în categoriile de gospodării cărora li se pot acorda scutiri și scutiri potrivit Hotărârii Consiliului de Miniștri Nr.2221 din 21 Octombrie 1952.

4. -Producătorii care nu au predat în întregime restanțele de cote din anii trecuți, care deosebi nu intră în prevederile Hotărârii Consiliului de Miniștri mai sus arătate.

5. -Tărenii cu gospodării mici și mijlocii pentru nerespectarea contractelor de cultură.

6. -Tărenii cu gospodării mici și mijlocii pentru tăieri clandestine de vite, dacă sunt la prima faptă.

7. -Tărenii cu gospodării mici și mijlocii, precum și muncitorii, pentru concert clandestin, dacă sunt la prima faptă.

8. -Cei deținuți pentru părăsirea locului de muncă, în afară de încadrarea juridică dată fetei, dacă sunt la prima faptă.

9. -Cei deținuți pentru furturi mărunte din sectorul agricol, dacă sunt la prima faptă.

10. -Cei deținuți pentru neglijență sau abuz de serviciu, atunci când este vorba de un prejudiciu sau o situațiune neînsemnată și sunt la prima faptă.

11. -Cei deținuți pentru înșelăciune sau furt din sectorul particular, pentru fapte săvârșite și săvârșite pentru prima dată.

12. -Cei deținuți pentru păgănat abuziv fără distrugerea plantației și semănăturii în pășuni, tetului, precum și acei cari au tăiat erberi și transportat cotele, au strâns frunzare, culcos și au cules fructe din pădurile Statului.

13. -Micii comercianți de la țară sunt deținuți pentru fapte mărunte conform legii 193/1949 și care sunt la prima faptă.

14. -Cei deținuți pentru neplata impozitelor și care se încadrează în prevederile Hotărârii Consiliului de Miniștri Nr.2337 din 1 Nov.1952, privitoare la reduceri și scutiri de impozite.

15. -Depășirea fondului de salar și angajări peste schemă în special la Sfeturile Populare și micile unități economice sau la marile unități, când aceasta a dus la depășirea planului de producție.

16/ Depășirea prețului de achiziții a furajelor și a altor produse alimentare când s'a constatat că nu a existat o înțelegere între furnizori și cumpărători.

17/ Depășirea tarifelor de transporturi și a tarifelor de încărcare-descărcare, în cazul când s'a constatat că nu a existat o înțelegere între furnizori și cumpărători.

18/ Deținerea evidențelor contabile la zi, în măsura în care nu a produs pagube economiei socialiste.

19/ Nerespectarea unor proceduri în operațiunile dintre unitățile din sectorul socialist.

20/ Recepționarea și achitarea din conturile de investiții a unor lucrări neterminate până la sfârșitul anului, dar cu acțiuni regularizate.

21/ Depășirea repetată a termenelor de plată a impozitelor, în limita sumei de 5.000 lei (de aplicat la liberi profesioniști și mici meseriași sau comercianți).

22/ Evaziuni fiscale în limita sumei de 5.000 lei, de aplicat la liberi profesioniști, mici meseriași și comercianți.

23/ Intrebuințarea creditelor agricole, în alte scopuri decât cele avute în vedere la acordarea creditului, în limita sumei de 5.000 lei și numai atunci când se referă la țărani săraci și mijlociași.

24/ Instrăinarea de gajuri în sectorul agricol, în limita sumei de 1.000 lei și numai atunci când se referă la țărani cu gospodării mici și mijlocii.

25/ Deținuții bătrâni de la 55 ani în sus, femei și minori, urmăriți pentru fapte enumerate mai sus, indiferent de categoria lor socială.

26/ Bătăi între persoane particulare, fără vătămare corporală.

27/ Beție cu turburarea liniștei publice.

În afară de cazurile menționate mai sus, subcomisiile se vor putea opri și în alte cazuri, însă cu aprobarea prealabilă a Comisiunii Regionale, care la rândul ei va cere avizul Comisiunii Centrale.

In scopul eliberării celor deținuți în situațiunile mai sus arătate, subcomisiunile vor proceda în felul următor :

1/ Odată cu începerea verificării deținuților din penitenciar sau colonii de muncă, vor fi aduse de urgență prin organele competente, dosarele deținuților respectivi dela instanțe, procuraturi sau de acolo unde ele se află, pentru ca subcomisiunile să poată cunoaște situația exactă a fiecărui deținut din categoriile mai sus arătate și identifica pe care dintre ei.

2/ În ceea ce privește punerea în libertate a deținuților aflați în situațiunile prevăzute în prezentele Instrucțiuni, subcomisiunile vor proceda zilnic după cum urmează :

a) Pentru cei aflați în curs de cercetare sau instrucție se vor întocmi tabele în triplu exemplar conform anexei. Tabelele vor fi semnate de toți membrii subcomisiunii și sigilate cu sigiliul unității de procuratură, după care un exemplar va fi reținut de către subcomisiune, un exemplar se va înainta împreună cu dosarele celor prevăzuți în tabelele respective către procuraturile cărora aparțin, iar cel de al treilea exemplar se va trimite Comisiunii Regionale respective.

Comisiunile Regionale vor controla și supraveghea pe teren aplicarea prezentele Instrucțiuni.

Procuraturile la primirea tabelelor și dosarelor respective din oficiu, în același zi vor face formale de punere în libertate a deținuților în conformitate cu legea, fără a fi necesară de prezența deținutului.

b) Pentru cei în curs de judecată se va proceda ca mai sus, însă tabelele se vor comunica instanțelor în fața cărora se află pendinșe cauza deținutului. Instanțele vor fixa din oficiu la primirea tabelelor și dosarelor în același zi, termen de judecată și vor dispune din oficiu prin încheiere punerea în libertate provizorie a celor trecuți pe tabelele respective și aceasta în lipsa deținutului în conformitate cu legea.

În toate cazurile care fac obiectul eliberărilor de mai sus, cercetările, instrucțiile și judecările vor continua apoi cursul în mod normal și conform legii cu inculpatul în stare de libertate.

III

In felul mai sus arătat se va proceda și pe baza verificării celor deținuți în penitenciare și colonii în urma executării unei hotărâri judecătorești sau a unei decizii administrative și a căror pedeapsă a expirat, precum și cu verificarea celor care se află deținuți fără hotărâre judecătorească sau decizie administrativă, pentru toate aceste cazuri subcomisiunile vor dispune măsurile legale de punere în libertate.

Su vor fi puși în libertate următorii :

1.- Elemente legionare condamnate prin sentința Tribunalului sau pe baza Hotărârii Consiliului de Miniștri Nr. 1554/1952 care deși au ispășit pedeapsa, dar care au deținut în mișcarea legionară funcții începând de la comandant inclusiv până la șef de goraizeană.

2.- Deținuții care au ispășit pedepsale însă au deținut funcția de prefect, primar în municipii, sau comune urbane, foști funcționari superiori și acei care au funcționat în poliția legionară.

3.- Deținuții condamnați pentru activitate teroristă, crime politice, spionaj, trădare, diversivne.

4.- Deținuții care până la condamnare, indiferent de funcția ce au deținut-o au avut o activitate îndelungată în mișcarea legionară, P.N.T., sau alte partide "istorice".

Deasemini acei care au deținut funcții în conducerea partidelor istorice până la comitetul județean inclusiv.

5.- Deținuții care au făcut parte din aparatul siguranței burgheze, S.S.I. și alte organe de informații și contra-informații.

6.- Acei deținuți care au fost demnitari ai regimului burghez (ministri, subsecretari de stat, secretari generali sau cu funcții similare), precum și senatorii și deputații.

7.- Deținuții legionari care deși n'au deținut funcții de răspundere (prevăzute în criteriile susmenționate), dar care au avut condamnări peste 10 ani, cât și acei condamnați ca recidiviști.

8.- Deținuții care n'au dat dovadă de reeducare în timpul detenției (recalcitrenți, n'au muncit).

Unitățile de procuratură regională vor lua măsuri pentru o strictă evidență a întregii desfășurări a acestor operațiuni, întocmind evidența statistică pe categorii de infracțiuni, categorii sociale și a perioadei în care ele s'au desfășurat.

Conducerea penitenciarilor și a coloniilor de lucru se vor îngriji de eliberarea foilor de drum pentru cei puși în libertate, precum și pentru hrana necesară și înmănera biletelor de eliberare.

Prezentele Instrucțiuni vor fi comunicate unităților de procuratură, de securitate, ale Ministerului Afacerilor Interne, cât și instanțelor judecătorești care trebuie să le aducă la îndeplinire.

Comisiunile constituite prin prezentele Instrucțiuni își vor organiza astfel munca încât sarcina lor să fie executată cât mai repede posibil, raportând zilnic asupra mersului acțiunii și în special asupra numărului de deținuți eliberați potrivit celor dispuse prin prezentele Instrucțiuni.

INDRUMARI

de felul cum vor prelucra comisiunile măsura eliberării categoriilor de deținuți și reținuți, la care se referă Instrucțiunile date.

Ordinea actuală instaurată de regimul nostru de democrație populară, s'a realizat prin efortul întregului popor muncitor, fiind apărut prin Legile Republicii Populare Române. Legile țării exprimă astfel voința poporului muncitor din Patria noastră și au ca scop apărarea cuceririlor obținute de oamenii muncii dela oraș și sate, împotriva dușmanilor regimului nostru, dinlăuntru sau din afară. Aflându-ne în plină construcție socialistă, acest legi trebuie să fie respectate cu strictețe, asigurându-se prin aceasta desfășurarea muncii pașnice a poporului, pentru creșterea unei vieți mai bune.

Cei care se eliberează astăzi, s'au făcut vinovați prin faptele lor față de poporul nostru muncitor, astfel că nimeni nu se găsește deținut sau reținut fără să aibă vreo vină. Așa fiind, deținerea acestora este justificată și punându-se singuri în afara legilor pe care le-au călcat și al căror tăgă s'a întors astfel împotriva lor.

Totuși Guvernul Republicii Populare Române, în grija ca acești oameni să-și poată vedea de familiile și de gospodăriile lor, de a-i face să înțeleagă faptele condamnabile pe care le-au comis, și de a le da posibilitatea să înțel că drumul greșit pe care au mers până azi, dovedind acest lucru prin felul cum se vor comporta față de autorități, față de legile țării, față de avutul obștasc, față de obligațiile ce rezultă din construirea socialismului și din îndeplinirea planului de Stat, a hotărît ca parte din cei arestați preventiv să fie cercetați și judecați în stare de libertate, procedându-se totodată și la eliberarea imediată a celor care și-au executat pedepsele.

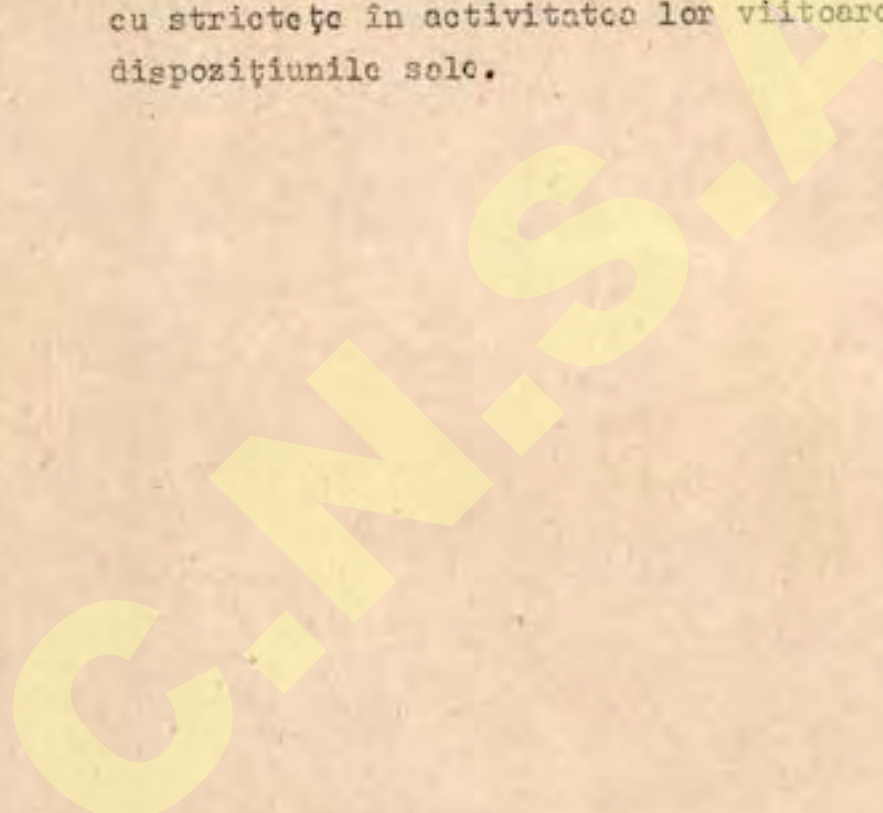
Pentru aceasta însă s'impune :

.. // ..

- Ca elementele chinburcești să înțeleagă, înțelegând că legile populare le apără și pe ele, dacă se conformază întocmai dispozițiilor legale, dacă nu se împotrivesc muncii pașnice a poporului, dacă prin activitatea lor nu stăvilesc sau nu stângesc această muncă ;

- Ca elementele țărănimii sărace și mijlocase, precum și cele muncitorești, să priceapă că încălcarea legilor populare înseamnă încălcarea propriilor lor interese, înseamnă a face jocul dușmanilor de clasă, dușmanilor unei victii mai bune și mai îmbelșugate pentru ei și familiile lor.

Din această situație, rezultă că atât primii cât și ceilalți, cărora li se dă această posibilitate de îndreptare, să dea dovadă că, corespund înțelegerii Guvernului, respectând cu strictețe în activitatea lor viitoare, legile și toate dispozițiunile sale.

cl. 7

Tov. Maior

Einhorn

Reporte ale camerei pentru
Colan

37

COMISIA SPECIALA

de verificare a deținuților
și internașilor din Peniten-
ciare, lagăre și colonii de
muncă.-

19 Septembrie 1953

R A P O R T

privind activitatea Comisiilor Speciale
de verificare a deținuților și interna-
șilor contrarevoluționari din Peniten-
ciare, Lagăre și Colonii de Muncă.-

În ziua de 5 Decembrie 1952, din ordinul Comisiei Cer-
trele Guvernamentale, s'au format două Comisii Speciale pentru a
verifica deținuții și internașii contrarevoluționari din Peni-
tenciar, Lagăre și Colonii de Muncă.

O comisie a avut ca sarcină de a lucra în coloniile:
Fundulea, Spantov, Chirnogi, Mănăstirea din Regiunea București
și colonie Răcoz, iar după terminarea lucrărilor, în Penitenciar
Cea de a două Comisie Specială, a avut ca obiective coloniile de
muncă : Popești Leordeni, Pipere Roșie, Ferme Bragadiru, Centrul
de Triere Răbova, precum și lagărele și coloniile de muncă de pe
Canal.

Cele două Comisii, au avut de verificat în 30 de uni-
tăți un total de 19.396 internași.

Pentru îndeplinirea sarcinii trasate prin Hotărârea
Consiliului de Miniștri, Comisiile Speciale au avut în subordine
inițial 10 subcomisii, formate fiecare dintr'un procuror, un ofi-
țer de Securitate și comandantul Colăniei sau Penitenciarului.

După luna Martie s.c. a funcționat o singură Comisie
Specială cu 4 subcomisii.

Potrivit instrucțiunilor primite, Comisiile Speciale
au avut sarcina de a analiza situația următoarelor categorii de
condamnați și internași contrarevoluționari :

- 1/ Condamnați contrerevoluționari cu pedepse expirate și care nu au fost puși în libertate la expirarea termenului.
- 2/ Condamnați contrerevoluționari cu pedepse expirate și care au fost internați în C.M. pe baza de Decizie administrativă.
- 3/ Internați contrerevoluționari cărora li s'au prelungit termenul de încadrare în C.M.
- 4/ Internați contrerevoluționari care nu au fost puși în libertate la data expirării pedepsei.

Deosemeni în urma greselilor săvârșite de Comisia care a lucrat la Central de Triere Rebovo, condusă de tov. lt. col. Procuror Tâpârdea Stefan, au primit dispoziții dela Comisia Centrală de a trece la reverificarea lucrărilor făcute de această Comisie, ceea ce s'a făcut de noi în cursul lunilor Aprilie-Iunie s.c. Rezultatul a fost că din cele 887 elemente care au fost eliberate sau propuse Comisiei Centrale pentru eliberare de această Comisie, au rămas în libertate 472 elemente care fusese-ră internate cu activitate contrerevoluționară și 257 cu infracțiuni de drept comun, 63 persoane au fost rearestatate, iar 95 au rămas să-și execute pedepse. (În această privință a fost depus la Comisia Centrală un raport detaliat la data de 29 Iunie 1953).

Ulterior, în luna Aprilie s.c., Comisia Centrală a noi trecut ce sarcină Comisiei Speciale să verifice și să propună punerea în libertate - dela caz la caz -, a unor elemente din următoarele categorii :

- Bătrâni de peste 60 de ani și femei dela 50 de ani în sus.
- Elemente din fostele partide burgheze, arestate în cadrul ord. 490 cu funcții dela Comitetul Județean în jos.
- Cazuri speciale.

Aceste elemente, în marea lor majoritate, erau la prima pedeapsă administrativă.

Deosemeni, în luna Iunie 1953, Comisia Centrală a dispus ca Comisia Specială să verifice și să pună direct în libertate pe toți foștii liberali și țărnâniști care după 23 August 1944 au activat în Frontul Plugarilor, P.N.P. și P.N.T.-Anton Alexandrescu.

La începutul operațiunilor, Comisiile Speciale au întocmit tabele nominale cu toate elementele care se încadrau în Instrucțiuni, din toate locurile de deținere. Apoi s'au repartizat subcomisiile pe unitățile respective, după care s'a scos dela arhive M.S.B. materialul necesar ca : dosare C.M. și dosare individuale.

Materialul dela arhivă a fost lustrat de Comisii pe teren studiindu-se la fața locului, iar acolo unde s'a găsit necesar, s'a stat de vorbă cu cei în cauză. Atunci când în unele cazuri nu s'a putut lua o hotărâre în privința clarificării situației celui internat din cauza materialului insuficient la dosar (dosare de anchetă incomplete, contradicții între materialul din dosarul de anchetă și cele declarate de internat, lipsă de material probatoriu, la dosar existând doar o fișă personă "semnată, material confuz și uneori lipsă completă de material la A.S.), în aceste cazuri, Comisia Specială a cerut materialul dela Direcțiile operative și în unele cazuri direct dela Regiunea M.S.B. unde au fost reținuți și anchetați cei în cauză.

Aceste cazuri au fost în număr de cca. 500.

Din cele 19.396 elemente verificate, Comisiile Speciale au pus în libertate până în prezent, un total de 6.324 indivizi (6061 contrarevoluționari și 263 cu infracțiuni de drept comun) dintre care s'a dat domiciliu obligatoriu la 213 eliberați, în majoritatea lor din zonele de frontieră, centrele aglomerate muncitorești (București, Orașul Stalin, Ploești, etc.) Majoritatea celor dislocați au format-o elementele burgheze.

Cele 6324 elemente eliberate se aflau deținute pentru următoarele infracțiuni contrarevoluționare :

1/ Conducători și fostelor partide istorice (ord 490)	857
2/ Legionari	456
3/Trecere și tentativă de trecere a frontierei...	392
4/ Uneltire și omisiune de denunț	1333
5/ Manifestări dușmănoase	2929
6/ Polițiști și informatori	94
7/ Infracțiuni de drept comun	263

Din cei 857 eliberați din cadrul ord. 490, 239 au deținut funcții de la Comitetul Județean în jos, 550 sunt bătrâni de la 60 ani în sus (toți eliberați în urma propunerilor făcute și aprobate de Comisia Centrală), iar 68 au fost eliberați direct de Comisie, întrucât după 23 August 1944 s'au încadrat și activat în organizațiile democratice.

Decesmeni cele 456 elemente legionare puse în libertate se împart în felul următor :

- Arestați la 15 Mai 1948370
dintre care au fost eliberați 276 simpli membri și 94 șefi de cuib. *fără activitate după 23 August 1944.*
- Arestați la 18/19 Iulie 1952 86
dintre care 50 simpli membri și 36 șefi de cuib, la fel fără activitate dușmănoasă după 23 August 1944.

În ceea ce privește situația legionarilor internați cu ocazia operațiunilor din Iulie 1952, menționăm că în cursul lunii Iulie s.c., Comisia Specială a primit ordin de a nu mai propune eliberarea șefilor de cuib, deși până la acea dată au fost puși în libertate majoritatea șefilor de cuib propuși pentru eliberare la Comisia Centrală, care n'au depus activitate dușmănoasă după 23 August 1944 și au fost arestați din lipsă de evidență precisă, ca șefi de garnizoană.

Comisia Specială a prezentat Comisiei Centrale, propuneri pentru eliberarea a încă 855 elemente, dintre care 315 bătrâni de la 60 ani în sus și 540 în majoritate internați în cadrul ord. 490 cu funcții de la Comitetul Județean în jos.

În timpul verificărilor, cu ajutorul Biroului Operativ din Penitenciare, lagăre și Colonii de Muncă, elementele recalcitrente care s'au situat pe poziții dușmănoase în timpul detenției, au instigat, s'au manifestat dușmănoși, în timpul re-verificării când s'a stat de vorbă cu ei, s'au situat pe poziția de a nu regreta faptele săvârșite, deși avea pedepse expirate, au fost propuse pentru a li se majora pedepse administrative. Decesmeni, au fost propuse pentru majorarea pedepsei administrative, elemente care au deținut funcții importante în operatul de Stat burghez-bosniac, în partidele istorice și organizațiile fasciste, precum și legionarii cu funcții de șefi de garnizoană în sus. Cei con-

declarat că în timpul anchetei au fost siliți să recunoască diferite învinuiri imputate lor de către anchetatori, semnând procesele verbale de interogatoriu sub diferite metode de presiune. Unii au declarat că au fost bătuți, alții că li s'au dat un regim sever, iar alții că li s'a promis că dacă vor semna procesul verbal, vor fi imediat eliberați, precum și alte metode nepermise.

Verificând cazurile cele mai verosimile, confruntând cele declarate de cei în cauză cu materialul de anchetă, precum și verificând situația lor prin Dir. Regionale respective, s'a constatat că într'adevăr unii anchetatori au folosit asemenea metode.

Redăm mai jos câteva exemple dintre acestea :

1/ KAUFMAN MOISE (dos. nr. 7536) de profesie portar de hotel, a fost arestat la 27 Iulie 1950 de Regiunea Constanța, învinuit că a fost informatorul Centrului "D" Informații din Constanța.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei că a fost învinuit în timpul anchetei că ar fi fost informator al Centrului "D" Informații Constanța și că în timpul anchetei a fost grev bătut pentru a recunoaște acest lucru.

Cercetând dosarul susnumitului, au rezultat următoarele:

La prime anchetă făcută în Iulie 1950 de Regiunea Constanța, s'a stabilit că a fost informatorul Centrului "D" Informații din Constanța.

În luna Februarie 1952 fiind luat din nou în anchetă de D.G.S.S., au rezultat următoarele :

KAUFMAN MOISE, a fost arestat în anul 1942 de către organele de Informații din Constanța, în legătură cu un cercare MIKI, bănuit cu activitate comunistă, care se afla ascuns la familia Rudi Silberman din Constanța, despre care KAUFMAN avea cunoștință.

KAUFMAN a fost supus în timpul cercetărilor la Centrul de Informații la diferite torturi, pentru a divulga ce știe despre acest MIKI.

După 23 August, Partidul anchetează acest caz, dacă KAUFMAN a fost acela care l-a denunțat pe SILBERMAN, unde se găsea ascuns numitul MIKI și se stabilește că denunțatorul a fost IANCU FELDMAN.

La fel, din reanchetarea din luna Mai 1952 a lui KAUFMAN MOISE care a fost confruntat cu Maiorul Slăvescu și Opt. Ismăilescu, foști la Centrul "D" Informații Constanța (care l-au anchetat în 1942 pe KAUFMAN), rezultă că acesta n'a fost informatorul lor.

Din referatul de reanchetare întocmit la 29 Mai 1952, Dir. VIII-a din D.G.S.S. stabilește că :

"Din cele arătate mai sus rezultă în mod precis că arestarea soților SILBERMAN în anul 1942 de către Centrul de Informații Constanța s'a produs în urma informațiilor date de informatorul LANCU WEIDMAN, pe nume conspirativ "Vopsitorul" și nu de KAUFMAN MOISE, care a fost și el arestat în acest caz, fiind bătut grav în timpul cercetărilor.

Cercetările su stabilită că numitul HAUFMAN MOISE nu a fost informatorul Centrului "D" Informații Constanța și că detinerea sa de aproape doi ani se datorează faptului că cercetările nu au fost adâncite de D.R.S. Constanța, care a îngreunat aceste cercetări, prin întrebuintarea în anchetă a unor mijloace de constrângere fizică asupra numitului KAUFMAN MOISE, care la insistențe anchetatorilor a declarat așa cum i s'a cerut".

Deși Direcția VIII-a face propuneri de punere în libertate, negăsindu-l cu nimic vinovat, totuși este încadrat în C.M. pe timp de 24 luni cu începere dela 29 Mai 1952.

Considerând că reținerea lui KAUFMAN MOISE de peste 3 ani (începând dela 27 Iulie 1950 și până în prezent) a fost abuzivă, Comisia l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru a fi pus în libertate.

2/ BRATU OPREA, de profesie funcționar, a fost arestat în cadrul ordinalui 490 Ceb. ca unul care a fost membru în Comitetul Orădenesc P.N.C. din Regiuni de Vede, fapt care rezultă din procesul verbal de interogatoriu și o declarație dată de fratele său BRATU FLOREA, (la fel internat pe 60 luni).

Susnumitul a declarat în fața Comisiei, că a fost simplu membru în P.N.C., deoarece când a solicitat în anul 1936 un post de funcționar lui STAN GHITESCU, deputat P.N.C. și cunoscut al tatălui său, acesta i-a pus condiția ca să se înscrie în acest partid, unde s'a înscris, rămânând simplu membru, fără a avea vre-o activitate deosebită.

Fratele său BRATU FLOREA, profesor, a fost arestat și el tot în cadrul ordinului 490 și pedepsit cu 60 de luni internare în C.M. ca unul care a avut funcția de membru în Comitetul Județean P.N.C. Teleorman.

Numitul a declarat în fața Comisiei că a fost înscris în P.N.C. tot de STAN GHITESCU din Roșiori de Vede, ca o condiție impusă de acesta pentru a-l muta cu postul de profesor dela Alexandria la Roșiori de Vede unde avea familie. Deosemeni a mai arătat că în P.N.C. nu a deținut nici o funcție, fiind doar simplu membru și participând doar la o singură ședință publică organizată de acest partid.

Din 1937 și până la 23 August 1944, nu a mai făcut nici o politică, iar după această dată s'a înscris ca și fratele său în P.S.D., rămânând membru de partid până la arestare.

Numiții au declarat că în timpul anchetei au fost forțați prin constrângere, de a declara că au avut funcții de conducere în P.N.C., (primul membru în Comitetul Orășenesc, iar al doilea membru în Comitetul Județean P.N.C.), precum și de a da declarații mincinoase unul împotriva celuilalt.

Cei doi au fost anchetați la Centrul de Triere Rahova, împreună cu mai mulți arestați, arătând că și asupra altora s'au exercitat aceleași presiuni (bătăi).

Menționăm, că semnătura în procesul verbal de interogatoriul a lui BRATU OPREA, nu este cea obișnuită și reflectă urmele bătăii (avea mâinile umflote atunci când a semnat).

La data de 17 August 1953, dând la verificare la Regiunea M.S.S. București pentru a stabili în mod concret activitatea și funcția avută de cei doi în P.N.C. Roșiori de Vede, a rezultat că ambii au fost simpli membri, fără activitate deosebită.

Astfel, arestarea și deținerea lor timp de un an de zile, s'a făcut în urma metodelor abuzive, smulgându-li-se declarații false.

Cei doi frați au fost puși în libertate direct de Comisia Specială.

3/ POPESCU ST. VASILE din Roșiori de Vede (dos.nr.8418) a fost arestat la 16 August 1952 de Dir. Reg. București și internat 60 de luni administrativ.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei că a fost bătut de aceleași organe de anchetă, pentru a recunoaște că a deținut funcția de membru în Comitetul Orășenesc P.N.L. din Roșiori de Vede și că până la urmă a fost nevoit să semneze, deși nu a deținut această funcție.

În dosarul său de anchetă se află o fișă personală nesemnată de nimeni și fără dată, în care se arată că "înainte de 23 August 1944 a fost membru în Comitetul Orășenesc P.N.L.-Brătianu din Roșiori de Vede, așa după cum rezultă din materialul informativ furnizat de agentura informativă". Se mai găsește și o primă declarație dată de susnumitul, în care declară că nu a făcut nici un fel de politică atât înainte cât și după 23 August, precum și procesul verbal de interogatoriu din 30 August 1952, în care el recunoaște funcția trecută de către anchetator.

Susnumitul a fost propus pentru eliberare la Comisia Centrală.

4/ SURPATEANU VICTOR, tot din Roșiori de Vede, (dos. nr. 15143) arestat la 16 August 1952, și internat în C.M. pe timp de 36 luni, a declarat în fața Comisiei că a fost forțat sub presiune fizică de către organele de anchetă, să recunoască că a deținut funcția de membru în Comitetul Orășenesc P.N.L.-Tătărăscu din Roșiori de Vede.

În dosarul său de anchetă se găsesc următoarele piese: două declarații date de ION BADEA și MARIN BOIA (fost membru în P.N.L.-Manișu) care declară că știu (fără a arăta de unde știu) că SURPATEANU VICTOR a făcut parte din Comitetul P.N.L.-Tătărăscu din Roșiori de Vede, iar FLOREA CHIRU NANA arată că acesta a fost în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu.

Alte două persoane, FOTESCU MARIN (fost președinte al P.N.L.-Tătărăscu din Roșiori de Vede) și LAZAR OGNEAROVICI (fost președinte de onoare în acelaș partid), declară că SURPATEANU VICTOR a fost simplu membru și că nu a deținut nici o funcție în P.N.L.-Tătărăscu.

Dintr-o fișă personală, -fără dată și nesemnată- reiese că "SURPATEANU VICTOR, înainte de 23 August 1944, a făcut parte din Comitetul de conducere Județean al fostului P.N.L.-Bejen ca membru, după cum rezultă din materialul informativ obținut de la agentura noastră informativă".

In afară de aceste piese, se mai află la dosarul de anchetă și 3 procese verbale de interogatoriu, unul din 26 August 1952, altul din 26 Septembrie 1952 în care acesta declară că a fost simplu membru în P.N.L. din anul 1946, iar al treilea din 21 Octombrie 1952, în care declară că s'a înscris în P.N.L.-Tătă-răscu din 1936 și a activat până în 1947, având funcțiunea de membru în Comitetul Orășenesc din Roșiori de Vede.

Menționăm că ultimul proces verbal din 21 Oct. 1952, semnat de SURPATEANU VICTOR, este arătat de acesta, ce fiindu-i luat sub presiune fizică.

Deoarece suntem convinși că SURPATEANU VICTOR nu a deținut funcții în P.N.L.-Brătianu, a fost propus Comisiei Centrale pentru a fi pus în libertate.

5/ VANCEA ION, în vârstă de 57 ani, cu 5 copii și 8 ha. pământ, analfabet, (dosar nr. 13798) arestat de Dir. Regională Oradea, a fost internat în C.M. pe timp de 24 luni (16 Aug. 1952-16 Aug. 1954), învinuit că ar fi făcut instigații în rândul populației.

Din dosar rezultă următoarele : în ziua de 2 Aprilie 1952, când agentul agricol a fost la el să-l întrebe cum stă cu cultivarea soiului, a afirmat că "regimul nu va dura mult, că vin americanii și englezii, că toți foștii conducători și fostul rege Carol și Mihai plănuiesc să vină din nou în țară" și că "conducătorii Republicii nu se pricep la conducere". La 2 Iunie 1952, tot în fața aceluiaș agent agricol, a afirmat că "vă veți prăbuși cu Partidul vostru". Acelaș lucru îl declară și LAZAR GHEORGHE din aceeași comună, ce fiind de față la discuția dintre VANCEA ION și agentul agricol.

În dosar mai există o declarație a lui BERETAU FLORIAN care arată că VANCEA IOAN în luna Iunie 1952, (fără a arăta data exactă), a afirmat : "am fost la Oradea și am aflat că iar se schimbă banii ; am aflat și am văzut mai multe trenuri cu armată care mergeau spre Oradea-Timișoara, spre frontiere sârbilor, deoarece Tito iar a sbeșcat frontiera R.P.R. Pe linia Cluj-Timișoara, nu se poate merge cu trenul, că e plin cu armată rusă care merge spre Serbia".

Nuștitul, în fața Comisiei, a eșit la raport, susținând că nu știe pentru ce a fost internat. Întrebat fiind asupra căror

septe a fost anchetat, susnumitul a răspuns că a fost întrebat de ce "n'e strens fânul și n'e dat le cai mănecare". După aceasta, a fost pus cu degetul pe dușumea și forțat să se învârtască în jurul degetului (morișcă) până când a amețit, după care a fost trântit cu capul de pereți. În urma acestui fapt, a fost pus să semneze o declarație care nu i s'a citit de organul anchetator.

Confruntând declarația semnată de el și cu cele date de martori, se constată că textele și construcția frazelor sunt identice, din care rezultă că sunt expresii ale unui om cu o oarecare cultură și nici de cum ale unui analfabet. Acesta nu face să fim convingi că într'adevăr numitul i s'au imputat fapte de care el nu se face vinovat, fiind forțat ca să semneze declarația. A fost propus Comisiei Centrale pentru eliberare.

6/ CONSTANTINESCU NICOLAE, funcționar, (dos. nr. 9758) a fost arestat la 16 August 1952, de D.R.S.-Bârlad și internat pe timp de 60 luni în C.M. ca unul care a făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu,

În dosarul de anchetă există o copie de pe procesul verbal de constituire al Comitetului Județean P.N.L.-Brătianu Putna, în care figurează un anume CONSTANTINESCU NICOLAE comerciant din Focșani.

În anchetă i s'a pus în față să recunoască că a fost membru în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu, însă el a declarat în anchetă că n'a fost niciodată în P.N.L., ci numai simplu membru în P.N.T.

Anchetatorul a mers atunci pe linia de anchetare a activității sale în P.N.T., reușind să-l determine pe acesta să semneze procesul verbal de interogatoriu în care este arătat că a făcut parte din Comitetul Județean P.N.T., evitând însă a preciza perioade respectivă.

Comisia a constatat o nepotrivire care există în dosarul de anchetă între copia procesului verbal de constituire al Comitetului Județean P.N.L.-Brătianu din Putna unde figurează CONSTANTINESCU N. comerciant, fără alte date de identificare și procesul verbal de interogatoriu în care el semnează că a fost în Comitetul Județean P.N.T.

Menționăm că CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, care

figurează pe copia procesului verbal de constituire arătat mai sus, a fost identificat de Regiunea Bârlad în persoana lui CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, născut la 14 Octombrie 1892 în Focșani, fiul lui Nice și Băleșe, cu ultimul domiciliu în str. Karl Marx, pentru care s'a emis ordin de arestare și percheziționare, (documentele există la dosar). Din aceasta rezultă că a fost bine determinată persoana lui CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, care figurează ca membru în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu în procesul verbal de constituire al acestui Comitet.

Totuși la anchetă, este anchetat CONSTANTINESCU NICOLAE funcționar, născut la 28 Iunie 1899 în com. Păunești, fiul lui Petreche și Smerenda, cu ultimul domiciliu în Focșani str. Muncitori nr. 6.

După cum am arătat mai sus, la prima anchetă din 18 Septembrie 1952, susnumitul a recunoscut că a fost membru în P.N.T.-Maniu din 1928 - 1947. La al doilea interogatoriu, cel în cauză a semnat un proces verbal că a fost membru în Comitetul Județean P.N.T.-Maniu.

În dosarul de anchetă mai există o declarație vagă dată de CORNELIU TEODOR, care cunoaște pe CONSTANTINESCU NICOLAE, funcționar, că ar fi făcut parte din Comitetul Județean P.N.T. înainte de 23 August, iar după 23 August crede că s'ar fi înscris la P.N.T.-Anton Alexandrescu.

Bazându-se pe aceste nepotriviri și confuzii existente în dosarul de anchetă, Comisia a studiat pe cel internat care a declarat că a fost simplu membru în P.N.T.-Maniu înainte de 23 August 1944 și că după această dată s'a înscris în P.N.T.-Anton Alexandrescu și că a indicat anchetatorului că există un alt CONSTANTINESCU NICOLAE care a fost în conducerea P.N.L.-Brătianu din Focșani, dar aceasta nu a fost luată în considerație de către anchetator. Susnumitul a mai declarat că a fost silit să semneze procesul verbal de interogatoriu în care era menționat că a făcut parte din Comitetul Județean P.N.T.-Maniu.

În urma reverificării cerute de către Comisie, Regiunea Bârlad raportează că CONSTANTINESCU NICOLAE a făcut parte din Comitetul Județean P.N.T.-Maniu, bazându-se pe același proces verbal de interogatoriu întocmit la ancheta din 15 Septembrie 1952 și încercând să întărească această afirmație cu copia unei adrese semnată de fostul colonel CERNAȚESCU, fost secretar

al organizației P.S.D.I.-Titel Petrescu pe fostul județ Putna, în care se cere Tribunalului Putna eliberarea unor cărți de intrare pentru delegații și asistenții la secțiile de votare în anul 1946, în care adresă figurează și un oarecare H. CONSTANTINESCU fără alte date.

Odată cu raportul privind re-verificarea acestui caz, Regiunea Bârlad mai înainteză și o declarație a lui JECHIANU NICOLAE, fost senator P.N.T.-ist din Focșani, care afirmă în mod clar că CONSTANTINESCU NICOLAE, funcționar, domiciliat în Focșani str. Muncitorii (e vorba de cel internat), "înainte de 23 August 1944 la ședințele de partid când era vorba de hotărâri importante, nu lăsa parte, neavând nici o calitate în Comitetul de conducere P.N.T.-Maniu" și că "după 23 August nu cunosc precis dacă a dus vre-o activitate P.N.T.-istă, însă știu precis că n'a făcut parte din comitetul de conducere P.N.T.-Maniu Județean sau Comunal; afirm acest lucru, întrucât cunosc cea mai mare parte din acei conducători". (Urmează înșirarea a ca. 15 nume ale foștilor membri în Comitetul Județean P.N.T.-Maniu)

Din toate acestea rezultă că CONSTANTINESCU NICOLAE funcționar, născut în 1899, a fost arestat inițial în locul lui CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, născut în anul 1892 și că i s'a lăsat o declarație în mod forțat pentru a recunoaște că ar fi deținut funcția de membru în Comitetul Județean P.N.T.-Maniu.

Comisia Specială l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru eliberare.

7/ MARKUS ADALBERT, maestru dulgher de mine, (dos. nr. 12309) a fost arestat la 16 August 1952 de Regiunea Hunedoara și internat în C.M. pe timp de 48 luni.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei că se găsește arestat sub învinuirea că ar fi fost vicepreședinte și casier al organizației P.S.D.I.-Titel Petrescu din Lugeni, dar că în realitate el nu a fost înscris niciodată în P.S.D.I.-Titel Petrescu, decât în P.S.D., iar la unificare a devenit membru de partid, fiind exclus la verificare. A mai susținut că a fost forțat de către organele de anchetă să recunoască că a deținut funcția arătată mai sus în P.S.D.I. și că a semnat un al doilea proces verbal de interogatoriu în acest sens.

Verificând dosarul de anchetă al acestuia, a rezultat: în dosar există două declarații în care se arată că susnumitul a fost până la unificare membru în P.S.D. unde a desfășurat activitate potrivnică P.C.R.-ului, susținând pe Titel Petrescu și că la unificare el a devenit membru P.M.R.

Din primul proces verbal de interogatoriu încheiat la 18 Septembrie 1952, rezultă că acesta a fost într'adevăr în P.S.D., iar la unificare a devenit membru de Partid, fără a fi făcut parte din alte partide.

În al doilea proces verbal de interogatoriu din 26 Noembrie 1952, tot MARKUS ADALBERT, semnează că : "în anul 1945 primăvara, m'am înscris în P.S.D.I. Pentru activitatea mea depusă în cadrul acestui partid, în anul 1945 am fost numit ca instructor al acestei organizații în orașul Lupeni. În 1946 am fost numit casier al acestei organizații și în toamna anului 1946 am fost numit vicepreședinte al organizației locale din Petroșani-Lupeni, până la dizolvare. Din acel partid a mai făcut parte PACURARU STEFAN ca președinte și SALAGEAN ION ca secretar

Declarația lui MARKUS ADALBERT nu poate să corespundă adevărului că ar fi fost în P.S.D.I. împreună cu SALAGEAN ION, întrucât SALAGEAN ION -în prezent membru de Partid- în declarația sa aflată la dosar, arată că MARKUS ADALBERT a fost înscris împreună cu el în P.S.D. și că la unificare au devenit împreună membri de Partid.

Deaceia socotim că într'adevăr i s'a luat o declarație în mod forțat pentru a recunoaște în mod formal că a fost în P.S.D.I., deoarece anchetatorul nu a trecut la verificarea afirmațiilor sale pentru a întări cu alte piese activitatea lui în P.S.D.I.

Comisia l-a propus Comisiei Centrale pentru eliberare.

8/ NISOIU ION, judecător, din Tg. Jiu (dos. nr. 12.627) a fost arestat la 16 August 1952 de Regiunea Craiova și internat pe timp de 60 luni ca unul ce a făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu din Câmpulung-Suceava în perioada 1946-48.

În fața Comisiei a susținut că a rugat pe anchetator să verifice activitatea lui politică în perioada 1946-1948 la Câmpulung-Suceava, ori să fie trimis acolo spre a fi anchetat,

57
fapt ce nu s'a făcut, după care a fost silit să semneze un proces verbal al cărui conținut nu-l cunoaște.

În dosarul său de anchetă nu există decât un singur proces verbal de interogatoriu în care el recunoaște că a făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu.

Cazul a fost dat spre^{tr} verificare la Dir. Reg. Suceava. Resultatul încă nu a fost primit.

9/ STANCIU CONSTANTIN, lăcătuș mecanic, mic, meserieș, (dos. nr. 14880) arestat în cadrul ordinului 490 de Regiunea Pitești, a fost internat pentru 24 de luni ca unul care a deținut funcția de membru în Comitetul Județean P.S.D.I. - Titel Petrescu din Muscel.

În procesul verbal de interogatoriu din 8 Septembrie 1952, acesta neagă să fi fost vreodată înscris în P.S.D.I. - Titel Petrescu și indică o serie întreagă de persoane care au fost arestate odată cu el, pentru a verifica cele declarate, adică, că a activat imediat după 23 August în Frontul Flugerilor.

Organele de anchetă nu au trecut la verificarea cerută de susnumitul și la 19 Septembrie 1952 i-au lăsat o nouă declarație cu aspect formal, în felul următor : "am fost membru în fracțiunea Titel Petrescu din județul Muscel și am deținut funcția de membru în Comitetul Județean și membru în Comisia de Judecată a P.S.D.I. - Titel Petrescu, depunând o activitate politică în acest sens în orașul Câmpulung, alături de ceilalți conducători".

În dosar mai există o notă informativă neverificată în care se arată că un oarecare STANCIU CONSTANTIN din Câmpulung Muscel a fost ales în comisia de judecată județeană P.S.D.I. Titel Petrescu. Menționăm că nota nu are dată și nu are nici un fel de mențiune din partea organelor de Securitate decât inițialele informatorului "L.G."

Susnumitul se află bolnev în Colonia Onești și a ieșit la report în fața Comisiei, declarând că nu a făcut niciodată politică la Titel Petrescu și că în Penitenciarul de la Pitești unde a stat arestat i s'a impus să semneze o hârtie scrisă fără a cunoaște conținutul ei, în urma fricei după o deținere de 48 ore într'un beci.

Numitul declară că după ce a sennet, anchetatorul s'a exprimat satisfăcut : "bine că a sennet că îmi lipsea la număr".

A fost propus Comisiei Centrale pentru eliberare, cu stăt mai mult cu cât este și bolnav și are vârsta de 54 ani.

10/ CODREANU ION, funcționar din Pitești, internat la 28 August 1951, a arătăt Comisiei că în timpul cât a fost cercetat de organele M.S.S.-Pitești, a fost bătut în mod inuman, cu scopul de a iz se smulge declarații că ar fi încercat să formeze o organizație subversivă.

A fost pus în libertate cu aprobarea Comisiei Centrale

11/ PAVEL GH. MARIN, învățător (dos. nr. 9552), a fost arestat în cadrul ordinului 490 și anchetat de Regiunea Bârlad, ce unul care a deținut funcția de membru în Comitetul Județean P.S.D.I.-Titel Petrescu.

În dosarul de anchetă, există o copie de pe un proces verbal de constituire din anul 1947, în care figurează ca membru în Comitetul Județean P.S.D.I.-Titel Petrescu, inginerul PAVEL GH. MARIN. Tot în dosar mai există o declarație dată de ZLOTIA ION care declară : "cunosc pe numitul MARIN PAVEL din comuna Bucești. Stiu că este de origină socială țărăn mijlocie, de profesie învățător din comuna Ivești, care a fost șeful organizației P.S.D.I.-Titel Petrescu pe raza comunei Bucești".

Numitul a declarat în fața Comisiei că nu a fost niciodată sub nici-o formă la P.S.D.I.-Titel Petrescu și că din anul 1945 s'a înscris în P.S.D., rămânând pe linia lui Lotar Răduceanu, iar la unificare a fost primit membru de Partid, fiind și verificat, rămânând cu aceeași calitate până la arestare.

Tot el a mai declarat că la ancheta care i s'a făcut a arătăt că el nu a fost niciodată înscris la P.S.D.I. așa cum are scuzat în timpul anchetei. Totuși a fost trecut în procesul verbal de interogatoriu, ce șef de sector la P.S.D.I.-Titel Petrescu.

Când a fost pus să sennese, pentru a-l determina să facă acest lucru, anchetatorul i-a spus : "nu-i nimic, că spre sfârșitul procesului verbal, ești trecut în concluzie ce membru

P.M.R. și eu îi cunoaștem activitatea, așa că cele scrise mai sus nu valorează nimic".

Susnumitul a indicat anchetatorului, persoane din conducerea P.S.D.I.-Titel Petrescu, care se găseau arestate odată cu el pentru a se face confruntare și a se stabili dacă a făcut sau nu parte din P.S.D.I., lucru pe care anchetatorul - după semnarea procesului verbal de interogatoriu - nu l-a mai făcut.

Astfel în dosarul său există un proces verbal de interogatoriu care a fost semnat de el contrar conștiinței sale, sub promisiunea că nu i se va întâmpla nimic, o declarație a lui ZLOTIA ION care nu indică de unde știe că PAVEL MARIN a fost șeful organizației comunale P.S.D.I. și un proces verbal de constituire al organizației județene P.S.D.I., în care este trecut ing. PAVEL GH. MARIN și nu invățătorul PAVEL MARIN.

Considerând că nu sunt probe pentru deținerea sa, Comisia Specială l-a pus în libertate.

12/ ALBESCU IOAN, învățător, membru de Partid până la arestare, (dosar nr. 9147) a fost arestat de Regiunea Stalin la 16 August 1952 și internat în C.M. pe timp de 60 luni, ca unul care a deținut funcția de membru în delegația permanentă în P.N.L. Brătianu.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei că a fost invinuit în anchetă că a făcut parte din delegația permanentă P.N.L.-Brătianu și că el nu a recunoscut această funcție erătând anchetatorului că este o confuzie la mijloc, întrucât totuși cău -ALBESCU NICOLAE - pe timpuri a fost în delegația permanentă a acestui partid.

Deasemeni a mai afirmat că a cerut anchetatorului să fie audiate o serie de persoane aflate cu el în arestul Regiunii, care au avut funcții de răspundere în P.N.L.-Brătianu, însă acest lucru nu s'a făcut.

În timpul anchetei, susnumitul a semnat cu bună știință că a fost membru în P.N.L.-Brătianu. Redăm textul declarației susnumitului în ce privește funcția declarată de el:

Întrebare:

"Ce funcție ai îndeplinit și cu ce elemente din conducerea partidului ai avut legături?"

54

Răspuns :

"Am fost membru și nu am avut legături cu nici unul din conducerea partidului sau din conducerea celorlalte partide"

După aceasta, urmează o afirmație : "am fost membru în delegația permanentă", pe care o socotim că a fost adăugată ulterior de către anchetator, deoarece susnumitul susține că a citit procesul verbal de interogatoriu, unde se găsește trecut că a fost simplu membru. De asemenea se poate observa că această afirmație este în contradicție cu textul arătat mai sus, unde susnumitul declară că a fost membru și ^{nu} a avut legături cu nici un conducător al partidului.

Alt material din care să rezulte funcția de membru în delegația permanentă, nu există.

Găsind la Colonia Capul Mădăraș pe internatul FLOASIU DUMITRU din aceeași comună, Comisia Specială l-a interogată pe acesta asupra activității lui ALBESCU IOAN. Acesta a declarat că cunoaște pe ALBESCU ION, precum și pe tatăl său ALBESCU NICOLAE și știe că ALBESCU NICOLAE a fost în delegația permanentă la P.N.L.-Brătianu, întrucât a participat cu el la diferite ședințe și că ALBESCU ION a fost doar simplu membru.

Menționăm că în fișa personală care i s'a întocmit în timpul anchetei, este menționat de către anchetator la rubrica "conținutul rezultatelor din declarațiile sale" următorul text : "Din declarațiile sale rezultă că a fost membru P.N.L. din 1932-1936, dar că nu a fost în delegația permanentă". Aceasta întărește convingerea că organul anchetator a falsificat procesul verbal de interogatoriu prin adăugarea funcției de membru în delegația permanentă".

Socotind că ALBESCU ION a fost numai simplu membru P.N.L.-Brătianu și că procesul verbal de interogatoriu a fost falsificat de către organul de anchetă, Comisia Specială l-a pus în libertate.

13/ PREDESCU E. ION, (dos. nr. 8904) țărăn mijlocie cu 9 ha. pământ și 7 copii, a fost arestat la 16 Aug. 1952 de Regiunea Pitești și internat pentru 60 luni, pentru faptul că a făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu din Valcea.

La interogatoriu, numitul a semnat un proces verbal că a fost membru în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu din Vâlcea.

În fața Comisiei, acesta a declarat că a stras stanția organelor anchetatoare că n'a făcut niciodată nici un fel de politică și acest lucru l-a dovedit cu elementele din conducerea partidului liberal arestate odată cu el. A susținut în fața Comisiei că totuși a fost pus în mod forțat să semneze declarația al cărei text nu-l cunoaște.

Susnumitul a mai declarat că după 23 August 1944, s'a înscris în Frontul Plugarilor din Brezoi, iar din 1948 a fost și președinte al Frontului Plugarilor din Brezoi, activând până arestare.

În dosarul de anchetă există o fișă din care nu rezultă că ar fi deținut vre-o funcție în P.N.L.-Brătianu.

Intr'un referat de investigații din 7 August 1952, se arată deosemeni că nu i s'a putut identifica funcție în acest partid, însă din evidențele A.S. reiese că ar fi fost membru în Comitetul Județean al acestui Partid.

Tot în dosar mai există o notă semnată indescifrabil de un tov. locotenent, în care se arată următoarele : "PREDESCU ION, din cercetări rezultă că nu a fost P.N.L.-ist. Arată acest lucru și conducătorii P.N.L. din județ. Este însă indicat numitul PREDESCU VASILE din Brezoi care a fost în Comitetul Județean și nu a fost arestat. Cred că este vorba de o confuzie".

Pe o altă fișă personală în care se arată numai datele sale biografice, se face mențiune : "S'a făcut confuzie. Este vorba de PREDESCU VASILE fost delegat și primar cu vechii liberali."

Totuși Regiunea Pitești, a propus încadrarea lui în C.M. ca membru în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu, în urma cărui fapt acesta a primit o pedeapsă administrativă de 60 luni.

Din acestea rezultă că Regiunea Pitești, deși a văzut că este la mijloc o confuzie fiind vorba de o altă persoană, a lovit într'un element nevinovat, imputându-i fapte ireale, privându-l de libertate, timp de 12 luni (a fost eliberat de Comisie la data de 28 August 1953).

14/ Ia fel Comisia Specială a mai pus în libertate și alți internați care au fost arestați în mod abuziv în locul altor persoane. De exemplu :

Regiunea Arad, a arestat și internat în C.M. pe BASCARAU TEODOR în locul lui BASCARAU MATEI.

Regiunea Stalin arestează pe BOGDAN NICULAE și îl internează în C.M. în locul lui BOGDAN MAIERIAN NICULAE.

Deșamenii regiunii Cluj a făcut același lucru cu RADU VASILE (dos. nr. 15126) în locul lui RADU CONSTANTIN ; cu BOTH FRANCISC (dos. nr. 7687) pe care l-a arestat și internat în C.M. în locul tatălui său BOTH STEFAN (BOTH FRANCISC a stat închis nevinovat cca. 30 luni, fără să fie anchetat).

15/ PREDOIU STEFAN (dos. nr. 10.661) a fost arestat în cadrul ord. 490 de Regiunea Timișoara, sub învinuirea că a făcut parte din Comitetul P.N.L.-Brătianu din Craiova în perioada 1945-1947.

Susnumitul a susținut în fața Comisiei că nu a fost prezent niciodată la vre-o ședință în care să fi fost ales membru al vreunui Comitet al P.N.L.-Brătianu și nici nu i s'a spus vreodată la cunoștință că ar fi fost ales sau numit în lipsă.

Verificând dosarul de anchetă, a rezultat că nu există ca material probant decât următoarele : o declarație dată de susnumitul la data de 20 August 1952, în care recunoaște că a fost simplu membru la P.N.L.-Brătianu în perioada 1945-1947, precum și un proces verbal de interogatoriu luat la 12 Septembrie 1952 în care acesta declară la întrebarea "ce funcții a deținut", următoarele :

"Am fost delegat în alegerile din 1946 la P.N.L.-Brătianu în Craiova".

După această frază urmează punct și pe același rând se găsește trecut de către anchetator în continuare, următoarea adăugire :

"Si sunt membru în Comitet", frază care nu are o legătură cu cele arătate mai înainte. Întrucât anchetatorul nu a avut loc mai mult pe rândul rămas necompletat, pentru a arăta în care Comitet a fost și în ce perioadă, s'a mulțumit să completeze numai atât.

Comisia Specială a propus punerea sa în libertate, întrucât a sosit că nu sunt probe că acesta ar fi deținut funcții

de conducere în P.N.L.-Brătianu.

16/ BEREG IOSIF, tâmplar, a fost arestat la 16 Aug. 1952, de Regiunea Timișoara și încadrat în C.M. pe timp de 60 luni, pentru că ar fi fost membru în Comitetul de Conducere P.S.D.I. în Băile Herculane.

Regiunea Timișoara, a întocmit lui BEREG IOSIF două dosare.

Din primul dosar rezultă că s'a înscris după 23 August în P.S.D. și că la unificare a devenit membru de Partid, fiind exclus cu ocazia verificărilor pentru manifestările sale dușmănoase cu privire la măsurile luate de Guvern. Acest dosar a fost întocmit de Regiunea Timișoara pentru a-l încadra în C.M. pentru avonuri.

Al doilea dosar a fost întocmit de Regiunea Timișoara pentru a-l încadra în ord. 490. În acest dosar, în procesul verbal de interogatoriu, se arată că BEREG IOSIF a făcut parte din P.S.D.I. și a deținut funcția de membru în Comitetul de conducere P.S.D.I. din Băile Herculane.

Stându-se de vorbă cu susnumitul, acesta a declarat că nu a fost niciodată în P.S.D.I. și la anchetă el a arătat că a fost membru în P.S.D., la unificare devenind membru de Partid. A susținut în fața Comisiei că așa s'a trecut și în procesul verbal de interogatoriu.

Comisia a constatat că anchetatorul a adăugat în urma semnării procesului verbal de interogatoriu litere "I" lângă PSD în mai multe locuri, acest lucru fiind foarte vizibil, astfel că cele declarate de către interogatul, se verifică.

Comisia l-a propus Comisiei Centrale pentru eliberare, întrucât consideră că procesul verbal de interogatoriu a fost falsificat, iar BEREG IOSIF nu a fost membru în P.S.D.I.

17/ LUPU VASILE, (dos. nr. 9713), țăran mijlociu, cu 2 ha. pământ, 8 copii, în vârstă de 57 ani, a fost arestat tot în cadrul ord. 490 de Regiunea Bărlad și internat 36 luni în C.M. pentru că ar fi făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu după cum rezultă din copia procesului verbal de constituire al Comitetului Județean P.N.L.-Brătianu din Putna, care se află la dosar.

În procesul verbal de interogatoriu, la funcția pe care a avut-o, susnumitul declară :

"Am fost președintele organizației liberale comunale și am fost primar".

Urmează apoi trecut : "și în Comitetul Județean" care este adăugat cu alte caractere printre rânduri.

Susnumitul declară în fața Comisiei că nu a fost la nici un congres niciodată, și nu a avut altă funcție decât aceea de președintele organizației comunale liberale, fapt pe care susține că l-a declarat și la anchetă.

Se constată că și în acest caz s'a produs o falsificare a procesului verbal de interogatoriu prin adăugirea ulterioară, Comisia l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru eliberare.

18/ IEFTER STEFAN, frâner la CFR, a fost arestat de Regiunea Suceava, la 16 August 1952 și internat în C.M. 60 luni, întrucât figurează pe procesul verbal de constituire al Comitetului Județean P.S.D.I. - Titel Petrescu din fostul județ Dorohoi.

Susnumitul a susținut în fața Comisiei că nu a avut niciodată cunoștință că i s'a atribuit o asemenea funcție și că nu a participat nici la ședințe și nici nu a plătit cotizații. Recunoaște că în anul 1947 a semnat o adeziune de înscrisoare la P.S.D.I.

Faptul că IEFTER STEFAN nu a avut nici o funcție în P.S.D.I. și că a depus nici o activitate, este confirmat atât de declarația dată de BRAMA OCTAVIAN, fost secretar al Comitetului Orădenesc P.S.D.I. din Dorohoi, cât și de procesul verbal de interogatoriu în care se face mențiune de acest fapt. Alt material nu mai există la dosar.

Comisia Specială l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru eliberare.

19/ TURCU ION (dos. nr. 9674) din comuna Vânători raionul Focșani, ca studii are 4 clase primare, a fost internat la 16 Aug. 1952, pe timp de 48 luni, la propunerea Regiunii Bârlad, întrucât figurează pe un proces verbal de constituire al Comitetului Județean P.N.L. - Tătăreanu din Putna, a cărui copie se află la dosar de anchetă.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei, că la anchetă a arătat că a fost numai șeful organizației comunale P.N.L.-Tătărăscu, că nu a recunoscut în anchetă că a fost vreodată membru în Comitetul Județean al acestui partid și că a semnat procesul verbal de interogatoriu fără a cunoaște conținutul său.

În procesul verbal de interogatoriu este menționat că TURGU IOAN a fost șeful organizației comunale P.N.L.-Tătărăscu și membru în Comitetul Județean al acestui partid. Alte probe nu există la dosar.

Cazul a fost dat spre verificare la Regiunea Bârlad, iar rezultatul nu a fost încă primit.

În timpul verificărilor, Comisie Specială a putut constata că unele încadrări în C.M. din cadrul ord. 490, s'au făcut în mod greșit, întrucât cei în cauză nu au deținut funcții arătate în ordinul operativ care s'a dat cu ocazia operațiilor din 16 Aug. 1952.

Redăm câteva exemple dintre acestea :

1/ STOICA I. VASILE (dos. nr. 14776) a fost arestat și încadrat în C.M. pe timp de 36 luni, la propunerea Regiunii Stalin, ca unul care a fost candidaț pe listele P.N.L.-Brătianu.

Din dosarul de anchetă nu reiese că acesta ar fi deținut vre-o funcție de conducere în P.N.L.-Brătianu.

A fost propus Comisiei Centrale pentru eliberare.

2/ CONSTANTINESCU TIMOFTEI (dos. nr. 9916) a fost încadrat în C.M. pe timp de 60 luni la propunerea Regiunii Plocești, ca unul care a fost candidaț pe listele P.N.L.-Bejan, în anul 1948, fără a deține vre-o funcție de conducere.

A fost pus pe tabelul special cu propunerea de a fi pus în libertate.

3/ MATEESCU C. AFTON (dos. nr. 9292) a fost internat pe 60 luni în C.M., de Regiunea Plocești.

Din dosarul de anchetă, reiese că acesta nu a fost înscris în niciun partid politic și numai că în 1946-1947, a funcționat ca președintele Comisiei Interimare din partea P.N.L.-Tătărăscu în comuna Urlești. Alt material în afară de procesul verbal de interogatoriu care consemnează cele arătate mai sus și

o notă informativă în care se arată că a fost la P.N.L.-Tătă-răscu fără funcție, nu există în dosarul de anchetă.

Susnumitul a fost propus de către noi Comisiei Centrale pentru eliberare.

În timpul verificărilor, Comisia Specială a mai putut constata că o serie de intereși au deținut funcții în conducerea partidelor istorice până în anul 1938, de la care dată nu au mai depus nici o activitate politică.

Redăm mai jos și un exemplu din această categorie :

COADALATA CAMEN (dos. nr. 14.780) țărăn mijlocie din comuna Băilești regiunea Craiova, în vârstă de 55 ani, a fost internat în C.M. pe motivul că în perioada 1926-1929 a fost membru în Comitetul de Fiasă P.N.T.-Maniu.

În fața Comisiei, acesta a declarat că n'a deținut niciodată vre-o funcție în P.N.T.-Maniu, decât ca membru, în perioada 1928-1929.

Alt material în afară de procesul verbal de interogatoriu care să arate funcția de mai sus, nu există. Susnumitul a susținut în fața Comisiei că a semnat procesul verbal de interogatoriu, fără să se cite cuprinsul său.

Desemeni a mai declarat că anchetatorul i-a spus că semnează o declarație asupra celorlalți membri pe care i-a arătat el că au avut funcții de răspundere în P.N.T.-Maniu.

A fost propus la Comisia Centrală pentru a fi pus în libertate.

x

x x

Ancheta elementelor încredute în 490 s'a făcut în numeroase cazuri într'un mod superficial, anchetatorul punând în mod mecanic toate întrebările pe care le avea pregătite, indiferent dacă unele din întrebări erau analizate prin răspunsurile anterioare.

Exemplificăm un astfel de interogatoriu care s'a lăsat cu ocazia cercetărilor asupra internelului GRIGORESCU DUMITRU (dos. nr. 2828) la Centrul de Triere Răhova.

Acesta declară la începutul anchetei că "nu recunoaște că a fost legionar, ci că a făcut politică P.N.T.-Maniu din 1923 până în 1947. Totuși organul anchetator continuă cu întrebările : "De cine ai fost recomandat în mișcarea legionară"? la care i se răspunde că "nu a fost recomandat de nimeni, întrucât nu a fost legionar". În continuare, anchetatorul pune următoarea întrebare : "Cine mai făcea parte din acel cuib"? , întrebare care nu mai are nici un sens, întrucât anchetatul declarase de la început că nu a făcut parte din mișcarea legionară. Anchetatorul continuă apoi până la sfârșit, numai cu întrebări în genul acestora.

Comisia Specială a mai putut constata că stătutul materialului informativ cât și ancheta făcută asupra unor elemente interne în problema legionară (18 - 19 Iulie 1952) nu este corespunzătoare.

În unele dosare de anchetă există unii legionari exiștiți fie în materialul informativ, fie în procesul verbal de anchetă, că au fost fie simpli membri, fie șefi de cuib, iar în fața Comisiei, în timpul verificării, ei au recunoscut că au fost în realitate șefi de garnizoană, de sector, etc.

Exemplificăm :

Din dosarul nr. 2739 privind pe RUJAN DAMIAN, reiese că acesta a fost numai simplu membru legionar, iar în fața Comisiei acesta a recunoscut și a declarat în scris că a îndeplinit funcția de șef de garnizoană. Aceleași situații există și cu internatul RADUT GHEORGHE (dos. nr. 1844).

De asemenea internații MICU ION și BUIBAS ION, în actele de cercetări erau trecuți că au deținut funcția de șefi de cuib, iar în fața Comisiei au recunoscut, primul că a fost șef de garnizoană, iar al doilea șef de sector.

În activitatea lor, Comisiile Speciale au găsit numeroși deținuți și internați contrarevoluționari, a căror pedeapsă expirase de mult, nefiind puși în libertate la data expirării pedepsei. Astfel 1506 elemente au avut pedeapsă expirată cu trei luni, 760 elemente cu 6 luni și 573 cu pedeapsă expirată de la 6 luni până la 2 ani.

Din cele 19.396 cazuri, pe care Comisia Specială le-a

avut de rezolvat, nu s'a putut definitiva până în prezent situa-
ția unui număr de 729 condamnați expirați și internerți din urma-
toarele motive :

- 300 cazuri s'au dat la Direcția III-e pentru reverifi-
care în problema legionară, întrucât dosarele nu arată în mod
precis și documentat funcția sau gradul deținut în mișcarea le-
gionară, iar cei în cauză negă orice funcție în mișcarea legio-
nară. Resultatul verificării încă nu-l cunoaștem până în prezent.
Pentru a urgenta lămurirea acestor cazuri, s'a făcut revenire
la Direcția III-e.

- Pentru 429 elemente care nu posedă niciun fel de mate-
rial în arhivele centrale M.S.S., din care să rezulte motivele
arestării, s'au luat declarații de la cei în cauză, ca material
de orientare și s'a cerut de la Direcțiile Regionale respective
dosarele de anchetă sau fișe complete cu motivele arestării.
Nici aceste rezultate nu ne-au sosit până în prezent.

De menționat este faptul că multe dosare de anchetă pri-
vind pe cei încadrați în ord. 490, nu conțin alt material decât
un proces verbal de anchetă întocmit în timpul cercetărilor.
Multe dintre acestea au un caracter formal, fără a fi susținute
de alt material din care să rezulte că într'adevăr anchetații
au desfășurat activitatea pe care au declarat-o în anchetă.

Tot astfel ^{multe din} dosarele privind pe cei încadrați în C.M. în
cadru ord. 5 Ceb. din 15 Mai 1948, nu conțin alt material decât
o fișă personală, nesemnată. Multe din aceste elemente nu au fost
anchetate până în prezent.

C o n c l u s i u n i :

În timpul verificărilor, Comisia Specială a constatat că
unii anchetatori s'au dat la abuzuri în timpul anchetei, folo-
sindu-se de metode nepermise pentru a smulge declarații de la cei
anchetați, imputându-le diferite invinuiri nereale.

Astfel s'a putut întâmpla ca o serie de elemente care nu
se încadrau în ord. 490 să fie private de libertate pentru mai
mulți ani, din cauza lipsei de conștiințiozitate a unor anchete-
tori în ce privește verificarea și edincirea materialului
care stătea la baza invinuirii, din cauza incorectitudinii altor
anchetatori, care au falsificat procesele verbale de interogatoriu
precum și a altor metode nepermise, ca promisiuni mincinoase, etc.

Toste sceste abuzuri grosolane su avut ca consecință că su lovit in elemente nevinovate care nu se încedrau in ord. 49o și in alte ordine de încadrare in C.M., prin induceres in eroare a conducerii Ministerului.

De menționat este că multe dosare de anchetă reflectă o superficialitate in ceisce privește modul in care anchetatorii su întocmit procesle verbale de interogatoriu, din care nu rezultă concret activitatea celui anchetat, (in ce a constat activitatea lui, in ce perioadă, unde a desfășurat-o, etc.) cu atât mai mult cu cât multe dintre elementele apropiate clasei muncitoare su declarat in fața Comisiei că nu su cunoscință că su fost alese in diferitele Comitete ale fostelor partide istorice, neparticipând niciodată la vre-o ședință din scestes.

Foarte puținii anchetatori su pus accent pentru a cunoaște și consemna activitatea pe linia democratică după 23 August, a elementelor aflate in anchetă. Socotim că scest lucru ar fi fost foarte util pentru Comisia M.S.S. in ceisce privește încadrarea lor in C.M. și aplicarea pedepselor, deoarece multe din aceste elemente s'au încedrat imediat după 23 August in organizații democratice, iar altele su simpatizat cu organizațiile democratice chiar înainte de 23 August.

Astfel, din cauza unei orientări mecanice, su fost internate persoane cu activitate democratică după 23 August, iar unele dintre ele, membrii de partid verificați, care su păstrat această calitate până la arestare.

Anchetatorii ar fi putut să corecteze lipsurile greve ale evidenței operative in ceisce privește funcțiile deținute de cei arestați, dar dimpotrivă ei le-au scoperit, nedând posibilitate să se corecteze aceste lipsuri.

Că s'au întocmit cu multă ușurință unele dosare de anchetă și s'au înaintat cu aviz pentru încadrare in ord. 49o, se datorește și faptului că nu s'a efectuat nici un fel de control asupra dosarelor de anchetă încheiate de către anchetatori dela Regiuni. Aceste dosare su fost înaintate la M.S.S. vizate in mod formal de unii directori regionali, care nu su controlat dacă la dosare există material probatoriu împotriva celor învinuiți.

Dacă ar fi fost verificate aceste dosare de anchetă, tov. directori regionali, ar fi observat în ele adăugiri, nepotriri, confuzii sau lipse de pricepere a unor anchetatori și s'ar fi putut remedia prin măsuri luate pe loc, metodele nepermise folosite în anchetă, mai ales în acele cazuri în care anchetatorul din lipsă unui material probatoriu prealabil, a trecut la anchetare pe bază unei evidențe neprecise. Acest fapt a stras după sine arestarea unor persoane în locul altora și forțarea de către anchetator de a fi recunoscute unele fapte nereale, dându-se prin aceasta un caracter că s'a urmărit să se pună în mod forțat în concordanță, obiectivul cu evidențe neprecise și neclare.

În urma faptelor exemplificate mai sus, Comisia Specială socotește că dosarele de anchetă care nu conțin decât un singur proces verbal de interogatoriu, în multe cazuri nu pot constitui un material probatoriu pentru încadrarea în ord. 490q"ținând seama mai ales de faptul că în acest ordin au fost încadrate multe elemente simple dela țară și dela oraș, care n'su jucat în mod efectiv un rol conducător în partidele istorice, ci au fost eventual ce simpli figuranți.

Deasemenea, multe din elementele apropiate clasei muncitoare, care au activat înainte de 23 August în aceste partide istorice, după această dată au activat în organizații democratice și acest lucru nu se arată în dosarele de anchetă.

Tot astfel mai există o categorie de intereși în vârstă, care au deținut funcții și au activat în partidele istorice, până în anul 1938, după care dată au încetat orice fel de activitate până la data arestării.

În timpul verificării, s'a mai constatat că multe din dosarele privind elementele legionare arestate în cadrul ord. 5 Gab., nu conțin decât o singură fișă personală, fără să se fi făcut până în prezent vre-o anchetă asupra lor.

La fel s'a constatat că în Colonile de Muncă, există o serie de legionari fără funcții, arestați în luna Iulie 1952, pentru s-și executat un rest dintr'o pedeapsă penală primită în anul 1941-1944. Dintre aceștia, foarte mulți sunt : foști elevi, muncitori și țărani, care n'su participat la rebeliune, și au fost condamnați pentru fapte ca injurii la adresa lui Antonescu, pentru că au cântat cântece legionare, pentru deți-

nere de material interzis, pentru participare la ședințe, etc., iar după 23 August până la arestare, fără activitate potrivnică regimului nostru.-

Propuneri :

da Să se ia măsuri împotriva acelor tovarăși care au procedat în mod abuziv la anchetarea celor arestați, ducând în eroare forurile superioare.

da Dosarele care nu conțin material probatoriu decât procesul verbal de interogatoriu, să se completeze cu material din care să rezulte cele imputate. Din reverifycarea acestora, să rezulte în mod concret și activitatea lor după 23 August 1944.

da Elementele apropiate clasei muncitoare care înainte de 23 August 1944, n'au avut activitate deosebită în partidele istorice, iar după 23 August nu au mai activat în aceste partide istorice și nu s'au manifestat împotriva clasei muncitoare, să fie puse în libertate.

da Elementele muncitoare din sate care figurează în procesele verbale de constituire ale Comitetelor Județene după sau înainte de 23 August, dar care nu au depus nici un fel de activitate, să fie puse în libertate (unii dintre aceștia nu au aflat decât în anchetă că figurează în acele procese verbale de constituire.).

da Să fie anchetate elementele legionare arestate în cadrul ord. 5 Oct. din 15 Mai 1948 și care nu au fost anchetate până în prezent.

Să se verifice situația acelor elemente legionare, fără funcții sau grad, arestate pentru a-și executa un rest dintr-o pedeapsă penală primită și neexecutată în întregime în timpul lui Antonescu, iar acei care fac parte din tinutimea muncitoare, muncitori, elevi cu origină apropiată clasei muncitoare, care nu au participat la rebeliune iar după 23 August nu au avut activitate legionară, să li se suspende pedeapsa. De la Cr. la Cr.

da Cei care în urma verificării vor rămâne să-și execute restul de pedeapsă, să li se legalizeze situația, prin emiterea

68

unor mandate de arestare pentru restul timpului pe care îl mai
au de executat, întrucât toți aceștia se găsesc în prezent are-
stați și internați fără Decizie administrativă.

Să se verifice situația tăturor internaților inapți de
orice muncă și dela caz la caz, să fie puși în libertate.-

COMISIA SPECIALA,

Președinte,	Procuror Major Tincea Ion
Membru,	Major M.S.S. Einhorn Wilhelm
Membru,	lt. Maj. M.A.I. Brustureanu Iosif

2419.

67

~~1. 2419. 1953~~
Luna mult timp este
si nu se cunosc activitat.

R A P O R T

privind activitatea Comisiilor Speciale
de verificare a deținuților și interna-
ților contrarevoluționari din Peniten-
ciare, Lagăre și Colonii de Muncă.-

- - - - -

COMISIA SPECIALA

de verificare a deținuților și internașilor din Penitenciar, lagăre și colonii de muncă.-

19 Septembrie 1953.-

A

R A P O R T

privind activitatea Comisiilor Speciale de verificare a deținuților și internașilor contrarevoluționari din Penitenciar, Lagăre și Colonii de Muncă.-

În ziua de 5 Decembrie 1952, din ordinul Comisiei Centrale Guvernamentale, s'au format două Comisii Speciale pentru a verifica deținuții și internașii contrarevoluționari din Penitenciar, Lagăre și Colonii de Muncă.

O comisie a avut ca sarcină de a lucra în coloniile: Fundulea, Spantov, Chirnogi, Mănăstirea din Regiunea București și colonia Bicas, iar după terminarea lucrărilor, în Penitenciar. Cea de a doua Comisie Specială, a avut ca obiective coloniile de muncă : Popești Leordeni, Pipera Roșie, Ferma Bregadiru, Centrul de Triere Răhove, precum și lagărele și coloniile de muncă de pe Canal.

Cele două Comisii, au avut de verificat în 30 de unități un total de 19.396 internași.

Pentru îndeplinirea sarcinii trasate prin Hotărârea Consiliului de Miniștri, Comisiile Speciale au avut în subordine inițial 10 subcomisii, formate fiecare dintr'un procuror, un ofițer de Securitate și comandantul Colăniei sau Penitenciarului.

După luna Martie a.c. a funcționat o singură Comisie Specială cu 4 subcomisii.

Potrivit instrucțiunilor primite, Comisiile Speciale au avut sarcina de a analiza situația următoarelor categorii de condamnați și internași contrarevoluționari :

- 1/ Condamnați contrarevoluționari cu pedepse expirate și care nu au fost puși în libertate la expirarea termenului.
- 2/ Condamnați contrarevoluționari cu pedepse expirate și care au fost internați în C.M. pe bază de Decizie administrativă.
- 3/ Internați contrarevoluționari cărora li s'au prelungit termenul de încadrare în C.M.
- 4/ Internați contrarevoluționari care nu au fost puși în libertate la data expirării pedepsei.

Deosemeni în urma greșelilor săvârșite de Comisia care a lucrat la Centrul de Triere Rahova, condusă de tov. lt. col. Procuror Tăpârdes Stefan, am primit dispoziții dela Comisia Centrală de a trece la reverificarea lucrărilor făcute de această Comisie, ceiace s'a făcut de noi în cursul lunilor Aprilie-Iunie s.c. Rezultatul a fost că din cele 887 elemente care au fost eliberate sau propuse Comisiei Centrale pentru eliberare de această Comisie, au rămas în libertate 472 elemente care fuseseră internate cu activitate contrarevoluționară și 257 cu infracțiuni de drept comun, 63 persoane au fost rearestete, iar 95 au rămas să-și execute pedepsa. (În această privință a fost depus la Comisia Centrală un raport detaliat la data de 29 Iunie 1953).

Ulterior, în luna Aprilie s.c., Comisia Centrală a mai trasat ca sarcină Comisiei Speciale să verifice și să propună punerea în libertate - dela caz la caz -, a unor elemente din următoarele categorii :

- Bătrâni de peste 60 de ani și femei dela 50 de ani în sus.
- Elemente din fostele partide burgheze, arestate în cadrul ord. 490 cu funcții dela Comitetul Județean în jos.
- Cazuri speciale.

Aceste elemente, în marea lor majoritate, erau la prima pedeapsă administrativă.

Deosemeni, în luna Iunie 1953, Comisia Centrală a dispus ca Comisia Specială să verifice și să pună direct în libertate pe toți foștii liberali și țărăniști care după 23 August 1944 au activat în Frontul Plugarilor, P.N.P. și P.N.T.-Anton Alexandrescu.

La începutul operațiunilor, Comisiile Speciale au întocmit tsbele nominale cu toate elementele care se încedrau în Instrucțiuni, din toate locurile de deținere. Apoi s'au repartizat subcomisiile pe unitățile respective, după care s'a scos dela arhiva M.S.S. materialul necesar ca : dosare C.M. și dosare individuale.

Materialul dela arhivă a fost lustr de Comisii pe teren studiindu-se la fața locului, iar acolo unde s'a găsit necesar , s'a stat de vorbă cu cei în cauză. Atunci când în unele cazuri nu s'a putut lua o notă în privința clarificării situației celui internat din cauza materialului insuficient la dosar (dosare de anchetă incomplete, contradicții între materialul din dosarul de anchetă și cele declarate de internat, lipsă de material probatoriu, la dosar existând doar o fișă personală semnată, material confuz și uneori lipsă completă de material la A.S.), în aceste cazuri, Comisia Specială a cerut materialul dela Direcțiile operative și în unele cazuri direct dela Regiunea M.S.S. unde au fost reținuți și anchetați cei în cauză.

Aceste cazuri au fost în număr de cca. 500.

Din cele 19.396 elemente verificate, Comisiile Speciale au pus în libertate până în prezent, un total de 6.324 indivisi (6061 contrarevoluționari și 263 cu infracțiuni de drept comun) dintre care s'a dat domiciliu obligatoriu la 213 eliberați, în majoritatea lor din zonele de frontieră, centrele aglomerate muncitorești (București, Orașul Stalin, Floești, etc.) Majoritatea celor dislocați au format-o elementele burghoze.

Cele 6324 elemente eliberate se aflau deținute pentru următoarele infracțiuni contrarevoluționare :

- 1/ Conducători ai fostelor partide istorice 857
(ord 490)
- 2/ Legionari 456
- 3/Trecere și tentativă de trecere a frontierei... 392
- 4/ Uneltire și omisiune de denunț1333
- 5/ Manifestări dușmănoase2929
- 6/ Polițisti și informatori 94
- 7/ Infracțiuni de drept comun 263

Din cei 857 eliberați din cadrul ord. 490, 239 au deținut funcții de la Comitetul Județean în jos, 550 sunt bătrâni de la 60 ani în sus (toți eliberați în urma propunerilor făcute și aprobate de Comisia Centrală), iar 68 au fost eliberați direct de Comisie, întrucât după 23 August 1944 s'au încadrat și activat în organizațiile democratice.

Deasemenea cele 456 elemente legionare puse în libertate se împart în felul următor :

- Arestați la 15 Mai 1948 370
dintre care au fost eliberați 276 simpli membri și 94 șefi de cuib. *feii activitate după 23 August.*
- Arestați la 18/19 Iulie 1952 86
dintre care 50 simpli membri și 36 șefi de cuib, la fel fără activitate dușmănoasă după 23 August 1944.

În ceea ce privește situația legionarilor internați cu ocazia operațiunilor din Iulie 1952, menționăm că în cursul lunii Iulie s.c., Comisia Specială a primit ordin de a nu mai propune eliberarea șefilor de cuib, deși până la acea dată au fost puși în libertate majoritatea șefilor de cuib propuși pentru eliberare la Comisia Centrală, care n'au depus activitate dușmănoasă după 23 August 1944 și au fost arestați din lipsă de evidență precisă, ca șefi de garnizoană.

Comisia Specială a prezentat Comisiei Centrale, propuneri pentru eliberarea a încă 855 elemente, dintre care 315 bătrâni de la 60 ani în sus și 540 în majoritate internați în cadrul ord. 490 cu funcții de la Comitetul Județean în jos.

În timpul verificărilor, cu ajutorul Biroului Operativ din Penitenciar, lagăre și Colonii de Muncă, elementele recalcitrante care s'au situat pe poziții dușmănoase în timpul detenției, au instigat, s'au manifestat dușmănos, în timpul reverificării când s'a stat de vorbă cu ei, s'au situat pe poziții de a nu recușiona faptele săvârșite, deși avea pedepse expirată, au fost propuse pentru a li se majora pedepse administrative. Deasemenea, au fost propuse pentru majorarea pedepsei administrative, elemente care au deținut funcțiuni importante în speratul de Stat burghez-mosieresc, în partidele istorice și organizațiile fasciste, precum și legionarii cu funcții de șefi de garnizoană în sus. Cei con-

F.B
just

condamnați pentru activitate legionară în perioada 1941-1944 (pedeapsă pe care n'au ispășit-o în întregime) au fost propuși și ei la majorare, pentru a executa și restul de pedeapsă.

Tot astfel, elementele periculoase Securității Statului, care au fost condamnate sau internate, deși li sa expirase pedeapsa, au fost propuse pentru majorare.

În total s'a propus majorarea la un număr de 517 elemente, dintre care 398 au fost majorați de Comisia C.M., 89 eliberși de aceeași Comisie și 30 urmează să se prezente pentru majorare.

Cei 398 internați, a căror pedeapsă a fost majorată fac parte din următoarele categorii :

- ▼ Cu funcții de conducere în partidele istorice ..51
- Legionari cu funcții și activitate după 23 Aug..209
- Polițiști și S.S.I.-ști din fostul aparat burghaz..... 37
- Din diferite organizații subversive cu activitate deosebită 68
- Elemente legionare care au de ispășit o pedeapsă pensă dată în perioada 1941-1944 13
- Foști demnitari și rude apropiate ale acestora...20

x

x x

În timpul verificărilor, Comisia Specială a observat că în multe dosare de anchetă există confuzii și nepotriviri în materialul care stă la baza invinuirii, ca :

- Declarații neprecise și neconcludente.
- Adăugiri în procesele verbale de interogatoriu.
- Simple fișe personale nesemnate, fără dată și care nu au mențiunea că sunt întocmite pe bază de material verificat.
- Unele referențe ale organelor de anchetă sunt în contradicție cu materialul documentar din cuprinsul dosarului.

În timpul verificării, unii comandanți de colonii ne-au raportat că mai mulți internați vor să iasă la raport în fața Comisiei. Unii dintre aceștia au fost ascultați și ne-au

declarat că în timpul anchetei au fost siliți să recunoască diferite învinuiri imputate lor de către anchetatori, semnând procesele verbale de interogatoriu sub diferite metode de presiune.

Unii au declarat că au fost bătuți, alții că li s'au dat un regim sever, iar alții că li s'a promis că dacă vor semn procesul verbal, vor fi imediat eliberați, precum și alte metode nepermise.

Verificând cazurile cele mai verosimile, confruntând cele declarate de cei în cauză cu materialul de anchetă, precum și verificând situația lor prin Dir. Regionale respective, s'a constatat că într'adevăr unii anchetatori au folosit asemenea metode.

Redăm mai jos câteva exemple dintre acestea :

1/ KAUFMAN MOISE (dos. nr. 7536) de profesie portar de hotel, a fost arestat la 27 Iulie 1950 de Regiunea Constanța, învinuit că a fost informatorul Centrului "D" Informații din Constanța.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei că a fost învinuit în timpul anchetei că ar fi fost informator al Centrului "D" Informații Constanța și că în timpul anchetei a fost grav bătut pentru a recunoaște acest lucru.

Cercetând dosarul susnumitului, au rezultat următoarele:

La prima anchetă făcută în Iulie 1950 de Regiunea Constanța, s'a stabilit că a fost informatorul Centrului "D" Informații din Constanța.

În luna Februarie 1952 fiind luat din nou în anchetă de D.G.S.S., au rezultat următoarele :

KAUFMAN MOISE, a fost arestat în anul 1942 de către organele de Informații din Constanța, în legătură cu un oserecare MIKI, bănuit cu activitate comunistă, care se afla ascuns la familia Rudi Silberman din Constanța, despre care KAUFMAN avea cunoștință.

KAUFMAN a fost supus în timpul cercetărilor la Centrul de Informații la diferite torturi, pentru a divulga ce știe despre acest MIKI.

După 23 August, Partidul anchetează acest caz, dacă KAUFMAN a fost scela care l-a denunțat pe SILBERMAN, unde se găsesc ascuns numitul MIKI și se stabilește că denunțatorul a fost IANCU FELDMAN.

La fel, din reanchetarea din luna Mai 1952 a lui KAUFMAN MOISE care a fost confruntat cu Maiorul Slăvescu și Opt. Ismailescu, foști la Centrul "D" Informații Constanța (care l-au anchetat în 1942 pe KAUFMAN), rezultă că acesta n'a fost informatorul lor.

Din referatul de reanchetare întocmit la 29 Mai 1952, Dir. VIII-a din D.G.S.S. stabilește că :

"Din cele arătate mai sus rezultă în mod precis că arestarea soților SILBERMAN în anul 1942 de către Centrul de Informații Constanța s'a produs în urma informațiilor date de informatorul IANGU FEIDMAN, pe nume conspirativ "Vopsitorul" și nu de KAUFMAN MOISE, care a fost și el arestat în acest caz, fiind bătut grav în timpul cercetărilor.

Cercetările su stabilit că numitul KAUFMAN MOISE nu a fost informatorul Centrului "D" Informații Constanța și că deținerea sa de aproape doi ani se datorește faptului că cercetările nu su fost adâncite de D.R.S. Constanța, care a îngreunat aceste cercetări, prin întrebuinterea în anchetă a unor mijloace de constrângere fizică asupra numelului KAUFMAN MOISE, care la insistența anchetatorilor a declarat așa cum i s'a cerut".

*Pi ce au
au avut
de a face
informare?*

Deși Direcția VIII-a face propuneri de punere în libertate, negăsindu-l cu nimic vinovat, totuși este încadrat în C.M. pe timp de 24 luni cu începere dela 29 Mai 1952.

Considerând că rețineres lui KAUFMAN MOISE de peste 3 ani (începând dela 27 Iulie 1950 și până în prezent) a fost abuzivă, Comisia l-a propus pe aceasta Comisiei Centrale pentru a fi pus în libertate.

Să fie pus

2/ BRATU OPREA, de profesie funcționar, a fost arestat în cadrul ordinului 490 Cab. ce anul care a fost membru în Comitetul Opășenesc P.N.C. din Roșiori de Vede, fapt care rezultă din procesul verbal de înterogatoriul și o declarație dată de fratele său BRATU FLOREA, (la fel internat pe 60 luni).

Susnumitul a declarat în fața Comisiei, că a fost simplu membru în P.N.C., deoarece când a solicitat în anul 1936 un post de funcționar lui STAN GHITESCU, deputat P.N.C. și cunoscut al tatălui său, acesta i-a pus condiția ca să se înscrie în acest partid, unde s'a înscris, rămânând simplu membru, fără a avea vre-o activitate deosebită.

Fratele său BRATU FLOREA, profesor, a fost arestat și el tot în cadrul ordinului 490 și pedepsit cu 60 de luni internare în C.M. ca unul care a avut funcția de membru în Comitetul Județean P.N.C. Teleorman.

Numitul a declarat în fața Comisiei că a fost înscris în P.N.C. tot de STAN GHITESCU din Roșiori de Vede, ca o condiție impusă de acesta pentru a-l muta cu postul de profesor dela Alexandria la Roșiori de Vede unde avea familie. Deosebeni a mai arătat că în P.N.C. nu a deținut nici o funcție, fiind doar simplu membru și participând doar la o singură ședință publică organizată de acest partid.

Din 1937 și până la 23 August 1944, nu a mai făcut nici o politică, iar după această dată s'a înscris ca și fratele său în P.S.D., rămânând membru de partid până la arestare.

Buniții su declarat că în timpul anchetei su fost forțați prin constrângere, de a declara că su avut funcții de conducere în P.N.C., (primul membru în Comitetul Orășenesc, iar al doilea membru în Comitetul Județean P.N.C.), precum și de a da declarații mincinoase unul împotriva celuilalt.

Cei doi su fost anchetați la Centrul de Triere Rahova, împreună cu mai mulți arestați, arătând că și asupra altora s'au exercitat aceleași presiuni (pătsis).

Menționăm, că semnătura în procesul verbal de interogatoriu a lui BRATU FLOREA, nu este cea obișnuită și reflectă urmele bătăii (avea mâinile umflste atunci când a semnat).

La data de 17 August 1953, dând la verificare la Regiunea M.S.S. București pentru a stabili în mod concret activitatea și funcțiile avută de cei doi în P.N.C. Roșiori de Vede, a rezultat că ambii su fost simpli membri, fără activitate deosebită

Astfel, arestarea și deținerea lor timp de un an de zile, s'a făcut în urma metodelor abuzive, saulgându-li-se declarații false.

Cei doi frați su fost puși în libertate direct de Comisia Specială.

3/ POPESCU ST. VASILE din Roșiori de Vede (dos.nr.6418) a fost arestat la 16 August 1952 de Dir. Reg. București și internat 60 de luni administrativ.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei că a fost bătut de aceleași organe de anchetă, pentru a recunoaște că a deținut funcția de membru în Comitetul Orășenesc P.N.L. din Roșiori de Vede și că până la urmă a fost nevoit să semneze, deși nu a deținut această funcție.

În dosarul său de anchetă se află o fișă personală nesemnată de nimeni și fără dată, în care se arată că "însinte de 23 August 1944 a fost membru în Comitetul Orășenesc P.N.L.-Brătianu din Roșiori de Vede, așa după cum rezultă din materialul informativ furnizat de agentura informativă". Se mai găsește și o primă declarație dată de susnumitul, în care declară că nu a făcut nici un fel de politică atât înainte cât și după 23 August, precum și procesul verbal de interogatoriu din 30 August 1952, în care el recunoaște funcția trecută de către anchetator.

Susnumitul a fost propus pentru eliberare la Comisia Centrală.

4/ SURPATEANU VICTOR, tot din Roșiori de Vede, (dos. nr. 15143) arestat la 16 August 1952, și internat în C.M. pe timp de 36 luni, a declarat în fața Comisiei că a fost forțat sub presiune fizică de către organele de anchetă, să recunoască că a deținut funcția de membru în Comitetul Orășenesc P.N.L.-Tătărăscu din Roșiori de Vede.

În dosarul său de anchetă se găsesc următoarele piese: două declarații date de ION BADEA și MARIN BOIA (fost membru în P.N.L.-Maniu) care declară că știu (fără a erăta de unde știu) că SURPATEANU VICTOR a făcut parte din Comitetul P.N.L.-Tătărăscu din Roșiori de Vede, iar FLOREA CHIRU NANA arată că acesta a fost în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu.

Alte două persoane, POTESCU MARIN (fost președinte al P.N.L.-Tătărăscu din Roșiori de Vede) și LAZAR OGNEANOVICI (fost președinte de onoare în scelaș partid), declară că SURPATEANU VICTOR a fost simplu membru și că nu a deținut nici o funcție în P.N.L.-Tătărăscu.

Dintr-o fișă personală, -fără dată și nesemnată- reiese că "SURPATEANU VICTOR, însinte de 23 August 1944, a făcut parte din Comitetul de conducere Județean al fostului P.N.L.-Bejan ca membru, după cum rezultă din materialul informativ obținut de la agentura noastră informativă".

În afară de aceste piese, se mai află la dosarul de anchetă și 3 procese verbale de interogatoriu, unul din 26 August 1952, altul din 26 Septembrie 1952 în care acesta declară că a fost simplu membru în P.N.L. din anul 1946, iar al treilea din 21 Octombrie 1952, în care declară că s'a înscris în P.N.L.-Pătă-răscu din 1936 și a activat până în 1947, având funcțiunea de membru în Comitetul Orășenesc din Roșiori de Vede.

Menționăm că ultimul proces verbal din 21 Oct. 1952, semnat de SURPATEANU VICTOR, este arătat de acesta, ca fiindu-i luat sub presiune fizică.

Deoarece suntem convinși că SURPATEANU VICTOR nu a deținut funcții în P.N.L.-Brătianu, a fost propus Comisiei Centrale pentru a fi pus în libertate.

5/ VANCEA ION, în vârstă de 57 ani, cu 5 copii și 8 ha. pământ, analfabet, (dosar nr. 13798) arestat de Dir. Regională Oradea, a fost internat în C.M. pe timp de 24 luni (16 Aug. 1952-16 Aug. 1954), învinuit că ar fi făcut instigații în rândul populației.

Din dosar rezultă amănuntele : în ziua de 2 Aprilie 1952, când agentul agricol a fost la el să-l întrebe cum stă cu cultivarea soiei, a afirmat că "regimul nu va dura mult, că vin americanii și englezii, că toți foștii conducători și fostul rege Carol și Mihai plănuiesc să vină din nou în țară" și că "conducătorii Republicii nu se pricep la conducere". La 2 Iunie 1952, tot în fața aceluiaș agent agricol, a afirmat că "vă veți prăbuși cu Partidul vostru". Acelaș lucru îl declară și LAZAR GHEORGHE din aceeași comună, ca fiind de față la discuția dintre VANCEA ION și agentul agricol.

În dosar mai există o declarație a lui BERETAU FLORIAN care arată că VANCEA IOAN în luna Iunie 1952, (fără a arăta data exactă), a afirmat : "am fost la Oradea și am aflat că iar se schimbă banii ; am aflat și am văzut mai multe trenuri cu armată care mergeau spre Oradea-Timișoara, spre frontiera sârbilor, deoarece Tito iar a sbeșat frontiera R.P.R. Pe linia Cluj-Timișoara, nu se poate merge cu trenul, că e plin cu armată rusă care merge spre Serbia".

Numitul, în fața Comisiei, a eșit la report, susținând că nu știe pentru ce a fost internat. Întrebat fiind asupra căror

fapte a fost anchetat, susnumitul a răspuns că a fost întrebat
 ceea "n'a strans fânul și n'a dat la cai mănecere". După aceasta,
 a fost pus cu degetul pe dușumea și forțat să se învârtescă în
 jurul degetului (morișcă) până când a amețit, după care a fost
 trântit cu capul de pereți. În urma acestui fapt, a fost pus să
 semneze o declarație care nu i s'a citit de organul anchetator.

Confruntând declarația semnată de el și cu cele date
 de martori, se constată că textele și construcția frazelor sunt
 identice, din care rezultă că sunt expresii ale unui om cu o oare-
 care cultură și nici de cum ale unui analfabet. Acesta nu face
 să fim convingăți că într'adevăr numitului i s'au imputat fapte de
 care el nu se face vinovat, fiind forțat ca să semneze declarația.
 A fost propus Comisiei Centrale pentru eliberare.

6/ CONSTANTINESCU NICOLAE, funcționar, (dos. nr. 9758)
 a fost arestat la 16 August 1952, de D.R.S.-Bârlad și internat
 pe timp de 66 luni în C.M. ca unul care a făcut parte din Comite-
 tul Județean P.N.L.-Brătianu,

În dosarul de anchetă există o copie de pe procesul ver-
 bal de constituire al Comitetului Județean P.N.L.-Brătianu Putna,
 în care figurează un nume CONSTANTINESCU NICOLAE comerciant din
 Focșani.

În anchetă i s'a pus în față să recunoască că a fost
 membru în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu, însă el a declarat
 în anchetă că n'a fost niciodată în P.N.L., ci numai simplu membru
 în P.N.T.

Anchetatorul a mers atunci pe linia de anchetare a acti-
 vității sale în P.N.T., reușind să-l determine pe acesta să semne-
 ze procesul verbal de interogatoriu în care este arătat că a făcut
 parte din Comitetul Județean P.N.T., evitând însă să precizeze perioa-
 da respectivă.

Comisia a constatat o nepotrivire care există în dosarul
 de anchetă între copia procesului verbal de constituire al Comite-
 tului Județean P.N.L.-Brătianu din Putna unde figurează CONSTAN-
 TINESCU N. comerciant, fără alte date de identificare și procesul
 verbal de interogatoriu în care el semnează că a fost în Comitetul
 Județean P.N.T.

Menționăm că CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, care

figurează pe copia procesului verbal de constituire arătat mai sus, a fost identificat de Regiunea Bârlad în persoana lui CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, născut la 14 Octombrie 1892 în Focșani, fiul lui Nica și Bălașa, cu ultimul domiciliu în str. Karl Marx, pentru care s'a emis ordin de arestare și percheziționare, (documentele există la dosar). Din aceste rezultă că a fost bine determinată persoana lui CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, care figurează ca membru în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu în procesul verbal de constituire al acestui Comitet.

Totuși la anchetă, este anchetat CONSTANTINESCU NICOLAE funcționar, născut la 28 Iunie 1899 în com. Păunești, fiul lui Petreche și Smaranda, cu ultimul domiciliu în Focșani str. Muncitorii nr. 6.

După cum am arătat mai sus, la prima anchetă din 18 Septembrie 1952, susnumitul a recunoscut că a fost membru în P.N.T.-Maniu din 1928 - 1947. La al doilea interogatoriu, cel în cauză a semnat un proces verbal că a fost membru în Comitetul Județean P.N.T.-Maniu.

În dosarul de anchetă mai există o declarație veche dată de CORNELIU TEODOR, care cunoaște pe CONSTANTINESCU NICOLAE, funcționar, că ar fi făcut parte din Comitetul Județean P.N.T. înainte de 23 August, iar după 23 August crede că s'ar fi înscris la P.N.T.-Anton Alexandrescu.

Sesizată de aceste nepotriviri și confuzii existente în dosarul de anchetă, Comisia a audiat pe cel interogat care a declarat că a fost simplu membru în P.N.T.-Maniu înainte de 23 August 1944 și că după această dată s'a înscris în P.N.T.-Anton Alexandrescu și că a indicat anchetatorului că există un alt CONSTANTINESCU NICOLAE care a fost în conducerea P.N.L.-Brătianu din Focșani, dar acestea nu a fost luate în considerație de către anchetator. Susnumitul a mai declarat că a fost silit să semneze procesul verbal de interogatoriu în care era menționat că a făcut parte din Comitetul Județean P.N.T.-Maniu.

În urma reverificării cerute de către Comisia, Regiunea Bârlad raportează că CONSTANTINESCU NICOLAE a făcut parte din Comitetul Județean P.N.T.-Maniu, bazându-se pe același proces verbal de interogatoriu întocmit la ancheta din 15 Septembrie 1952 și încearcă să întărească această afirmație cu copia unei adrese semnată de fostul colonel CERRATESCU, fost secretar

al organizației P.S.D.I.-Titel Petrescu pe fostul județ Putna, în care se cere Tribunalului Putna eliberarea unor cărți de intrare pentru delegații și asistenții la secțiile de votare în anul 1946, în care adresă figurează și un oarecare N. CONSTANTINESCU fără alte date.

Odată cu raportul privind re-verificarea acestui caz, Regiunea Bârlad mai înaintază și o declarație a lui JECREANU NICOLAE, fost senator P.N.T.-ist din Focșani, care afirmă în mod clar că CONSTANTINESCU NICOLAE, funcționar, domiciliat în Focșani str. Muncitorii (e vorba de cel internat), "înainte de 23 August 1944 la ședințele de partid când era vorba de hotărâri importante, nu lua parte, neavând nici o calitate în Comitetul de conducere P.N.T.-Maniu" și că "după 23 August nu cunosc precis dacă a dus vre-o activitate P.N.T.-istă, însă știu precis că n'a făcut parte din comitetul de conducere P.N.T.-Maniu Județean sau Comunal; afirm acest lucru, intrucât cunosc cea mai mare parte din acei conducători". (Urmează înșirarea a oca. 15 nume ale foștilor membri în Comitetul Județean P.N.T.-Maniu)

Din toate acestea rezultă că CONSTANTINESCU NICOLAE funcționar, născut în 1899, a fost arestat inițial în locul lui CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, născut în anul 1892 și că i s'a luat o declarație în mod forțat pentru a recunoaște că ar fi deținut funcție de membru în Comitetul Județean P.N.T.-Maniu.

Comisia Specială l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru eliberare.

7/ MARKUS ADALBERT, meștru dulgher de mine, (dos. nr. 12309) a fost arestat la 16 August 1952 de Regiunea Hunedoara și internat în C.M. pe timp de 48 luni.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei că se găsește arestat sub învinuirea că ar fi fost vicepreședinte și casier al organizației P.S.D.I.-Titel Petrescu din Lupeni, dar că în realitate el nu a fost înscris niciodată în P.S.D.I.-Titel Petrescu, decât în P.S.D., iar la unificare a devenit membru de partid, fiind exclus la verificare. A mai susținut că a fost forțat de către organele de anchetă să recunoască că a deținut funcție arestată mai sus în P.S.D.I. și că a semnat un al doilea proces verbal de interogatoriu în acest sens.

Verificând dosarul de anchetă al acestuia, a rezultat: în dosar există două declarații în care se arată că susnumitul a fost până la unificare membru în P.S.D. unde a desfășurat activitate potrivit P.C.R.-ului, susținând pe Titel Petrescu și că la unificare el a devenit membru P.M.R.

Din primul proces verbal de interogatoriu încheiat la 18 Septembrie 1952, rezultă că acesta a fost într'adevăr în P.S.D., iar la unificare a devenit membru de Partid, fără a fi făcut parte din alte partide.

În al doilea proces verbal de interogatoriu din 26 Noiembrie 1952, tot MARKUS ADALBERT, semnează că : "în anul 1945 primăvara, m'am înscris în P.S.D.I. Pentru activitatea mea depusă în cadrul acestui partid, în anul 1945 am fost numit ca instructor al acestei organizații în orașul Lupeni. În 1946 am fost numit casier al acestei organizații și în toamna anului 1946 am fost numit vicepreședinte al organizației locale din Petroșeni-Lupeni, până la dizolvare. Din acel partid a mai făcut parte PACURARU ȘTEFAN ca președinte și SALAGEAN ION ca secretar".

Declarația lui MARKUS ADALBERT nu poate să corespundă adevărului că ar fi fost în P.S.D.I. împreună cu SALAGEAN ION, întrucât SALAGEAN ION - în prezent membru de Partid - în declarația sa aflată în dosar, arată că MARKUS ADALBERT a fost înscris împreună cu el în P.S.D. și că la unificare au devenit împreună membri de Partid.

Deaceia socotim că într'adevăr i s'a luat o declarație în mod forțat pentru a recunoaște în mod formal că a fost în P.S.D.I., deoarece anchetatorul nu a trecut la verificarea afirmațiilor sale pentru a întări cu alte piese activitatea lui în P.S.D.I.

Comisia l-a propus Comisiei Centrale pentru eliberare.

8/ HISOIU ION, judecător, din Tg. Jiu, (dos.nr.12.627) a fost arestat la 16 August 1952 de Regiunea Craiova și internat pe timp de 60 luni ca unul ce a făcut parte din Comitetul Județean P.M.L.-Brătianu din Câmpulung-Suceava, în perioada 1946-48.

În fața Comisiei a susținut că a rugat pe anchetator să verifice activitatea lui politică în perioada 1946-1948 la Câmpulung-Suceava, ori să fie trimis acolo spre a fi anchetat,

fapt ce nu s'a făcut, după care a fost silit să semneze un proces verbal al cărui conținut nu-l cunoaște.

În dosarul său de anchetă nu există decât un singur proces verbal de interogatoriu în care el recunoaște că a făcut parte din Comitetul Județean P.R.L.-Brătianu.

Cazul a fost dat spre^{tru} verificare la Dir. Reg. Suceava. Rezultatul încă nu a fost primit.

9/ STANCIU CONSTANTIN, lăcătuș mecanic, mic meserieș, (dos. nr. 14880) arestat în cadrul ordinului 490 de Regiunea Pitești, a fost internat pentru 24 de luni ca unul care a deținut funcția de membru în Comitetul Județean P.S.D.I.-Titel Petrescu din Muscel.

În procesul verbal de interogatoriu din 8 Septembrie 1952, acesta negă să fi fost vreodată înscris în P.S.D.I.-Titel Petrescu și indică o serie întregă de persoane care au fost arestate odată cu el, pentru a verifica cele declarate, adică, că a activat imediat după 23 August în Frontul Plugarilor.

Organele de anchetă nu au trecut la verificarea cerută de susnumitul și la 19 Septembrie 1952 i-au luat o nouă declarație cu aspect formal, în felul următor : "am fost membru în fracțiunea Titel Petrescu din județul Muscel și am deținut funcția de membru în Comitetul Județean și membru în Comisia de Judecată a P.S.D.I. - Titel Petrescu, depunând o activitate politică în acest sens în orașul Câmpulung, alături de ceilalți conducători".

În dosar mai există o notă informativă neverificată în care se arată că un oșecare STANCIU CONSTANTIN din Câmpulung Muscel a fost ales în comisia de judecată județeană P.S.D.I. Titel Petrescu. Menționăm că nota nu are dată și nu are nici un fel de mențiune din partea organelor de Securitate decât inițialele informatorului "L.G."

Susnumitul se află bolnav în Colonia Onești și a ieșit la raport în fața Comisiei, declarând că nu a făcut niciodată politică la Titel Petrescu și că în Penitenciarul dela Pitești unde a stat arestat i s'a impus să semneze o hârtie scrisă fără să cunoaște conținutul ei, în urma fricii după o deținere de 48 ore într'un beci.

Numitul declară că după ce a semnat, anchetatorul s'a exprimat satisfăcut : "bine că a semnat că îmi lipsea în număr".

A fost propus Comisiei Centrale pentru eliberare, cu stăt mai mult cu cât este și bolnav și are vârsta de 54 ani.

10/ CODREANU ION, funcționar din Pitești, internat la 28 August 1951, a arătat Comisiei că în timpul cât a fost cercetat de organele M.S.S.-Pitești, a fost bătut în mod inuman, cu scopul de a îl se smulge declarații că ar fi încercat să formeze o organizație subversivă.

A fost pus în libertate cu aprobarea Comisiei Centrale

11/ PAVEL GH. MARIN, învățător (dos. nr. 9552), a fost arestat în cadrul ordinului 490 și anchetat de Regiunea Bârlad, ca unul care a deținut funcția de membru în Comitetul Județean P.S.D.I.-Titel Petrescu.

În dosarul de anchetă, există o copie de pe un proces verbal de constituire din anul 1947, în care figurează ca membru în Comitetul Județean P.S.D.I.-Titel Petrescu, inginerul PAVEL GH. MARIN. Tot în dosar mai există o declarație dată de ZIOTILIA ION care declară : "cunosc pe numitul MARIN PAVEL din comuna Bucești. Stiu că este de origină socială țărân mijloceș, de profesie învățător din comuna Ivești, care a fost șeful organizației P.S.D.I.-Titel Petrescu pe raza comunei Bucești".

Numitul a declarat în fața Comisiei că nu a fost niciodată sub nici-o formă la P.S.D.I.-Titel Petrescu și că din anul 1945 s'a înscris în P.S.D., rămânând pe linia lui Lotar Rădăceanu, iar la unificare a fost primit membru de Partid, fiind și verificat, rămânând cu scesită calitate până la arestare.

Tot el a mai declarat că la ancheta care i s'a făcut a arătat că el nu a fost niciodată înscris la P.S.D.I. așa cum era acuzat în timpul anchetei. Totuși a fost trecut în procesul verbal de interogatoriu, ca șef de sector la P.S.D.I.-Titel Petrescu.

Când a fost pus să semneze, pentru a-l determina să facă acest lucru, anchetatorul i-a spus : "nu-i nimic, că spre sfârșitul procesului verbal, ești trecut în concluzie ca membru

P.M.R. și eu îți cunosc activitatea, așa că cele scrise mai sus nu valorează nimic".

Susnumitul a indicat anchetatorului, persoane din conducerea P.S.D.I.-Titel Petrescu, care se găseau arestate odată cu el pentru a se face confruntare și a se stabili dacă a făcut sau nu parte din P.S.D.I., lucru pe care anchetatorul - după semnarea procesului verbal de interogatoriu - nu l-a mai făcut.

Astfel în dosarul său există un proces verbal de interogatoriu care a fost semnat de el contrar conștiinței sale, sub promisiunea că nu i se va întâmpla nimic, o declarație a lui ZLOTIJA ION care nu indică de unde știe că PAVEL MARIN a fost șeful organizației comanale P.S.D.I. și un proces verbal de constituire al organizației județene P.S.D.I., în care este trecut ing. PAVEL GH. MARIN și nu învățătorul PAVEL MARIN.

Considerând că nu sunt probe pentru deținerea sa, Comisia Specială l-a pus în libertate.

12/ ALBESCU IOAN, învățător, membru de Partid până la arestare, (dosar nr. 9147) a fost arestat de Regiunea Stalin la 16 August 1952 și internat în C.M. pe timp de 60 luni, ca unul care a deținut funcție de membru în delegația permanentă în P.N.L. Brătianu.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei că a fost invinuit în anchetă că a făcut parte din delegația permanentă P.N.L.-Brătianu și că el nu a recunoscut această funcție arătând anchetatorului că este o confuzie la mijloc, întrucât tatăl său -ALBESCU NICOLAE - pe timpuri a fost în delegația permanentă a acestui partid.

Deasemeni a mai afirmat că a cerut anchetatorului să fie audiate o serie de persoane aflate cu el în arestul Regiunii, care au avut funcții de răspundere în P.N.L.-Brătianu, însă acest lucru nu s'a făcut.

În timpul anchetei, susnumitul a semnat cu bună conștiință că a fost membru în P.N.L.-Brătianu. Redăm textul declarației susnumitului în ceiace privește funcția declarată de el:

Întrebare:

"Ce funcție ai îndeplinit și cu ce elemente din conducerea partidului ai avut legături ?"

Răspuns :

"Am fost membru și nu am avut legături cu nici unul din conducerea partidului sau din conducerea celorlalte partide"

După aceasta, urmează o afirmație : "am fost membru în delegația permanentă", pe care o socotim că a fost adăugată ulterior de către anchetator, deoarece susnumitul susține că a citit procesul verbal de interogatoriu, unde se găsea trecut că a fost simplu membru. De asemenea se poate observa că această afirmație este în contradicție cu textul arătat mai sus, unde susnumitul declară că a fost membru și ^{nu} a avut legături cu nici un conducător al partidului.

Alte materiale din care să rezulte funcția de membru în delegația permanentă, nu există.

Găsind la Colonia Capul Mădăraș pe internatul FLOASIU DUMITRU din aceeași comună, Comisia Specială l-a interogat pe acesta asupra activității lui ALBESCU IOAN. Acesta a declarat că cunoaște pe ALBESCU ION, precum și pe tatăl său ALBESCU NICOLAE și știe că ALBESCU NICOLAE a fost în delegația permanentă la P.N.L.-Brătianu, întrucât a participat cu el la diferite ședințe și că ALBESCU ION a fost doar simplu membru.

Menționăm că în fișa personală care i s'a întocmit în timpul anchetei, este menționat de către anchetator la rubrica "științe rezultate din declarațiile sale" următorul text : "Din declarațiile sale rezultă că a fost membru P.N.L. din 1952-1956, dar că nu a fost în delegația permanentă". Aceasta întărește convingerea că organul anchetator a falsificat procesul verbal de interogatoriu prin adăugirea funcției de membru în delegația permanentă".

Socotind că ALBESCU ION a fost numai simplu membru P.N.L.-Brătianu și că procesul verbal de interogatoriu a fost falsificat de către organul de anchetă, Comisia Specială l-a pus în libertate.

13/ PREBESCU E. ION, (dos. nr. 8904) țărăn mijloces cu 9 ha. pământ și 7 copii, a fost arestat la 16 Aug. 1952 de Regiunea Pitești și internat pentru 60 luni, pentru faptul că a făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu din Vâlcea.

La interogatoriu, numitul a semnat un proces verbal că a fost membru în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu din Vâlcea.

În fața Comisiei, acesta a declarat că a atras atenția organelor anchetatoresc că n'a făcut niciodată nici un fel de politică și acest lucru l-a dovedit cu elementele din conducerea partidului liberal arestate odată cu el. A susținut în fața Comisiei că totuși a fost pus în mod forțat să semneze declarația al cărei text nu-l cunoaște.

Susnumitul a mai declarat că după 23 August 1944, a'se înscris în Frontul Plugarilor din Brezoi, iar din 1948 a fost și președinte al Frontului Plugarilor din Brezoi, activând până arestare.

În dosarul de anchetă există o fișă din care nu rezultă că ar fi deținut vre-o funcție în P.N.L.-Brătianu.

Într'un referat de investigații din 7 August 1952, se arată deasemenea că nu i s'a putut identifica funcție în acest partid, însă din evidențele A.S. reiese că ar fi fost membru în Comitetul Județean al acestui partid.

Tot în dosar mai există o notă semnată indecifrabil de un tov. locotenent, în care se arată următoarele : "PREDESCU IGN, din cercetări rezultă că nu a fost P.N.L.-ist. Arată acest lucru și conducătorii P.N.L. din județ. Este însă indicat numitul PREDESCU VASILE din Brezoi care a fost în Comitetul Județean și nu a fost arestat. Cred că este vorba de o confuzie".

Pe o altă fișă personală în care se arată nenumăratele sale biografice, se face mențiunea : "S'a făcut confuzie. Este vorba de PREDESCU VASILE fost delegat și primar cu vechii liberali."

Totuși Regiunea Pitești, a propus încadrarea lui în C.M. ca membru în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu, în urma cărui fapt acesta a primit o pedeapsă administrativă de 60 luni.

Din aceste rezultate că Regiunea Pitești, deși a văzut că este la mijloc o confuzie fiind vorba de o altă persoană, a lovit într'un element revinovat, imputându-i fapte ireale, privându-l de libertate, timp de 12 luni (a fost eliberat de Comisie la data de 28 August 1953).

Si cum se încep?

87

14/ La fel Comisia Specială a mai pus în libertate și alți internași care au fost arestați în mod abuziv în locul altor persoane. De exemplu :

Regiunea Ared, a arestat și internat în C.M. pe BASCARAU TEODOR în locul lui BASCARAU MATEI.

Regiunea Stalin arestează pe BOGDAN NICULAE și îl internează în C.M. în locul lui BOGDAN VAIBERIAN NICULAE.

Deasemeni regiunea Cluj a făcut acelaș lucru cu RADE VASILE (dos. nr. 15126) în locul lui RADU CONSTANTIN ; cu BOTH FRANCIS (dos. nr. 7687) pe care l-a arestat și internat în C.M. în locul tatălui său BOTH STEFAN (BOTH FRANCIS a stat închis nevinovat cca. 30 luni, fără să fie anchetat).

15/ PREDOIU STEFAN (dos. nr. 10.661) a fost arestat în cadrul ord. 490 de Regiunea Timișoara, sub învinuirea că a făcut parte din Comitetul P.N.L.-Brătianu din Craiova în perioada 1945-1947.

Susnumitul a susținut în fața Comisiei că nu a fost prezent niciodată la vre-o ședință în care să fi fost ales membru al vreunui Comitet al P.N.L.-Brătianu și nici nu i s'a spus vreodată la cunoștință că ar fi fost ales sau numit în lipsă.

Verificând dosarul de anchetă, a rezultat că nu există ca material probent decât următoarele : o declarație dată de susnumitul la data de 20 August 1952, în care recunoaște că a fost simplu membru la P.N.L.-Brătianu în perioada 1945-1947, precum și un proces verbal de interogatoriu luat la 12 Septembrie 1952 în care acesta declară la întrebarea "ce funcții a deținut", următoarele :

"Am fost delegat în alegerile din 1946 la P.N.L.-Brătianu în Craiova".

După această frază urmează punct și pe acelaș rând se găsește trecut de către anchetator în continuare, următoarea adăugire :

"Si sunt membru în Comitet", frază care nu are o legătură cu cele arătate mai înainte. Întrucât anchetatorul nu a avut loc mai mult pe rândul rămas necompletat, pentru a arăta în care Comitet a fost și în ce perioadă, s'a mulțumit să completeze numai atât.

Comisia Specială a propus punerea sa în libertate, întrucât a sosit că nu sunt probe că acesta ar fi deținut funcții

de conducere în P.N.L.-Brătianu.

16/ SEREG IOSIF, tâmplar, a fost arestat la 16 Aug. 1952 de Regiunea Timișoara și încadrat în C.M. pe timp de 60 luni, pentru că ar fi fost membru în Comitetul de Conducere P.S.D.I. în Băile Herculane.

Regiunea Timișoara, a întocmit lui SEREG IOSIF două dosare.

Din primul dosar rezultă că s'a înscris după 23 August în P.S.D. și că la unificare a devenit membru de Partid, fiind exclus cu ocazia verificărilor pentru manifestările sale dușmănoase cu privire la măsurile luate de Guvern. Acest dosar a fost întocmit de Regiunea Timișoara pentru s-l încadra în C.M. pentru svonuri.

Al doilea dosar a fost întocmit de Regiunea Timișoara pentru s-l încadra în ord. 490. În acest dosar, în procesul verbal de interogatoriu, se arată că SEREG IOSIF a făcut parte din P.S.D.I. și a deținut funcția de membru în Comitetul de conducere P.S.D.I. din Băile Herculane.

Stându-se de vorbă cu susnumitul, acesta a declarat că nu a fost niciodată în P.S.D.I. și la anchetă el a arătat că a fost membru în P.S.D., la unificare devenind membru de Partid. A susținut în fața Comisie că așa s'a trecut și în procesul verbal de interogatoriu.

Comisia a constatat că anchetatorul a adăugat în urma semnării procesului verbal de interogatoriu litera "I" lângă PSD în mai multe locuri, acest lucru fiind foarte vizibil, astfel că cele declarate de către internat, se verifică.

Comisia l-a propus Comisiei Centrale pentru eliberare, întrucât consideră că procesul verbal de interogatoriu a fost falsificat, iar SEREG IOSIF nu a fost membru în P.S.D.I.

17/ LUFU VASILE, (dos. nr. 9713), țăran mijlocăș, cu 2 ha. pământ, 8 copii, în vârstă de 57 ani, a fost arestat tot în cadrul ord. 490 de Regiunea Bărlad și internat 36 luni în C.M. pentru că ar fi făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu după cum rezultă din copia procesului verbal de constituire al Comitetului Județean P.N.L.-Brătianu din Putna, care se află la dosar.

89

În procesul verbal de interogatoriu, la funcția pe care a avut-o, susnumitul declară :

"Am fost președintele organizației Liberale comunale și am fost primar".

Urmează apoi trecut : "și în Comitetul Județean" care este adăugat cu alte caractere printre rânduri.

Susnumitul declară în fața Comisiei că nu a fost la nici un congres niciodată, și nu a avut altă funcție decât aceea de președintele organizației comunale liberale, fapt pe care susține că l-a declarat și la anchetă.

Socotind că și în acest caz s'a produs o falsificare a procesului verbal de interogatoriu prin adăugirea ulterioară, Comisia l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru eliberare.

18/ IEPȘER ȘTEFAN, frâner la CFR, a fost arestat de Regiunea Suceava, la 16 August 1952 și internat în C.M. 60 luni, întrucât figurează pe procesul verbal de constituire al Comitetului Județean P.S.D.I.-Titel Petrescu din fostul județ Dorohoi.

Susnumitul a susținut în fața Comisiei că nu a avut niciodată cunoștință că i s'a atribuit o asemenea funcție și că nu a participat nici la ședințe și nici nu a plătit cotizații. Recunoaște că în anul 1947 a semnat o adeziune de înscriere la P.S.D.I.

Faptul că IEPȘER ȘTEFAN nu a avut nici o funcție în P.S.D.I. și că nu a depus nici o activitate, este confirmat atât de declarația dată de BRAHA OCTAVIAN, fost secretar al Comitetului Orașenesc P.S.D.I. din Dorohoi, cât și de procesul verbal de interogatoriu în care se face mențiune de acest fapt. Alt material nu mai există la dosar.

Comisia Specială l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru eliberare.

19/ TURCU ION (dos. nr. 9674) din comuna Vânători raionul Focșeni, ca studii are 4 clase primare, a fost internat la 16 Aug. 1952, pe timp de 48 luni, la propunerea Regiunii Bârlad, întrucât figurează pe un proces verbal de constituire al Comitetului Județean P.N.L.-Tătărăscu din Putna, a cărui copie se află la dosar de anchetă.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei, că la anchetă a arătat că a fost numai șeful organizației comunale P.N.L.-Tătărăscu, că nu a recunoscut în anchetă că a fost vreodată membru în Comitetul Județean al acestui partid și că a semnat procesul verbal de interogatoriu fără să cunoască conținutul său.

În procesul verbal de interogatoriu este menționat că TURGU IOAN a fost șeful organizației comunale P.N.L.-Tătărăscu și membru în Comitetul Județean al acestui partid. Alte probe nu există la dosar.

Cazul a fost dat spre verificare la Regiunea Bârlad, iar rezultatul nu a fost încă primit.

În timpul verificărilor, Comisia Specială a putut constata că unele încadrări în C.M. din cadrul ord. 490, s'au făcut în mod greșit, întrucât cei în cauză nu au deținut funcțiuni arătate în ordinul operativ care s'a dat ca ocazia operațiilor din 16 Aug. 1952.

Redăm câteva exemple dintre acestea :

1/ STOICA I. VASILE (dos. nr. 14776) a fost arestat și încadrat în C.M. pe timp de 36 luni, la propunerea Regiunii Stalin, ca unul care a fost candidat pe listele P.N.L.-Brătlanu.

Din dosarul de anchetă nu reiese că acesta ar fi deținut vre-o funcție de conducere în P.N.L.-Brătlanu.

A fost propus Comisiei Centrale pentru eliberare.

2/ CONSTANTINESCU TIMOFIEI (dos. nr. 9916) a fost încadrat în C.M. pe timp de 60 luni la propunerea Regiunii Plocești, ca unul care a fost candidat pe listele P.N.L.-Bejan, în anul 1948, fără să dețină vre-o funcție de conducere.

A fost pus pe tabelul special cu propunerea de a fi pus în libertate.

3/ MATEESCU G. ANTON (dos. nr. 9292) a fost internat pe 60 luni în C.M., de Regiunea Plocești.

Din dosarul de anchetă, reiese că acesta nu a fost înscris în niciun partid politic și numai că în 1946-1947, a funcționat ca președintele Comisiei Interimare din partea P.N.L.-Tătărăscu în comune Urlești. Alt material în sferă de procesul verbal de interogatoriu care consemnează cele arătate mai sus și

o notă informativă în care se arată că a fost la P.N.L.-Tătă-
răscu fără funcție, nu există în dosarul de anchetă.

Susnumitul a fost propus de către noi Comisiei Centrale
pentru eliberare.

În timpul verificărilor, Comisia Specială a mai putut
constata că o serie de internați su deținut funcții în condu-
cerea partidelor istorice până în anul 1938, dela care dată nu
au mai depus nici o activitate politică.

Redăm mai jos și un exemplu din această categorie :

COADĂLATA GĂMEN (dos. nr. 14.780) văran mijlocăș din
comuna Băilești regiunea Craiova, în vârstă de 55 ani, a fost
internat în C.H. pe motivul că în perioada 1926-1929 a fost
membru în Comitetul de Plasă P.N.T.-Maniu.

În fața Comisiei, acesta a declarat că n'a deținut
niciodată vre-o funcție în P.N.T.-Maniu, decât ca membru, în
perioada 1928-1929.

Alt material în afară de procesul verbal de interogato-
riu care să arate funcție de mai sus, nu există. Susnumitul
a susținut în fața Comisiei că a semnat procesul verbal de inte-
rogatoriu, fără a i se citi cuprinsul său.

Deesenani a mai declarat că anchetatorul i-a spus că
semnează o declarație asupra celorlalți membri pe care i-a
arătat el că au avut funcții de răspundere în P.N.T.-Maniu.

A fost propus la Comisia Centrală pentru a fi pus în
libertate.

x
x x

Ancheta elementelor încadrate în 490 s'a făcut în nume-
roase cazuri într'un mod superficial, anchetatorul punând în
mod mecanic toate întrebările pe care le avea pregătite, indi-
ferent dacă unele din întrebări erau anulate prin răspunsurile
anterioare.

Exemplificăm un estfel de interogatoriu care s'a lăst
cu ocazia cercetărilor asupra internatului GRIGORESCU DOMITRU
(dos. nr. 2828) la Centrul de Triere Rahova.

PC

Acesta declară la începutul anchetei că "nu recunoaște că a fost legionar, ci că a făcut politică P.N.T.-Maniu din 1923 până în 1947. Totuși orgenul anchetator continuă cu întrebările : "De cine ai fost recomandat în mișcarea legionară?" la care i se răspunde că "nu a fost recomandat de nimeni, întrucât nu a fost legionar". În continuare, anchetatorul pune următoarea întrebare : "Cine mai făcea parte din acel cuib"?, întrebare care nu mai avea nici un sens, întrucât anchetatul declarase de la început că nu a făcut parte din mișcarea legionară. Anchetatorul continuă apoi până la sfârșit, numai cu întrebări în genul acestora.

Comisia Specială a mai putut constata că stăt materialul informativ cât și anchete făcute asupra unor elemente interne în problema legionară (18 - 19 Iulie 1952) nu este corespunzătoare.

În unele dosare de anchetă există unii legionari arătați fie în materialul informativ, fie în procesul verbal de anchetă, că au fost fie simpli membri, fie șefi de cuib, iar în fața Comisiei, în timpul verificării, ei au recunoscut că au fost în realitate șefi de garnizoană, de sector, etc.

Exemplificăm :

Din dosarul nr. 2739 privind pe RUJAN DAMIAN, reese că acesta a fost numai simplu membru legionar, iar în fața Comisiei aceste a recunoscut și a declarat înscris că a îndeplinit funcția de șef de garnizoană. Aceiași situație există și cu internatul RADUT GHEORGHE (dos. nr. 1844).

De asemenea internații MICU ION și BUIBAS ION, în actele de cercetări erau trecuți că au deținut funcția de șefi de cuib, iar în fața Comisiei au recunoscut, primul că a fost șef de garnizoană, iar al doilea șef de sector.

În activitatea lor, Comisiile Speciale au găsit numeroși deținuți și internați contrarevoluționari, a căror pedeapsă expirase de mult, nefiind puși în libertate la data expirării pedepsei. Astfel 1506 elemente au avut pedeapsa expirată cu trei luni, 760 elemente cu 6 luni și 573 cu pedeapsa expirată de la 6 luni până la 2 ani.

Din cele 19.396 cazuri, pe care Comisia Specială le-a

avut de rezolvat, nu s'a putut definitiva până în prezent situația unui număr de 729 condamnați expirați și internați din următoarele motive :

- 500 cazuri s'au dat la Direcția III-a pentru re-verificare în problema legionară, întrucât dosarele nu s'au în mod precis și documentat funcția sau gradul deținut în mișcarea legionară, iar cei în cauză neagă orice funcție în mișcarea legionară. Rezultatul verificării încă nu-l cunoaștem până în prezent. Pentru a urgenta lămurirea acestor cazuri, s'a făcut revenire la Direcția III-a.

- Pentru 429 elemente care nu posedă niciun fel de material în arhivele centrale M.S.S., din care să rezulte motivele arestării, s'au luat declarații dela cei în cauză, ca material de orientare și s'a cerut dela Direcțiile Regionale respective dosarele de anchetă sau fișe completă cu motivele arestării. Nici aceste rezultate nu ne-au sosit până în prezent.

De menționat este faptul că multe dosare de anchetă privind pe cei încadrați în ord. 490, nu conțin alt material decât un proces verbal de anchetă întocmit în timpul cercetărilor. Multe dintre acestea au un caracter formal, fără a fi susținute de alt material din care să rezulte că într'adevăr anchetații au desfășurat activitatea pe care au declarat-o în anchetă.

Tot astfel, ^{multe din} dosarele privind pe cei încadrați în C.M. în cadrul ord. 508b. din 15 Mai 1948, nu conțin alt material decât o fișă personală, nesemnată. Multe din aceste elemente nu au fost anchetate până în prezent.

C o n c l u z i u n i :

În timpul verificărilor, Comisia Specială a constatat că unii anchetatori s'au dat la abuzuri în timpul anchetei, folosindu-se de metode nepermise pentru a smulge declarații dela cei anchetați, imputându-le diferite învinuiri neresale.

Astfel s'a putut întâmpla ca o serie de elemente care nu se încadrau în ord. 490 să fie privite de libertate pentru mai mulți ani, din cauza lipsei de conștiințiozitate a unor anchetatori în ce privește verificarea și edincirea materialului care stătea la baza învinuirii, din cauza incorectitudinii altor anchetatori, care au falsificat procesele verbale de interogatoriu, precum și a altor metode nepermise, ca promisiuni mincinoase, etc.

si de ce?

Foarte aceste abuzuri grosolane au avut ca consecință că su lovit în elemente nevinovate care nu se încadrău în ord. 490 și în alte ordine de încadrare în C.M., prin inducerea în eroare a conducerii Ministerului.

De menționat este că multe dosare de anchetă reflectă o superficialitate în ceiace privește modul în care anchetatorii au întocmit procesele verbale de interogatoriu, din care nu rezultă concret activitatea celui anchetat, (în ce s constată activitatea lui, în ce perioadă, unde s desfășurat-o, etc.) cu atât mai mult cu cât multe dintre elementele apropiate clasei muncitoare au declarat în fața Comisiei că nu su cunoștință că au fost alese în diferitele Comitete ale fostelor partide istorice, neparticipând niciodată la vre-o ședință din acestea.

Foarte puțini anchetatori su pus accent pentru a cunoaște și consemna activitatea pe linia democratică după 23 August, a elementelor aflate în anchetă. Socotim că acest lucru ar fi fost foarte util pentru Comisia M.S.S. în ceiace privește încadrarea lor în C.M. și aplicarea pedepselor, deoarece multe din aceste elemente s'au încadrat imediat după 23 August în organizații democratice, iar altele su simpatizat cu organizațiile democratice chiar înainte de 23 August.

Astfel, din cauza unei orientări mecanice, su fost inter-nate persoane cu activitate democratică după 23 August, iar unele dintre ele, membrii de partid verificați, care su păstrat această calitate până la arestare.

Anchetatorii ar fi putut să corecteze lipsurile grave ale evidenței operative în ceiace privește funcțiile deținute de cei arestați, dar dispozitivă ei le-au acoperit, nedând posibilitate să se corecteze aceste lipsuri.

Că s'au întocmit cu multă ușurință unele dosare de anchetă și s'au înaintat cu aviz pentru încadrare în ord. 490, se datorează și faptului că nu s'a efectuat nici un fel de control asupra dosarelor de anchetă încheiate de către anchetatorii dela Regiuni. Aceste dosare su înaintate la M.S.S. vizate în mod formal de unii directori regionali, care nu su controlat dacă la dosare există material probatoriu împotriva celor învinuiți.

95

Dacă ar fi fost verificate aceste dosare de anchetă, tov. directori regionali, ar fi observat în ele adăugiri, nepotriviri, confuzii sau lipsa de pricepere a unor anchetatori și s'ar fi putut remedia prin măsuri luate pe loc, metodele nepermise folosite în anchetă, mai ales în acele cazuri în care anchetatorul din lipsa unui material probatoriu prealabil, a trecut la anchetare pe bază unei evidențe neprecise. Acest fapt a atras după sine arestarea unor persoane în locul altora și forțarea de către anchetator de a fi recunoscute unele fapte nereale, dându-se prin aceasta un caracter că s'a urmărit să se pună în mod forțat în concordanță, obiectivul cu evidența neprecisă și neclară.

În urma faptelor exemplificate mai sus, Comisia Specială socotește că dosarele de anchetă care nu conțin decât un singur proces verbal de interogatoriu, în multe cazuri nu pot constitui un material probatoriu pentru încadrarea în ord. 490, ținând seama mai ales de faptul că în acest ordin nu fost încadrate multe elemente simple dela țără și dela orose, care n'au jucat în mod efectiv un rol conducător în partidele istorice, ci au fost eventual ca simpli figuranți.

De asemenea, multe din elementele apropiate clasei muncitore, care au activat înainte de 23 August în aceste partide istorice, după această dată au activat în organizații democratice și acest lucru nu se arată în dosarele de anchetă.

Tot astfel mai există o categorie de internați în vârstă, care au deținut funcții și au activat în partidele istorice, până în anul 1938, după care dată au încetat orice fel de activitate până la data arestării.

În timpul verificării, s'a mai constatat că multe din dosarele privind elementele legionare arestate în cadrul ord. 5 Gab., nu conțin decât o singură fișă personală, fără să se fi făcut până în prezent vre-o anchetă asupra lor.

La fel s'a constatat că în Colonile de Muncă, există o serie de legionari fără funcții, arestați în luna Iulie 1952, pentru a-și executa un rest dintr'o pedeapsă penală primită în anul 1941-1944. Dintre aceștia, foarte mulți sunt : foști elevi, muncitori și țărani, care n'au participat la rebeliune, și au fost condamnați pentru fapte ca: injurii la adresa lui Antonescu, pentru că au cântat cântece legionare, pentru deși-

98

nere de material interzis, pentru participare la ședințe, etc., iar după 23 August până la arestare, fără activitate potrivnică regimului nostru.-

Propunerii :

Să se ia măsuri împotriva acelor tovarăși care au procedat în mod abuziv la anchetarea celor arestați, ducând în eroare forurile superioare.

Dosarele care nu conțin material probatoriu decât procesul verbal de interogatoriu, să se completeze cu material din care să rezulte cele imputate. Din re-verificarea acestora, să rezulte în mod concret și activitatea lor după 23 August 1944.

Elementele apropiate clasei muncitoare care înainte de 23 August 1944, n'au avut activitate deosebită în partidele istorice, iar după 23 August nu au mai activat în aceste partide istorice și nu s'au manifestat împotriva clasei muncitoare, să fie puse în libertate.

Elementele muncitoare din sate care figurează în procesele verbale de constituire ale Comitetelor Județene după sesusintea de 23 August, dar care nu au depus nici un fel de activitate, să fie puse în libertate (unii dintre aceștia nu au eflut decât în anchetă că figurează în acele procese verbale de constituire.).

Să fie anchetate elementele legionare arestate în cadrul ord. 5 Cab. din 15 Mai 1948 și care nu au fost anchetate până în prezent.

Să se verifice situația acelor elemente legionare, fără funcții sau grad, arestate pentru a-și executa un rest dintr'o pedeapsă penală primită și neexecutată în întregime în timpul lui Antonescu, iar cei care fac parte din țărâniimea muncitoare, muncitori, elevi cu origină apropiată clasei muncitoare, care au participat la rebeliune iar după 23 August nu au avut activitate legionară, să li se suspende pedeapsa.

Cei care în urma verificării vor rămâne să-și execute restul de pedeapsă, să li se legalizeze situația, prin scutirea

unor mandate de arestare pentru restul timpului pe care il mai au de executat, intrucat toti aceştia se găsesc in prezent arestaţi şi internaţi fără Decizie administrativă.

Să se verifice situaţia tăturilor internaţilor inapţi de orice muncă şi dela caz la caz, să fie puşi in libertate.-

COMISIA SPECIALA,

- Preşedinte, Procuror Maior Tince Ion *[Signature]*
- Membru, Maior M.S.S. Einhorn Wilhelm *[Signature]*
- Membru, Lt. Maj. M.A.I. Brustureanu Iosif *[Signature]*

De acord.

[Signature]

R A P O R T

=====

privind activitatea Subcomisiei de reverificarea
eliberărilor unor elemente de drept comun ce au
fost eliberate de prima Comisie, din Colonile:
Pipera Roșie, Popești Leordeni și penit.Giurgiu.

=====

13 Mai 1953.-

99

R A P O R T

privind activitatea Subcomisiei de eliberări în legătură cu reverificarea elementelor de drept comun ce au fost eliberate de prima Comisie, din Colonile : Pipera Roșie, Popești Leordeni și penitenciarul Giurgiu.

Subcomisia a fost compusă din tov. : Procuror STOICA MARIN, Lt.Maj.M.S.S. PUNGA DUMITRU și Lt.D.G.M. VASILESCU DUMITRU, - și și-a început lucrările de reverificare la data de 30 Martie 1953, procedând după cum urmează :

- Prima dată s'au făcut deplasări la fiecare Colonie și penitenciar, din cele menționate mai sus, pentru a confrunta tabelele ce se află la C.C. și cele ale Coloniei, stabilindu-se astfel exactitatea din ambele tabele.

În urma acestui fapt, s'a stabilit că un număr de 108 internați au fost puși în libertate de prima Comisie, care au fost reverificați și se clasifică astfel :

Popești Leordeni.....	Prostituate.....	52
" " "	Vagabondaj.....	8
" " "	hoște.....	11
" " "	ghicitoare.....	1
" " "	diverse infr.....	22
Pipera Roșie	Prostituate.....	3
" " "	vagabondaj.....	1
" " "	diverse infr.....	3
Penit.Giurgiu-bărbați	Infrațiuni eco-	
" ""	nomice.....	2
	Dislocați,necons-	
	truire de locuin-	
	țe la locul de	
	dislocare.....	5
Ferma Bragadiru.....	Furt.....	1

Din verificările făcute, s'a constatat că au fost puși în libertate la termenul expirării pedepsei, un număr de 68 elemente care se clasifică astfel :

Prostituate.....	35
Furt.....	14
vagabondaj.....	5
Diverse infr.....	14

Eliberați înainte de termen cu câte 9 luni :

Prostituate.....	26
Vagabondaj.....	7

Deasemenea, din reverificare, s'a mai constatat că un număr de 7 internați au fost trecuți pe tabel și propuși pentru eliberare, însă nu a fost prezentat la C.C. Aceștia se clasifică după cum urmează :

- Reconstruirea locuințelor la locul de dislocare..... 5
- Infracțiuni la legi economice..... 2

Față de situația arătată mai sus și pentru a duce la îndeplinire instrucțiunile primite, am luat legătura cu Serviciul Evidenței Operativ din D.G.M., care ne-a pus la dispoziție toate dosarele personale ale infractorilor ce au fost puși în libertate de către prima comisie.

Trecându-se la verificarea materialelor aflate la dosarele personale, s'a constatat că din numărul de 68 elemente eliberate la termen, eliberarea lor a fost justă, cu excepția a două infractoare recidiviste, pentru care s'a cerut rearestarea lor și dislocarea.

În ceea ce privește cele 53 internate eliberate înainte de termen cu câte 9 luni de zile, la acestea, a doua Subcomisie nu a mai întocmit tabel în urma reverificării, deoarece au fost arestate și încadrate în C.M. în baza deciziei 521, iar aprobarea de eliberare lor a fost dată de C.C.

Din cei 5 internați pentru reconstruirea de locuințe la locul de dislocare, s'a trecut pe tabel special cu propuneri de a fi eliberați, care urmează a fi aprobat de C.C., un număr de 3 internați, - iar restul de 2 internați au rămas ca să fie eliberați la termen.

Deasemeni, a mai fost trecut pe tabelul special, un internat cărui îi expirase pedeapsa și nu a fost eliberat. Pentru acesta s'a făcut propunerea să fie dislocat din București.

- În legătură cu reverificările efectuate în Colonii și penitenciar, s'au constatat următoarele lipsuri :

1.- Prima Comisie care a lucrat în această problemă a verificărilor și de punere în libertate a internaților din Colonii, - nu se poate ști precis dacă la eliberarea internaților au folosit și dosarele personale dela Evidența Operativă din D.G.M., deoarece în tabelele ce au fost întocmite, majoritatea elementelor ce au fost trecute pe tabele, nu au avut caracterizări făcute, iar cei ce au avut, nu corespundea cu materialul din dosar. Probabil că au discutat cu internații și

totuși au fost puși în libertate. Mai mult, la unii din ei, la rubrica "Motivul arestării", nu a fost trecut nimic, lucru ce se putea stabili, chiar dacă nu au avut dosare la ei, prin discuțiile ce le-ar fi avut cu infractorul în cauză. Astfel :

- LACTATOS ECATERINA, nu a arătat motivele arestării și nici caracterizare nu a avut. În schimbul din dosar rezultă că a fost prostituată și hoștă de buzunare. Deoarece a avut pedeapsa expirată, a doua Subcomisie a propus să fie rearestată și dislocată.

- NAE VIORICA, s'a arătat numai motivele arestării, fără a i se face caracterizarea în care să se arate - așa cum rezultă din dosar - că a fost o infractoare recidivistă, cu întreaga familie. Având pedeapsa expirată, a doua Subcomisie a propus să fie rearestată și dislocată din București.

Deasemeni, s'a mai constatat că la unii internați ce se făceau vinovați de neconstruirea locuințelor la locul de dislocare și părăsirea localității fără a anunța organele de Miliție, - aceștia au fost trecuți pe tabel special, deși nu li se expirase termenul și la rubrica "motivele arestării" au fost trecuți cu toții "părăsire de domiciliu". În acest sens dăm câteva cazuri :

- LACHE ION, trecut de prima Comisie că și-a părăsit domiciliul de dislocare, și în urma reverificării s'a stabilit că nu și-a construit locuința. În aceeași situație este și cazul lui BUSATOVICI UROSI și alții.

Pe aceștia, a doua Subcomisie i-a trecut pe tabel special, cu propunerea de a fi eliberați, iar pentru unul din ei - cazul BOLOCAN OCTAVIAN - s'a propus ca să fie eliberat la expirarea pedepsei.

O altă lipsă este și aceea a organelor de cercetare care au întocmit dosare, întrucât din studierea dosarelor respective, s'a constatat că unele din ele nu cuprindeau suficiente probe de vinovăție, iar altele nu posedau declarația internatului. Astfel de cazuri au fost :

- MARTIN MARIOARA, care a fost internată în C.M. pe timp de 12 luni, pentru prostituție, fiind cu material probatoriu declarațiile altora, fără a se afla la dosar și declarația acesteia.

- KUGLER ERN, care a fost internată în C.M. pentru 12 luni pentru prostituție și furt, - la dosarul persoanei nu

posedă copie după cazierul judiciar, care să confirme dacă a fost infractoare sau nu.

Lipsuri s'au mai constatat și în dosarele întocmite de Regiunea Constanța la elementele ce au fost încadrate în C.M., pentru faptul că nu și-au construit casele la locul de dislocare. Astfel de cazuri sunt :

- LACHE ION, BUSAPOVICI UROSI și MORISSESCU GH. Dosarele sunt întocmite superficial, în sensul că nu se arată dacă aceștia au avut materialul necesar, dacă a avut timp suficient, dacă au fost apti pentru muncă, sau dacă din rea voință nu au construit casele și totuși ei au fost încadrați în C.M. pe timp de 24 luni.

GREUTATI :

Subcomisia nu a putut fi mai expeditivă în muncă, deoarece la unele persoane nu s'a găsit și dosarele personale respective cu material documentar în baza cărora au fost internați, găsiindu-se numai copertele - mape - întocmite de unitățile de muncă, fapt ce a făcut să îngreuneze munca de orientare a Subcomisiei.

PROPUNERI :

Pentru ca aceste categorii de infractori să nu mai aibe posibilitatea de a recurge la asemenea infracțiuni și pentru a fi redați societății, ar fi cazul ca la eliberare să fie plasați în câmpul muncii, sau îndrumați în centre muncitorești.

În ceea ce privește întocmirea dosarelor, să se atragă atenția organelor în drept, pentru ca în viitor să întocmească dosare cu probe suficiente și concrete.

SUBCOMISIA DE REVERIFICARE A ELIBERARIILOR :

Președinte : Lt. Procuror STOICA MARIU
..... *Stoica*

Membrii : Lt. Maj. M. S. S. PUEGA DUMITRU
..... *Puega*

Lt. D. G. M. VASILESCU DUMITRU
..... *Vasilescu*

CMS.A.S.

R A P O R T

privind activitatea Comisiilor Speciale
de verificare a deținuților și interna-
ților contrarevoluționari din Peniten-
ciare, Lagăre și Colonii de Muncă.

- - - - -

COMISIA SPECIALA

de verificare a deținuților
și internașilor din Peniten-
ciare, lagăre și colonii de
muncă.-

104

19 Septembrie 1953.-

R A P O R T

privind activitatea Comisilor Speciale
de verificare a deținuților și interna-
șilor contrarevoluționari din Peniten-
ciare, Lagăre și Colonii de Muncă.-

În ziua de 5 Decembrie 1952, din ordinul Comisiei Cen-
trale Guvernamentale, s'a format două Comisii Speciale pentru a
verifica deținuții și internașii contrarevoluționari din Peni-
tenciar, Lagăre și Colonii de Muncă.

O comisie a avut ca sarcină de a lucra în coloniile:
Fundulea, Spantov, Chirnogi, Mânăstirea din Regiunea București
și colonie Rices, iar după terminarea lucrărilor, în Penitenciar.
Cea de a două Comisie Specială, a avut ca obiective coloniile de
muncă: Popești Leordeni, Pipera Roșie, Ferus Bregadiru, Centrul
de Triere Rahova, precum și lagărele și coloniile de muncă de pe
Canal.

Cele două Comisii, au avut de verificat în 30 de uni-
tăți un total de 19.396 internași.

Pentru îndeplinirea sarcinii trecute prin Hotărârea
Consiliului de Miniștri, Comisiile Speciale au avut în subordine
inițial 10 subcomisii, formate fiecare dintr'un procuror, un ofi-
țer de Securitate și comandantul Colăniei sau Penitenciarului.

După luna Martie s.c. a funcționat o singură Comisie
Specială cu 4 subcomisii.

Potrivit instrucțiunilor primite, Comisiile Speciale
au avut sarcina de a analiza situația următoarelor categorii de
condamnați și internași contrarevoluționari :

- 1/ Condamnați contrarevoluționari cu pedepse expirate și care nu au fost puși în libertate la expirarea termenului.
- 2/ Condamnați contrarevoluționari cu pedepse expirate și care au fost internați în C.M. pe bază de Decizie administrativă.
- 3/ Internați contrarevoluționari cărora li s'au prelungit termenul de încadrare în C.M.
- 4/ Internați contrarevoluționari care nu au fost puși în libertate la data expirării pedepsei.

Dessemeni în urma greșelilor săvârșite de Comisia care a lucrat la Centrul de Triere Răhova, condusă de tov. lt. col. Procuror Tăpârdea Ștefan, am primit dispoziții de la Comisia Centrală de a trece la reverificarea lucrărilor făcute de această Comisie, cele ce s'au făcut de noi în cursul lunilor Aprilie-Iunie a.c. Rezultatul a fost că din cele 887 elemente care au fost eliberate sau propuse Comisiei Centrale pentru eliberare de această Comisie, au rămas în libertate 472 elemente care fuseseră internate cu activitate contrarevoluționară și 257 cu infracțiuni de drept comun, 63 persoane au fost rearestate, iar 95 au rămas să-și execute pedepsa. (În această privință a fost depus la Comisia Centrală un raport detaliat la data de 29 Iunie 1953).

Ulterior, în luna Aprilie a.c., Comisia Centrală a mai trecut ca sarcină Comisiei Speciale să verifice și să propună punerea în libertate - de la caz la caz -, a unor elemente din următoarele categorii :

- Bătrâni de peste 60 de ani și femei de la 50 de ani în sus.
- Elemente din fostele partide burgheze, arestate în cadrul ord. 490 cu funcții de la Comitetul Județean în jos.
- Cazuri speciale.

Aceste elemente, în marea lor majoritate, erau la prima pedeapsă administrativă.

Dessemeni, în luna Iunie 1953, Comisia Centrală a dispus ca Comisia Specială să verifice și să pună direct în libertate pe toți foștii liberali și țărăniști care după 23 August 1944 au activat în Frontul Plugarilor, P.N.P. și P.N.T.-Anton Alexandrescu.

La începutul operațiunilor, Comisiile Speciale au întocmit tabele nominale cu toate elementele care se încadrau în instrucțiuni, din toate locurile de deținere. Apoi s'au repartizat subcomisiile pe unitățile respective, după care s'a scos din arhiva M.S.B. materialul necesar ca : dosare C.M. și dosare individuale.

Materialul din arhivă a fost lăsat de Comisii pe teren studiindu-se la fața locului, iar acolo unde s'a găsit necesar, s'a stat de vorbă cu cei în cauză. Atunci când în unele cazuri nu s'a putut lua o hotărâre în privința clarificării situației celui internat din cauze materialului insuficient la dosar (dosare de anchetă incomplete, contradicții între materialul din dosarul de anchetă și cele declarate de internat, lipsă de material probatoriu, la dosar existând doar o fișă personală^{71c} semnată, material confuz și uneori lipsă completă de material la A.S.), în aceste cazuri, Comisia Specială a cerut materialul de la Direcțiile operative și în unele cazuri direct de la Regiunea M.S.B. unde au fost reținuți și anchetați cei în cauză.

Aceste cazuri au fost în număr de cca. 500.

Din cele 19.396 elemente verificate, Comisiile Speciale au pus în libertate până în prezent, un total de 6.324 indivizi (6061 contrarevoluționari și 263 cu infracțiuni de drept comun) dintre care s'a dat domiciliu obligatoriu la 213 eliberați, în majoritatea lor din zonele de frontieră, centrele aglomerate muncitorești (București, Orașul Stalin, Floești, etc.) Majoritatea celor dislocați au format-o elementele burgheze.

Cele 6324 elemente eliberate se aflau deținute pentru următoarele infracțiuni contrarevoluționare :

1/ Conducători ai fostelor partide istorice	857
(ord 490)	
2/ Legionari	456
3/Trecere și tentativă de trecere a frontierei...	392
4/ Uneltire și omisiune de denunț	1333
5/ Manifestări antigărmene	2929
6/ Polițiști și informatori	94
7/ Infracțiuni de drept comun	263

Din cei 857 eliberați din cadrul ord. 490, 239 au deținut funcții de la Comitetul Județean în jos, 550 sunt bătrâni de la 60 ani în sus (toți eliberați în urma propunerilor făcute și aprobate de Comisia Centrală), iar 68 au fost eliberați direct de Comisie, întrucât după 23 August 1944 s'au încadrat și activat în organizațiile democratice.

Decesele cele 456 elemente legionare puse în libertate se împart în felul următor :

- Arestați la 15 Mai 1948 370
dintre care au fost eliberați 276 simpli membri și 94 șefi de cuib. *fără activitate după 23 August*
- Arestați la 18/19 Iulie 1952 86
dintre care 50 simpli membri și 36 șefi de cuib, la fel fără activitate după 23 August 1944.

În ceea ce privește situația legionarilor internați cu ocazia operațiunilor din Iulie 1952, menționăm că în cursul lunii Iulie s.c., Comisia Specială a primit ordin de a nu mai propune eliberarea șefilor de cuib, deși până la acea dată au fost puși în libertate majoritatea șefilor de cuib propuși pentru eliberare la Comisia Centrală, care n'au depus activitate după 23 August 1944 și au fost arestați din lipsă de evidență precisă, ce șefi de garnizoană.

Comisia Specială a prezentat Comisiei Centrale, propuneri pentru eliberarea a încă 855 elemente, dintre care 315 bătrâni de la 60 ani în sus și 540 în majoritate internați în cadrul ord. 490 cu funcții de la Comitetul Județean în jos.

În timpul verificărilor, cu ajutorul Biroului Operativ din Penitenciare, lagăre și Colonii de Muncă, elementele recalcitrante care s'au situat pe poziții dușmănoase în timpul detenției, au instigat, s'au manifestat dușmănos, în timpul re-verificării când s'a stat de vorbă cu ei, s'au situat pe poziție de a nu regreta faptele săvârșite, deși avea pedepse expirate, au fost propuse pentru a li se majora pedepsele administrative. Decesele, au fost propuse pentru majorarea pedepsei administrative, elemente care au deținut funcțiuni importante în operatul de Stat burghezo-nașieresc, în partidele istorice și organizațiile fascistice, precum și legionarii cu funcții de la șefi de garnizoană în sus. Cei con-

declarat că în timpul anchetei au fost siliți să recunoască diferite învinuiri imputate lor de către anchetatori, semnând procesele verbale de interogatoriu sub diferite metode de presiune. Unii au declarat că au fost bătăți, alții că li s'au dat un regim sever, iar alții că li s'a promis că dacă vor semna procesul verbal, vor fi imediat eliberați, precum și alte metode nepermise.

Verificând cazurile cele mai verosimile, confruntând cele declarate de cei în cauză cu materialul de anchetă, precum și verificând situația lor prin Dir. Regionale respective, s'a constatat că într'adevăr unii anchetatori au folosit asemenea metode.

Redda mai jos câteva exemple dintre acestea :

1/ KAUFMAN MOISE (dos. nr. 7536) de profesie portar de hotel, a fost arestat la 27 Iulie 1950 de Regiunea Constanța, învinuit că a fost informatorul Centrului "D" Informații din Constanța.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei că a fost învinuit în timpul anchetei că ar fi fost informator al Centrului "D" Informații Constanța și că în timpul anchetei a fost grav bătut pentru a recunoaște acest lucru.

Cercetând dosarul susnumitului, cu rezultat următoarele:

La prima anchetă făcută în Iulie 1950 de Regiunea Constanța, s'a stabilit că a fost informatorul Centrului "D" Informații din Constanța.

În luna Februarie 1952 fiind luat din nou în anchetă de D.G.S.S., cu rezultat următoarele :

KAUFMAN MOISE, a fost arestat în anul 1942 de către organele de Informații din Constanța, în legătură cu un caz care MIKI, bătut cu activitate comunistă, care se afla ascuns la familia Rudi Silberman din Constanța, despre care KAUFMAN avea cunoștință.

KAUFMAN a fost supus în timpul cercetărilor la Centrul de Informații la diferite torturi, pentru a divulga ce știe despre acest MIKI.

După 23 August, Partidul anchetează acest caz, dacă KAUFMAN a fost acela care l-a denunțat pe SILBERMAN, unde se găsea ascuns numitul MIKI și se stabilește că denunțatorul a fost LANOU FELDMAN.

La fel, din reanchetarea din luna Mai 1952 a lui KAUFMAN MOISE care a fost confruntat cu Majorul Blăvescu și Opt. Ionescu, foști la Centrul "D" Informații Constanța (care l-au anchetat în 1942 pe KAUFMAN), rezultă că acesta n'a fost informatorul lor.

Din referatul de reanchetare întocmit la 29 Mai 1952, Dir. VIII-a din D.G.S.S. stabilește că :

"Din cele arătate mai sus rezultă în mod precis că arestarea soților SIBERIAN în anul 1942 de către Centrul de Informații Constanța s'a produs în urma informațiilor date de informatorul IANCU FELDMAN, pe nume conspirativ "Vopsitorul" și nu de KAUFMAN MOISE, care a fost și el arestat în acest caz, fiind bătut grev în timpul cercetărilor.

Cercetările au stabilit că numitul KAUFMAN MOISE nu a fost informatorul Centrului "D" Informații Constanța și că detinerea sa de aproape doi ani ne dovedește faptul că cercetările nu au fost adâncite de D.R.S. Constanța, care a încreștat aceste cercetări, prin întrebări în anchetă a unor mijloace de constrângere fizică asupra numitului KAUFMAN MOISE, care la insistența anchetatorilor a declarat așa cum i s'a cerut".

Deși Direcția VIII-a face propuneri de punere în libertate, neglăsindu-l ca nimic vinovat, totuși este încastrat în C.M. pe timp de 24 luni cu începere dela 29 Mai 1952.

Considerând că reținerea lui KAUFMAN MOISE de peste 3 ani (începând dela 27 Iulie 1950 și până în prezent) a fost abuzivă, Comisia l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru a fi pus în libertate.

2/ BRATU OPIREA, de profesie funcționar, a fost arestat în cadrul ordinalui 490 Cab. ca unul care a fost membru în Comitetul Orădenesc P.N.C. din Regiuni de Vede, fapt care rezultă din procesul verbal de interogatoriu și o declarație dată de fratele său BRATU FLOREA, (la fel internat pe 60 luni).

Susnumitul a declarat în fața Comisiei, că a fost simplu membru în P.N.C., deoarece când a solicitat în anul 1936 un post de funcționar lui STAN GHITESCU, deputat P.N.C. și cunoscut al tatălui său, acesta i-a pus condiția ca să se înscrie în acest partid, unde s'a înscris, rămânând simplu membru, fără a avea vre-o activitate deosebită.

111

Fratele său BRATU FLOREA, profesor, a fost arestat și el tot în cadrul ordinului 490 și pedepsit cu 60 de luni internare în C.M. ca unul care a avut funcția de membru în Comitetul Județean P.N.C. Teleorman.

Comitetul a declarat în fața Comisiei că a fost înscris în P.N.C. tot de STAN GHITESCU din Roșiori de Vede, ca o condiție impusă de acesta pentru a-l muta cu postul de profesor dela Alexandria la Roșiori de Vede unde avea familie. Deasemenea a mai arătat că în P.N.C. nu a deținut nici o funcție, fiind doar simplu membru și participând doar la o singură ședință publică organizată de acest partid.

Din 1937 și până la 23 August 1944, nu a mai făcut nici o politică, iar după această dată s'a înscris ca și fratele său în P.S.D., rămânând membru de partid până la arestare.

Numiții au declarat că în timpul anchetei au fost forțați prin constrângere, de a declara că au avut funcții de conducere în P.N.C., (primul membru în Comitetul Orădenesc, iar al doilea membru în Comitetul Județean P.N.C.), precum și de a da declarații mincinoase unul împotriva celuilalt.

Cei doi au fost anchetați la Centrul de Triere Rahova, împreună cu mai mulți arestați, arătând că și asupra altora s'au exercitat aceleași presiuni (bătăi).

Menționăm, că semnătura în procesul verbal de interogatoriu a lui BRATU FLOREA, nu este cea obișnuită și reflectă urmele bătăii (avea mâinile umflate atunci când a semnat).

La date de 17 August 1953, dând la verificare la Regiunea M.S.S. București pentru a stabili în mod concret activitatea și funcția avută de cei doi în P.N.C. Roșiori de Vede, a rezultat că ambii au fost simpli membri, fără activitate deosebită.

Astfel, arestarea și deținerea lor timp de un an de zile, s'a făcut în urma metodelor abuzive, sculându-li-se declarații false.

Cei doi frați au fost puși în libertate direct de Comisia Specială.

3/ POPESCU ST. VASILE din Roșiori de Vede (dos.nr.3418) a fost arestat la 16 August 1952 de Dir. Reg. București și internat 60 de luni administrativ.

112

Susnumitul a declarat în fața Comisiei că a fost bătut de aceleași organe de anchetă, pentru a recunoaște că a deținut funcția de membru în Comitetul Orădenesc P.N.L. din Regiori de Vede și că până la urmă a fost nevoit să semneze, deși nu a deținut această funcție.

În dosarul său de anchetă se află o fișă personală nesemnată de nimeni și fără dată, în care se arată că "înainte de 23 August 1944 a fost membru în Comitetul Orădenesc P.N.L.-Brătianu din Regiori de Vede, așa după cum rezultă din materialul informativ furnizat de agentura informativă". Se mai găsește și o primă declarație dată de susnumitul, în care declară că nu a făcut nici un fel de politică stat înainte cât și după 23 August, precum și procesul verbal de interogatoriu din 30 August 1952, în care el recunoaște funcția trecută de către anchetator.

Susnumitul a fost propus pentru eliberare la Comisie Centrală.

4/ SURPATBANU VICTOR, tot din Regiori de Vede, (dos. nr. 15143) arestat la 16 August 1952, și internat în C.M. pe timp de 36 luni, a declarat în fața Comisiei că a fost forțat sub presiune fizică de către organele de anchetă, să recunoască că a deținut funcția de membru în Comitetul Orădenesc P.N.L.-Tătărăscu din Regiori de Vede.

În dosarul său de anchetă se găsesc următoarele piese: două declarații date de ION BADEA și MARIN BOIA (fost membru în P.N.T.-Maniu) care declară că știu (fără a arăta de unde știu) că SURPATBANU VICTOR a făcut parte din Comitetul P.N.L.-Tătărăscu din Regiori de Vede, iar FLOREA GHINU NANA arestată că acesta a fost în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu.

Alte două persoane, FOTESSOU MARIN (fost președinte al P.N.L.-Tătărăscu din Regiori de Vede) și LAZAR OGHESANOVICI (fost președinte de onoare în același partid), declară că SURPATBANU VICTOR a fost simplu membru și că nu a deținut nici o funcție în P.N.L.-Tătărăscu.

Dintr-o fișă personală, -fără dată și nesemnată- reiese că "SURPATBANU VICTOR, înainte de 23 August 1944, a făcut parte din Comitetul de conducere Județean al fostului P.N.L.-Bejan ca membru, după cum rezultă din materialul informativ obținut de la agentura noastră informativă".

In afară de aceste piese, se mai află la dosarul de anchetă și 3 procese verbale de interogatoriu, unul din 26 August 1952, altul din 26 Septembrie 1952 în care aceste declară că a fost simplu membru în P.N.L. din anul 1946, iar al treilea din 21 Octombrie 1952, în care declară că s'a înscris în P.N.L.-Brătianu din 1936 și a activat până în 1947, având funcțiunea de membru în Comitetul Orădenesc din Hoșiori de Vede.

Menționăm că ultimul proces verbal din 21 Oct. 1952, semnat de SURPATEANU VICTOR, este arătat de aceste, ca fiindu-i luat sub presiune fizică.

Deoarece suntem convinși că SURPATEANU VICTOR nu a deținut funcții în P.N.L.-Brătianu, a fost propus Comisiei Centrale pentru a fi pus în libertate.

5/ VANCEA ION, în vârstă de 57 ani, cu 5 copii și 8 ha. pământ, analfabet, (dosar nr. 13798) arestat de Dir. Regională Oradea, a fost internat în C.M. pe timp de 24 luni (16 Aug. 1952-16 Aug. 1954), învinuit că ar fi făcut instigări în rândul populației.

Din dosar rezultă următoarele : în ziua de 2 Aprilie 1952, când agentul agricol a fost la el să-l întrebe cum stă cu cultivarea soiului, a afirmat că "regizii nu ve dau mult, că vin americanii și englezii, că toți foștii conducători și fostul rege Carol și Mihai plănuiesc să vină din nou în țară" și că "conducătorii Republicii nu se pricep la conducere". La 2 Iunie 1952, tot în fața aceluiaș agent agricol, a afirmat că "vă veți prăbuși cu Partidul vostru". Acelaș lucru îl declară și LAZAR GHEORGHE din aceeași comună, ce fiind de față la discuția dintre VANCEA ION și agentul agricol.

În dosar mai există o declarație a lui BERSTAU FLORIAN care arată că VANCEA IOAN în luna Iunie 1952, (fără a arăta data exactă), a afirmat : "am fost la Oradea și am aflat că iar se schimbă banii ; am aflat și am văzut mai multe trenuri cu arăta care mergeau spre Oradea-Timisoara, spre frontiere sârbilor, deoarece Tito iar a deschis frontiere R.P.R. Pe linie Cluj-Timisoara, nu se poate merge cu trenul, că e plin cu arăta rusă care merge spre Serbia".

Comitetul, în fața Comisiei, a egit la report, susținând că nu știe pentru ce a fost internat. Întrebat fiind asupra căror

septe a fost anchetat, sumamitul a răspuns că a fost întrebat de ce "n'a strans fânul și n'a dat la cai mănecare". După aceasta, a fost pus cu degetul pe dăgunea și forțat să se învârtască în jurul degetului (morișcă) până când a amețit, după care a fost trântit cu capul de pereți. În urma acestui fapt, a fost pus să semneze o declarație care nu i s'a citit de organul anchetator.

Confruntând declarația saună de el și cu cele date de meritori, se constată că textele și construcția frazelor sunt identice, din care rezultă că sunt expresii ale unui om cu o cultură și nici de cum ale unui analfabet. Această ne face să fim convingi că într'adevăr sumitul i s'au imputat septe de care el nu se face vinovat, fiind forțat ca să semneze declarația. A fost propus Comisiei Centrale pentru eliberare.

6/ CONSTANTINESCU NICOLAE, funcționar, (dos. nr. 9758) a fost arestat la 16 August 1952, de D.R.S.-Bârlad și internat pe timp de 66 luni în C.M. ca unul care a făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu,

În dosarul de anchetă există o copie de pe procesul verbal de constituire al Comitetului Județean P.N.L.-Brătianu Putna, în care figurează un anume CONSTANTINESCU NICOLAE comerciant din Focșeni.

La anchetă i s'a pus în față să recunoască că a fost membru în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu, însă el a declarat în anchetă că n'a fost niciodată în P.N.L., și numai simplu membru în P.N.T.

Anchetatorul a mers atunci pe linia de anchetare a activității sale în P.N.T., reușind să-l determine pe acesta să semneze procesul verbal de interogatoriu în care este arătat că a făcut parte din Comitetul Județean P.N.T., evitând însă a preciza perioadele respective.

Comisia a constatat o nepotrivire care există în dosarul de anchetă între copia procesului verbal de constituire al Comitetului Județean P.N.L.-Brătianu din Putna unde figurează CONSTANTINESCU N. comerciant, fără alte date de identificare și procesul verbal de interogatoriu în care el semnează că a fost în Comitetul Județean P.N.T.

Menționăm că CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, care

figurează pe copie procesului verbal de constituire arătat mai sus, a fost identificat de Regiunea Bârlad în persoana lui CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, născut la 14 Octombrie 1892 în Focșani, fiul lui Nice și Bălșeș, cu ultimul domiciliu în str. Karl Marx, pentru care s'a emis ordin de arestare și percheziționare, (documentele există la dosar). Din aceste rezultă că a fost bine determinată persoana lui CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, care figurează ca membru în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu în procesul verbal de constituire al acestui Comitet.

Totuși la anchetă, este anchetat CONSTANTINESCU NICOLAE funcționar, născut la 28 Iunie 1899 în com. Mănăști, fiul lui Petroche și Bărendă, cu ultimul domiciliu în Focșani str. Muncitori nr. 6.

După cum am arătat mai sus, la prima anchetă din 18 Septembrie 1952, susnumitul a recunoscut că a fost membru în P.N.T.-Maniu din 1928 - 1947. La al doilea interogatoriu, cel în cauză a semnat un proces verbal că a fost membru în Comitetul Județean P.N.T.-Maniu.

În dosarul de anchetă mai există o declarație vagă dată de CORNELIU TEODOR, care cunoaște pe CONSTANTINESCU NICOLAE, funcționar, că ar fi făcut parte din Comitetul Județean P.N.T. înainte de 23 August, iar după 23 August crede că s'ar fi înscris la P.N.T.-Anton Alexandrescu.

Peisistă de aceste nepotriviri și confuzii existente în dosarul de anchetă, Comisia a audiat pe cel interogat care a declarat că a fost simplu membru în P.N.T.-Maniu înainte de 23 August 1944 și că după această dată s'a înscris în P.N.T.-Anton Alexandrescu și că a indicat anchetatorului că există un alt CONSTANTINESCU NICOLAE care a fost în conducerea P.N.L.-Brătianu din Focșani, dar aceste nu a fost luate în considerare de către anchetator. Susnumitul a mai declarat că a fost silit să semneze procesul verbal de interogatoriu în care era menționat că a făcut parte din Comitetul Județean P.N.T.-Maniu.

În urma reverificării cerute de către Comisie, Regiunea Bârlad raportează că CONSTANTINESCU NICOLAE a făcut parte din Comitetul Județean P.N.T.-Maniu, bazându-se pe același proces verbal de interogatoriu întocmit la ancheta din 15 Septembrie 1952 și încercă să întărească această afirmație cu copie unei adrese semnată de fostul colonel CERRATSCU, fost secretar

al organizației P.S.D.I.-Titel Petrescu pe fostul județ Putna, în care se cere Tribunalului Putna eliberarea unor cărți de întroare pentru delegații și asistenții la secțiile de votare în anul 1946, în care adresează figurează și un cercare N. CONSTANTINESCU fără alte date.

Odată cu raportul privind re-verificarea acestui caz, Regiunea Bârlad mai înaintesă și o declarație a lui JECHERANU NICOLAE, fost senator P.N.T.-ist din Focșani, care afirmă în mod clar că CONSTANTINESCU NICOLAE, funcționar, domiciliat în Focșani str. Muncitorii (e vorba de cel internat), "înainte de 23 August 1944 la ședințele de partid când era vorba de hotărâri importante, nu lua parte, neavând nici o calitate în Comitetul de conducere P.N.T.-Mania" și că "după 23 August nu cunosc precis dacă a dus vre-o activitate P.N.T.-istă, însă știu precis că n'a făcut parte din comitetul de conducere P.N.T.-Mania Județean sau Comunal; afirm acest lucru, întrucât cunosc cea mai mare parte din acei conducători". (Urmează înșirarea a cea. 15 nume ale foștilor membri în Comitetul Județean P.N.T.-Mania)

Din toate acestea rezultă că CONSTANTINESCU NICOLAE funcționar, născut în 1899, a fost arestat inițial în locul lui CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, născut în anul 1892 și că i s'a luat o declarație în mod forțat pentru a recunoaște că ar fi deținut funcție de membru în Comitetul Județean P.N.T.-Mania.

Comisia Specială l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru eliberare.

7/ MARIUS ADALBERT, meștru dughier de mine, (dos. nr. 12309) a fost arestat la 16 August 1952 de Regiunea Bimedon și internat în C.M. pe timp de 48 luni.

Susnăutul a declarat în fața Comisiei că se găsește arestat sub învinuirea că ar fi fost vicepreședinte și casier al organizației P.S.D.I.-Titel Petrescu din Lugeni, dar că în realitate el nu a fost înscris niciodată în P.S.D.I.-Titel Petrescu, decât în P.S.D., iar la unificare a devenit membru de partid, fiind exclus la verificare. A mai susținut că a fost forțat de către organele de anchetă să recunoască că a deținut funcție oră-tată mai sus în P.S.D.I. și că a semnat un al doilea proces ver-bal de interogatoriu în acest sens.

Verificând dosarul de anchetă al acestuia, s-a rezultat: în dosar există două declarații în care se arată că susnumitul a fost până la unificare membru în P.S.D. unde a desfășurat activitate potrivnică P.C.R.-ului, susținând pe Titel Petrescu și că la unificare el s-a devenit membru P.M.R.

Din primul proces verbal de interogatoriu încheiat la 18 Septembrie 1952, rezultă că acesta a fost într-adevăr în P.S.D., iar la unificare a devenit membru de Partid, fără a fi făcut parte din alte partide.

În al doilea proces verbal de interogatoriu din 26 Noiembrie 1952, tot MARKUS ADALBERT, scamează că: "în anul 1945 primăvara, m'am înscris în P.S.D.I. Pentru activitatea mea depusă în cadrul acestei partide, în anul 1945 am fost numit ca instructor al acestei organizații în orașul Lupeni. În 1946 am fost numit casier al acestei organizații și în toamna anului 1946 am fost numit vicepreședinte al organizației locale din Petroșani-Lupeni, până la dizolvare. Din acel partid s-au mai făcut parte PACURARU STEFAN ca președinte și SALAGEAN ION ca secretar

Declarația lui MARKUS ADALBERT nu poate să corespundă adevărului că ar fi fost în P.S.D.I. împreună cu SALAGEAN ION, întrucât SALAGEAN ION -în prezent membru de Partid- în declarația sa arată la dosar, arată că MARKUS ADALBERT a fost înscris împreună cu el în P.S.D. și că la unificare s-a devenit împreună membri de Partid.

Deaceia socotim că într-adevăr i s-a luat o declarație în mod forțat pentru a recunoaște în mod formal că a fost în P.S.D.I., deoarece anchetatorul nu a trecut la verificarea afirmațiilor sale pentru a întări cu alte piese activitatea lui în P.S.D.I.

Comisia l-a propus Comisiei Centrale pentru eliberare.

8/ NISOIU ION, judecător, din Tg. Jiu (dos. nr. 12.627) a fost arestat la 16 August 1952 de Regiunea Craiova și internat pe timp de 60 luni ca unul ce a făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătiana din Câmpulung-Suceava în perioada 1946-48.

În fața Comisiei a susținut că a rugat pe anchetator să verifice activitatea lui politică în perioada 1946-1948 la Câmpulung-Suceava, ori să fie trimis acolo spre a fi anchetat,

fapt ce nu s'a făcut, după care a fost silit să semneze un proces verbal al cărui conținut nu-l cunoștea.

În dosarul său de anchetă nu există decât un singur proces verbal de interogatoriu în care el recunoaște că a făcut parte din Comitetul Județean P.S.D.I.-Bălțanu.

Cazul a fost dat spre verificare la Dir. Reg. Suceava. Rezultatul încă nu a fost primit.

9/ STANCIU CONSTANTIN, în vârstă de 30 de ani, meșteșugărit, (dos. nr. 14880) arestat în cadrul ordinului 490 de Regiunea Pitești, a fost internat pentru 24 de luni ca unul care a deținut funcția de membru în Comitetul Județean P.S.D.I.-Titel Petrescu din Muscel.

În procesul verbal de interogatoriul din 8 Septembrie 1952, acesta negă să fi fost vreodată înscris în P.S.D.I.-Titel Petrescu și indică o serie întreagă de persoane care au fost arestate odată cu el, pentru a verifica cele declarate, adică, că a activat imediat după 23 August în Frontul Flăcărilor.

Organele de anchetă nu au trecut la verificarea cerută de susnumitul și la 19 Septembrie 1952 i-au luat o nouă declarație cu aspect formal, în felul următor: "am fost membru în fracțiunea Titel Petrescu din județul Muscel și am deținut funcția de membru în Comitetul Județean și membru în Comisia de Judecată a P.S.D.I. - Titel Petrescu, depunând o activitate politică în acest sens în orașul Câmpulung, alături de ceilalți conducători".

În dosar mai există o notă informativă neverificată în care se arată că un oarecare STANCIU CONSTANTIN din Câmpulung Muscel a fost ales în comisie de judecată județeană P.S.D.I. Titel Petrescu. Menționează că note nu are dată și nu are nici un fel de mențiune din partea organelor de Securitate decât inițialele informatorului "L.G."

Susnumitul se află bolnav în Colonie Onești și a ieșit la raport în fața Comisiei, declarând că nu a făcut niciodată politică la Titel Petrescu și că în Penitenciarul de la Pitești unde a stat arestat și s'a impus să semneze o hârtie scrisă fără să cunoască conținutul ei, în urma fricii după o deținere de 48 ore într'un beci.

Numitul declară că după ce a sosit, anchetatorul s'a exprimat satisfăcut : "bine că a sosit că îmi lipsea la număr".

A fost propus Comisiei Centrale pentru eliberare, cu atât mai mult cu cât este și bolnav și are vârsta de 54 ani.

10/ GODREANU ION, funcționar din Pitești, internat la 28 August 1951, a arătat Comisiei că în timpul cât a fost cercetat de organele M.S.S.-Pitești, a fost bătut în mod inuman, cu scopul de a îi se smulge declarații că ar fi încercat să formeze o organizație subversivă.

A fost pus în libertate cu aprobarea Comisiei Centrale

11/ PAVEL GH. MARIN, invățător (dos. nr. 9552), a fost arestat în cadrul ordinului 490 și anchetat de Regiunea Bârlad, ca unul care a deținut funcție de membru în Comitetul Județean P.S.D.I.-Titel Petrescu.

În dosarul de anchetă, există o copie de pe un proces verbal de constituire din anul 1947, în care figurează ca membru în Comitetul Județean P.S.D.I.-Titel Petrescu, inginerul PAVEL GH. MARIN. Tot în dosar mai există o declarație dată de KLODIA ION care declară : "cunosc pe numitul MARIN PAVEL din comuna Ducești. Știu că este de origine socială țărani mijlocie, de profesie invățător din comuna Ivești, care a fost șeful organizației P.S.D.I.-Titel Petrescu pe raza comunei Ducești".

Numitul a declarat în fața Comisiei că nu a fost niciodată sub nici-o formă la P.S.D.I.-Titel Petrescu și că din anul 1945 s'a înscris în P.S.D., rămânând pe linia lui Lotar Răduceanu, iar la unificare a fost primit membru de Partid, fiind și verificat, rămânând cu această calitate până la arestare.

Tot el a mai declarat că la ancheta care i s'a făcut a arătat că el nu a fost niciodată înscris la P.S.D.I. așa cum era spus în timpul anchetei. Totuși a fost trecut în procesul verbal de interogatoriu, ca șef de sector la P.S.D.I.-Titel Petrescu.

Când a fost pus să se apese, pentru a determina să facă acest lucru, anchetatorul i-a spus : "nu-i nimic, că spre sfârșitul procesului verbal, ești trecut în concluzie ca membru

P.M.R. și eu ști cunosc activitatea, așa că cele scrise mai sus nu valorează nimic".

Susnumitul a indicat anchetatorului, persoane din conducerea P.S.D.I.-Titel Petrescu, care se găsesc arestate odată cu el pentru a se face confruntare și a se stabili dacă a făcut sau nu parte din P.S.D.I., lucru pe care anchetatorul - după semnarea procesului verbal de interogatoriu - nu l-a mai făcut.

Astfel în dosarul său există un proces verbal de interogatoriu care a fost semnat de el contrar conștiinței sale, sub promisiunea că nu i se va întâmpla nimic, o declarație a lui ZLOTIJA ION care nu indică de unde știe că PAVEL MARIN a fost șeful organizației comuniste P.S.D.I. și un proces verbal de constituire al organizației județene P.S.D.I., în care este trecut ing. PAVEL GH. MARIN și nu invățătorul PAVEL MARIN.

Considerând că nu sunt probe pentru deținerea sa, Comisia Specială l-a pus în libertate.

12/ ALBESCU IOAN, învățător, membru de Partid până la arestare, (dosar nr. 9147) a fost arestat de Regiunea Stalin la 16 August 1952 și interzis în C.M. pe timp de 60 luni, ca unul care a deținut funcția de membru în delegația permanentă în P.N.L. Brătianu.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei că a fost invăluit în anchetă că a făcut parte din delegația permanentă P.N.L.-Brătianu și că el nu a recunoscut această funcție arătând anchetatorului că este o confuzie la mijloc, întrucât totuși cău -ALBESCU NICOLAE - pe timpuri a fost în delegația permanentă a acestui partid.

Deceșeni a mai afirmat că a cerut anchetatorului să fie audiate o serie de persoane aflate cu el în arestul Regiunii, care au avut funcții de răspundere în P.N.L.-Brătianu, însă acest lucru nu s'a făcut.

În timpul anchetei, susnumitul a semnat cu bună știință că a fost membru în P.N.L.-Brătianu. Redăm textul declarației susnumitului în ce privește funcția declarată de el:

Întrebare:

"Ce funcție ai îndeplinit și cu ce elemente din conducerea partidului ai avut legături ?"

Răspuns :

"Am fost membru și nu am avut legături cu nici unul din conducerea partidului sau din conducerea celorlalte partide".

După aceasta, urmează o afirmație : "am fost membru în delegația permanentă", pe care o socotim că a fost adăugată ulterior de către anchetator, deoarece susnumitul susține că a citit procesul verbal de interogatoriu, unde se găsea trecut că a fost simplu membru. Deosebeni se poate observa că această afirmație este în contradicție cu textul arătat mai sus, unde susnumitul declară că a fost membru și ^{nu} a avut legături cu nici un conducător al partidului.

Alte materiale din care să rezulte funcția de membru în delegația permanentă, nu există.

Găcind la Colonia Cepul Albie pe internatul FLOABIU DUMITRU din aceeași comună, Comisia Specială l-a interogată pe acesta asupra activității lui ALBESCU IOAN. Acesta a declarat că cunoaște pe ALBESCU ION, precum și pe tatăl său ALBESCU NICOLAE și știe că ALBESCU NICOLAE a fost în delegația permanentă la P.N.L.-Brătianu, întrucât a participat cu el la diferite ședințe și că ALBESCU ION a fost doar simplu membru.

Menționăm că în fișe personală care i s'a întocmit în timpul anchetei, este menționat de către anchetator la rubrica "științe rezultate din declarațiile sale" următorul text : "Din declarațiile sale rezultă că a fost membru P.N.L. din 1952-1956, dar că nu a fost în delegația permanentă". Această întărește convingerea că organul anchetator a falsificat procesul verbal de interogatoriu prin adăugirea funcției de membru în delegația permanentă".

Socotind că ALBESCU ION a fost numai simplu membru P.N.L.-Brătianu și că procesul verbal de interogatoriu a fost falsificat de către organul de anchetă, Comisia Specială l-a pus în libertate.

13/ PREDESCU E. ION, (dos. nr. 8904) țărăn mijlocie cu 9 ha. pământ și 7 copii, a fost arestat la 16 Aug. 1952 de Regimentul Pitești și internat pentru 60 luni, pentru faptul că a făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu din Valcea.

La interogatoriu, numitul a semnat un proces verbal că a fost membru în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu din Vâlcea.

În fața Comisiei, acesta a declarat că a atras atenția organelor anchetatoarea că n'a făcut niciodată nici un fel de politică și acest lucru l-a dovedit cu elementele din conducerea partidului liberal arestată odată cu el. A susținut în fața Comisiei că totuși a fost pus în mod forțat să semneze declarația al cărei text nu-l cunoaște.

Susnumitul a mai declarat că după 23 August 1944, s'a înscris în Frontul Plugarilor din Bressov, iar din 1948 a fost și președinte al Frontului Plugarilor din Bressov, activând până arestare.

În dosarul de anchetă există o fișă din care nu rezultă că ar fi deținut vre-o funcție în P.N.L.-Brătianu.

Într'un referat de investigații din 7 August 1952, se arată deosebeni că nu i s'a putut identifica funcție în acest partid, însă din evidențele A.S. reiese că ar fi fost membru în Comitetul Județean al acestui partid.

Tot în dosar mai există o notă semnată indescifrabil de un tov. locotenent, în care se arată următoarele: "PREDESCU ION, din cercetări rezultă că nu a fost P.N.L.-ist. Arată acest lucru și conducătorii P.N.L. din județ. Este însă indicat numitul PREDESCU VASILE din Bressov care a fost în Comitetul Județean și nu a fost arestat. Cred că este vorba de o confuzie".

Pe o altă fișă personală în care se arată numei datele sale biografice, se face mențiunea: "S'a făcut confuzie. Este vorba de PREDESCU VASILE fost delegat și primar cu vechii liberali."

Totuși Regiunea Pitești, a propus încadrarea lui în C.N. ca membru în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu, în urma cărui fapt acesta a primit o pedeapsă administrativă de 60 luni.

Din aceasta rezultă că Regiunea Pitești, deși a văzut că este la mijloc o confuzie fiind vorba de o altă persoană, a lovit într'un element nevinovat, imputându-i fapte ireale, privându-l de libertate, timp de 12 luni (a fost eliberat de Comisie la data de 28 August 1953).

14/ La fel Comisia Specială a mai pus în libertate și alți internați care au fost arestați în mod abuziv în locul altor persoane. De exemplu :

Regiunea Arad, a arestat și internat în C.M. pe BASCARAU TEODOR în locul lui BASCARAU MATEI.

Regiunea Stalin arestează pe BOGDAN NICULAE și îl internază în C.M. în locul lui BOGDAN MATEIAN NICULAE.

De asemenea regiunea Cluj a făcut același lucru cu RADU VASILE (dos. nr. 15126) în locul lui RADU CONSTANTIN ; cu BOTH FRANCIS (dos. nr. 7687) pe care l-a arestat și internat în C.M. în locul tatălui său BOTH STEFAN (BOTH FRANCIS a stat închis nevinovat cca. 30 luni, fără să fie anchetat).

15/ PRIBOIU STEFAN (dos. nr. 10.661) a fost arestat în cadrul ord. 490 de Regiunea Timișoara, sub învinuirea că a făcut parte din Comitetul P.N.L.-Brătiana din Craiova în perioada 1945-1947.

Sunanitul a susținut în fața Comisiei că nu a fost prezent niciodată la vre-o ședință în care să fi fost ales membru al vreunui Comitet al P.N.L.-Brătiana și nici nu i s'a spus vreodată la cunoștință că ar fi fost ales sau numit în lipsă.

Verificând dosarul de anchetă, a rezultat că nu există ca material probant decât următoarele : o declarație dată de sunanitul la data de 20 August 1952, în care recunoaște că a fost simplu membru la P.N.L.-Brătiana în perioada 1945-1947, precum și un proces verbal de interogatoriu luat la 12 Septembrie 1952 în care acesta declară la întrebarea "ce funcții să deținut", următoarele :

"Am fost delegat în alegerile din 1946 la P.N.L.-Brătiana în Craiova".

După această frază urmează punct și pe același rând se găsesc trecut de către anchetator în continuare, următoarea adăugire :

"și sunt membru în Comitet", frază care nu are o legătură cu cele arătate mai înainte. Întrucât anchetatorul nu a avut loc mai mult pe rândul rămas necompletat, pentru a arăta în care Comitet a fost și în ce perioadă, s'a mulțumit să completeze numai atât.

Comisia Specială a propus punerea sa în libertate, întrucât a constatat că nu sunt probe că acesta ar fi deținut funcții

de conducere în P.N.L.-Brătianu.

16/ SREAG IOSIF, tâmplar, a fost arestat la 16 Aug. 1952, de Regiunea Timișoara și încadrat în C.M. pe timp de 60 luni, pentru că ar fi fost membru în Comitetul de Conducere P.S.D.I. în Băile Herculane.

Regiunea Timișoara, a întocmit lui SREAG IOSIF două dosare.

Din primul dosar rezultă că s'a înscris după 23 August în P.S.D. și că la unificare a devenit membru de Partid, fiind exclus cu ocazia verificărilor pentru manifestările sale dușmănoase cu privire la măsurile luate de Guvern. Acest dosar a fost întocmit de Regiunea Timișoara pentru s-l încadre în C.M. pentru șovăni.

Al doilea dosar a fost întocmit de Regiunea Timișoara pentru s-l încadre în ord. 490. În acest dosar, în procesul verbal de interogatoriu, se arată că SREAG IOSIF a făcut parte din P.S.D.I. și a deținut funcție de membru în Comitetul de conducere P.S.D.I. din Băile Herculane.

Stându-se de vorbă cu susanunitul, acesta a declarat că nu a fost niciodată în P.S.D.I. și la anchetă el a arătat că a fost membru în P.S.D., la unificare devenind membru de Partid. A susținut în fața Comisiei că așa s'a trecut și în procesul verbal de interogatoriu.

Comisia a constatat că anchetatorul a adăugat în urma semnării procesului verbal de interogatoriu litera "I" lângă PSD în mai multe locuri, acest lucru fiind foarte vizibil, astfel că cele declarate de către interogatul, se verifică.

Comisia l-a propus Comisiei Centrale pentru eliberare, întrucât consideră că procesul verbal de interogatoriu a fost falsificat, iar SREAG IOSIF nu a fost membru în P.S.D.I.

17/ LUPU VASILE, (dos. nr. 9715), țărăn mijlocăș, cu 2 ha. pământ, 8 copii, în vârstă de 57 ani, a fost arestat tot în cadrul ord. 490 de Regiunea Bărlad și internat 36 luni în C.M. pentru că ar fi făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu după cum rezultă din copia procesului verbal de constituire al Comitetului Județean P.N.L.-Brătianu din Lutna, care se află în dosar.

In procesul verbal de interogatoriu, la funcția pe care a avut-o, susnumitul declară :

"Am fost președintele organizației Liberale comunale și am fost prizer".

Urmează apoi trecut : "și în Comitetul Județean" care este adăugat cu alte caractere printre rânduri.

Susnumitul declară în fața Comisiei că nu a fost la nici un congres niciodată, și nu a avut altă funcție decât aceea de președintele organizației comunale liberale, fapt pe care susține că l-a declarat și la anchetă.

Recotind că și în acest caz s'a produs o falsificare a procesului verbal de interogatoriu prin adăugirea ulterioară, Comisia l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru eliberare.

18/ IEFTER ȘTEFAN, frâner la CFR, a fost arestat de Regiunea Suceve, la 16 August 1952 și internat în C.M. 60 luni, întrucât figurează pe procesul verbal de constituire al Comitetului Județean P.S.D.I. - Titel Petrescu din fostul județ Dorohoi.

Susnumitul a susținut în fața Comisiei că nu a avut niciodată cunoștință că i s'a atribuit o asemenea funcție și că nu a participat nici la ședințe și nici nu a plătit cotizații. Recunoaște că în anul 1947 a semnat o adesiune de înscrisoare la P.S.D.I.

Faptul că IEFTER ȘTEFAN nu a avut nici o funcție în P.S.D.I. și că după nici o activitate, este confirmat stăt de declarația dată de BRAMA OCTAVIAN, fost secretar al Comitetului Orășeneș P.S.D.I. din Dorohoi, căt și de procesul verbal de interogatoriu în care se face mențiune de acest fapt. Alt material nu mai există la dosar.

Comisia Specială l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru eliberare.

19/ TURCU ION (dos. nr. 9674) din comuna Vânători raionul Focșani, ca studii are 4 clase primare, a fost internat la 16 Aug. 1952, pe timp de 48 luni, la propunerea Regiunii Bârlad, întrucât figurează pe un proces verbal de constituire al Comitetului Județean P.N.L. - Nătarăscu din Putna, a cărui copie se află la dosar de anchetă.

Dusumitul a declarat în fața Comisiei, că la anchetă a arătat că a fost numai șeful organizației comunale P.N.L.-Tătărăscu, că nu a recunoscut în anchetă că a fost vreodată membru în Comitetul Județean al acestui partid și că a semnat procesul verbal de interogatoriu fără a cunoaște conținutul său.

În procesul verbal de interogatoriu este menționat că TURGU IOAN a fost șeful organizației comunale P.N.L.-Tătărăscu și membru în Comitetul Județean al acestui partid. Alte probe nu există la dosar.

Cazul a fost dat spre verificare la Regiunea Bârlod, iar rezultatul nu a fost încă primit.

În timpul verificărilor, Comisia Specială a putut constata că unele încadrări în C.M. din cadrul ord. 490, s'au făcut în mod greșit, întrucât cei în cauză nu au deținut funcțiuni arătate în ordinul operativ care s'a dat cu ocazia operațiilor din 16 Aug. 1952.

Redăm câteva exemple dintre acestea :

1/ STOICA I. VASILE (dos. nr. 14776) a fost arestat și încadrat în C.M. pe timp de 36 luni, la propunerea Regiunii Stalin, ce unul care a fost candidat pe listele P.N.L.-Brătianu.

Din dosarul de anchetă nu reiese că acesta ar fi deținut vre-o funcție de conducere în P.N.L.-Brătianu.

A fost propus Comisiei Centrale pentru eliberare.

2/ CONSTANTINESCU TIMOFTEI (dos. nr. 9916) a fost încadrat în C.M. pe timp de 60 luni la propunerea Regiunii Plocești, ce unul care a fost candidat pe listele P.N.L.-Bejen, în anul 1948, fără a deține vre-o funcție de conducere.

A fost pus pe tabelul special cu propunerea de a fi pus în libertate.

3/ HATRESCU C. ANTON (dos. nr. 9292) a fost internat pe 60 luni în C.M., de Regiunea Plocești.

Din dosarul de anchetă, reiese că acesta nu a fost înscris în niciun partid politic și numai că în 1946-1947, a funcționat ca președintele Comisiei Interimare din partea P.N.L.-Tătărăscu în comuna Urlești. Alt material în sferă de procesul verbal de interogatoriu care consemnează cele arătate mai sus și

o notă informativă în care se arată că a fost la P.N.L.-Tită-răscu fără funcție, nu există în dosarul de anchetă.

Susținutul a fost propus de către noi Comisiei Centrale pentru eliberare.

În timpul verificărilor, Comisia Specială a mai putut constata că o serie de interogați au deținut funcții în conducerea partidelor istorice până în anul 1958, de la care dată nu au mai depus nici o activitate politică.

Redăm mai jos și un exemplu din această categorie :

COADALATA GAMBEN (dos. nr. 14.780) țărăn mijlocie din comuna Băilești regiunea Craiova, în vârstă de 55 ani, a fost internat în C.M. pe motivul că în perioada 1926-1929 a fost membru în Comitetul de Plasă P.N.T.-Muniu.

În fața Comisiei, acesta a declarat că n'a deținut niciodată vre-o funcție în P.N.T.-Muniu, decât ca membru, în perioada 1928-1929.

Alt material în afară de procesul verbal de interogatori care să arate funcție de mai sus, nu există. Susținutul a susținut în fața Comisiei că a semnat procesul verbal de interogatori, fără a i se citi cuprinsul său.

Deceșani a mai declarat că anchetatorul i-a spus că seamănă o declarație asupra celorlalți membri pe care i-a arătat el că au avut funcții de răspundere în P.N.T.-Muniu.

A fost propus la Comisia Centrală pentru a fi pus în libertate.

x
x x

Anchete elementelor încadrate în 490 s'a făcut în numeroase cazuri într'un mod superficial, anchetatorul punând în mod mecanic toate întrebările pe care le avea pregătite, indiferent dacă unele din întrebări erau enunțate prin răspunsurile anterioare.

Exemplificăm un astfel de interogatoriu care s'a lăsat cu ocazia cercetărilor asupra internatului GRIGORESCU DUMITRU (dos. nr. 2828) la Centrul de Triere Rebova.

Aceasta declarație la începutul anchetei că "nu recunoaște că a fost legionar, ci că a făcut politică P.N.T.-Maniu din 1923 până în 1947. Totuși organul anchetelor continuă cu întrebările : "De cine și fost recomandat în mișcarea legionară"? la care i se răspunde că "nu a fost recomandat de nimeni, întrucât nu a fost legionar". În continuare, anchetatorul pune următoarea întrebare : "Cine mai făcea parte din cel cuib"? , întrebare care nu mai are nici un sens, întrucât anchetatul declarase de la început că nu a făcut parte din mișcarea legionară. Anchetatorul continuă apoi până la sfârșit, numai cu întrebări în genul acestora.

Comisia Specială a mai putut constata că stătutul materialului informativ cât și ancheta făcută asupra unor elemente interne în problema legionară (18 - 19 Iulie 1952) nu este corespunzătoare.

În unele dosare de anchetă există unii legionari exilați fie în materialul informativ, fie în procesul verbal de anchetă, că au fost fie simpli membri, fie șefi de cuib, iar în fața Comisiei, în timpul verificării, ei au recunoscut că au fost în realitate șefi de garnizoană, de sector, etc.

Exemplificăm :

Din dosarul nr. 2779 privind pe HUGAN DAMIAN, reiese că acesta a fost numai simplu membru legionar, iar în fața Comisiei acesta a recunoscut și a declarat înscris că a îndeplinit funcția de șef de garnizoană. Aceiași situație există și cu internatul RADUȚ GHEORGHE (dos. nr. 1844).

De asemenea internații MICHU ION și BUIBAS ION, în actele de cercetări erau trecuți că au deținut funcția de șefi de cuib, iar în fața Comisiei au recunoscut, primul că a fost șef de garnizoană, iar al doilea șef de sector.

În activitatea lor, Comisiile Speciale au găsit numeroși deținuți și internați contrarevoluționari, a căror pedeapsă expirase de mult, nefiind puși în libertate la data expirării pedepsei. Astfel 1506 elemente au avut pedeapsa expirată cu trei luni, 760 elemente cu 6 luni și 573 cu pedeapsa expirată de la 6 luni până la 2 ani.

Din cele 19.396 cazuri, pe care Comisia Specială le-a

svut de rezolvat, nu s'a putut definitiv până în prezent situa-
ția unui număr de 729 condamnați expirați și internați din urmă-
toarele motive :

- 300 cazuri s'au dat la Direcția III-e pentru reverifi-
care în problema legionarilor, întrucât dosarele nu erau în mod
precis și documentat funcția sau gradul deținut în mișcarea le-
gionară, iar cei în cauză negă orice funcție în mișcarea legio-
nară. Rezultatul verificării încă nu-l cunoaștem până în prezent.
Pentru a urgente măsurirea acestor cazuri, s'a făcut revenire
la Direcția III-e.

- Pentru 429 elemente care nu posedă niciun fel de mate-
rial în arhivele centrale M.S.S., din care să rezulte motivele
arestării, s'au luat declarații de la cei în cauză, ca material
de orientare și s'a cerut de la Direcțiile Regionale respective
dosarele de anchetă sau fișe complete cu motivele arestării.
Nici aceste rezultate nu ne-au sosit până în prezent.

De menționat este faptul că multe dosare de anchetă pri-
vind pe cei încadrați în ord. 490, nu conțin alt material decât
un proces verbal de anchetă întocmit în timpul cercetărilor.
Multe dintre acestea au un caracter formal, fără a fi susținute
de alt material din care să rezulte că într'adevăr anchetații
au desfășurat activitatea pe care au declarat-o în anchetă.

Tot astfel ^{nulted} dosarele privind pe cei încadrați în C.M. în
cadru ord. 5 Cab. din 15 Mai 1948, nu conțin alt material decât
o fișă personală, nesemnată. Multe din aceste elemente nu au fost
anchetate până în prezent.

Concluzii :

În timpul verificărilor, Comisia Specială a constatat că
unii anchetatori s'au dat la abuzuri în timpul anchetei, folo-
sindu-se de metode nepermise pentru a smulge declarații de la cei
anchetați, imputându-le diferite invinuiri nereale.

Astfel s'a putut întâmpla ca o serie de elemente care nu
se încadrau în ord. 490 să fie privite de libertate pentru mulți ani,
din cauze lipsei de conștiințiozitate a unor ancheta-
tori în ce privește verificarea și edincirea materialului
care stătea la baza invinuirii, din cauze incorectitudinii altor
anchetatori, care au falsificat procesele verbale de interogatoriu
precum și a altor metode nepermise, ca promisiuni mincinoase, etc.

Toate aceste abuzuri grosolane au avut ca consecință că au lovit în elemente nevinovate care nu se încadră în ord. 490 și în alte ordine de încadrare în C.M., prin inducerea în eroare a conducerii Ministerului.

De menționat este că multe dosare de anchetă reflectă o superficialitate în ceea ce privește modul în care anchetatorii au întocmit procesele verbale de interogatoriu, din care nu rezultă concret activitatea celui anchetat, (în ce s-a constatat activitatea lui, în ce perioadă, unde a desfășurat-o, etc.) cu atât mai mult cu cât multe dintre elementele apropiate clasei muncitoare au declarat în fața Comisiei că nu au cunoștință că au fost alese în diferitele Comitete ale fostelor partide istorice, neputând niciodată le vre-o gedință din acestea.

Foarte puțini anchetatori au pus accent pentru a cunoaște și conștientiza activitatea pe linia democratică după 23 August, a elementelor aflate în anchetă. Știința că acest lucru ar fi fost foarte util pentru Comisia M.S.S. în ceea ce privește încadrarea lor în C.M. și aplicarea pedepselor, deoarece multe din aceste elemente s'au încadrat imediat după 23 August în organizații democratice, iar altele au simpatizat cu organizațiile democratice chiar înainte de 23 August.

Astfel, din cauza unei orientări mecanice, au fost interzise persoane cu activitate democratică după 23 August, iar unele dintre ele, membrii de partid verificați, care au păstrat această calitate până la arestare.

Anchetatorii ar fi putut să corecteze lipsurile grave ale evidenței operative în ceea ce privește funcțiile deținute de cei arestați, dar dimpotrivă ei le-au scoperit, nedând posibilitate să se corecteze aceste lipsuri.

Că s'au întocmit cu multă ușurință unele dosare de anchetă și s'au înaintat cu ovis pentru încadrare în ord. 490, se datorează și faptului că nu s'a efectuat nici un fel de control asupra dosarelor de anchetă încheiate de către anchetatorii dela Regiuni. Aceste dosare au fost înaintate la M.S.S. vizate în mod formal de unii directori regionali, care nu au controlat dacă la dosare există material probatoriu împotriva celor învinuiți.

Dacă ar fi fost verificate aceste dosare de anchetă, tov. directori regionali, ar fi observat în ele sălugiri, nepotriviri, confuzii sau lipsa de pricepere a unor anchetatori și s'ar fi putut remedie prin măsuri luate pe loc, metodele repermise folosite în anchetă, mai ales în acele cazuri în care anchetatorul din lipsa unui material probatoriu prealabil, a trecut la anchetare pe baza unei evidențe neprecise. Acest fapt a atras după sine arestarea unor persoane în locul altora și forțarea de către anchetator de a fi recunoscute unele fapte nereale, dându-se prin aceste un caracter că s'a urmărit să se pună în mod forțat în concordanță, obiectivul cu evidența neprecisă și neclară.

În unele faptele exemplificate mai sus, Comisia Specială scoate că dosarele de anchetă care nu conțin decât un singur proces verbal de interogatoriu, în multe cazuri nu pot constitui un material probatoriu pentru încadrarea în ord. 490g"ținând seama mai ales de faptul că în acest ordin au fost încadrate multe elemente simple dela țară și dela creșe, care n'au jucat în mod efectiv un rol conducător în partidele istorice, ci au fost eventual ca simpli figuranți.

Deosebit, multe din elementele apropiate clasei muncitoare, care au activat înainte de 23 August în aceste partide istorice, după această dată au activat în organizații democratice și acest lucru nu se arată în dosarele de anchetă.

Tot astfel mai există o categorie de interogați în vârstă, care au deținut funcții și au activat în partidele istorice, până în anul 1938, după care dată au încetat orice fel de activitate până la data arestării.

În timpul verificării, s'a mai constatat că multe din dosarele privind elementele legionare arestate în cadrul ord. 5 Gob., nu conțin decât o singură fișă personală, fără să se fi făcut până în prezent vre-o anchetă asupra lor.

La fel s'a constatat că în Colonile de Muncă, există o serie de legionari fără funcții, arestați în luna Iulie 1952, pentru a-și executa un rest dintr'o pedeapsă penală primită în anul 1941-1944. Dintre aceștia, foarte mulți sunt : foști elevi, muncitori și țărani, care n'au participat la rebeliune, și au fost condamnați pentru fapte ca injurii la adresa lui Antonescu, pentru că au cântat cântece legionare, pentru deși-

nera de material interesis, pentru participare la ședințe, etc., iar după 23 August până la arestare, fără activitate potrivnică regimului nostru.-

Propuneri :

de

Să se ia măsuri împotriva acelor tovarăși care au procedat în mod abuziv la anchetarea celor arestați, ducând în eroare forurile superioare.

de

Dosarele care nu conțin material probatoriu decât procesul verbal de interogatoriu, să se completeze cu material din care să rezulte cele imputate. Din re-verificarea acestora, să rezulte în mod concret și activitatea lor după 23 August 1944.

de

Elementele apropiate clasei muncitoare care înainte de 23 August 1944, n'au avut activitate deosebită în partidele istorice, iar după 23 August nu au mai activat în aceste partide istorice și nu s'au manifestat împotriva clasei muncitoare, să fie puse în libertate.

de

Elementele muncitoare de la este care figurează în procesele verbele de constituire ale Comitetelor Județene după sau înainte de 23 August, dar care nu au depus nici un fel de activitate, să fie puse în libertate (unii dintre aceștia nu au sfiat decât în anchetă și figurează în acele procese verbele de constituire.).

de

Să fie anchetate elementele legionare arestate în cadrul ord. 5 Oct. din 15 Mai 1948 și care nu au fost anchetate până în prezent.

Să se verifice situația acelor elemente legionare, fără funcții sau grad, arestate pentru a-și executa un rest dintr'o pedeapsă penală primită și neexecută în întregime în timpul lui Antonescu, iar acei care fac parte din tărânișea muncitoare, muncitori, elevi cu origini apropiată clasei muncitoare, care nu au participat la rebeliune iar după 23 August nu au avut activitate legionară, să li se suspende pedeapsa.

Cei care în urma verificării vor rămâne să-și execute restul de pedeapsă, să li se legisese situația, prin exiterea

unor mandate de arestare pentru restul timpului pe care îl mai au de executat, întrucât toți aceștia se găsesc în prezent arestați și interneți fără Decizie administrativă.

Să se verifice situația tăturor interneților inapți de orice muncă și dela caz la caz, să fie puși în libertate.-

COMISIA SPECIAIA,

Președinte,	Procuror Major Tince Ion
Membru,	Major M.S.S. Einhorn Wilhelm
Membru,	Lt. Maj. M.A.I. Brustureanu Iosif

R A P O R T

privind activitatea Comisiilor Speciale
de verificare a deținuților și interna-
ților contrarevoluționari din Peniten-
ciare, Lagire și Colonii de Muncă.-

- - - - -

COMISIA SPECIALA

de verificare a deținuților
și internaților din Peniten-
ciare, lagăre și colonii de
muncă.-

135

19 Septembrie 1953.-

R.A.P.O.R.T

privind activitatea Comisiei Speciale
de verificare a deținuților și interna-
ților contrerevoluționari din Peniten-
ciare, lagăre și Colonii de Muncă.-

În ziua de 5 Decembrie 1952, din ordinul Comisiei Cen-
trale Guvernamentale, s'au format două Comisii Speciale pentru a
verifica deținuții și internații contrerevoluționari din Peni-
tenciar, lagăre și Colonii de Muncă.

O comisie a avut ca sarcină de a lucra în coloniile:
Fundulea, Spantov, Chirpoci, Mănăstirea din Regiunea București
și colonia Buzău, iar după terminarea lucrărilor, în Penitenciar.
Ora de a două Comisie Specială, a avut ca obiective coloniile de
muncă: Popoți Leordeni, Pipera Regie, Ferme Bragadira, Central
de Triere Rahova, precum și lagărele și coloniile de muncă de pe
Canal.

Cele două Comisii, au avut de verificat în 30 de uni-
tăți un total de 19.396 internați.

Pentru îndeplinirea sarcinii trecute prin Hotărârea
Comisiei de Miniștri, Comisiile Speciale au avut în subordine
inițial la subcomisii, formate fiecare dintr'un procuror, un ofi-
țer de Securitate și comandantul Colăniei sau Penitenciarului.

După luna Martie e.c. a funcționat o singură Comisie
Specială cu 4 subcomisii.

Potrivit instrucțiunilor primite, Comisiile Speciale
au avut sarcina de a analiza situația urâtătoarelor categorii de
comisunați și internați contrerevoluționari :

- 1/ Condamnați contrarevoluționari cu pedepse expirate și care nu au fost puși în libertate la expirarea termenului.
- 2/ Condamnați contrarevoluționari cu pedepse expirate și care au fost internați în C.M. pe bază de Decizie administrativă.
- 3/ Internați contrarevoluționari cărora li s'au prelungit termenul de încadrare în C.M.
- 4/ Internați contrarevoluționari care nu au fost puși în libertate la data expirării pedepsei.

Deosebi în urma greșelilor săvârșite de Comisia care a lucrat la Centrul de Triere Rahova, condus de tov. lt. Col. Procuror Tâpârdea Stefan, au primit dispoziția dela Comisia Centrală de a trece la reverificarea lucrărilor făcute de această Comisie, ceiace s'a făcut de noi în cursul lunilor Aprilie - Iunie s.c. Rezultatul a fost că din cele 837 elemente care au fost eliberate sau propuse Comisiei Centrale pentru eliberare de această Comisie, au rămas în libertate 472 elemente contrarevoluționare și 257 de drept comun, fiind rearestate 63 persoane, iar 95 au rămas să-și execute pedepsa. (În această privință a fost depus la Comisia Centrală un raport detaliat la data de 29 Iunie 1953).

Ulterior, în luna Aprilie s.c., Comisia Centrală a mai trecut ca sarcină Comisiei Speciale, să analizeze și să propună punerea în libertate dela caz- la caz-, a unor elemente din următoarele categorii :

- Bătrâni de peste 60 de ani și femei dela 50 ani în sus.
- Elemente din fostele partide burgheze, arestate în cadrul ord. 490 cu funcții dela Comitetul Județean în jos.
- Cazuri speciale.

Aceste elemente, în marea lor majoritate, erau la prima pedeapsă administrativă.

Deosebi, în luna Iunie 1953 Comisia Centrală a dispus cu Comisia Specială să analizeze și să pună direct în libertate pe toți foștii liberali și țărăniști care după 23 August 1944 au activat în Frontul Plugarilor, P.N.P. și P.N.T.-Anton Alexandrescu.

La începutul operațiilor, Comisiile Speciale au întocmit tobele nominale cu toate elementele care se încadrau în instrucțiuni, din toate locurile de deținere. Apoi s'au repartizat subcomisiile pe unitățile respective, după care s'a scos dela arhiva M.S.S. materialul necesar ca : dosare C.M. și dosare individuale.

Materialul dela arhivă a fost lustrat de Comisii pe teren studiindu-se la fața locului, iar acolo unde s'a găsit necesar, s'a stat de vorbă cu cei în cauză. Atunci când în unele cazuri nu s'a putut lua o hotărâre în privința clarificării situației celui internat din cauza materialului insuficient la dosar (dosare de anchetă incomplete, contradicții între materialul din dosarul de anchetă și cele declarate de internat, lipsă de material probatoriu, la dosar existând doar o listă personală-generată, material confuz și uneori lipsă completă de material la A.S.), în aceste cazuri, Comisia Specială a cerut materialul dela Direcțiile operative și în unele cazuri direct dela Regiunea M.S.S. unde sa fost reținută și anchetată cei în cauză.

Aceste cazuri sa fost în număr de oca. 500.

Din cele 19.376 elemente verificate, Comisiile Speciale su pus în libertate până în prezent, un total de 6.324 indivizi (6061 contrarevoluționari și 263 cu infracțiuni de drept comun) dintre care s'a dat domiciliu obligatoriu la 215 eliberați în majoritatea lor din zonele de frontieră, centrele aglomerate muncitorești (București, Orașul Stalin, Plocești, etc.) Majoritatea celor dislocați sa fost-o elementele burgheze.

Cele 6324 elemente eliberate se aflau deținute pentru următoarele infracțiuni contrarevoluționare :

1/ Conducători ai fostelor partide istorice (ord 490)	897
2/ Legionari	456
3/Trecere și tentativă de trecere a frontierei...	392
4/ Uneltire și omisiune de denunț	1333
5/ Manifestări dequănoase	2929
6/ Polițiști și informatori	94
7/ Infracțiuni de drept comun	263

Din cei 857 eliberați din cadrul ord. 490, 239 au deținut funcții de la Comitetul Județean în jos, 550 sunt bătrâni de la 60 ani în sus (toți eliberați în urma propunerilor făcute și aprobate de Comisia Centrală), iar 63 au fost eliberați direct de Comisie, întrucât după 23 August 1944 s'au înscris și activat în organizațiile democratice.

Decesele cele 456 elemente legionare puse în libertate se împart în felul următor :

- Arestați la 15 mai 1948 370
dintre care au fost eliberați 275 simpli membri și 94 șefi de cuib.
- Arestați la 18/19 Iulie 1952 86
dintre care 50 simpli membri și 36 șefi de cuib, la fel fără activitate după 23 August 1944.

În ce privește situația legionarilor internați cu ocazia operațiunilor din Iulie 1952, menționăm că în cursul lunii Iulie a.o., Comisia Specială a primit ordin de a nu mai propune eliberarea șefilor de cuib, deși până la acea dată au fost puși în libertate majoritatea șefilor de cuib propuși pentru eliberare la Comisia Centrală, care s'au depus activitate după 23 August 1944 și au fost arestați din lipsă de evidență precisă, ca șefi de garnizoană.

Comisia Specială a prezentat Comisiei Centrale, propuneri pentru eliberarea a încă 855 elemente, dintre care 315 bătrâni de la 60 ani în sus și 540 în majoritate internați în cadrul ord. 490 cu funcții de la Comitetul Județean în jos.

În timpul verificărilor, cu ajutorul Biroului Operativ din Penitenciare, lagăre și Colonii de Muncă, elementele recalcitrante care s'au situat pe poziții dușmănoase în timpul detenției, au instigat, s'au manifestat dușmănoși, în timpul reverificării când s'a stat de vorbă cu ei, s'au situat pe poziția de a nu regreta faptele săvârșite, deși avea pedepse expirate, au fost propuse pentru a li se majora pedepsele administrative. Decesele, au fost propuse pentru majorarea pedepsei administrative, elemente care au deținut funcții importante în aparatul de stat burghezo-moșieresc, în partidele istorice și organizațiile fasciste, precum și legionarii cu funcții de la șefi de garnizoană în sus. Cei con-

deamăți pentru activitate legionară în perioada 1941-1944 (pedeapsă pe care n'au ispășit-o în întregime) au fost propuși și ei la majorare, pentru a executa și restul de pedeapsă.

Tot astfel, elementele periculoase securității Statului, care au fost condamnate sau internate, deși li se expirase pedeapsa, au fost propuse pentru majorare.

În total s'a propus majorarea la un număr de 517 elemente, dintre care 398 au fost majorați de Comisia C.M., 89 eliberați de scoșii Comisiei și 30 urmasă a se prezenta pentru majorare.

Cei 398 internați, a căror pedeapsă a fost majorată fac parte din următoarele categorii :

- * Cu funcții de conducere în partidele istorice ..51
- Legionari cu funcții și activitate după 23 Aug..209
- Iuliiști și S.S.I.-ști din fostul aparat burghez..... 37
- Din diferite organizații subversive cu activitate dovedită 68
- Elemente legionare care au de ispășit o pedeapsă penală dată în perioada 1941-1944 13
- Noți deamitari și rude apropiate ale acestora...20

X
X X

În timpul verificărilor, Comisia Specială a observat că în multe dosare de anchetă există confuzii și nepotriviri în materialul care stă la baza învinuirii, ca :

- Declarații neprecise și neconcludente.
- Adăugiri în procesele verbale de interogatoriu.
- Simple fișe personale reșemate, fără dată și care nu au menționat că sunt întocmite pe baza de material verificat.
- Unele referințe ale organelor de anchetă sunt în contradicție cu materialul documentar din cuprinsul dosarului.

În timpul verificării, unii comandanți de colonii ne-au raportat că mai mulți internați vor să iasă la raport în fața Comisiei. Unii dintre aceștia au fost ascultați și ne-au

declarat că în timpul anchetei au fost siliți să recunoască diferite învinuiri imputate lor de către anchetatori, semnând procesele verbale de interogatoriu sub diferite metode de presiune. Unii au declarat că au fost bătăuți, alții că li s'a dat un regim sever, iar alții că li s'a promis că dacă vor semna procesul verbal, vor fi imediat eliberați, precum și alte metode nepermise.

Verificând cesurile cele mai verosimile, confruntând cele declarate de cei în cauză cu materialul de anchetă, precum și verificând situația lor prin Dir. Regionale respective, s'a constatat că într'adevăr unii anchetatori au folosit asemenea metode.

Redăm mai jos câteva exemple dintre acestea :

1) KAUFMAN MOISE (dos. nr. 7536) de profesie portar de hotel, a fost arestat la 27 Iulie 1950 de Regiunea Constanța, învinuit că e fost informatorul Centrului "D" Informații din Constanța.

Subzitul a declarat în fața Comisiei că a fost învinuit în timpul anchetei că ar fi fost informator al Centrului "D" Informații Constanța și că în timpul anchetei a fost grav bătut pentru a recunoaște acest lucru.

Cercetând dosarul subzitalului, au rezultat următoarele :

La prima anchetă făcută în Iulie 1950 de Regiunea Constanța, s'a stabilit că e fost informatorul Centrului "D" Informații din Constanța.

În luna Februarie 1952 fiind luat din nou în anchetă de D.R.S.G., au rezultat următoarele :

KAUFMAN MOISE, a fost arestat în anul 1942 de către organele de Informații din Constanța, în legătură cu un oarecare MIKI, înaint cu activitate comunistă, care se afla atunci la familia Rudi Silbermann din Constanța, despre care KAUFMAN avea cunoștință.

KAUFMAN a fost supus în timpul cercetărilor la Centrul de Informații la diferite torturi, pentru a divulga ce știe despre acest MIKI.

După 23 August, Partidul anchetează acest caz, deci KAUFMAN a fost scels care l-a denunțat pe SILBERMAN, unde se găsea atunci nuntul MIKI și se stabilește că denunțatorul e fost IANUȘ HILDEMAN.

La fel, din reanchetarea din luna Mai 1952 a lui KAUFMAN MOISE care a fost confruntat cu Majorul Silivescu și Opt. Ismailescu, foști la Centrul "D" Informații Constanța (care l-au anchetat în 1942 pe KAUFMAN), rezultă că acesta n'a fost informatorul lor.

Din referatul de reanchetare întocmit la 29 Mai 1952, Dir. VIII-e din D.G.S.S. stabilește că :

"Din cele arătate mai sus rezultă în mod precis că arestarea soților SILBERMAN în anul 1942 de către Centrul de Informații Constanța n'a produs în urma informațiilor date de informatorul IANCU FELDMAN, pe nume conspirativ "Vopeitorul" și nu de KAUFMAN MOISE, care a fost și el arestat în acest caz, fiind bătut greu în timpul cercetărilor.

Cercetările au stabilit că numitul KAUFMAN MOISE nu a fost informatorul Centrului "D" Informații Constanța și că detinerea sa de aproape doi ani se datorează faptului că cercetările nu au fost adâncite de D.G.S.S. Constanța, care a îngreunat aceste cercetări, prin întrebuintarea în anchetă a unor mijloace de constrângere fizică asupra numitului KAUFMAN MOISE, care la insistența anchetatorilor a declarat așa cum i s'a cerut".

Deși Direcția VIII-e face propuneri de punere în libertate, neglând-l ca nimic vinovat, totuși este încadrat în C.M. pe timp de 24 luni cu începere dela 29 Mai 1952.

Considerând că reținerea lui KAUFMAN MOISE de peste 3 ani (începând dela 27 Iulie 1950 și până în prezent) a fost abuzivă, Comisia l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru a fi pus în libertate.

(2) BRATU OPREA, de profesie funcționar, a fost arestat în cadrul ordinului 490 Seb. ce unul care a fost membru în Comitetul Orădenesc P.N.C. din Săgiori de Vede, fapt care rezultă din procesul verbal de interogatoriu și o declarație dată de fratele său BRATU FLOREA, (la fel internat pe 60 luni).

Numitul a declarat în fața Comisiei, că a fost simplu membru în P.N.C., deoarece când a solicitat în anul 1936 un post de funcționar lui STAN GHITESCU, deputat P.N.C. și cunoscut el tatălui său, acesta i-a pus condiția ca să se înscrie în acest partid, unde s'a înscris, rămânând simplu membru, fără a avea vre-o activitate deosebită.

Fratele său BRATU FIORBA, profesor, a fost arestat și el tot în cadrul ordinalui 490 și pedepsit cu 60 de luni internare în C.M. ca unul care a avut funcția de membru în Comitetul Județean P.N.C. Teleorman.

Comitetul a declarat în fața Comisiei că a fost înscris în P.N.C. tot de STAN GHITESCU din Regiori de Vede, ca o condiție impusă de acesta pentru a-l muta cu postal de profesor dela Alexandria la Regiori de Vede unde avea familie. Deaceiași a mai arătat că în P.N.C. nu a deținut nici o funcție, fiind doar simplu membru și participând doar la o singură ședință publică organizată de acest partid.

Din 1937 și până la 23 August 1944, nu a mai făcut nici o politică, iar după această dată s'a înscris ca și fratele său în P.S.D., rămânând membru de partid până la arestare.

Comiții au declarat că în timpul anchetei au fost forțați prin constrângere, de a declara că au avut funcții de conducere în P.N.C., (primul membru în Comitetul Originar, iar al doilea membru în Comitetul Județean P.N.C.), precum și de a da declarații mincinoase unul împotriva celuilalt.

Cei doi au fost anchetați la Centrul de Triere Rahova, împreună cu mai mulți arestați, arătând că și asupra altora s'au exercitat asemenea presiuni (bătăie).

Menționăm, că semnătura în procesul verbal de interogatoriu a lui BRATU FIORBA, nu este cea obișnuită și reflectă urmele bătăii (avea mâinile umflote atunci când a semnat).

La data de 17 August 1953, dând la revedere la Regiunea M.S.C. București pentru a stabili în mod concret activitatea și funcțiile avute de cei doi în P.N.C. Regiori de Vede, a rezultat că ambii au fost simpli membri, fără activitate deosebită.

Astfel, arestarea și deținerea lor timp de un an de zile, s'a făcut în urma metodelor abuzive, anulându-li-se declarațiile false.

Cei doi frați au fost puși în libertate direct de Comisia Specială.

3/ POPESCU ST. VASILE din Regiori de Vede (dos.nr.2418) a fost arestat la 16 August 1952 de Dir. Reg. București și internat 60 de luni administrativ.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei că a fost bătut de aceleași organe de anchetă, pentru a recunoaște că a deținut funcția de membru în Comitetul Organesc P.N.L. din Regiuni de Vede și că până la urmă a fost nevoit să secesse, deși nu a deținut această funcție.

În dosarul său de anchetă se află o fișă personală necompletată de nimeni și fără dată, în care se arată că "înainte de 23 August 1944 a fost membru în Comitetul Organesc P.N.L.-Britani din Regiuni de Vede, așa după cum rezultă din materialul informativ furnizat de agentura informativă". Se mai găsește și o prisă declarație dată de susnumitul, în care declară că nu a făcut nici un fel de politică stă înainte cât și după 23 August, precum și procesul verbal de interogatoriu din 20 August 1952, în care el recunoaște funcția trecută de către anchetator.

Susnumitul a fost propus pentru eliberare la Comisia Centrală.

4/ SURPĂȚĂNU VICTOR, tot din Regiuni de Vede, (dos. nr. 15143) arestat la 16 August 1952, și internat în C.M. pe timp de 36 luni, a declarat în fața Comisiei că a fost forțat sub presiune fizică de către organele de anchetă, să recunoască că a deținut funcția de membru în Comitetul Organesc P.N.L.-Tătărăscu din Regiuni de Vede.

În dosarul său de anchetă se găsesc următoarele piese: două declarații date de ION BADEA și MARIN BOIA (fost membru în P.N.L.-Dejan) care declară că știu (fără a arăta de unde știu) că SURPĂȚĂNU VICTOR a făcut parte din Comitetul P.N.L.-Tătărăscu din Regiuni de Vede, iar FLOREA CHIRI BANA arată că acesta a fost în Comitetul Județean P.N.L.-Britani.

Alte două persoane, POTESCU MARIN (fost președinte al P.N.L.-Tătărăscu din Regiuni de Vede) și LAZAR OGHEANOVICI (fost președinte de onoare în același partid), declară că SURPĂȚĂNU VICTOR a fost simpliciter membru și că nu a deținut nici o funcție în P.N.L.-Tătărăscu.

Într-o fișă personală, -fără dată și necompletată- reiese că "SURPĂȚĂNU VICTOR, înainte de 23 August 1944, a făcut parte din Comitetul de conducere Județean al fostului P.N.L.-Dejan ca membru, după cum rezultă din materialul informativ obținut de la agentura noastră informativă".

In afară de aceste piese, se mai află la dosarul de anchetă și 3 procese verbale de interogatoriu, unul din 26 August 1952, altul din 26 Septembrie 1952 în care aceste declarații că a fost simplu membru în P.N.L. din anul 1946, iar al treilea din 21 Octombrie 1952, în care declară că s'a înscris în P.N.L.-Tătănescu din 1936 și a activat până în 1947, având funcțiunea de membru în Comitetul Orășenesc din Regiori de Vede.

Menționăm că ultimul proces verbal din 21 Oct. 1952, semnat de SURPĂTEANU VICTOR, este arătat de aceste, ca fiindu-i luat sub presiune fizică.

Deoarece suntem convinși că SURPĂTEANU VICTOR nu a deținut funcții în P.N.L.-Bărbăntuș, a fost propus Comisiei Centrale pentru a fi pus în libertate.

5/ VARGHA ION, în vârstă de 57 ani, cu 5 copii și 8 ha. pământ, analfabet, (dosar nr. 15798) arestat de Dir. Regională Oradea, a fost internat în C.S. pe timp de 24 luni (16 Aug. 1952-16 Aug. 1954), învinuit că ar fi făcut instigații în rândul populației.

Din dosar rezultă următoarele : în ziua de 2 Aprilie 1952, când agentul agricol a fost la el să-l întrebe cum stă cu cultivarea soției, a afirmat că "regiul nu va dura mult, că vin americanii și englezii, că toți foștii conducători și fostul rege Carol și Mihai plănușcă să vină din nou în țară" și că "conducătorii Republicii nu se pricep la conducere". La 2 Iunie 1952, tot în fețe aceluiaș agent agricol, a afirmat că "vă veți prăbuși cu Partidul vostru". Aceluiaș lucru îl declară și LAZAR GHEORGHE din același oraș, ca fiind de față la discuția dintre VARGHA ION și agentul agricol.

În dosar mai există o declarație a lui BERBEANU FLORIAN care arată că VARGHA ION în luna Iunie 1952, (fără a arăta data exactă), a afirmat : "am fost la Oradea și am aflat că iar se schimbă banii ; am aflat și am văzut mai multe trenuri cu arseți care mergeau spre Oradea-Tinicoara, spre frontiere sârbilor, deoarece Tito iar a stăcut frontiere R.P.N. Pe linie Cluj-Tinicoara, nu se poate merge cu trenul, că e plin cu arseți ruse care merge spre Serbia".

În final, în fețe Comisiei, a eșuat la raport, susținând că nu știe pentru ce a fost internat. Întrebat fiind asupra căror

fapte a fost anchetat, susținutul a răspuns că a fost întrebat de ce "n'a strans fânul și n'a dat la cai muncare". După aceasta, a fost pus cu degetul pe dașura și forțat să se învârtască în jurul degetului (morigică) până când a amețit, după care a fost trântit cu capul de pereți. În urma acestui fapt, a fost pus să scrie o declarație care nu i s'a citit de organul anchetator.

Confruntând declarația sașistă de el și cu cele date de martori, se constată că textele și construcția frazelor sunt identice, din care rezultă că sunt expresii ale unui om cu o oarecare cultură și nici de cum ale unui analfabet. Acesta se face să fim convingăți că într'adevăr susținutul i s'au împusit fapte de care el nu se face vinovat, fiind forțat ca să scrie declarația. A fost propus Comisiei Centrale pentru eliberare.

6/ CONSTANTINESCU NICOLAE, funcționar, (dos. nr. 9758) a fost arestat la 16 August 1952, de P.N.T.-Bârlad și internat pe timp de 60 luni în C.N. ca unul care a făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu,

În dosarul de anchetă există o copie de pe procesul verbal de constituire al Comitetului Județean P.N.L.-Brătianu Putna, în care figurează un om numit CONSTANTINESCU NICOLAE comerciant din Focșani.

În anchetă i s'a pus în față să recunoască că a fost membru în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu, însă el a declarat în anchetă că n'a fost niciodată în P.N.L., și numai simplu membru în P.N.T.

Anchetatorul a mers atunci pe linia de anchetare a activității sale în P.N.T., reușind să-l determine pe acesta să scrie procesul verbal de interogatoriu în care este arătat că a făcut parte din Comitetul Județean P.N.T., evitând însă a preciza perioada respectivă.

Comisia a constatat o nepotrivire care există în dosarul de anchetă între copia procesului verbal de constituire al Comitetului Județean P.N.L.-Brătianu din Putna unde figurează CONSTANTINESCU N. comerciant, fără alte date de identificare și procesul verbal de interogatoriu în care el scrie că a fost în Comitetul Județean P.N.T.

Menționăm că CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, care

figurează pe copia procesului verbal de constituire arătat mai sus, a fost identificat de Regiunea Bârlad în persoana lui CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, născut la 14 Octombrie 1892 în Focșani, fiul lui Nica și Bălașa, cu ultimul domiciliu în str. Karl Marx, pentru care s'a emis ordin de arestare și percheziționare, (documentele există la dosar). Din aceasta rezultă că a fost bine determinată persoana lui CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, care figurează ca membru în Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu în procesul verbal de constituire al acestui Comitet.

Totuși la anchetă, este anchetat CONSTANTINESCU NICOLAE funcționar, născut la 28 Iunie 1899 în com. Mănăști, fiul lui Petreche și Smeranda, cu ultimul domiciliu în Focșani str. Muncitori nr. 6.

După cum sa arătat mai sus, la prima anchetă din 13 Septembrie 1952, susnumitul a recunoscut că a fost membru în P.N.T.-Maniu din 1928 - 1947. În al doilea interogatoriu, cel în cauză a semnat un proces verbal că a fost membru în Comitetul Județean P.N.T.-Maniu.

În dosarul de anchetă mai există o declarație vagă dată de CORNELIU TÂMBOR, care cunoaște pe CONSTANTINESCU NICOLAE, funcționar, că ar fi făcut parte din Comitetul Județean P.N.T. înainte de 23 August, iar după 23 August crede că s'ar fi înscris la P.N.T. Anton Alexandrescu.

Conștient de aceste nepotriviri și confuzii existente în dosarul de anchetă, Comisia a audiat pe cel interogat care a declarat că a fost simplu membru în P.N.T.-Maniu înainte de 23 August 1944 și că după această dată s'a înscris în P.N.T.-Anton Alexandrescu și că a indicat anchetatorului că există un alt CONSTANTINESCU NICOLAE care a fost în conducerea P.N.L.-Brătianu din Focșani, dar aceasta nu a fost luată în considerație de către anchetator. Susnumitul a mai declarat că a fost silit să semneze procesul verbal de interogatoriu în care era menționat că a făcut parte din Comitetul Județean P.N.T.-Maniu.

În urma verificării cerute de către Comisia, Regiunea Bârlad raportează că CONSTANTINESCU NICOLAE a făcut parte din Comitetul Județean P.N.T.-Maniu, bazându-se pe același proces verbal de interogatoriu întocmit la ancheta din 15 Septembrie 1952 și încearcă să întărească această afirmație cu copia unei adrese semnate de fostul colonel CERNĂTESCU, fost secretar

al organizației P.S.D.I.-Titel Petrescu pe fostul județ Putna, în care se cere Tribunalului Putna eliberarea unor cărți de intrare pentru delegații și existenții la secțiile de votare în anul 1946, în care adresă figurează și un oarecare H. CONSTANTINESCU fără alte date.

Odată cu raportul privind reverificarea acestui caz, Regiunea Bârlad mai înaintează și o declarație a lui JECIBANU NICOLAE, fost senator P.N.T.-ist din Focșani, care afirmă în mod clar că CONSTANTINESCU NICOLAE, funcționar, consilier în Focșani str. Muncitorii (o vorbă de cel internat), "Înainte de 23 August 1944 la ședințele de partid când era vorba de hotărâri importante, nu ius parte, neavând nici o calitate în Comitetul de conducere P.N.T.-Maniu" și că "după 23 August nu cunosc precis dacă a dus vre-o activitate P.N.T.-istă, însă știu precis că n'a făcut parte din comitetul de conducere P.N.T.-Maniu Județean sau Comunal; afirm acest lucru, întocmai cunosc că nu ius parte din acei conducători". (Urmează înșirarea a cca. 15 nume ale foștilor membri în Comitetul Județean P.N.T.-Maniu)

Din toate acestea rezultă că CONSTANTINESCU NICOLAE funcționar, născut în 1899, a fost arestat inițial în locul lui CONSTANTINESCU NICOLAE, comerciant, născut în anul 1892 și că i s'a lăsat o declarație în mod forțat pentru a recunoaște că ar fi deținut funcție de membru în Comitetul Județean P.N.T.-Maniu.

Comisia Specială l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru eliberare.

?/ BARBU ADALBERT, meștru dulgher de mine, (dos. nr. 12709) a fost arestat la 16 August 1952 de Regiunea Buneoara și internat în C.M. pe timp de 43 luni.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei că se găsește arestat sub învinuirea că ar fi fost vicepreședinte și casier al organizației P.S.D.I.-Titel Petrescu din Lupeni, dar că în realitate el nu a fost înscris niciodată în P.S.D.I.-Titel Petrescu, decât în P.S.D., iar la unificare a devenit membru de partid, fiind exclus la verificare. A mai susținut că a fost forțat de către organele de anchetă să recunoască că a deținut funcție arătată mai sus în P.S.D.I. și că a scanat un al doilea proces verbal de interogatoriu în acest sens.

Verificând dosarul de anchetă al costuia, s rezultat: în dosar există două declarații în care se arată că susnumitul a fost până la unificare membru în P.S.D. unde a desfășurat activitate potrivnică P.C.R.-ului, susținând pe Titel Petrescu și că la unificare el a devenit membru P.M.R.

Din primul proces verbal de interogatoriu încheiat la 18 Septembrie 1952, rezultă că acesta a fost într'adevăr în P.S.D., iar la unificare a devenit membru de Partid, fără a fi făcut parte din alte partide.

În al doilea proces verbal de interogatoriu din 26 Noembrie 1952, tot MARKUS ADALBERT, seamănă că : "În anul 1945 primăvara, m'am înscris în P.S.D.I. Pentru activitatea mea depusă în cadrul acestui partid, în anul 1945 am fost numit ca instructor al acestei organizații în orașul Iupeni. În 1946 am fost numit casier al acestei organizații și în toamna anului 1946 am fost numit vicepreședinte al organizației locale din Petroșani-Iupeni, până la dizolvare. Din acel partid s mai făcut parte PACURARU ȘTEFAN ca președinte și SALAGEAN ION ca secretar

Declarația lui MARKUS ADALBERT nu poate să corespundă adevărului că ar fi fost în P.S.D.I. împreună cu SALAGEAN ION, întrucât SALAGEAN ION -în prezent membru de Partid- în declarație se află în dosar, arată că MARKUS ADALBERT a fost înscris împreună cu el în P.S.D. și că la unificare au devenit împreună membri de Partid.

Deoseia scoțim că într'adevăr i s'a luat o declarație în mod forțat pentru a recunoaște în mod formal că a fost în P.S.D.I., deoarece anchetatorul nu a trecut la verificarea afirmațiilor sale pentru a întări cu alte piese activitatea lui în P.S.D.I.

Comisia l-a propus Comisiei Centrale pentru eliberare.

8/ NISOIU ION, judecător, din Tg. Jiu (dos. nr. 12.627) a fost arestat la 16 August 1952 de Regiunea Craiova și internat pe timp de 60 luni ca unul ce a făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătiana din Câmpulung-Suceava în perioada 1946-48.

În fața Comisiei s susținut că s rugat pe anchetator să verifice activitatea lui politică în perioada 1946-1948 la Câmpulung-Suceava, ori să fie trimis acolo spre a fi anchetat.

fapt ce nu s'a făcut, după care a fost silit să semneze un proces verbal al cărui conținut nu-l cunoștea.

În dosarul său de anchetă nu există decât un singur proces verbal de interogatoriu în care el recunoaște că a făcut parte din Comitetul Județean P.M.L.-Britaniann.

Ceșul a fost dat spre^{III} verificare la Dir. Reg. Suceava. Rezultatul încă nu a fost primit.

9/ STANCIU CONSTANTIN, înscris în evidența muncii, (dos. nr. 14830) arestat în cadrul ordinului 490 de regiunea Pitești, a fost internat pentru 24 de luni ca unul care a deținut funcția de membru în Comitetul Județean P.S.D.I. - Titul Petrescu din Muscel.

În procesul verbal de interogatoriu din 8 Septembrie 1952, acesta negă să fi fost vreodată înscris în P.S.D.I. - Titul Petrescu și indică o serie întreagă de persoane care au fost arestate odată cu el, pentru a verifica cele declarate, adică, că a activat înedist după 23 August în Frontul Flugarilor.

Organele de anchetă nu au trecut la verificarea cerută de susnumitul și la 19 Septembrie 1952 i-au luat o nouă declarație cu aspect formal, în felul următor: "am fost membru în fracțiunea Titul Petrescu din județul Muscel și am deținut funcția de membru în Comitetul Județean și membru în Comisia de Judecată a P.S.D.I. - Titul Petrescu, depunând o activitate politică în acest sens în orașul Câmpulung, alături de ceilalți conducători".

În dosar mai există o notă informativă neverificată în care se arată că un oarecare STANCIU CONSTANTIN din Câmpulung Muscel a fost ales în comisia de judecată județeană P.S.D.I. Titul Petrescu. Menționăm că note nu are dată și nu are nici un fel de mențiune din partea organelor de Securitate decât inițialele informatorului "L.G."

Susnumitul se află bolnav în Colonia Onești și a ieșit la raport în fața Comisiei, declarând că nu a făcut niciodată politică la Titul Petrescu și că în Penitenciarul dela Pitești unde a stat arestat i s'a impus să semneze o hârtie scrisă fără a cunoaște conținutul ei, în urma fricii după o deținere de 48 ore într'un beci.

Comitetul declară că după ce a sursat, anchetatorul s'a exprinat satisfăcut : "bine că a sursat că mai lipsea la număr".

A fost propus Comisiei Centrale pentru eliberare, cu atât mai mult cu cât este și bolnav și are vârsta de 54 ani.

Io/ CODREANU ION, funcționar din Pitești, internat la 28 August 1951, a arătat Comisiei că în timpul cât a fost cercetat de organele M.S.S.-Pitești, a fost bătut în mod inuman, cu scopul de a în se sculge declarații că ar fi încercat să formeze o organizație subversivă.

A fost pus în libertate cu aprobarea Comisiei Centrale

11/ PAVEL GH. MARIN, Invățător (dos. nr. 9552), a fost arestat în cadrul ordinului 930 și anchetat de Regiunea Bărlad, ca unul care a deținut funcția de membru în Comitetul Județean P.S.D.I.-Titel Petrescu.

În dosarul de anchetă, există o copie de pe un proces verbal de constituire din anul 1947, în care figurează ca membru în Comitetul Județean P.S.D.I.-Titel Petrescu, inginerul PAVEL GH. MARIN. Tot în dosar mai există o declarație dată de ZIOTILIA ION care declară : "cunosc pe numitul MARIN PAVEL din comuna Bucești. Știu că este de origine socială țărână mijlocie, de profesie invățător din comuna Ivești, care a fost șeful organizației P.S.D.I.-Titel Petrescu pe raza comunei Bucești".

Numitul a declarat în fața Comisiei că nu a fost niciodată sub nici-o formă la P.S.D.I.-Titel Petrescu și că din anul 1945 s'a înscris în P.S.D., rămânând pe linia lui Lotar Băduceanu, iar la unificare a fost primit membru de Partid, fiind și verificat, rămânând cu această calitate până la arestare.

Tot el a mai declarat că la ancheta care i s'a făcut a arătat că el nu a fost niciodată înscris la P.S.D.I. așa cum era scuzat în timpul anchetei. Totuși a fost trecut în procesul verbal de interogatoriu, ca șef de sector la P.S.D.I.-Titel Petrescu.

Când a fost pus să sursese, pentru să determine să facă acest lucru, anchetatorul i-a spus : "nu-i nimic, că spre sfârșitul procesului verbal, ești trecut în concluzie ca membru

P.M.R. și eu își cunosc activitatea, așa că cele scrise mai sus nu valorează nimic".

Susnumitul a indicat anchetatorului, persoane din conducerea P.S.D.I.-Titel Petrescu, care se găseau aretate odată cu el pentru a se face confruntare și a se stabili dacă a făcut sau nu parte din P.S.D.I., lucru pe care anchetatorul - după conștientizarea procesului verbal de interogatoriu - nu l-a mai făcut.

Astfel în dosarul său există un proces verbal de interogatoriu care a fost semnat de el contrar conștiinței sale, sub presiunea că nu i se va întâmpla nimic, o declarație a lui EMILIA ION care nu indică de unde știe că PAVEL MARIN a fost șeful organizației comuniste P.S.D.I. și un proces verbal de constituire al organizației județene P.S.D.I., în care este trecut ing. PAVEL GH. MARIN și nu invizibilul PAVEL MARIN.

Considerând că nu sunt probe pentru deținerea sa, Comisia Specială l-a pus în libertate.

12/ ALIBESCU IOAN, invizibil, membru de partid până la arestare, (dosar nr. 9147) a fost arestat de Regiunea Stalin la 16 August 1952 și internat în C.M. pe timp de 60 luni, ca unul care a deținut funcția de membru în delegația permanentă în P.N.L. Brătianu.

Susnumitul a declarat în fața Comisiei că a fost invizibil și anchetă și a făcut parte din delegația permanentă P.N.L.-Brătianu și că el nu a recunoscut această funcție arătând anchetatorului că este o confuzie la mijloc, întrucât totuși cău -ALIBESCU NICOLAE - pe timpuri a fost în delegația permanentă a acestui partid.

Deosebeni a mai afirmat că a cerut anchetatorului să îi arate o serie de persoane afiliate cu el în arectul Regional, care au avut funcții de răspundere în P.N.L.-Brătianu, însă acest lucru nu s'a făcut.

În timpul anchetei, susnumitul a semnat cu bună știință că a fost membru în P.N.L.-Brătianu. Potrivă textului declarației susnumitului în ceea ce privește funcția declarată de el:

Întrebare:

"Ce funcție ai îndeplinit și cu ce elemente din conducerea partidului ai avut legături ?"

Răspuns :

"Am fost membru și nu am avut legături cu nici unul din conducerea partidului sau din conducerea celorlalte partide".

După aceasta, urmează o afirmație : "am fost membru în delegația permanentă", pe care o socotim că a fost adăugată ulterior de către anchetator, deoarece susnumitul susține că a citit procesul verbal de interogatoriu, unde se găsește trecut că a fost simplu membru. Deaceiași se poate observa că această afirmație este în contradicție cu textul arătat mai sus, unde susnumitul declară că a fost membru și ^{nu} a avut legături cu nici un conducător al partidului.

Alt material din care să rezulte funcția de membru în delegația permanentă, nu există.

Într-o vizită la Colonia Copul Mădăraș pe internatul FLOARIE DUMITRU din aceeași comună, Comisia Specială l-a interogată pe acesta asupra activității lui ALBESCU ION. Acesta a declarat că cunoaște pe ALBESCU ION, precum și pe tatăl său ALBESCU NICOLAE și știe că ALBESCU NICOLAE a fost în delegația permanentă la P.N.L.-Brătianu, întrucât a participat cu el la diferite ședințe și că ALBESCU ION a fost doar simplu membru.

Menționăm că în fișa personală care i s'a întocmit în timpul anchetei, este menționat de către anchetator la rubrica "știne rezultate din declarațiile sale" următorul text : "Din declarațiile sale rezultă că a fost membru P.N.L. din 1932-1936, dar că nu a fost în delegația permanentă". Această întărire convinge că organul anchetator a falsificat procesul verbal de interogatoriu prin adăugirea funcției de membru în delegația permanentă.

Socotind că ALBESCU ION a fost numai simplu membru P.N.L.-Brătianu și că procesul verbal de interogatoriu a fost falsificat de către organul de anchetă, Comisia Specială l-a pus în libertate.

15) IREDESCU B. ION, (dos. nr. 8904) țărăn mijlociu cu 9 ha. pământ și 7 copii, a fost arestat la 26 Aug. 1952 de Regimentul Pitești și internat pentru 60 luni, pentru faptul că a făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu din Vâlcea.

La interogatoriul, numitul a scos un proces verbal că a fost membru în Comitetul Județean P.M.L.-Brătianu din Valcea.

În fața Comisiei, acesta a declarat că a atras atenția organelor anchetatoare că n'a făcut niciodată nici un fel de politică și scos lucrul l-a devedit cu elementele din conducerea partidului liberal creștinec odată cu el. A susținut în fața Comisiei că totuși a fost pus în mod forțat să scrie declarația al cărei text nu-l cunoaște.

Unanimitatea mai declarat că după 23 August 1944, s'a înscris în Frontul Plugarilor din Bressol, iar din 1948 a fost și președinte al Frontului Plugarilor din Bressol, activând până arestare.

În dosarul de anchetă există o fișă din care nu rezultă că ar fi deținut vre-o funcție în P.M.L.-Brătianu.

Intr'un referat de investigații din 7 August 1955, se arată deosemeni că nu i s'a putut identifica funcția în acest partid, însă din evidențele A.S. reiese că ar fi fost membru în Comitetul Județean al acestui partid.

Tot în dosar mai există o notă scursă indescifrabilă de un tov. locotenent, în care se arată următoarele: "PREDESCU ION, din cercetări rezultă că nu a fost P.M.L.-ist. Are în acest lucru și conducătorii P.M.L. din județ. Bate însă indicat numitul PREDESCU VASILE din Bressol care a fost în Comitetul Județean și nu a fost arestat. Cred că este vorba de o confuzie".

În o altă fișă personală în care se arată numai detaliile sale biografice, se face mențiunea: "N'a făcut confuzie. Numele de PREDESCU VASILE fost de ales al primar și vechii liberal."

Totuși Regiunea Pitești, a propus încadrarea lui în C.M. ca membru în Comitetul Județean P.M.L.-Brătianu, în urma cărui fapt acesta a primit o pedeapsă administrativă de 60 luni.

Din aceasta rezultă că Regiunea Pitești, deși a vădit că este la mijloc o confuzie fiind vorba de o altă persoană, a lovit într'un element nevinovat, imputându-i fapte ireale, privându-l de libertate, timp de 12 luni (a fost eliberat de Comisie la data de 28 August 1955).

157

14/ În fel Comisia Specială s-a mai pus în libertate și alți interneși care au fost arestați în mod abuziv în locul altor persoane. De exemplu :

* Regiunea Ared, a arestat și internat în C.M. pe BASCARAU THEODOR în locul lui BASCARAU MATIL.

* Regiunea Stalin arestează pe BOGDAN NICULAE și îl internează în C.M. în locul lui BOGDAN NAIERIAN NICULAE.

* Dessemeni regiunea Cluj a făcut același lucru cu RADU VASILE (dos. nr. 15126) în locul lui RADU CONSTANTIN ; cu BOTH FRANCISC (dos. nr. 7697) pe care l-a arestat și internat în C.M. în locul tatălui său BOTH STEFAN (BOTH FRANCISC a stat închis nevinovat cca. 30 luni, fără să fie anchetat).

15/ PRADOIU STEFAN (dos. nr. 10.661) a fost arestat în cadrul ord. 490 de Regiunea Tîrgușoare, sub învinuirea că a făcut parte din Comitetul P.M.L.-Brătianu din Crăiove în perioada 1945-1947.

Susnumitul a susținut în fața Comisiei că nu a fost prezent niciodată la vre-o ședință în care să fi fost ales membru al vreunui Comitet al P.M.L.-Brătianu și nici nu i s'a adus vre-odată la cunoștință că ar fi fost ales sau numit în lipsă.

Verificând dosarul de anchetă, s-a rezultat că nu există ca material probant decât următoarele : o declarație dată de susnumitul la data de 20 August 1952, în care recunoaște că a fost simplu membru la P.M.L.-Brătianu în perioada 1945-1947, precum și un proces verbal de interogatoriu luat la 12 Septembrie 1952 în care acesta declară la întrebarea "ce funcții să deținut", următoarele :

"am fost delegat în alegerile din 1946 la P.M.L.-Brătianu în Crăiove".

După această frază urmează punct și pe același rând se găsește trecut de către anchetator în continuare, următoarea adăugire :

"Si sunt membru în Comitet", frază care nu are o legătură cu cele arătate mai înainte. Întrucât anchetatorul nu a avut loc mai mult pe rândul răsuns necompletat, pentru a arăta în care Comitet a fost și în ce perioadă, s'a mulțumit să completeze numai atât.

Comisia Specială a propus punerea sa în libertate, întrucât s-a constatat că nu sunt probe că acesta ar fi deținut funcții

de conducere în P.N.L.-Brătianu.

16/ SBREG IOSIF, tâmplar, a fost arestat la 16 Aug. 1952, de Regiunea Timișoara și încadrat în C.M. pe timp de 60 luni, pentru că ar fi fost membru în Comitetul de Conducere P.S.D.I. în Băile Herculane.

Regiunea Timișoara, a întocmit lui SBREG IOSIF două dosare.

Din primul dosar rezultă că s'a înscris după 23 August în P.S.R. și că la unificare a devenit membru de Partid, fiind exclus cu ocazie verificărilor pentru manifestările sale dușmănoase cu privire la măsurile luate de Guvern. Acest dosar a fost întocmit de Regiunea Timișoara pentru a-l încadra în C.M. pentru șovuri.

Al doilea dosar a fost întocmit de Regiunea Timișoara pentru a-l încadra în ord. 490. În acest dosar, în procesul verbal de interogatoriu, se arată că SBREG IOSIF a făcut parte din P.S.D.I. și a deținut funcția de membru în Comitetul de conducere P.S.D.I. din Băile Herculane.

Stându-se de vorbă cu susnumitul, acesta a declarat că nu a fost niciodată în P.S.D.I. și la anchetă el a arătat că a fost membru în P.S.D., la unificare devenind membru de Partid. A susținut în fața Comisiei că așa s'a trecut și în procesul verbal de interogatoriu.

Comisia a constatat că anchetatorul a adăugat în urma scanării procesului verbal de interogatoriu litera "I" lângă PSD în mai multe locuri, acest lucru fiind foarte vizibil, astfel că cele declarate de către interogat, se verifică.

Comisia l-a propus Comisiei Centrale pentru eliberare, întrucât consideră că procesul verbal de interogatoriu a fost falsificat, iar SBREG IOSIF nu a fost membru în P.S.D.I.

17/ IURU VASILE, (dos. nr. 9713), țărăn mijloc, cu 2 hb. pământ, 8 copii, în vârstă de 57 ani, a fost arestat tot în cadrul ord. 490 de Regiunea Bărlad și internat 36 luni în C.M. pentru că ar fi făcut parte din Comitetul Județean P.N.L.-Brătianu după cum rezultă din copia procesului verbal de constituire al Comitetului Județean P.N.L.-Brătianu din Putna, care se află la dosar.

In procesul verbal de interogatoriu, la funcția pe care a avut-o, susnumitul declară :

"Am fost președintele organizației Liberale comunale și am fost primar".

Urmează apoi trecut : "și în Comitetul Județean" care este adăugat cu alte caractere printre rânduri.

Susnumitul declară în fața Comisiei că nu a fost la nici un congres niciodată, și nu a avut altă funcție decât aceea de președinte organizației comunale liberale, fapt pe care susține că l-a declarat și la anchetă.

Se constată că și în acest caz s'a produs o falsificare a procesului verbal de interogatoriu prin adăugirea ulterioară, Comisia l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru eliberare.

18/ LEFTER STEFAN, frănar la CFR, a fost arestat de Regiunea Suceava, la 16 August 1952 și internat în C.M. 60 luni, întrucât figurează pe procesul verbal de constituire al Comitetului Județean P.S.D.I. - Cîțel Petrescu din fostul județ Dorohoi.

Susnumitul a susținut în fața Comisiei că nu a avut niciodată cunoștință că l s'a atribuit o asemenea funcție și că nu a participat nici la ședințe și nici nu a plătit contribuții. Recunoaște că în anul 1947 a scris o declarație de înscrisoare la P.S.D.I.

Faptul că LEFTER STEFAN nu a avut nici o funcție în P.S.D.I. și că după nici o activitate, este confirmat atât de declarația dată de BRANA OCTAVIAN, fost secretar al Comitetului Crișanilor P.S.D.I. din Dorohoi, cât și de procesul verbal de interogatoriu în care se face mențiune de acest fapt. Alt material nu mai există la dosar.

Comisia Specială l-a propus pe acesta Comisiei Centrale pentru eliberare.

19/ TURCU ION (dos. nr. 9674) din comuna Vânători raionul Suceveni, ca studii are 4 clase primare, a fost internat la 16 Aug. 1952, pe timp de 48 luni, la propunerea Regiunii Bârlad, întrucât figurează pe un proces verbal de constituire al Comitetului Județean P.N.I. - Tătărescu din utra, a cărui copie se află la dosar de anchetă.

117

Subnumitul a declarat în fața Comisiei, că la anchetă a arătat că a fost numai șeful organizației comunale P.N.L.-Tâțărăscu, că nu a recunoscut în anchetă că a fost vreodată membru în Comitetul Județean al acestui partid și că a scuzat procesul verbal de interogatoriu fără a cunoaște conținutul său.

În procesul verbal de interogatoriu este menționat că TURGU IOAN a fost șeful organizației comunale P.N.L.-Tâțărăscu și membru în Comitetul Județean al acestui partid. Alte probe nu există în dosar.

Cazul a fost dat spre verificare la Regiunea Bârlad, iar rezultatul nu a fost încă primit.

În timpul verificărilor, Comisia Specială a putut constata că unele încadrări în C.M. din cadrul ord. 490, s'au făcut în mod greșit, întrucât cei în cauză nu au deținut funcțiuni arătate în ordinul operativ care s'a dat cu ocazia operațiilor din 16 Aug. 1952.

Redăm câteva exemple dintre acestea :

1/ STOICA I. VASILE (dos. nr. 14776) a fost arestat și încadrat în C.M. pe timp de 36 luni, la propunerea Regiunii Stalin, ca unul care a fost candidatul pe listele P.N.L.-Brătianu.

Din dosarul de anchetă nu reiese că acesta ar fi deținut vre-o funcție de conducere în P.N.L.-Brătianu.

A fost propus Comisiei Centrale pentru eliberare.

2/ CONSTANTINESCU TIMOFTEI (dos. nr. 9916) a fost încadrat în C.M. pe timp de 60 luni la propunerea Regiunii Plocești, ca unul care a fost candidatul pe listele P.N.L.-Bejan, în anul 1948, fără a deține vre-o funcție de conducere.

A fost pus pe tabelul special cu propunerea de a fi pus în libertate.

3/ MATEESCU C. ANTON (dos. nr. 9292) a fost internat pe 60 luni în C.M., de Regiunea Plocești.

Din dosarul de anchetă, reiese că acesta nu a fost înscris în niciun partid politic și numai că în 1946-1947, a funcționat ca președintele Comisiei Interimare din partea P.N.L.-Tâțărăscu în comuna Urlești. Alt material în afară de procesul verbal de interogatoriu care consemnează cele arătate mai sus și

o notă informativă în care se arată că a fost la P.N.L.-Mitu-
răscu fără funcție, nu există în dosarul de anchetă.

Susnumitul a fost propus de către noi Comisiei Centrale
pentru eliberare.

În timpul verificărilor, Comisia Specială a mai putut
constata că o serie de intereși au deținut funcții în conduc-
erea partidelor istorice până în anul 1938, de la care destă nu
au mai deșus nici o activitate politică.

Redăa mai jos și un exemplu din această categorie :

X COADALATA CAREN (dos. nr. 14.780) văduvă mijlocie din
comună Băilești regiunea Craiove, în vârstă de 55 ani, a fost
internat în C.M. pe motivul că în perioada 1926-1929 a fost
membru în Comitetul de Pleasă P.N.L.-Munin.

În fața Comisiei, s-a declarat că n'a deținut
niciodată vre-o funcție în P.N.L.-Munin, decât ca membru, în
perioada 1928-1929.

Alt material în afară de procesul verbal de interogato-
riu care să arate funcție de mai sus, nu există. Susnumitul
a susținut în fața Comisiei că a semnat procesul verbal de inte-
rogatoriu, însă s-a citit cuprinsul său.

Deșumitul a mai declarat că anchetatorul i-a spus că
seamă o declarație asupra celorlalți membri pe care i-a
arătat el că au avut funcții de răspundere în P.N.L.-Munin.

A fost propus la Comisia Centrală pentru a fi pus în
libertate.

X
X X

Ancheta elementelor încadrate în 490 s'a făcut în nume-
roase cazuri într'un mod superficial; anchetatorul punând în
mod mecanic toate întrebările pe care le avea pregătite, indi-
ferent dacă unele din întrebări erau ștulate prin răspunsurile
anterioare.

Exemplificăm un astfel de interogatoriu care s'a lăst
ca ocazia cercetărilor asupra internatului GRIGOREȘCU DUMITRU
(dos. nr. 2828) la Centrul de Triere Rahova.

Aceste declarații la începutul anchetei că "nu recunoscete că a fost legionar, ci că a făcut politică P.N.T.-Găinu din 1923 până în 1947. Totuși organul anchetator continuă cu întrebările : "De cine ai fost recomandat în mișcarea legionară?" la care i se răspunde că "nu a fost recomandat de nimeni, întrucât nu a fost legionar". În continuare, anchetatorul pune următoarea întrebare : "Cine mai făcea parte din acel cuib?", întrebare care nu mai avea nici un sens, întrucât anchetatul declarase de la început că nu a făcut parte din mișcarea legionară. Anchetatorul continuă apoi până la sfârșit, numai cu întrebări în genul acestora.

Comisia Specială a mai putut constata că atât materialul informativ cât și anchetele făcute asupra unor elemente internate în probleme legionară (18 - 19 Iulie 1952) nu este corespunzătoare.

În unele dosare de anchetă există unii legionari orștești fie în materialul informativ, fie în procesul verbal de anchetă, că au fost fie simpli membri, fie șefi de cuib, iar în fața Comisiei, în timpul verificării, ei au recunoscut că au fost în realitate șefi de garnizoană, de sector, etc.

Exemplificări :

Din dosarul nr. 2739 privind pe ȘOJAN DAMIAN, reiese că acesta a fost numai simplu membru legionar, iar în fața Comisiei acesta a recunoscut și a declarat înscris că a îndeplinit funcția de șef de garnizoană. Aceiași situație există și cu internatul RAIUT GHEORGHE (dos. nr. 1844).

Deseșenone internșii NICU ION și BUIBAS ION, în actele de cercetări erau trecuți că au deținut funcția de șefi de cuib, iar în fața Comisiei au recunoscut, primul că a fost șef de garnizoană, iar al doilea șef de sector.

În activitatea lor, Comisiile Speciale au găsit numeroși deținuți și internși contrarevoluționari, a căror pedeapsă expirase de mult, nefiind puși în libertate la data expirării pedepsei. Astfel 1506 elemente au avut pedeapsa expirată cu trei luni, 760 elemente cu 6 luni și 573 cu pedeapsa expirată de la 6 luni până la 2 ani.

Din cele 19.396 cazuri, pe care Comisia Specială le-a

avut de rezolvat, nu s'a putut definitive până în prezent situa-
ția unui număr de 729 condamnați expirați și internați din următoarele motive :

- 300 cazuri s'au dat la Direcția III-a pentru re-verifi-
care în problema legionară, întrucât dosarele nu erată în mod
precis și documentat funcția sau gradul deținut în mișcarea le-
gionară, iar cei în cauză negă orice funcție în mișcarea legio-
nară. Rezultatul verificării încă nu-l cunoaștem până în prezent
Pentru a urgenta măsurirea acestor cazuri, s'a făcut revenire
la Direcția III-a.

- Pentru 429 elemente care nu posedă niciun fel de mate-
rial în arhivele centrale M.S.S., din care să rezulte motivele
arestării, s'au luat declarații de la cei în cauză, ca material
de orientare și s'a cerut de la Direcțiile Regionale respective
dosarele de anchetă sau fișe complete cu motivele arestării.
Nici aceste rezultate nu se-au scut până în prezent.

De menționat este faptul că multe dosare de anchetă pri-
vind pe cei încadrați în ord. 490, nu conțin alt material decât
un proces verbal de anchetă întocmit în timpul cercetărilor.
Multe dintre acestea au un caracter formal, fără a fi susținute
de alt material din care să rezulte că într'adevăr anchetații
su desfășurat activitatea pe care su declarat-o în anchetă.

Tot astfel ^{multe din} dosarele privind pe cei încadrați în C.M. în
cadru ord. 5 Ceb. din 15 Mai 1948, nu conțin alt material decât
o fișă personală, nesemnă. Multe din aceste elemente nu su fos
anchetate până în prezent.

Concluzii :

În timpul verificărilor, Comisia Specială a constatat că
unii anchetatori s'au dedat la abuzuri în timpul anchetei, folo-
sindu-se de metode nepermise pentru a smulge declarații de la cei
anchetați, imputându-le diferite învinuiri verale.

Actfel s'a putut întâmpla ca o serie de elemente care nu
se încadrau în ord. 490 să fie private de libertate pentru mai
mulți ani, din cauză lipsei de conștiințozitate a unor ancheta-
tori în cauză privește verificarea și edincirea met. fizului
care stătea la baza învinuirii, din cauză incorectitudinii altor
anchetatori, care su falsificat procesele verbele de interogatori
precum și a altor metode nepermise, ca promisiuni mincinoase, etc.

Toate aceste abuzuri grosolane au avut ca consecință că au lovit în elemente nevinovate care nu se încadră în ord. 490 și în alte ordine de încadrare în C.M., prin inducerea în eroare a conducerii Ministerului.

De menționat este că multe dosare de anchetă reflectă o superficialitate în ce privește modul în care anchetatorii au întocmit procesele verbale de interogatoriu, din care nu rezultă concret activitatea celui anchetat, (în ce s-a constatat activitatea lui, în ce perioadă, unde s-a desfășurat-o, etc.) cu atât mai mult cu cât multe dintre elementele apropiate clasei muncitoare au declarat în fața Comisiei că nu au cunoștință că au fost alese în diferitele Comitete ale fostelor partide istorice, neparticipând niciodată la vre-o ședință din acestea.

Foarte puțini anchetatori au pus sechestru pentru a cunoaște și conștientiza activitatea pe linia democratică după 23 August, a elementelor aflate în anchetă. Scopul al acestui lucru ar fi fost foarte util pentru Comisia M.S.S. în ce privește încadrarea lor în C.M. și aplicarea pedepselor, deoarece multe din aceste elemente s'au încadrat imediat după 23 August în organizații democratice, iar altele au simpatizat cu organizațiile democratice chiar înainte de 23 August.

Astfel, din cauza unei orientări mecanice, au fost interzise persoane cu activitate democratică după 23 August, iar unele dintre ele, membri de partid verificați, care au păstrat această calitate până la arestare.

Anchetatorii ar fi putut să corecteze lipsurile grave ale evidenței operative în ce privește funcțiile deținute de cei arestați, dar dimpotrivă ei le-au acoperit, nedând posibilitate să se corecteze aceste lipsuri.

Că s'au întocmit cu multă ușurință unele dosare de anchetă și s'au încadrat cu ușurință pentru încadrare în ord. 490, se dovedește și faptul că nu s'a efectuat nici un fel de control asupra dosarelor de anchetă încheiate de către anchetatorii dela Regiuni. Aceste dosare au fost înaintate la M.S.S. vizate în mod formal de unii directori regionali, care nu au controlat dacă la dosare există material probatoriu împotriva celor învinuiți.

Lipman

Deci ar fi fost verificate aceste dosare de anchetă, tov. directori regionali, ar fi observat în ele adăugiri, nepotriviri, confuzii sau lipsa de pricepere a unor anchetatori și s'ar fi putut remedia prin măsuri luate pe loc, metodele nepermise folosite în anchetă, mai ales în acele cazuri în care anchetatorul din lipsă unui material probatoriu prealabil, a trecut la anchetare pe baza unei evidențe neprecise. Acest fapt a atras după sine arestarea unor persoane în locul altora și forțarea de către anchetator de a fi recunoscute unele fapte nereale, dându-se prin aceasta un caracter că s'a urzirit să se pună în mod forțat în concordanță, obiectivul cu evidența neprecisă și neclară.

În urma faptelor exemplificate mai sus, Comisia Specială socotește că dosarele de anchetă care nu conțin decât un singur proces verbal de interogatoriu, în multe cazuri nu pot constitui un material probatoriu pentru încadrarea în ord. 4909/1938 înșind seama mai ales de faptul că în acest ordin au fost încadrate multe elemente simple de la țară și de la oraș, care n'au jucat în mod efectiv un rol conducător în partidele istorice, ci au fost eventual ca simpli figuranți.

De asemenea, multe din elementele apropiate clasei muncitore, care au activat înainte de 23 August în aceste partide istorice, după această dată au activat în organizații democratice și acest lucru nu se arată în dosarele de anchetă.

Tot astfel mai există o categorie de internași în vârstă, care au deținut funcții și au activat în partidele istorice, până în anul 1938, după care dată au încetat orice fel de activitate până la data arestării.

În timpul verificării, s'a mai constatat că multe din dosarele privind elementele legionare arestate în cadrul ord. 5 Seb., nu conțin decât o singură fișă personală, fără să se fi făcut până în prezent vre-o anchetă asupra lor.

La fel s'a constatat că în Coloniile de Muncă, există o serie de legionari fără funcții, arestați în luna Iulie 1952, pentru a-și executa un rest dintr'o pedeapsă penală primită în anul 1941-1944. Dintre aceștia, foarte mulți sunt : foști elevi, muncitori și țărani, care n'au participat la rebeliune, și au fost condamnați pentru fapte ca injurii la adresa lui Antonescu, pentru că au cântat cântecul legionare, pentru deși-

nera de material interzis, pentru participare la ședințe, etc., iar după 23 August până la arestare, fără activitate potrivnică regimului nostru.-

Propuneri :

Să se ia măsuri împotriva acelor tovarăși care au procedat în mod abuziv la anchetarea celor arestați, ducând în eroare forurile superioare.

Docurile care nu conțin material probatoriu decât procesul verbal de interogatoriu, să se completeze cu material din care să rezulte cele imputate. Din re-verificarea acestora, să rezulte în mod concret și activitatea lor după 23 August 1944.

Elementele apropiate clasei muncitoare care înainte de 23 August 1944, n'au avut activitate deosebită în partidele istorice, iar după 23 August nu au mai activat în aceste partide istorice și nu s'au manifestat împotriva clasei muncitoare, să fie puși în libertate.

Elementele muncitoare de la note care figurează în procesele verbale de constituire ale Comitetelor Județene după sau înainte de 23 August, dar care nu au depus nici un fel de activitate, să fie puși în libertate (unii dintre aceștia nu au aflat decât în anchetă că figurează în acele procese verbale de constituire.).

Să fie anchetate elementele legionare arestate în cadrul ord. 5 Cab. din 15 Mai 1948 și care nu au fost anchetate până în prezent.

Să se verifice situația acelor elemente legionare, fără funcții sau grad, arestate pentru a-și executa un rest dintr-o pedeapsă penală primită și neexecutată în întregime în timpul lui Antonescu, iar cei care fac parte din țărânișos muncitoare, muncitori, elevi cu origină apropiată clasei muncitoare, care nu au participat la rebeliune iar după 23 August nu au avut activitate legionară, să li se suspende pedeapsa.

Cei care în urma verificării vor rămâne să-și execute restul de pedeapsă, să li se legalizeze situația, prin emiterea

unor mandate de creștere pentru restul timpului pe care îl mai
au de executat, întrucât toți aceștia se găsesc în prezent are-
stați și internați fără Decizie administrativă.

Să se verifice situația tăturor internaților înșpți de
orice naționalitate și dele caz le caz, să fie puși în libertate.-

COMITIA SPECIALA,

Președinte,	Procuror Major Tinea Ion
Membre,	Major M.S.G. Sinborn Wilhelm
Membre,	lt. Major M.A.I. Brastureanu Ionif

26 Iunie 1953

165

R A P O R T
= = = = =

De activitate a subcomisiei în legătură cu reverificarea elementelor contrarevoluționare, puse în libertate și trecute pe tabel special de prima comisie condusă de Lt.Col. TAPARDEA STEFAN, dela Centrul de Triere Rahova.-

Subcomisia compusă din Procuror Major MIRODESCU NICOLAE și Lt.Maj.M.S.S.MIHAI SPIRIDON și-au început lucrările de reverificare la data de 1 Mai 1953.-

Prima operațiune a constat în reverificarea tabelor primite dela Comisia centrală, care s'au confruntat cu cele existente dela Centru de Triere Rahova, stabilindu-se exaccitatea din ambele tabele.-

Cu această ocazie s'a identificat un număr de 539 de internați, dintre care 412 au fost eliberați de prima comisie, iar un număr de 127 trecuți pe tabele speciale cu propuneri de punerea în libertate prin Comisia Centrală și care au fost găsiți prezenți în Centru.-

Reverificarea celor 539 cazuri a necesitat împărțirea problemei în două faze:

În prima fază a problemei s'a reverificat situația internaților, care au fost puși în libertate de prima comisie la termen sau înainte de termenul expirării pedepsei.-

A doua fază a lucrării a constat în reverificarea elementelor trecute pe tabel special Comisiei centrale, pentru boștră punerea lor în libertate și care au fost prezenți în colonie la data reverificărilor.-

Elementele eliberate de prima comisie ce fac obiectul primei probleme, se clasifică în felul următor pe infracțiuni politice și categorii sociale:

Infracțiuni politice:

P.N.T.-Maniu	11	166
P.N.L.	23	
Legionari	29	
P."Crucea cu săgeți"	2	
Partidul Maghiar	1	
P.N.C.	2	
Trecere frontieră	5	
Uneltiri și omisiuni denunț	10	
Manifestări dușmănoase	267	
Polițiști	1	
Diferite elem. ^{cu manifestări} dușmănoase	61	
TOTAL =	====	
	412	

Pe categorii sociale:

Moșieri	7
Burghezi	12
Mic-burghezi	105
Chiaburi	116
Tărani mijlocași	75
Tărani săraci	52
Muncitori	45
TOTAL =	====
	412

Din totalul de 412 cazuri ce au fost puse în libertate de prima comisie, înainte de termen, din reverificare s'a constatat următoarele:

1. Un număr de 341 cazuri au fost puse în libertate în mod just, încadrându-se punerea lor în libertate conform instrucțiunilor date de Comisia Centrală.-

2. Deasemeni un număr de 71 cazuri au fost puse în libertate înainte de termen dela 3 luni în sus și asupra cărora comisia II-a, a constatat că:

a) Un număr de 20 elemente să fie rearestatate, pentru a-și executa pedeapsa în întregime, făcându-se în acest sens tabel special pentru Comisia Centrală spre a hotărâ arestarea lor.-

b) S'a mai făcut un tabel special cu un număr de 29 cazuri asupra cărora a doua comisie a fost de acord cu propunerile primei comisii, însă cu aprobarea comisiei cen-

trale, întrucât erau puși în libertate înainte de termen chiar și cu un an de zile, însă fiind elemente bătrâne.-

c) Din totalul de 71 cazuri Comisia specială a hotărât să rămână în libertate un număr de 14 elemente care mai avea puțin de executat din pedeapsă și care elemente nu erau periculoase.-

d) Din totalul de 412 internați 3 cazuri s'au dat spre verificare la Direcția III-a, pentru a stabili funcțiile politice ce le-au deținut întrucât era incomplet materialul dela dosar.-

e) A mai rămas nereverificate 5 elemente puse în libertate de prima comisie întrucât nu s'a găsit dosarele lor și s'a luat măsuri prin Biroul C.M. să se ceară materialul dela regiunile respective.-

Din munca de reverificare asupra elementelor puse în libertate de prima comisie, s'a constatat că deși în majoritatea lor au fost puse în libertate în mod just, totuși s'a constatat ca o lipsă a lor în ceea ce privește redarea exact a infracțiunii în caracterizare și asta s'a datorit faptului că nu a căutat a studia suficient materialul dela dosar și credem că, comisia a luat de bază mai mult cele declarate de internat întrucât la 71 dosare există o totală contradicție între materialul doveditor al infracțiunii și caracterizarea făcută de comisie, de exemplu:

Redăm câteva cazuri din care reese diferența dintre caracterizarea primei comisii și materialul existent:

1. Internata SAFUNARU SBLICA, internată pe 24 luni, începând pedeapsa dela 9 August 1952 și expirând la 9 August 1954 prima comisie îi face caracterizarea, că din dosar și cele declarate de ea comisia constată că nu este element dușmănos și că a fost victima alarmiștilor.-

- Din dosar însă reese că a făcut parte din organizația sionistă din anul 1948, având legătură cu elementele fruntașe din această organizație și cu care s'a dat la diferite manifestări dușmănoase.-

A doua comisie a trecut-o pe tabel special pentru a fi arestată și a-și executa pedeapsa.-

2. ^{MONTOIU} MONTOIU IUMITRU a fost internat pe 12 luni expirându-i pedeapsa la 16 August 1953, prima comisie îl arată că a fost arestat pe motivul că a fost primar în anul 1945 și că altă politică nu a făcut, fapt pentru care l-a pus în libertate.-

Din dosar reese că numitul a fost membru în PSDI-Titel Petrescu făcând parte din comitetul județean și candidând pe listele de deputați în alegerile din 1946 și fiind primar în com. Curcani. A fost trecut pe tabel special pentru rearrestare.-

3. VASILESCU A. MARIA, a fost arestată din 1950, iar în anul 1951 a fost încadrată în C.M. pe 12 luni după care dată i s'a dat majorare 8 luni și apoi 24 luni, expirându-i pedeapsa în 1954 luna August, prima comisie o caracterizează că a fost arestată pentru faptul că soțul ei a dispărut de acasă, fără ca ea să știe unde și pentru faptul că pedeapsa i-a expirat în August 1952 a pus-o în libertate

Din reverificarea făcută, de a doua comisie s'a propus arestarea ei pentru motivul că este soția banditului VASILESCU SEVER nearestat care a făcut parte din banda lui ARSENESCU.-

4. STAN R. IOAN internat pe 24 de luni a cărui pedeapsă expira la 21 August 1954, prima comisie îl caracterizează că a fost arestat pe motivul că a fost primar în comună în anul 1929-1931 în timpul guvernării PNT-Maniu și apoi în 1944 după 23 August. Altă activitate politică nu a dus, are 7 copii și fiind în vârstă de 67 ani l-a pus în libertate.-

Din dosar reese că susnumitul a făcut parte din comitetul județean și delegația permanentă PNT-Maniu și președintele org. PNT-Maniu din comună, fiind înscris din anul 1920. A doua comisie îl propune pentru eliberare pe tabel special întrucât este bătrân și are 67 de ani.-

5. CICEI ROMULUS, internat pe 12 luni expirându-i pedeapsa la 25 Martie 1953 pentru manifestări dușmănoase. Prima comisie îl caracterizează că a fost arestat fiind învinuit pentru manifestări și svonuri, cu ocazia reformei bănești.-

Din reverificare, a reeșit că susnumitul a fost membru în PNL-Brătianu din 1932 unde a activat până la dizolvare făcând parte din comitetul de conducere al jud. Ialomița, iar cu ocazia reformei bănești s'a dovedit a fi un element dușmănos regimului prin manifestările și lansările de svonuri.-

A doua comisie l-a trecut pe tabel special pent
a rămâne în libertate pe motivul că are 62 de ani.-

6. MINCIU EVA a fost internată pe 12 luni de zi
prima comisie o caracterizează că a fost arestată pe moti
că a făcut politică PNT-Maniu și este femeie săracă și bol
vă.-

Din reverificare a reeșit că susnușita s'a înse
oris în PNT-Maniu în anul 1946 și a deținut funcție în co
tetul de plasă ca secretară a secției feminine.- *T Special*

pentru a rămâne în libertate

x

x

x

Problema II

În ceea ce privește reverificarea internașilor t
cuși de prima comisie pe tabelul special de a fi puși în
libertate prin comisia centrală în total de 127 elemente,
care se clarifică după infracțiuni politice și categorii
sociale după cum urmează:

P.N.T.-Maniu	7
P.N.L.	7
Crucea cu săgeți	6
P.N.C.	1
Legionari	7
Omișioni de denunț	2
Manifestări dușmănoase.	56
Polițiști	6
P.S.D.I.	7
Partidul Maghiar	2
Diferite elemente dușm.	26
T O T A L =	=====
	127

Pe categorii sociale:

Burghezi	22
Mic burghezi	46
Moșieri	1
Chiaburi	27
Mijlocași	15
Tărani săraci	5
Muncitori	11
T O T A L =	=====
	127

Din totalul de 127 cazuri s'a rezolvat de comisi
dous după cum urmează:

1. S'a întocmit un tabel special pentru comisia
centrală cu 31 elemente pentru a hotărâ punerea în libertate
a lor.-

2. S'au pus în libertate un număr de 24 elemente

3. S'apotrât să rămână a-și executa pedeapsa un
număr de 65 elemente.-

4. S'au prelungit pedepsele la 2 elemente a căror
pedeapsă expirase.-

5. S'a dat spre reverificare la Dir.III-a două
cazuri. *din lista de material de la R.S.*

6. Au rămas nereverificate 3 cazuri. *din lista de material de la R.S.*

Pe categorii sociale și fracțiuni politice:

Puși în libertate:

Mic Burghezi	4	PNT	1
Burghezi	1	Legionari	1
Chiaburi	6	Manifest.	19
Mijlocași	4	Uneltiri	2
Tărani săraci	5	P.Maghi.	1
Muncitori	4		=====
			24
T O T A L =			=====
			24

Trecuți pe tabel special pentru eliberare:

PNT	6	Burghezi	8
PNL	5	Mic.burghezi	10
Legionari	1	Chiaburi	8
PNC	1	Mijlocași	3
Crucea Săgeți	1	Muncitori	2
Manif.đușm.	8		=====
P.S.D.I.	2		31
Dif.elem.đuș.	7		
T O T A L	=====		
	31		

Din reverificarea făcută s'a constatat că și în
această problemă sunt aceleași lipsuri în ceea ce privește
arătarea infracțiunii pentru care a fost arestat și reda-
rea ei în caracterizarea făcută de prima comisie pe tabele
le pentru Comisia centrală.-

Pentru a arăta diferența dintre materialul și
caracterizarea făcută de prima comisie redăm mai jos câte-
va exemple:

1. FAZECAS ALEXANDRU internat în C.M. pe 4 ani expirându-i pedeapsa în 1956 prima comisie îl caracterizează că nu se încadrează în instrucțiunile guvernamentale, întrucât a fost membru simplu fără nici o funcție și activitate. Are origine socială sănătoasă.-

Din reverificare a reeșit că în anul 1943 s'a înscris în Partidul Refinierii maghiare, și a deținut funcția de organizator al Plășii Alisei până la dizolvarea acestui partid în 1944 luna August.-

Comisia doua a propus să rămână să-și execute pedeapsa.-

2. DIACONU CONSTANTIN internat în C.M. pe timp de 5 ani expirându-i pedeapsa în 1957, prima comisie îl caracterizează că nu a făcut parte niciodată din mișcarea legionară și că a fost în anturajul studenților care a făcut parte din mișcarea legionară.-

Din reverificare a reeșit că susnumitul a fost membru în mișcarea legionară din 1936 fiind șef de cuib, luând parte la rebeliunea din Ianuarie 1941. În 1949 a fost arestat și condamnat la 2 ani închisoare pentru activitate legionară.-

În luna August 1952 reîncepe să reorganizeze elementele legionare pe linia ajutorului legionar pentru a strânge alimente pentru legionarii închiși și cei fugiți în munți, ținând chiar și ședințe cu diferite elemente legionare.-

Comisia doua a ^{propus} să rămână să-și execute pedeapsa.-

3. BOTA A. MARIA a fost internată pe 2 ani expirându-i pedeapsa în 1954 luna August prima comisie o caracterizează că a fost simplă membră în Partidul Crucea și săgeți făcând parte din conducerea comunală a acestui partid. Alt material nu există la dosar și că nu a dat nici o declarație.-

Din reverificare a reeșit că a fost membră în Partidul Crucea cu săgeți și că a făcut parte din comitetul județean al acestui partid. La dosar există declarații semnate chiar de ea personal. Comisia a doua a ^{propus} să rămână să-și execute pedeapsa.-

4. MIHAILĂSCU STELUȚA a fost internată pe 5 ani în C.M. expirându-i pedeapsa în 1957, prima comisie o caracterizează că a dus activitate în mișcarea socialistă din 1936 iar după 23 August 1944 a activat în P.S.D. până la fracțiunea de stânga a partidului social democrat când a trecut la P.S.D.I. când nu a mai vrut să mai rămână în aceeași organizație cu EUGENIA RADACBANU din cauza atitudinii acesteia față de mișcare.-

În legătură cu aceasta există material la dosar unde declară deschis o serie de fapte, și propune punerea în libertate a ei.-

Din reverificare s'a stabilit că susnumita s'a înscris în PSD în 1944 fiind aleasă în comitetul județean secția femei. Din 1947 trece în fracțiunea Titel Petrescu și este aleasă președinta secției feminine în comitetul județean iar apoi secretară generală a PSDI din jud. Piatra Neamț având legături directe cu Titel Petrescu, acționând până la dizolvare și candidând pe listele de deputați a acestuia.

Comisia doua a propus rămânerea ei în continuare să-și execute pedeapsa.-

- Mencionăm că în acestă problemă nu mai gândește pe Tab. speciale nr 7 cazuri de internare de org. etc. Uite căutăm căutăm să hotărâm să rămânem sau să...
IN CONCLUZII: se propune conform instrucțiunilor.

Subcomisia din reverificări a constatat că prima comisie a verificat în mod just 341 de cazuri, întrucât subcomisia doua a ajuns la aceleași concluzii cu prima comisie. Însă se constată că prima comisie nu a studiat suficient sau nu a folosit materialul ce se afla la dosarele celor internați, întrucât din materialul dela dosarele celor în cauză rețea obiectul infrafracțiunii, existând și material probatoriu, însă caracterizarea făcută pe tabele arată cu totul alte infrafracțiuni, comise, și bănuim că prima comisie a ajuns la aprecierea greșită față de materialul dela dosar din cauză că cele declarate de internat au fost luate de bază.-

Ca o lipsă mai serioasă a primei comisii o considerăm pe aceea că deși internatul era reținut pentru manifestări dușmănoase, totuși din dosar rețea că el a deținut funcții politice de răspundere în partidele istorice, etc. și care conform instrucțiunilor nu putea fi puși în libertate decât cu aprobarea Comisiei centrale, indiferent

că ei erau bătrâni sau inapți, sau în cazul celeilalte categorii când unii internați au fost puși în libertate înainte de termen.-

Din cauza greșitei metode folosită de prima comisie în muncă, au fost puși în libertate elemente ce nu merituau, și ^{Pentru} care elemente au fost ^{făcute} propunerisă fie rearestatate de a doua comisie, pentru a-și executa pedeapsa.-

S'a mai constatat lipsuri asemănătoare și în cadrul propunerilor făcute pe tabel special de punere în libertate prin comisia centrală a unor internați, care deasemeni aveau caracterizări care nu corespundeau cu materialul probabilu.

x x
x x

Paralel cu reverificările celor internați politici subcomisia a mai reverificat 35 de cazuri internate de organele de Miliție, elemente ce nu au fost puse în libertate, însă fusese trecute pe tabel special de prima comisie spre a fi eliberate. - ^{prima C.C.}

Din totalul de 35 internați s'au rezolvat după cum urmează:

- 7 elemente au fost puse în libertate
- 26 elemente au rămas să-și execute pedeapsa
- 2 elemente li s'au făcut referat l ptr. reducerea pedepsei, iar pentru al doilea pentru punere în libertate.

Cazuri pe infracțiuni și origine socială:

- Prostituate	30	Muncitori	22
- Dislocați	2	Tărani mij.	11
- Vagabonzi	1	Mic. burghezi	2
- Legea economică	1		=====
- Diverse infracțiuni	1		35
	====		
	35		

Constatările sunt asemănătoare în această problemă cu cele menționate în raportul încheiat în prima problemă.

In afară de sarcina avută de a reverifica cele 590 de cazuri, internați politici și de organele de Miliție, subcomisia a mai verificat un număr de 42 internați politici din Penitenciarul Rahova, a căror pedeapsă expirase ^{și} asupra cărora s'a hotărât după cum urmează:

Au fost puși în libertate un număr de 28 internași după cum urmează:

Manifestări dușmănoase	25	Burghezi	3
Legionari	3	Mic burghezi	5
	20	Chiaburi	10
		Mijlocași	4
		Tăr.săraci	2
		Muncitori	4
			====
			28

Din această problemă au fost anchetați 11 elemente pentru a li se stabili funcțiile ce au deținut în partidele istorice și mișcarea legionară, întrucât o parte din ele are reținute din 5 Mai 1948.-

Din totalul de 42 internași, pentru 14 elemente, s'a făcut tabel pentru prelungirea pedepselor, tabel ce a fost prezentat Comisiei C.M.-

In total subcomisia a verificat 632 de cazuri.

In cursul efectuării lucrărilor subcomisia a avut ca o greutate în ceea ce privește scoaterea și găsirea materialului dela A.S. întrucât au fost și cazuri când unele persoane au fost date de câte 3 ori să fie căutate la fișe pentru a ne indica materialul, care și după aceasta ^{date} ni-l indica necunoscând, ca apoi, să-l găsim, fie la Bir.C.M. sau chiar în arhive.-

O altă greutate l-a mai constituit și deplasările făcute fie la Penitenciarul Rahova, Colonia Bragadiru sau Pipera Roșie pentru luarea de declarații spre a fi lămurită situația internașilor. ~~subcomisia~~ Subcomisia a anchetat un număr de 39 elemente care unele dintre ele nu erau sincere, în cursul cercetărilor, astfel că necesita pierdere de timp pentru a lămuri ~~problemele~~ problemele ce ~~au~~ interesează comisia

SUBCOMISIA :

Procuror Major Mirodescu Nicolae

M.S.S. Lt.Maj.Mihai Spiridon

D. G. Lt. V. Vanilescu

Mirodescu
Spiridon
Vanilescu

M.S.S.
COMISIA SPECIALA

Euhab
472. Politic
257. Comu
729

175

29 Iunie 1953

Originind prezentat
Tov. Lt. Col. *Indăvoareu*

R A P O R T

asupra rezultatului verificărilor făcute în lagăre și colonii de muncă și penitenciare de Comisia Specială, condusă de Tov. Maior Procuror TINCĂ IOAN, cu privire la verificarea făcută de Comisia Specială anterioară condusă de tov. Lt. Col. Procuror TÂMBULEA ȘTEFAN.

Comisia Specială condusă de Tov. Lt. Col. Procuror TÂMBULEA ȘTEFAN a verificat în perioada Ianuarie-Februarie a.c., 887 internați contrarevoluționari aflați în următoarele locuri de deținere:-

- Centrul de Triere Rahova
- Colonia de Muncă Popești-Leordeni
- " " " Pipera-Rosie
- " " " Feras Bragadiru
- Penitenciarul Giurgiu

Dintre cei 887 internați verificați sunt :

- 539 cu infracțiuni împotriva Securității Statului.-
- 348 cu infracțiuni de drept comun.-

Prima comisie a pus direct în libertate un număr de 729 internați și a propus Comisiei Centrale punerea în libertate a 162 internați.-

În urma verificării începută de noi la data de 30 Martie a.c., pe baza ordinului primit de la Comisia Centrală, am constatat următoarele :

- 560 internați au fost fie eliberați, fie propuși pentru a fi eliberați Comisiei Centrale conform instrucțiunilor.-

- 327 interviu la un loc de domiciliu, necunoscut, unde s-au prezentat pentru eliberarea Comitetului Central, denotand interesul in domeniul de activitate la propunerea lui...

Prin Comisia a procedat in mod greit la eliberarea materialului de arhiva in mod termic si de fapt pe baza deplacuta de interes, care nu era in conformitate cu prevederile din Codul. In Comisia in loc de a stabili dovezile de arhiva din care rezulta in mod concret infractiunile savarsite si pentru care se aplica interzicerea, a prezentat date ireale, si propunerea de eliberare in libertate si chiar cu putere de libertate diferita de cea interzisa, elemente duşmănoase, contrarevolucionare, periculoase societăţii...

Acela, reamintind joi câteva exemple prin cele 327 cazuri, in care prima Comisie nu a orientat just, punand direct in libertate diferite elemente duşmănoase...

- MARINCU MARIU, creat în anul 1948 si interzicere în C.C. pe 20 Iulie (20 Oct. 1951-20 Oct. 1953) de profesie profesor, a fost pus in libertate de prima Comisie in 18 octombrie 1953 pe motivul că: "A fost arestat în locul celui care a fost legionar. Nu are nici un fel de activitate..."

Materialul de arhiva a rezultat de la Comisia Centrala, care la MARINCU MARIU, fost membru al organizatiei legionare din timpul secerărilor generale din anul 1948, in prezent arestat. Sumarizat este o legătură cu activitatea veche si după 23 August a desfășurat activitate legionară in cadrul unei organizatii subversive, fapt pentru care a fost arestat.

Comisia speciala a propus Comitetului Central eliberarea acestuia...

- MARINCU MARIU, creat în anul 1948 si interzicere în C.C., pe data expirării lui 20 August 1950, a fost pus in libertate pe motivul că: "A fost arestat pentru faptul că era membru de partid, fapt care nu este o activitate..."

Din reverificarea făcută de către noi, a reieșit că VASILSCU MARIA este soția banditului fugar VASILSCU SEVER, care a făcut parte din organizația lui IERONIM ȘI DE PĂDURE, care a fost desființată în luna August 1954 pe un număr de 127 internați, de către noi rearestarea ei.-

- SAPIVANU BELICA, internată pe 24 luni, pedepșă expirându-i în luna August 1954, este caracterizată în tabel de primă Comisie că: "Nu este un element dăunător și a fost victimă alarmiștilor". A fost pusă în libertate de prima Comisie.-

Din reverificare a reieșit că aceasta a făcut parte din organizația sionistă în anul 1948, având legătură cu elementele din foste conducere centrală a acelei organizații și cu care desfășura o activitate dăunătoare împotriva U.R.S.S.-ului și a țărilor de democrație populară, prin calomniile și injuriile aduse.-

De către noi s-au făcut propuneri de rearestare ei pentru a-și executa pedepșa.-

- MONTOIU DUMITRU, internat pe 12 luni, pedepșă expirându-i la 16 August 1953, este caracterizat de prima Comisie că "A fost primar în anul 1944-1945, altă politică nu a făcut". A fost pus în libertate de prima Comisie.-

Din reverificarea făcută de către noi a reieșit că aceasta a făcut parte din Comitetul Județean P.S.D.I. Hital Petrescu și a candidat pe listele de deputați în alegerile din 1946.-

A fost pus de către noi pe tabel special pentru rearestare.-

Menționăm că economicele cesuri de punere în libertate a unor elemente dăunătoare înainte de termen, cu caracterizare cronată din partea primei Comisii au fost în număr de 20. Pentru toate aceste cesuri Comisia Specială a înlocuind tabelele, propunând Comisiei Centrale rearestarea lor.-

X
X X

Comisia Specială anterioară a prezentat Comisiei Centrale tabele cu propuneri de libertate la un număr de 127 internați.-

Reverificând situația acestora, Comisia noastră a constatat că și la aceste tabele propunerile se bazează pe denaturarea materialului de anchetă, dând o caracterizare infracțiunilor cu totul alta decât cea reală.-

De exemplu :

- FAZAGAC ALEXANDRU, internat în C.M. pe 48 luni, pedeapsa expirându-i în anul 1956, a fost propus Comisiei Centrale pentru punerea în libertate, arătând că "acesta a fost : " membru simplu fără nici o funcție și nici o activitate în Partidul Reînvierii Maghiare".-

În urma reverificării s'a constatat că susnumitul s'a înscris în acest partid în anul 1943, deținând funcția de organizator al plăgii aleasă până la dizolvarea acestui partid (25 August 1944).-

Comisia Specială a scos pe acesta de pe tabelul cu propuneri de punere în libertate, hotărînd ca acesta să-și execute pedeapsa.-

- DIACONU CONSTANTIN, internat pe timp de 60 luni, a cărui pedeapsă expiră în 1957, a fost propus de prima Comisie pentru a fi pus în libertate, arătând că : "R'a făcut parte niciodată din mișcarea legionară și a fost numai în enturajul studenților legionari".-

Reverificând situația susnumitului, a rezultat că acesta în anul 1936 a fost șef de cuib, că participat la rebeliune și că în anul 1949 a fost condamnat la 2 ani închisoare pentru activitate legionară. În 1952 acesta și-a reluat activitatea legionară în cadrul ajutorului legionar pentru cei închiși și cei fugiți în țară.-

A fost scos de pe tabelul primei Comisii, hotărîndu-se de către noi ca acesta să rămână să-și execute pedeapsa.-

- MIHAILESCU STELUTA, internată pe timp de 60 luni a cărei pedeapsă expiră în 1957, a fost pusă pe tabel de prima Comisie, cu propunerea de a fi pusă în libertate, arătându-se că susnumita "A dus activitate în mișcarea socialistă din 1956, iar după 25 August a activat în P.S.D. până la Congres, după care a trecut la PBDI

nomi vând să rămână în aceeași organizație cu EUGENIA BĂDĂCĂȘANU, din cauza abitudinii acesteia față de mișcare.

Din reverificare a rezultat că susnumita s'a înscris în P.S.D. în anul 1944 fiind aleasă ca membră în Comitetul Județean în Secția Femenină. În anul 1947, trece la fracțiunea Titel Petrescu, deținând funcția de președinte a secției Femenine din Comitetul Județean, apoi secretară generală a Comitetului Județean Pistru Hoang. A candidat pe lista de candidați P.S.D.I. și s'au avut legături directe cu Titel Petrescu.-

Comisia Specială a hotărât ca aceasta să rămână să-și execute pedeapsa.-

- DOXA MARIA, internată pe timp de 24 luni, a cărei pedeapsă expiră în luna August 1954, a fost propusă pe tabel Comisiei Centrale pentru eliberare, ordonându-se că aceasta : " A fost numai simplă membră în Partidul Crucea cu Săgeți, făcând parte din conducerea comunală".-

Din reverificare a reieșit că aceasta a fost în comitetul județean al Partidului Crucea cu Săgeți.-

S'a hotărât deosemeni ca și aceasta să rămână să-și execute pedeapsa.-

Astfel, din 120 propuneri de punere în libertate care s'au înaintat Comisiei Centrale, în urma verificării noastre, s'a hotărât după cum urmează :

- 65 elemente au rămas să-și execute pedeapsa.

- 2 elemente a căror pedeapsă a expirat s'au propus pentru prelungirea pedepsei Comisiei C.C.-

- 24 elemente au fost eliberate de către noi întrucât li se expirase pedeapsa până în momentul în care s'au făcut reverificarea lor.-

- 31 elemente dintre care, unii bătrâni, bolnavi sau cu funcții care nu se încadrează în instrucțiuni au fost propuse de către noi Comisiei Centrale pentru eliberare.-

- 5 elemente sunt în curs de reverificare, întrucât nu s'a găsit până în prezent material de anchetă la Evidența Centrală.- S'a cerut acest material de la Regionalele unde cei în cauză au fost arestați și anchetați.

tați.-

X

X X

Conform instrucțiunilor, Comisia Specială a verificat și situația a 348 internați de drept comun, aflați în colonile și penitenciarele arătate mai sus.-

Dintre aceștia 313 au fost puși direct în libertate de prima Comisie, iar 35 au fost trecuți pe tabele Comisiei Centrale cu propunerea de punere în libertate.-

Din cei 313 internați de drept comun 122 au fost puși în libertate înainte de termen, variind dela 1-12 luni și unii chiar până la 13 luni înainte de data expirării pedepsei.-

Metoda Comisiei Specială anterioare, în ceea ce privește verificarea internaților de drept comun a fost aceeași ca și la elementele cu activitate împotriva Securității Statului.-

Rezultă câteva exemple :

- **HAVARU MARIA**, a fost pusă în libertate de prima comisie cu 31 de luni înainte de data expirării pedepsei, bazată pe spusele ei că : "A fost arestată și internată din "labunare", deși din dosarul ei rezultă că aceasta este o cunoscută proxenetă și prostituată.

- **GIONICA MARIA**, a fost pusă în libertate de prima Comisie cu 20 de luni înainte de data expirării pedepsei pe considerentul că : " Este element tânăr și nu poate reeduca".-

Din reverificare a rezultat că aceasta este infractoare recidivistă (față de bununare) care a suferit mai multe condamnări, fiind o infractoare înrădită.-

- **CONSTANTIN NICOLAE**, a fost pus în libertate de prima Comisie, cu 5 luni înainte de expirarea pedepsei pe considerentul că : " În timpul detenției a dat dovadă de reeducare".-

În urma reverificării s'a constatat că aceasta este un infractor recidivist, având la activul său 13 înaintări în Justiție și 6 condamnări pentru furt.-

- CANDREA ION, infractor recidivist care a suferit 7 condamnări pentru furt, a fost pus în libertate cu 21 de luni înainte de expirarea pedepsei de 24 luni considerându-se de prima Comisie că : " Nu sunt motive de arestare"

- COPCA GHEORGHE, infractor recidivist, condamnat de noi multe ori pentru furt, a fost eliberat de prima Comisie cu 20 de luni înainte de expirarea pedepsei de 24 luni, pe considerentul că : " Nu sunt motive de rețineri".--

Asemenea cazuri au fost în număr de 63, pentru care Comisia Specială, în urma reverificării, a propus Comisiei Centrale rearestarea lor. Astfel, că din 122 internași de drept comun, care au fost puși în libertate de prima Comisie înainte de expirarea pedepsei, s'au luat următoarele măsuri de către noi :

- 63 au fost propuși de către noi pentru rearestare.-

- 6 li s'a făcut de către noi domiciliul forțat.-

- 52 au rămas în libertate întrucât mai avuși de executat 1-2 luni.-

x

x x

În ce privește un număr de 35 internași de drept comun, propuși de prima Comisie pentru a fi puși în libertate de Comisia Centrală, în urma reverificării făcute de către noi s'a hotărât următoarea :

- 26 elemente au rămas să-și execute pedeapsa

- 7 elemente au fost puși în libertate de către noi.-

2 elemente li s'a făcut referat (unui pentru reducerea pedepsei, iar celuilalt pentru punere în libertate.-

În concluzie, Comisia Specială anterioară a emis serii abateri, nereșpectând criteriile prevăzute în instrucțiuni, procedând la punerea în libertate în noi

nejustificat, înainte de data expirării pedepsei, a unor intereși pentru activitate dușmănoasă și periculoasă societății, fără ca aceștia să fi dat dovadă de reducere în timpul detenției.-

Deasupra s'au făcut propuneri pentru punere în libertate a unor elemente cu activitate subversivă împotriva Securității Statului, precum și a celor cu infracțiuni de drept comun, periculoase societății, minuzându-se sau chiar denaturându-se faptele pentru care aceștia au fost internați.-

Acest fapt constituie o inducere în eroare a Comisiei Centrale asupra cauzelor pentru care au fost pedepsiți acei internați, nedând posibilitate clară de a se aprecia de Comisia Centrală asupra punerii lor în libertate.-

Socotim că aceasta se datorește muncii superficiale și birocratice a Comisiei Speciale anterioare, care a plecat urechile la minciunile și viciile elementelor dușmănoase, nesocotind că aceștia sunt dușmani și caută prin orice chip să scape din detenție. Deasupra Comisia Specială anterioară a nesocotit sau nu a studiat de loc materialul de anchetă care stabilea vinovăția celor în cauză.-

Deoarece 5 cazuri din cele re-verificate de noi până în prezent nu au fost rezolvate din lipsa materialului la Evidența Centrală, urmează ca, Comisia Specială să clarifice și aceste cazuri, raportând ulterior rezultatul.-

COMISIA SPECIALĂ :

Președinte : Procuror Major TINCA IOAN

Membri : Major M.S.S. EINHORN WILHELM

Membri : Lt. Maj. M.A.I. BRUMPUȘANU IOAN

183

23 Mai 1953

R A P O R T

de activitatea Comisiei speciale

formată din:

- Procuror Major PARVUTOIU ILIE
- Major M.S.B. IURILESCU NICOLAE
- Lt. Maj. M.A.I. BRUSURBANU IOSIF,

care a lucrat la verificarea și eliberarea deținuților și internaiților contra-revoluționari din lagărele de muncă de pe Canal

Verificarea situației deținuților și internaiților aflați în Lagărele de Muncă de pe Canal, a început la data de 18 Decembrie 1952 și se află în prezent în curs.

Comisia Specială a avut în subordinea 7 subcomisii, care au lucrat în 6 lagăre de muncă. Cele 7 subcomisii au avut următoarea alcătuire :

1.- Lagărul de Muncă Capul-Midia : Procuror Cot. NICULESCU ION, Lt. Maj. M.S.B. CALPĂRANU ION și Lt. Maj. M.A.I. BONGĂ LIVIU (Comandantul lagărului). Ulterior subcomisia și-a schimbat președinția (Procurorii) și anume: Major Procuror STANESCU GHEORGHE iar apoi Major Procuror TIRCA ION.

În cursul lunii Februarie a.c., fiind mult de lucru la această Colonie, s'a mai format o subcomisie compusă din: Procuror Lt. MOȘANU ION (apoi Procuror Lt. STOICA MARIU) și Lt. Maj. M.S.B. FURGA DUMITRU.

2.- Lagărul de Muncă Peninsula.

În acest lagăr au funcționat 2 subcomisii și anume:

- a) Procuror Major BIRDULESCU NICOLAE, Lt. M.S.B. PANDE PETRE și Lt. Maj. M.A.I. LAZAR TIBERIU (Comandantul Lagărului);

b). Procuror Lt. POPA VASILE, Slt. M.S.S. GAVRILA NICOLAE (înlocuit ulterior cu Lt. Maj. M.S.S. SPIRIDON MIHAI) și Slt. S.A.I. ACHIE CONSTANTIN, din partea Lagărului respectiv.

3.- Lagărul Galeș :

Inițial subcomisia a avut următoarea alcătuire :
Maj. Procuror PARVUTOIU ILIE, Lt. M.S.S. IONISCU NICOLAE și Lt. Maj. S.A.I. BURGHILIAN PETRE (Comandantul Lagărului). Ulterior ca Președinți ai subcomisiei au funcționat :
Procuror Cpt. EREMIA SURIL și Procuror Lt. MALAȘCOIU GHEORGHE
Mai târziu în locul acestei subcomisii au funcționat o altă echipă formată din : Procuror Lt. Maj. MALAȘCOIU MIHAI și Lt. Maj. IONITA VASILE, echipă care terminase lucrările de verificare la Colonia de Muncă Poarta Albă.

4.- Lagărul de Muncă Castelul-

subcomisia a avut următoarea alcătuire :
Președinte Procuror Lt. POICA MARIN, Lt. Maj. M.S.S. SPIRIDON MIHAI și Slt. S.A.I. STOIȚĂȘU MIHAI (Comandantul Lagărului).

5.- Lagărul U.N. 3 Carne-Vodă.

În această unitate a funcționat următoarea subcomisie :
Președinte Procuror Lt. MOCARIU ION, Lt. Maj. M.S.S. FUNGA DUMITRU și Lt. S.A.I. GHERASIE VASILE (Comandantul Lagărului).

6.- Colonia de Muncă Poarta-Albă.

Subcomisia a avut următoarea alcătuire :
Procuror Lt. Maj. MALAȘCOIU MIHAI, Lt. Maj. M.S.S. IONITA VASILE și Lt. S.A.I. COJAN GEORGHE (Comandantul Coloniei). Această subcomisie a fost trecută după terminarea lucrărilor la Lagărul Galeșul.

Cele 7 subcomisii au avut de verificat un total de 13.818 elemente dintre care :

- Penali 5.522

- C.M. 8.296

185

Repartizarea pe lagărele și Colonile de muncă erau următoarele :

	Penali:	C.M.	TOTAL:
1.- Capul Midia	195	2.142	= 2.337.-
2.- Peninsula	2.293	3.228	= 5.521.-
3.- Galeșul	2.740	792	= 3.532.-
4.- Castelul	217	515	= 732.-
5.- Poarta Albă	77	5	= 82.-
6.- U.M.3 Cerna-Vodă	-	1.614	= 1.614.-
TOTAL:	5.533.-	8.296.-	13.818.-

Din cele 13.818 elemente verificate au fost puși în libertate până în prezent un număr de 3.105 deținuți și inter-nași contro-revoluționari, după cum urmează:

	Penali:	C.M.	TOTAL:
1.- Capul Midia	120	779	= 899.-
2.- Peninsula	38	255	= 293.-
3.- Galeșul	699	723	= 1.422.-
4.- Castelul	38	332	= 370.-
5.- Poarta Albă	30	-	= 30.-
6.- U.M.3 Cerna-Vodă	-	91	= 91.-
TOTAL:	925	2.180	= 3.105.-

Cele 3.105 elemente eliberate au fost condamnate și internate pentru următoarele infracțiuni contro-revoluționare:

L A G A R E L E

Nr. crt.	Infracțiunea	Capul Midia	Penin-sula	Gale-șul	Poarta Albă	Colo-nia U.M.3 C.Vodă	TOTAL
1.-	P.N.F.	87	83	-	-	19	= 189
2.-	P.N.L.	61	122	2	-	15	= 200
3.-	Legionari și alte org.fasciste	183	30	17	-	25	= 255
4.-	Trecere și tentative de trecere a frontierei	52	4	82	3	34	= 175
5.-	Uneltire și omi-giune demnitară	323	15	361	24	34	= 757
6.-	Manif. dușm.	115	2	745	3	185	= 1.050
7.-	Div.infracț.	77	35	215	-	58	= 385
8.-	Politiciști	1	2	-	-	80	= 83
TOTAL:		899	293	1.422	30	279	= 3.105

După categorii sociale cei puși în libertate se prezintă în felul următor:

Nr. crt.	Categoria socială	Capul Mădă	Penin-sala	Gale-șul	Porța Albă	Caste-lul	U.M. 3 C. Jodă	TOTAL	
1.-	Burgheză	-	11	37	-	15	-	63	
2.-	Mic-Burgheză	424	117	361	12	88	1	1.003	
3.-	Chiaburi	140	66	297	1	97	-	601	
4.-	Tărani mijl.	90	46	282	2	40	19	519	
5.-	Tărani săraci	107	19	233	3	37	-	399	
6.-	Muncitorească	138	34	212	12	53	71	520	
			699.-	293.-	1.422.-	30.-	370.-	91.-	3.105.-

Din totalul de 3.105 elemente eliberate s'a fixat domiciliu obligatoriu la 158 indivizi.

Pentru ducerea la bun sfârșit a lucrării încredințate, a fost necesar să se întocmească mai întâi tabele nominale de toți deținuții și internații contra-revoluționari aflați în lagărele de muncă de pe Canal. Aceste tabele au fost apoi confruntate cu scrierile Bir. vidență al lagărelor de muncă, pentru ca să nu rămână nici un deținat și să nu vre-un internat contra-revoluționar neverificat de subcomisie.

Inițial, potrivit instrucțiunilor avute, Comisia Specială a avut sarcina de a analiza și verifica dosarele următoarelor categorii de deținuți și internați contra-revoluționari :

- 1.- Condamnați contra-revoluționari cu pedepse expirate și care nu au fost puși în libertate la expirarea termenului;
- 2.- Condamnați contra-revoluționari cu pedepse expirate și care nu au fost încadrați în C.M. ;
- 3.- Internați contra-revoluționari cărora li s'au prelungit termenul de încadrare în C.M. ;
- 4.- Internați contra-revoluționari care nu au fost puși în libertate la termen ;

Ulterior Comisia Specială a mai primit sarcina din partea Comisiei Centrale de a propune pe tabele speciale și anu-

nite elemente din categoriile de mai jos :

- a). bătrâni de la 60 ani în sus ;
- b). invalizi totali și bolnavi ;
- c). elemente din fostele partide burgheze care au avut funcțiuni de la Comitetul Județean în jos ;
- d). cazuri speciale.

În majoritatea lor cei ce se găseau în cele 4 categorii arătate mai sus erau la prima lor pedeapsă edincă strativă.

Pentru clarificarea situației tuturor categoriilor de deținuți și internați contra-revoluționari, s'au dat de la M.S.S. dosarele lor personale, care cuprindea materialul lor informativ și de anchetă.

În afară de aceasta, subcomisiile au stat de vorbă cu cei în cauză pentru a lămurii contradicții care existau în unele dosare.

În prezent, Comisia Specială are de verificat activitatea Comisiei Tov. Procuror LA. COL. TAPARDEA STEFAN, care a lucrat în regiunea București, mai având cea. 130 elemente de verificat în această problemă.

O a doua problemă ce s'a dat spre rezolvare de curând acestei Comisii, este aceea de a verifica situația tuturor părinților și liberalilor încadrați în Ordinul 490, care după 23 August au activat în Frontul Plugurilor, Anton Alexandrescu și P.N.P., precum și situația tuturor celor de peste 60 ani, a femeilor de la 50 ani în sus și a celor din P.N.L.-Tâcârșeu cu funcțiuni de la Comitetul Județean în jos.

Comisia Specială a strâns aproape întregul material necesar (tabele) și arsează ca în cursul acestei săptămâni să înceapă lucrările de verificare ale celor în cauză.

Cât privește prisa problemă, imediat ce ea va fi terminată, Comisia Specială va întocmi un raport special.

Menționăm că în locul tov. MAIOR DUMITRESCU NICOLAE, cărui i s'a încredințat o altă muncă, va funcționa în Comisia Specială ca delegat M.S.S. Tov. MAIOR SIMONE SIMONA.-

x x
x

Din activitatea subcomisiilor de pe Canal au reieșit o serie de lipsuri stat în ceea ce privește felul în care s'au

///.

făcut încadrările, eliberările, cât și în ceea ce privește întocmirea dosarelor de C.M., a evidenței celor internați, etc.

Vom exemplifica în cele ce urmează toate aceste probleme :

A. Problema respectării legalității în ceea ce privește încadrările și eliberările.-

Acest principiu al legalității nu a fost întotdeauna respectat de organele în drept, în sensul că au existat condamnări și internări contrarevoluționari cărora li s-a expirat pedeapsa și totuși au fost reținuți peste termenul prevăzut fără nici o formă.-

De exemplu :

a). BURUIANA CRISTACHE, născut la 25 August 1907, în comuna Casele, regiunea Galați, a fost reținut în Colonii de Muncă fără forme legale dela data de 20 Decembrie 1951, până la 1 Februarie 1953, când a fost pus în libertate de noi dela logărușul Galeșul.

Din verificarea dosarului său, s'a constatat că cel de mai sus la data când i-a expirat pedeapsa (20 Decembrie 1951) se afla într'o cercetare la organele de securitate din Galați, iar avizul de punere în libertate din partea M.S. -ului a venit la Colonie în acest timp.

Semnificativ la întocmirea sa dela Galați, nu a fost pus în libertate de către Colonie.

BURUIANA GEORGHIN, în evidențele M.S. -ului sporește că a eliberat dela data de 25 Decembrie 1951 și în realitate se găsea încă în Colonie după 14 luni dela această dată.

b). Internatul POPA RUSINEU, internat la 15 Mai 1948, în cadrul ordinului 5 Cabinet, a fost verificat de D. S. S. -ului Galați stabilindu-se că nu a fost legionar și totuși nu a fost pus în libertate decât la data de 25 Decembrie 1952, când i-a expirat termenul de încadrare în C.M.

c). Internatul MITEA CRIGĂRĂ NICOLAE, învățător din comuna Filiaș, regiunea Comova, a fost arestat la 24 Iulie 1950, pentru activitate politică P.N.T. și internat în C.M. pe timp de 9 luni.

În urma unei cereri s'a verificat starea lui de către organele M.S. și s'a dispus punerea lui în libertate

precum și clasarea dosarului la A.S. - Totuși acesta se găsea încă în lagărul Capul Vidia, în accentul efectuării lucrărilor noastre.

În aceeași situație se mai aflau și internații: OTIL TRAIAN, MARINESCU A. ION și SOLOMON RAFTULI, toți de la Capul Vidia, care au fost puși în libertate de Comisia specială.

d). În problema legionară, au fost create la 19 Iulie 1952, o serie de elemente pe motivul că ar fi deținut în mișcarea legionară funcțiuni de la șefi de garnizoană în sus. În urma verificărilor făcute de Direcția III-a din D.S.P., au fost puși în libertate de noi un număr de 23 elemente, dovădindu-se că acestea au fost numai șefi de cuib, simpli șefi sau unora simpatisanți legionari. În cazul acestora, din ocăzire au rămas funcția arătată pe coperta dosarelor de șef de Garnizoană sau de sector.

Menționăm că tot în problema legionară s'a mai dat spre referință la Direcția III-a din D.S.P., un număr de 366 cazuri similare.

e). A existat un caz când a fost pus în libertate un alt element în locul celui care trebuia să fie pus în libertate, amândoi având același nume.

Celălalt care urma să fie pus în libertate i s'a adăugat o majorare de 24 luni, iar cel care trebuia să execute această majorare a fost pus în libertate.

În acest caz internatului RADES GEORGE (dosar Nr. 15173) care se găsea clasat la Arhiva D.S.P., de la 17 Iulie 1952, când s'a dat ordin la D.L.C.S., pentru punerea lui în libertate. La verificarea făcută de Comisie, ocăzire a fost pus în Lagărul Castelul, având o majorare de 24 luni.

Comisia specială a pus în libertate pe RADES GEORGE care de fapt trebuia să fie eliberat încă din luna Iulie 1952. Analizând și situația celui alt RADES GEORGE, care avea prelungire și fusese pus în libertate, s'a hotărât deocăzire ca acesta să rămână liber.

Această greșală a fost posibilă deoarece Biroul C.M. din D.S.P., nu comunică la D.L.C.S., decât numele celui care urmează să fi pus în libertate și numărul Deciziei de încadrare. Pe de altă parte nici Serviciul avizant din D.L.C.S.

nu comunică la lagărele de muncă numele și prenumele celui care urmează a se elibera și numărul său matricol.

Se poate să pe viitor este necesar să se treacă și datele de identificare ale celor în cauză.

f). În general s'au găsit numeroase cazuri ale unor internați și condamnați contra-revoluționari a căror pedeapsă expirase mai de mult, însă nu existau forme legale de prelucrare a pedepsei sau de încadrare în C.M. - aceasta atât din vînzarea lagărelor de muncă care nu întocmesc la timp tabelele cu caracteristicile celor expirați, cât și din vînzarea organelor de securitate respective care nu înaintează la timp la A.S.S., avizele lor.

g). Dessemeni există o serie de internați contra-revoluționari care nu au nici un fel de decizie și se găsesc în această situație de câțiva ani de zile. Așa este cazul lui MACARESCU GHEORGHE (dosar 5600) și ATANABIU VASILE (dosar 6088) ambii dela lagărul Castelul, care nu au fost încă amenetați, fiind reținuți din anul 1948.-

B. Felul în care au fost întocmite unele dosare de C.M.

Se poate observa că în multe cazuri lipsesc dela dosar probe concrete de vinovăție a celor în cauză.

1). În dosarul Nr.1192, privitor la interstatul MIHAIL N. NICOLAE, în procesul-verbal de interogatoriu acesta recunoaște că a fost înscris în mișcarea legionară, fără a deține nici o funcție, pe coperta dosarului se află însă scris cu creionul: "fost șef de poliție legionară", fără ce din dosar să rezulte acest lucru.

2). Cu ocazia reformei bănești au fost încadrate în C.M. unele elemente numai pe baza a două - trei note informative provenite dela o singură sursă. Deși anchete nu a putut stabili nimic concret, aceste elemente au fost încadrate în C.M., pe baza unui referat întocmit de organul anchetator, referat care nu are în concordanță nici cu materialul aflat la dosar și nici cu declarația celui în cauză, existând o totală contradicție între ele.

3). În unele cercetări ale unor elemente cărora li se imputa o anumită activitate, organele anchetatoare nu au putut

stabili nimic în sarcina acestora, totuși ele au fost încadrate în C.N.

Exemplu: KISS EMERIC dosar Nr.7358, bătut informațor S.S.I., MACARANCO NICOLAE dosar Nr.969, bătut e fi făcut spionaj în favoarea României la etatea de 17 ani, BRATICI SLAVCO dosar Nr.808. Deși referatele sînt în evidență că aceste elemente nu au săvârșit faptele care i se impută, făcându-se propuneri de punere în libertate, totuși aceștia au fost încadrați în C.N.

4). În ceea ce privește modul de anchetare și de întocmire a dosarelor, s'a constatat că unele procese-verbale de interogatoriu nu sînt scrise cu cuvintele pe care anchetatorul le-a declarat, ci sînt completate cu cuvintele anchetatorului. Din această cauză mulți internați nu recunosc că au făcut anumite afirmațiuni, care se găsesc trecute în procesul verbal de interogatoriu.

5). În ceea ce privește verificarea dosarelor privind elemente legionare arestate în cadrul operațiunilor din Iulie 1952, s'a putut constata că în majoritatea lor nu au material suficient și uneori deloc, din care să rezulte funcția pe care aceștia au deținut-o în mișcarea legionară.

Această lipsă se datorește următoarelor împrejurări:

a) Organele anchetatoare dela Centrul de Triere Rahova sau dela regiunile respective, nu au sădănit cercetările pentru a stabili în mod concret funcția politică pe care aceste elemente au deținut-o în mișcarea legionară.

Deși în materialul informațiv care se găsește în dosare - cules fie de fosta jandarmerie, poliție sau de organele Securității - se arată că aceștia au deținut funcția de șefi de garnizoană, sector, etc., totuși organul anchetator ocolomează în procesul-verbal de interogatoriu, după datele declarate de inculpat, că a fost "simplu membru legionar", sau că a avut funcția de "șef de cuib".

Organele anchetatoare nu s'au străduit să strângă probe pentru a dovedi adevărata funcție pe care indivizii în cauză au deținut-o în mișcarea legionară.

b) Deosebit e lipsă în unele dosare o totală concordanță între materialul informațiv, fișa personală, raportul de

investigații și procesul-verbal de interogatori, în sensul că în fiecare din acestea se arată diferite funcțiuni, nepunându-se trage o concluzie care din ele este cea reală.

c) Ancheta a stabilit prin procesul-verbal de interogatori că cel în cauză a deținut funcția de simplu membru sau șef de cuib, iar pe copertele unor dosare se arată că a fost șef de garnizoană, șef de sector, membru în poliția legionară, etc.-

Exemplifica:

- TRANDAFIR GH. TRANDAFIR, internat în lagărul Peninsula este trecut pe coperta dosarului ca "șef de garnizoană", deși anchetatorul nu i-a pus nici o întrebare în legătură cu funcția pe care aceasta a deținut-ă în mișcarea legionară și nici din alte acte nerezultând aceasta.

- SCHIOPU ION, tot din lagărul Peninsula, arădat ca membru legionar, este arătat pe coperta dosarului ca "șef de garnizoană", deși din nici un act aflat în dosar nu rezultă mai mult decât faptul că aceasta a fost membru în mișcarea legionară, fără a fi deținut nici o altă funcțiune.

- Pe coperta dosarului privind pe internatul BRAGONI-RESCU TUDU, tot dela lagărul Peninsula, stă scris denoștența "șef de sector", deși din probele dela dosar nu rezultă altceva decât că a fost simpla membru.

d) În unele dosare nu s'a găsit decât materialul celor de fosta jandarmerie, fără să se vadă vre-o reverificare a organelor M.S.S., asupra situațiilor acestor elemente.

e) În alte dosare s'a găsit material informativ privind și alte persoane cu nume asemănător, fără ca aceste persoane să fi avut vre-o legătură între ele.

Exemple:

- În dosarul Nr.2767, s'a găsit material informativ pentru POPARIU VEILIS, fiul lui Ilica și Ileana, născut la 5 Octombrie 1905, șef de garnizoană și pentru POPARIU VEILIS, fiul lui Gheorghe și Ana, născut la 14 Octombrie 1905, șef de sector.

- Un caz asemănător este cu dosarul Nr.4840, privind

internatul NICULSCU ION, fost membru în partidul Gogiot, în care s'a conexat și material privind pe NICULSCU ION, șef de garnizoană legionară, cu alte date de identificare.

- În dosarul Nr.29390 al internatului BUSILA ION, se afla și materialul privind pe legionarul BUSILA ION.

f) Anchetă elementelor încadrate în ordinal 490 (lotul din August 1952), s'a făcut în numeroase cazuri într'un mod superficial, anchetatorul punând în mod necuvințat toate întrebările pe care le avea pregătite, indiferent dacă unele din întrebări erau anulate prin răspunsurile anterioare.

Exemplificăm un astfel de interogatoriu ce s'a luat cu ocazia cercetărilor făcute asupra internatului NICOLSCU ION, DUMITRU (dosar Nr.2823), la Centrul de Triere Reșovs.

Acesta declară că nu recunoaște că a fost legionar, ci că a făcut parte din P.N.T.-Maniu din 1923, până în 1947 și că a deținut funcția de președinte al organizației comunale.

Poziți organul anchetator continuă cu întrebările:

"De cine și fost recomandat în mișcarea legionară ?
la care i se răspunde că nu a fost recomandat de nimeni, întrucât nu a fost legionar. În continuare, anchetatorul pune următoarea întrebare : "Cine mai făcea parte din acel partid ?", întrebare care nu mai avea nici un sens întrucât anchetatul declarase deja începând că nu a făcut parte din mișcarea legionară.

Anchetatorul continuă apoi până la sfârșit numai cu întrebări în genul acestora.

g) Că atât materialul informativ cât și ancheta făcută asupra unor elemente internate în problema legionară s'a dovedit necorespunzător, o arată și faptul că în discuțiile purtate de subcomisie cu unii internați a reieșit că aceștia figurau în dosarele de accesă ca simpli membri sau șefi de oarbă, iar în realitate ei au deținut funcția de șefi de sector, de garnizoană, etc.

Exemplificăm :

- Din dosarul Nr.2739, privind pe MIJAN DARIAN, reiese că acesta a fost numai simplu membru legionar, iar din discuțiile aceste a recunoscut că a îndeplinit funcția de șef de gar-

nicoană, fapt pe care l-a declarat și în scris în fața subcomisiei.

- Aceiași situație există și cu internatul RADUȘ V. GHEORGHE din CĂMĂREȘA - dosar Nr.1844.

- Descezenii internații NICU ION și MIBAN ION, dela lagărul Peninsulei, în actele de cercetări erau trecuți că au deținut funcția de șefi de cuib, iar în discuțiile cu subcomisia, au recunoscut primul că a fost șef de garnicoană, iar al doilea, șef de sector.

b) O altă lipsă constatată cu ocazia anchetelor care s'au făcut, în problema svenicștilor, acelor care s'au manifestat cu ocazia reformei b. noți, este aceea că organul anchetator s'a mărginit de a constata și consemna în procesul-verbal de interogatoriu, numai dacă cel în cauză s'a manifestat contra împotriva regimului sau a reformelor înfăptuite, decât s'lasat svenuri, fără a stabili în anchetă activitatea politică desfășurată de cel în cauză, atât înainte cât și după 23 August.

Acest lucru ar fi fost necesar, întrucât unele elemente din această categorie - cu funcțiuni în partidele burgheze - deși li se expirase termenul de încadrare în C.M., c. svenicști, ar fi putut fi trecuți în prelungire, dacă ea'ar fi cunoscut că ele ar fi deținut funcții de răspundere în partidele burgheze.

1) Descezenii descezele internațiilor în problema elementelor care au făcut parte din partidul "Crucă cu săgeți", sunt incomplete, deoarece nu se are date arestării, curata internării și nici decizia pe baza căreia au fost internați în C.M. - În afară de coperte nu există nici un act la dosar, numai copertele fiind completate cu date de stare civilă, arătându-se și motivele internării ca de exemplu: "În anul 1941 s'a încadrat în "Crucă cu săgeți" din Zona Dejului și ales ca conducător al partidului din Zona Dejului (dosar Nr.13298, privind pe GARGANCI S. BAZILIANU).

Astfel de cazuri s'au găsit numeroase în această problemă și ele se află la lagărul Peninsulei.

Pentru verificarea unei alte serii de elemente s'au dat dela Arhiva S. S. S. dosare din care nu rezultă descezenii.

data arestării, decizia de internare și nici durata internării și uneori nici apartenența politică sau funcția avută de cei în cauză.

Amplificăm cazuri care nu cuprind din aceste date:

- Dosar Nr. 108248 - BRATESCU TOMA, P.N.T., P.S.D.
- Dosar Nr. 108350 - SIMA VALERIU, legionar.
- Dosar Nr. 98893 - VALBIANU SIMION, legionar șef, de garnisoană.
- Dosar Nr. 108555 - BUICA CONSTANTIN MARIU.
- Dosar Nr. 80293 - RICHTER ARATOLIS, are corespondență între Marele Stat Major și fosta Dir. Generală a Poliției.

j) La toți internații contra-revoluționari posedă dosar de C.M., în lagărele de muncă necunoscându-se de grefa respectivă durata pedepsei celor în cauză.

Acest fapt - dacă nu se va remedia imediat - va avea ca urmare nepunerea la timp în libertate a acestor elemente, întrucât nu se va ști când să se coarce avizul la M.S.M., de punerea lor în libertate sau de prelungirea pedepsei.

Cităm cazul lagărului Peninsula unde există 2.292 internați contrarevoluționari a căror pedeapsă nu se cunoaște de către Dir. Evidență și acestui lagăr, întrucât nu li s'au trimis dosarele de C.M. - La fel lagărul Capul-Midia, are lipsă 324 dosare C.M., ale internaților contrarevoluționari.

k) O lipsă în această privință o au și coloniile care nu înaintează - atunci când transferă un internat - și dosarul său de C.M. - Așa a fost posibil ca la Colonia Poarta Albă să se găsească 8 dosare ale unor internați care nu mai există în acea unitate, ei fiind transferați mai de mult în alte lagăre sau colonii de muncă.

În acest fel arătăm că la Central de Triere Ramova, se găsește cca. 2600 dosare C.M., ale unor internați contrarevoluționari care au fost transferați din această unitate pe Canal fără dosarele respective.

l/ Din confruntarea dosarelor M.S.M., cu cele ale coloniilor, s'a mai putut observa o nepotrivire în ceea ce privește datele de internare ale celor în cauză.

Justificarea :

- In dosarul No.73, a internatului JACOBI ION, in dosarul No. 1.6., durata internarii este de 30 martie 1952 - 30 aprilie 1953, pe care in dosarul coloniei se poate trece pe 30 iunie 1952 - 30 iunie 1953.
- In dosarul Nr.4419, privind pe internatul DI ION, in dosarul No. 1., durata internarii este de 29 martie 1952 - 29 decembrie 1952, pe care in col al coloniei se poate trece pe 29 martie 1952 - 29 martie 1953.
- In dosarul Nr.4391, privind pe internatul OLIGIO ION, in dosarul No. 1., durata internarii este de 7 aprilie 1952 - 1 decembrie 1952, in col al coloniei 7 aprilie 1952 - 7 aprilie 1953.
- In dosarul Nr.13588 privind pe internatul ION, durata si expirarea pedepsei penale de 2 ani in luna noiembrie 1950, in dosarul No. 1., se poate trece internarea in C.I., noiembrie 1950 - decembrie 1952, pe care in dosarul coloniei se poate trece noiembrie 1951 - decembrie 1953.

Amplasarea casari (care au fost multiple), au fost solucionate de catre succesorii respectivi prin punerea de acord a dozelor respective.

Amplasarea din acele locuri din care au fost internati, stanci care comuniste la C.I., internarea in C.I., a unui element care a comis un act de violenta sau pentru un individ care i s'a preluat condamnarea, nu arata in dosarul internatului (in an), dupa ce se poate constata ca toate aceste cazuri sunt corecte.

Amplasarea putat deosebita constata ca nu corespunde cu internarea si a succesorilor acestora in ceea ce priveste, ca toate aceste cazuri au fost corecte, ceea ce este deosebit de corect.

6. viziunile internatilor.

1.- la Biroul C.I., din ...

In ceea ce priveste viziunile internatilor la Biroul C.I., din ... nu s'a putat constata unele deficiente in ceea ce priveste cartofii si au fost internati pentru un anumit timp, ceea ce este foarte corect si just.

dosarelor respective.

Su se găsească întocmite fișe cartotece pentru toți internații, acest lucru rezultând din lucrările subsecțiilor.

Alte ori s'au găsit cu același număr 2 dosare privind persoane diferite.

2.- La D.L.C.M. și la Birourile Evidență din lagăre.

- Serviciul Evidență din D.L.C.M., deși a întreprins unele acțiuni pentru punerea la punct a evidenței celor internați în lagăre și colonii de muncă, nu a reușit până în prezent să aibă o evidență exactă a acestora. Este semnificativ faptul că atunci când primește din partea M.S.B.-ului avize de punere în libertate, serviciul Evidență din D.L.C.M. este nevoit să trimită circulare în toate unitățile pentru a se executa punerea în libertate a celor în cauză.

- O piedică serioasă o constituie în prezent existența a 2 servicii de Evidență (D.L.C.M. și Serv. Penitenciar), cunoscând fluctuația care există prin transferurile care se fac din penitenciare în colonii sau lagăre de muncă și invers.

- Birourile de Evidență din lagăre și colonii de muncă nu au dosare pentru toți internații, pe unii dintre ei primindu-i în unitățile de muncă numai pe bază de tabele.

- Uneori Bir. de Evidență din lagăre și colonii de muncă nu trimit - atunci când transferă pe un internat - și Coșerul Nou de C.M. (cazul Centralului de Triere Rahova, Poarta Albă, etc.)

- Serviciul Evidență din D.L.C.M., atunci când primește avize de la M.S.B. de punere în libertate sau de prelungire a pedepsei, nu comunică la Biroul Evidență din lagăre și colonii de muncă, decât numărul matricol al celor în cauză, nu și datele de stare civilă, putându-se comite greșeli.

- Biroul Evidență din lagăre și colonii de muncă nu cere întotdeauna la timp avizele M.S.B.-ului, întârziindu-se astfel punerea în libertate a unor elemente.

- Deosebită, ele nu au pus în aplicare Decretul 72/950, cu privire la eliberarea condiționată a deținuților finali de termen, deși au existat cazuri dintre acestea. Aceasta ar fi avut un rol educativ asupra deținuților, constituind un

stimulent în muncă pentru toți aceia care ar fi dat dovadă de muncă continuă, disciplină și comportare bună în timpul deținerii.

D. Diferite alte probleme sesizate.

1/În lagărele de muncă de pe Canal s-a fost înregistrat o serie de răniți, bolnavi și înșurși de muncă care constituie un pericol pentru acele unități. Aceasta este o problemă deosebit de acută întrucât procentajul mortalității acestora este foarte ridicat (în luna Ianuarie 140, iar în luna Februarie 200 decese în lagărele de muncă de pe Canal).

2/În lagărele de muncă deținuții și internații nu au un control permanent din punct de vedere medical pentru a se putea constata forța lor de muncă.

3/Internații și deținuții contrarevoluționari - în afara unităților de calitate - prestează ¹² ore de muncă, dar timpul de odihnă le este redus prin drumurile lungi și oboseala pe care le fac până la locul de muncă și înapoi pe jos, prin năvălirea la care trebuie să stea, diferite corvezi, etc.

4/În s'a accentuat până în prezent în problema readucerii internaților, existând decât acțiuni sporadice în acest sens.

5/Internaților nu li se aduce la cunoștință datele interdicțiilor, iar la eliberare nu li se dau obiectele care li s'au luat atunci când au fost arestați.

Aceste cazuri sunt posibile întrucât obiectele care li s'au revinut nu li însoțesc întotdeauna pe cei în cauză atunci când sunt internați. În majoritatea lor internații după ce se eliberează trebuie să bată drumurile pe la Centrala de Criere Băneasa, unde li s'au oprit obiectele și uneori renunță la ele.

6/O altă problemă sesizată este și repartizarea elementelor internate în lagărele de muncă. Există elemente internate pentru evenuri sau alte fapte minore care stau în loc cu legionari înfocați, maniști, etc., care exercită o influență negativă asupra lor, putându-i prelucra în sensul ideilor lor.

7/Cazarea în unele lagăre de muncă, ca Peninsula, Leș

de dorit neexistând paturi și nici pături suficiente, pentru care motiv unii internași dorm pe coșuri și se învelesc cu încredințarea lor proprie.

Și la toate lagărele de muncă există barăci pentru vorbitori (Soleul și Castelul), iar persoanele care vin la vorbitori stau în fața lagărului de muncă ore întregi, putând observa toate mișcările din unitate, precum și colbășele care vin dela locul de muncă.-

PROPUNERI:

a). Respectarea termenilor de punere în libertate a internașilor care nu mai sunt posibili de a li se prelunghi pedeapsa.

Pentru aceasta, coloniile și lagărele de muncă să înainteze la Biroul C.M. din M.S.B., tabele (pe colonii și lagăre de muncă), de toți condamnații contrarevoluționari cu pedepse expirate (cu 2 luni înainte de expirare) și de toți internașii contrarevoluționari cu pedepse expirate (cu o lună înainte de expirare).

Biroul C.M. din M.S.B. să supună neîntârziat tabelele respective Comisiei C.M., pentru a se decide asupra situației celor în cauză.

Biroul C.M. din M.S.B., să întocmească adrese la D.L.C.M. - tot pe colonii și lagăre de muncă - de toți cei asupra cărora s'a dat avis favorabil de punere în libertate sau de prelungire de către Comisia C.M.-

Pentru a nu se întâmpla cazuri greșite de punere în libertate, Biroul C.M. din M.S.B. să specifice în adresă în dreptul fiecărui internat sau condamnat contrarevoluționar care a primit avis favorabil de punere în libertate sau de prelungire în afara Deciziei prin care a fost internat și datele sale de identificare pentru a nu se face confuzie de persoane. Deosemeni Serviciul de Evidență din D.L.C.M., să transmită e-coleași date lagărelor și coloniilor de muncă, specificând deosemeni și numărul matricol a internașilor respectivi.

- Lagărele și coloniile de muncă să aducă la cunoștința internașilor pedepsele administrative precum și prelungi-

rile care li s'au dat, mulți dintre ei recunoscând durate pentru care sunt internați.

b). Internații să fie însoțiți de dosare și de obiectele de valoare atunci când sunt transferați pentru a se putea urmări situația lor și a nu mai fi nevoiți să meargă după obiecte atunci când sunt puși în libertate.

Eliberările să se facă direct prin colonia sau lagărul de muncă respectiv.

c). În decursul muncii de verificare s'a putut observa că la unele lagăre și colonii de muncă se găsesc dosare C.M., iar elementele respective nu mai există acolo fiind transferați în alte unități.

Nu mai central de Priore Ashova, care aparține de Serviciul Penitenciar, are ca. 2.500 dosare ale internaților contrarevoluționari, arestați în cadrul operațiunilor din Iulie - August 1952.

Propunem ca cele 2.500 dosare să fie trimise la D.L.C.M. pentru a fi date lagărelor de muncă unde se găsesc acei internați. Esența propunem ca D.L.C.M.-ul și Serviciul Penitenciar să întocmească tabele de toți internații contrarevoluționari care au cu dosare de C.M., pentru ca Biroul C.M., din M.A.S. să se îngrijească de trimiterea lor.

Din punctul de vedere al evidenței celor internați în lagăre și colonii de muncă și vinând vorba de micșorările continue care au loc în penitenciar în lagăre de muncă și colonii și invers, socotim că actuala împărțire în Serviciul Penitenciar și D.L.C.M. - fiecare cu evidența ei proprie - constituie o greutate în muncă.

d). Organele M.A.S.-ului în multe cazuri - atunci când au ridicat internați contrarevoluționari din lagăre și colonii de muncă, pentru clarificarea unor situații - nu au întocmit forme legale în acest scop și deseori nici nu i-au mai trimis suspei, punându-i direct în libertate sau trimițându-i la alte unitate.

În vederea unei bune evidențe, propunem ca organele M.A.S., atunci când ridică asemenea elemente să întocmească forme legale (adresa), în acest scop și să comunice coloniei

sau lagărului de muncă respectiv în cazul când cei în cauză au fost eliberați sau trimiși în altă unitate.

e). Deoarece în cursul lunii Iulie 1952, au fost internați în lagăre de muncă acei legionari care au fost condamnați în 1941 - 1942, pentru participare la rebeliune și care au ieșit o parte din condamnarea avută, fiind grațioși pentru a pleca pe frontul anti-sovietic, propunem ca să se legalizeze situația acestora întrucât ei trebuia să ieșeau în prezent restul de pedeapsă pe care nu au executat-o, atunci.

Decizia că pentru rezolvarea acestor cazuri este necesar ca Dir.VIII-a sau Direcția Evoluției din S.S. să cerceteze de la Tribunalele Militare care i-au condamnat, maniere definitive de condamnare pentru restul de pedeapsă pe care o mai au de executat.

f). Dessemeni propunem să se accelereze de Dir.VIII-a S.S., lucrările de verificare a situației internaților fosti polițiști (gardieni, agenți, comisari ajutori, comisari etc.) și S.S.I.-iști care sunt internați de câțiva ani de zile fără a fi fost încă anchetați.

g). Întrucât s'au observat o serie de lipsuri în ceea ce privește modul în care au fost întocmite unele dosare de C.M., propunem ca învederările în C.M. să se facă pe baza unui material probatoriu concret asupra faptelor săvârșite de cei în cauză, iar corectările să scoată într'adevăr la iveală activitatea lor ducându-se.

În această ordine de idei socotim că la lucrările Comisiei C.M., să ia parte efectivă și un Inv.Procuror.

h). Pentru stimularea în muncă a condamnaților contrarevoluționari și posibilitatea reabilitării lor, este necesar a se aplica Decretul 72/950, care privește reducerea condiționată a termenului de deținere în cazul când cei în cauză au dat dovadă de muncă asiduă, comportare exemplară, etc.

i) Dessemeni propunem instituirea unei Comisii medicale permanente, care să constate în mod periodic forța de muncă a internaților și condamnaților contrarevoluționari, de pe Canal și care să-i repartizeze la munci după puterea lor de muncă, oferindu-se pentru fiecare o fișă medicală.

...să aibă în vedere problema bătrânilor și infirmilor de război, care să fie scoși din această locuință și colonii de sanșă și internaji în sanitate locale speciale create în acest scop.

...să se ia măsuri pentru a se organiza în mai bune condițiuni serviciul medical din cadrul și colonii de sanșă prin repartizarea de medicamente și prin învătarea unor măsuri de prevenție a accidentelor de război.

...Vărmă necesară ca și cele de sanșă să fie organizate la 12 la 3 ore de sanșă, făcându-se constatarea că există în actualitate în prezent, druzurile rână la locul de sanșă și Snagol, etc. Să se ia măsuri pentru ca sanșă să se mutare dintr-o internaji.

h). Pentru bunul curs al activității sanșăului va fi necesar o mai strânsă colaborare între Biroul de Sanșă și Comandamentul și Centrul de Cooperare Sanșă, (colaborare care în prezent nu are loc), cât și în cadrul activității sanșăului de coordonare unele activități sanitare între Div. 1. Col. 1. Col. și Div. 1. Col. 1. Col.

Vărmă necesară să se ia o serie de măsuri în domeniul prevenției accidentelor de război care în unele locuri încă se deosebit, creându-se unele măsuri pentru voritor (cele care regulamentele și servicii), precum și să se ia măsuri pentru prevenirea accidentelor de război.

2). Introdus să se constată că o parte din personalul civil al Inspectoratului de Sanșă și Centrului de Cooperare Sanșă, care vine în contact cu infirmii și bătrânii de război în vederea asigurării acestora cu medicamente, considerăm că este necesar să se ia măsuri de instruire a personalului, din Biroul de Sanșă să verifice în mod regulat tot personalul care vine în contact cu infirmii și bătrânii de război pentru prevenirea și combaterea bolilor de război și să se ia măsuri de prevenție în viitor de asemenea activități.

REZOLUȚIA SAȘĂ

1. Procuratorul General : șef
2. Procurorul : șef
3. Procurorul : șef

R A P O R T

De activitatea Subcomisiilor dela Lagarul Special de Internati si detinuti politici, Peninsula Valea Neagra, pe timpul dela 18 Decembrie 1952, pana la 25 Martie 1953.-

Pentru aducerea la indeplinire a Instructiunilor Consiliului de Ministri al R.P.R., cu privire la verificarea situatiilor juridice a fiecarui detinut si internat politic in vederea respectarii legalitatii detinerii dela acest Lagar, s'au constituit doua Subcomisii, care si-au inceput activitatea la 18 Decembrie 1952.-

-Subcomisia intai a fost compusa din;
Procuror MIRODESCU NICOLAE, Slt. M.S.S. PANAIT PETRE, si Comandantul Lagarului Lt. Maj. LAZAR TIBERIU, care a fost inlocuit ulterior, prin Lt. Maj. BURGHISAN PETRE, noul Comandant al Lagarului.-

-Subcomisia doua a fost compusa din;
Procuror STANESCU GHEORGHE, Slt. M.S.S. GAVRILA GRIGORIE si Lt. M.A.I. CHIRION TOMA, din partea lagarului, care ulterior s'a schimbat ramanand compusa din; Procuror POPA VASILE, Lt. M.S.S. SPIRIDON MIHAI, si Slt. M.A.I. ACHIM CONSTANTIN din partea Lagarului.-

Activitatea acestor Subcomisii consta in urmatoarele;

A. LUCRARI PREGATITOARE.

La data de 18 Decembrie 1952, cand Subcomisiunile si-au inceput activitatea a fost necesar sa se intocmeasca mai intai tabele nominale alfabactice de toti detinutii si internatii aflati in lagar la acea data, tabele ce au fost apoi confruntate cu scriptele Serviciului de Evidenta al Lagarului, astfel ca sa nu ramana nici un detinut sau internat neinregistrat.

Cu aceasta ocaziune Subcomisiunile au gasit urmatoarele efectiv;

Detinuti condamnati penal in numar de	2293
Internati politici.	3228
Total detinuti.	5521

204

I. Condamnatii Penali pe pedepse

Inchisoare Corectionala

dela un an la 2 ani.	11
" 2 " " 3 "	9
" 3 " " 4 "	8
" 4 " " 5 "	20
" 5 " " 6 "	849
" 6 " " 7 "	285
" 7 " " 8 "	163
" 8 " " 9 "	104
" 9 " "10 "	30
" 10 " "11 "	106
" 11 " "12 "	<u>8</u>
Total.	1583

Ternita grea.

dela 3-5 ani.	5
" 3-7 "	237
" 7-10 "	149
" 10-12 "	57
" 12-15 "	<u>3</u>
Total	451

Munca silnica

dela 5 - 7 ani.	105
" 7 -10 ani.	80
" 10 -12 "	64
" 12 -15 "	4
" 15 -17 "	3
" 20 -22 "	2
" 22 -25 "	<u>1</u>
Total..	259

Condamnati penali pe categorii de infractiuni politice.-

Legionari.	563
Criminali de Razboi.	451
Div.infr.politice.	<u>1279</u>
Total.	2293

205

Condamnati penali pe infractiuni.

Port ilegal arma.	451
" " uniforma	43
Resvratire	34
Respendiri de public.interzise	28
Treceri frauduloase de frontiera.	226
Uzurpare Constitutionala.	4
Uneltiri contra ordin.sociale.	1491
Insubordonare.	16
Total.	2293

Condamnati penali pe categorii sociale.

Tarani saraci.	185
Tarani mijlocasi.	398
Chiburi	878
Muncitori.	320
Mici burghezi.	392
Burghezi.	120
Total.	2293

Condamnati penali pe varste.

Dela 18-20 ani.	97
" 20-40 "	1396
" 40-60 "	711
" 60 ani in sus.	89
Total.	2293

II. Internati politici incedrati in C.M.

Internati pe categorii politice.

Legionari.	1716
P.N.L.	457
P-N.T.	488
P.S.D.I..	62
P.N.C..	54
Politisti.	270
Alte partide contrarevolutionare	181
Total.	3228

Internati politici pe categorii sociale

Tarani saraci.	429
Tarani mijlocasi.	862
Chiaburi.	589
Muncitori	439
Mici burghezi.	572
Burghezi.	<u>337</u>
Total.	3228

Internati politici pe varste-

Dela 20-40 ani	1897
" 40-60 "	899
Peste 60 ani.	<u>432</u>
Total.	3228

Internatii politicii au fost arestati in doua etape pe doua probleme, prima etapa a avut drept obiect problema legionara cand au fost arestati fostii legionari cari au detinut functiuni dela sef de garnizoana in sus si cari au avut functiuni in aparatul burghez-mosieresc, ca fosti politisti, demnitari etc.

A doua etapa a avut drept obiect problema fostelor tude istorice, care au fost arestati cei care au detinut functiuni in partide dela Comitetul Judetean in sus si functiuni de Stat in aparatul administrativ.

B- ACTIVITATEA VERIFICARII

1.- Cu privire la condamnati juridici.

Potrivit instructiunilor Consiliului de Ministri, subcomisiunile au avut sarcina de a analiza si verifica dosarele urmatoarelor categorii de detinuti si internati;

1.- Condamnati cu pedeapsa expirata si care nu au fost pusi in libertate la expirarea termenului.

2.- Condamnati cu pedeapsa expirata si care au fost incedrati in Coloniile de Munca.

3.- Umistii carora li sa prelungit termenul de incedrare in Coloniile de Munca.

4.- C-M-stii cu pedepse expirate si care nu au fost

pusi in libertate la termen.

S'au luat spre verificare dosarele condamnatilor penali care au fost in numar de 2293.

Dintre acestia s'a gasit cu pedepse expirate un numar de 46...dintre care au fost pusi in libertate un numar de 38.

Domiciliul obligator s'a fixat la un numar de 1.

S'a cerut prelungirea la un numar de 4 detinuti.

Din cei 38...pusi in libertate au fost din urmatoarele categorii sociale;

Tarani saraci.....	4
Tarani mijlocasi.	9
Chiaburi	-
Muncitori	13 ^m
Mici burghezi	19
Burghezi	1
Total.	<u>38.</u>

Dessemeni, au fost gasiti un numar de 198 detinuti preventivi incarcerati numai pe baza de mandate de arestare preventiv, care se gaseau, fie in curs de cercetare la Cabinetele de Instructie Speciala, Crime de Razboi, sau Procuraturi Militare, fie in curs de judecata in prima sau ultima instanta, fara sa aiba o hotarare definitiva, in baza careia sa se emita mandat de arestare pentru executarea pedepsei respective.-

Pentru aceasta categorie sa intocmit un tabel si sa depus cu referat la Procuratura Generala R.P.R., Directia de supraveghere a executarii hotararilor judecatoresti si de supraveghere a locurilor de detinere, spre a interveni la Ministerul Justitiei, pentru ca Instantele Judecatoresti sa ia masuri de clarificarea juridica a acestora.-

Restul de 2068 detinuti condamnati sunt in curs de executarea pedepselor al caror termen expira mult mai tarziu de la incheierea lucrarilor de catre Subcomisiuni.-

2.-Internatii Politici

Am aratat mai sus numarul de internati politici pe categorii sociale, varste si categorii politice. Deci s'au gasit in lager un numar de 3228 internati.-

Pentru clarificarea situatiei acestei categorii de internati s'au adus dela M.S.S. dosarele lor personale, care cuprindeau material informativ si procesul verbal de interogator incheiat cu ocazia arestarilor lor.

Acestia au fost incadrati in C-M. pe timp dela 1 an la 5 ani, cu incepere dela 19 Iulie 1952, in ce priveste problema legionara si dela 16 August 1952, in ce priveste cealalta problema din fostele partide istorice.-

Aceasta fiind situatia, subcomisiunile au avut numai de constatat daca elementele arestate se incadreaza sau nu, in prevederile Instructiunilor elaborate de Consiliu/ de Ministri, deoarece acestora le expira incadrarea in C-M. peste 1 an si 5 ani.-

Din numarul total de internati aflati in acest lagar au fost aduse pentru verificare dela M.S.S. un numar de 2839 dosare, ramanand neverificati un numar de 389 internati pentru care nu sa primit nici un dosar dela M.S.S., desi s'a dat tabel de cei carora inca nu se adusesse dosarele respective. Pentru acestia s'a intocmit un tabel care se anexeaza la prezentul raport, urmand ca Comisia Speciala sa decida asupra verificarii situatiei lor.-

Asa dupa cum s'a aratat intrucat internati nu intra in nici unul din cele 4 puncte de punere in libertate a celor cu pedepse sau cu incadrari in C.M. expirate, subcomisiunile au luat in studiu dosarele cu privire la legalitatea detinerilor, probele concludente pentru cristalizarea functiunii avute in miscarea legionara sau partidele istorice si daca functiunile avute intra in prevederile Instructiunilor, adica daca nu au fost internati fara o baza legala.-

CONSTATARILE SUBCOMISIUNILOR in PROBLEMA LEGIONARA.

Cu ocazia verificarii dosarelor s'a constatat ca in majoritatea lor nu au material suficient si una ori de loc din care sa rezulte functia pe care a detinut-o in miscarea legionara, cel in cauza.-

Aceasta lipsa se datoreaza urmatoarelor fapte; a.- Organele anchetatoare dela Centrul de Trierre Bucuresti, s'au dela Regiunile respective n'au adancit cercetarile, pentru a stabili activitatea politica a celui anchetat si in special functia pe care a detinut-o in miscarea legionara.-

Desi in materialul informativ ce se gasesc in dosar cules fie de fosta jandarmerie, politie sau organele Securitatii, se arata ca au detinut functia de sef de garnizoana, sector, etc., totusi organul anchetator consemneaza in

procesul verbal, dupa datele declarate de anchetat, ca a fost simplu membru legionar, sau a avut functia de sef de cuib.-

b.- Deasemeni exista o totala contradictie intre materialul informativ, fisa personala, raport de investigatii si procesul verbal de interogatoriu, acolo unde exista in dosar, in sensul ca in fiecare din ele se arata diferite functiuni si deci nu s'a putut trage o concluzie, care din aceste functiuni sunt reale.-

c.- Ancheta a stabilit prin procesul verbal de interogatoriu ca cel in cauza a detinut functia de simplu membru sau sef de cuib, iar pe copertele dosarelor se arata ca a fost sef de garnizoana, sef de sector, membru in politia legionara etc.,-

Exemplificam;

- Trandafir Gh. Trandafir, din com. Alimen-Constanta, este trecut pe coperta dosarului "sef de garnizoana" si anchetatorul nu i-a pus nici o intrebare ce functie a avut in miscare si nici din alte acte nu rezulta ca ar fi fost sef de garnizoana.-

--Baciu Ion din com. Dulgheru-Constanta, este sef de cuib,

- Dumitrescu Virgil, din Targu Neamt, legionar, nu se arata localitatea unde a activat si nici ce functie a avut.

- Schiopu Ion din com. Balta Raional Filiasi Regiunea Craiova, arestat ca membru legionar, pe coperta este scria "sef de garnizoana" din acte nu rezulta aceasta. Este taran sarac care are 6 copii, 2,1/2 ha, pamant arabil, fara lingerie pe el, are 2 cl. primare.-

- Dragonescu Titus, din Raionul Resita medic higienist la Ramnicul Valcea, din toate actele reese ca a fost membru in miscarea legionara, iar pe coperta este trecut "sef de sector legionar".-

d.- In unele dosare nu se afla decat materialul cules de foata jandarmerie, fara sa se vada vreo verificare a organelor operative asupra situatiilor acestor elemente.

e.- In unele dosare s'a gasit material informativ a doua persoane cu acelaasi nume.

Exemplu; In dosarul Nr. 2767 se afla material informativ pentru Podaru Vasile, plugar din comuna Comani Raionul Dragonesti Reg. Bucuresti, nascut la 5 Octombrie 1905, fiului Ilie si Ileana, sef de garnizoana si pentru Podaru Vasile

profesor, nascut in Romanx la 14 Octombrie 1905, fiul lui Gheorghe si Ana, sef de sector.-

In dosarul nr.29390 al internatului Busila Ion se afla materialul legionarului Busila Petre.-

f.- Trebuie de aratat de asemenea ca munca de ancheta sa facut greoi si confuza, fapt ce a dezorientat atat pe anchetator, cat si pe anchetat, nerezultand astfel o situatie pozitiva si clara.-

Exemplificam printr'un interogator ce s'a luat cu ocazia cercetarilor;

Dosar nr.2828 privind pe Grigorescu St.Dumitru din com.Lolos Raionul Oltetul Reg.Craiova, interogator la C.T.Bucuresti. Acesta declara ca nu recunoaste ca a fost legionar, ci, ca a facut politica P.N.T.Meni din anul 1923-1947 si ca a detinut functia de presedinte al organizatiei comunale. Totusi organul anchetator continua cu intrebarile; " De cine ai fost recomandat in organizatia legionara? ", la care i se raspunde ca nu a fost recomandat de nimeni intrucat nu a fost legionar. Si mai departe este intrebat; " Cine mai facea parte din acest cuib? ", intrebare care nu avea nici un sens, fiindca anchetatul raspunde negativ si nici nu aratase ca a activat in vreun cuib, etc., incheind procesul verbal cu intrebari numai in problema legionara.-

Subcomisiunile vazand ca in aceasta situatie se afla un numar de cazuri destul de mare, au gasit necesar sa stea de vorba si cu internatii respectivi, incercandu-se in acest mod sa se clarifice situatia lor.-

Din discutii purtate cu ei, s'a constatat ca unii legionari care in dosarele de ancheta erau trecuti ca simpli membri sau sefi de cuib, au detinut functii mai mari, ca sef de garnizoana, de sector, etc.-

Exemplificam;

Dosar nr.2739 privind pe Rujan Damian din Pitesti.

Din dosarul personal de ancheta se constata ca a fost numai simplu membru legionar, din discutii, luandu-i-se declaratie, recunoscute ca a fost sef de garnizoana.-

Dosar nr.1844 privind pe Radut V.Gheorghe zis Cristea, aceiasi situatie. -

De asemenea, internatii Mica Ion si Buibasi Ion, in

actele de cercetari erau tratati ca au detinut functia de
sef de cuib, iar la discutii au recunoscut, primul ca a deti-
nut functia de sef de garnizoana, iar secundul sef de sect

Cum nici in acest fel nu se putea stabili in
toate cazurile functiunile ce le-au avut in miscarea legi-
nare, subcomisiunile de acord cu comisia speciala au hotar-
sa cere aprobarea Comisiei Centrale ca sa se procedeze, pe
Regiunile respective de Securitate, la o reverificare teme-
ca a acestor cazuri.-

In acest scop s'au dat spre reverificare Dire-
ctiei a III-a din M.S.S., un numar de 58 dosare.-

Rezultatul reverificarilor a confirmat ca in
trădevar unele elemente au cautat sa-si ascunda activitate
si functiunile ce le-au avut in miscarea legionara, iar pe
tru altele s'a stabilit ca n'au detinut functii, ci au fost
numai simplii membri sau sef de cuib (24 cazuri din cele 58
pentru care s'a intocmit tabel special spre a fi supusi Comi-
siei Centrale, pentru a decide asupra punerii lor in libe-
tate).-

Totusi si cu ~~ocazia~~ ocazia acestei reverificari
unele Regiuni ale M.S.S. au facut investigatii superficia-
le, luand câte doua trei referinte "telegrafice" si nu de
claratii, din care nu rezulta nici de data acestei functii
ce a detinut cel in cauza si nici nu s'au intocmit fișa per-
sonala, raportul de investigatii, precum si referatul respec-
tiv cu concluzii si propuneri, fapt ce ne-a determinat sa
cerem o noua reverificare (Regiunile Cluj, Craiova si Timi-
soara).-

Bazati pe experienta celor 58 cazuri, Subcomi-
sionile au intocmit un referat in care cerea sa se aprobe re-
verificarea unui numar de 355 dosare, pentru care s'a int-
ocmit tabele pe Regiuni si inaintat la M.S.S. spre a decide

3- In urma aprofundarii decretului de amnistie a
pedepselor celor condamnati pentru participare la rebeli-
oana din anul 1941, s'au gasit dintre cei rearestatii un nu-
mer de 149 dosare cu fosti legionari sau apolitici parti-
cipanti.-

Serviciul de evidenta al Legărilor nu are o s-
tuatie clara pentru aceasta categorie deoarece inpotriva
acestora nu s'au emis mandate de arestare de catre inst-
tutele ce i-au judecat si nici nu exista vreo decizie de

Problema

ternare, care sa cuprinda timpul la cat au fost condamnati.-

Din cercetarea dosarelor nu rezulta in toate cazurile quantumul pedepsei, instante care i-a condamnat si nici cat timp a executat anterior din pedeapsa.

Printre condamnati sunt care n-au deținut funcții in mișcarea legionară sau nu au fost legionari și alții care au executat aproape in intregime pedeapsa, cum este cazul fostului membru legionar Savu Simion, dosar nr. 128223, care a fost condamnat de Tribunalul Militar Timișoara la 8 ani inchisoare pentru deținere de arme și după cum rezultă din declaratia lui consemnata in procesul verbal de interogatoriu, precum și din mențiunea pe coperte dosarului, a executat 7 ani, reamănandu-i de executat un an, pentru care nu exista nici o formă legală de deținere atat la dosar, cat și la serviciul de evidență al Lagărului.-

Subcomisiunile au intocmit tabele pentru această categorie de condamnati, pentru a se decide asupra situatiei lor, fie emitandu-se mandate de arestare pe timpul cat mai au de executat din pedeapsa, fie incedrandu-i in C.M. pe o anumită perioadă de timp egală cu restul pedepsei neexecutată.-

3. Batrâni, inapti și T.B.C. in problema legionară.-

Cazarea, paza și intratinerea lor grevează asupra bugetului statului cu sume de bani destul de importante. Dar pentru scopirea acestor cheltueli și pentru grabirea construirii Canalului Dunare-Marea Neagră este nevoie de oameni apti de muncă și sănatoși.-

In Lagărul Special Peninsula au fost internate și incarcerate un număr de 465 elemente inapte pentru muncă fizică și un număr de 2 elemente batrane, care pe langa că nu dau nici un randament in muncă, formează in acelaș timp un balast, pentru administratie și in special pentru productie, intrucat cei apti pentru muncă trebuie să dea randament pentru intregul efectiv, adică să muncească in așa fel, incat să indeplinească, și normele celor care nu muncesc.

Aceasta are repercusiuni si asupra productiei intrucat se lucreaza "de mantuiala", pentru a indeplini si norme acestora, iar pe de alta parte ei stau in locul altor elemente valabile de munca, care lansezesc in Penitenciare sau alte locuri de detinere.-

Deaceia Subcomisiunile aprecieaz ca greșit au fost internati batrani si inapti in coloniile de munca, cand ar fi putut sa stea in locuri neproductive in Penitenciare.-

In acest scop s'au intocmit tabele speciale de inapti si batrani, unicele au detinut functii in miscarea legionara dela sef de garnizoana inclusiv, in sus si alti dela sef de garnizoana in jos, pentru ca forurile superioare sa decida asupra situatiei lor.-

C.- CONSTATARILE SUBCOMISIILOR in PROBLEMA POSTELOR PARTIDE ISTORICE, sau ALTE ORGANIZATII CONTRAREVOLUTIONARE.-

Si in aceasta problema Subcomisiunile au avut de constatat numai daca elementele arestate intra sau nu, in prevederile Instructiunilor Consiliului de Ministri, intrucat nu poate fi vorba de punere in libertate deoarece au fost arestate la 16 August 1952 si internate pe timp dela 12-60 luni.-

Instructiunile Consiliului de Ministri precizeaza ca; " Nu vor fi pusi in libertate urmatorii; punctul 4. Detinuti care pana la condamnare, indiferent de functia de au detinute sau avut o activitate indelungata in miscarea legionara, P.N.T. sau alte partide istorice.-

Deasemeni acei care au detinut functii in conducerea partidelor istorice, pana la Comitetul Judetean inclusiv".-

Luandu-se in cercetare dosarele privind aceasta categorie de internati, semnaleam urmatoarele;

a.- Cu privire la functiile avute in partidele istorice.-

S'au gasit un numar de 287 dosare, din care rezulta ca internatii respectivi au detinut functii in partidele istorice dela Comitetul Judetean exclusiv in jos.-

Pentru aceste elemente s'a intocmit un tabel special al pentru ca forurile superioare sa decida asupra situatiei lor, dat fiind ca ei nu intra in prevederile Instructiunilor mai sus amintite si asupra puneri lor in libertate, Comisia Speciala nu ne-a dat nici un ordin.-

Din cuprinsul actelor aflate in dosarele individuale de ancheta, nu rezulta daca pana la data arestarii au avut o activitate indelungata contrarevolutionara. In unele fise personale intocmite de organele M.S.S., se mentioneaza ca unii dintre ei au avut manifestari dusmanosase contra Regimului de Democratie Populara sau sau mai activat dela disolvarea partidului respectiv

dului respectiv, sau "nu se manifesta fatis", Etc. Deci punct plecare pentru a stabili cu certitudine daca cel in cauza p la data arestarii, 16 August 1952, a mai avut vreo activitate trarevolutionara, in dosare nu exista.-

Deasemeni cei cuprinsi in tabelul de 287 cazuri au avut functiuni fie ca presedinti, vicepresedinti, secretar casieri, fie membri in comitetele din orasele si comunele ur resedinte si neresedinte de Plasa.-

Organele anchetatoare si aici au avut lipsuri, in sul ca au consemnat in procesele verbale de interogatorii, n c elice au declarat ei, netinand cont de materialul informat ~~ca~~ ^{ca} avut la dosar, sau nu au luat declaratii dela Presedin sau oricare alt membru din Comitetele de Judet respective, c se aflau in ac elac timp in curs de cercetare si deci in a mod putea sa defineasca pozitia celui anchetat.-

b.- Partidul Crucea cu Sageti.

Dosarele internatiilor in aceasta problema sunt incomplete deoarece nu se arata data arestarii, nu se arata cizia pe baza careia au fost incadreti in C-M-, durata inter si nici nu exista vreun act la dosar inafara de coperte c insuntru lor este tiparita fisa personala completata cu d de stare civila date cu caracter informativ si motivele int na ri in care se arata, de exemplu; "in anul 1941, s'a incadre in Crucea cu Sageti din Oana Dejului si ales de conducator partidului din Oana Dejului", intocmit de; Slt.ss/indescifr (dosar nr.13298, privind pe Cengheri S.Desideriu).-

Redam mai jos cazurile intalnite cu ocazia ver carilor in aceasta problema;

- Dosar nr.13298 privind pe Cengheri Desideriu,
- Dosar nr.13279 privind pe Sava A Andrei.
- Dosar nr.13254 " " Bont Gh.Gheorghe.
- Dosar nr.9823 " " Gace Ioan.
- Dosar nr.13261 " " Gal I.Alexe.
- Dosar nr. 9856 " " Simon I.Ioan.
- Dosar nr.13264 " " Mihai Gh.Gheorghe
- Dosar nr.13290 " " Boris A.Otto.
- Dosar nr. 9809 " " Bertalan Gh.Dionisie
- Dosar nr.13262 " " Gombos M.Andrei
- Dosar nr.10391 " " Rosca I.Ioan.
- Dosar Nr. 13259 " " Domnianschi P.Caru
- Dosar Nr. 9869 " " Vaide A.Alexandru,

215

Probleme

c.- Alte cazuri

Au fost trimise dela M.S.S.dosare din care nu rezulta data arestarii,Decizia de internare,timpul pe catx este internat precum si de multe ori apartenenta politica sau functia avuta.-

Exemplificam cazuri care nu cuprind unele din aceste date.-

Dosar nr.108248,Bratescu Toma,P.N.T.,P.S.D.

Dosar nr.108350,Sima Valer,legionar

Dosar nr.98803 -Vesaluanu Simion,legionar sef garnizoana,

Dosar nr.98807-Toma Marcu,legionar sef de garnizoana.

Dosar nr.82066-Sgarcea N.Constantin,are o telegrama si o adresa intre autoritati,prin care se cere sa se raspunda daca are ca zier.-

Dosar nr.108655,Buica Constantin,S.S.I.

Dosar nr.117438 -Tanase Ion,P.N.L.

Dosar nr.80293 -Richter Anatolie,are corespondenta intre M.S.M.Mi Dir.Generala a Politiei.-

-Dosar nr.96707 -Spuzoiu Ioan sef plasa legionar.

Dosar nr.85442-Rafael Constantin S.S.I.

Dosar Nr.67079 -Sofronie Toma S.S.I.

d.-Batrani,inaptii si T.B.C.in problema partidelor istorice.-

S'au intocmit tabele de batrani cuprinzand un numar de 8,de inapti in numar de 465 (la un loc cu topografi)-

D.-CONSIDERATIUNI GENERALE

a.-Cu privire la legalitatea detinerilor.

Din cele arstate pana acuj rezulta ca o serie intreaga de elemente,care desi merita sa ramana in Colonie nu au nici o forma legala de detinere.-

Deasemeni,sunt numeroase cazuri,conform tabelului anexa care nu sunt dosare,sau chiar daca au ele nu contin material probatoriu pentru toate elementele arestate si internate.

Cu ocazia operatiunilor din 19 Iulie si 16 August 1952,organele operative M.S.S.au retinut si apoi au internat persoane care nu se incadreaza in Instructiunile Consiliului de Ministri R.P.R.asa cum sa aratat in problema legionara si a partidelor istorice cu privire la functiuni dela sef de garnizoana in jos si dela Comitetele Judetene in jos.-

Liberarea condamnătilor juridici la expirarea pedepsei, se face numai în urma avizului M.S.S., pentru care Serviciul de evidență al locului de detenție respectiv, este obligat să înainteze tabele cu cel puțin 4 luni de zile înainte de expirarea pedepsei pentru cei condamnați și cu 2 luni de zile pentru internați.

Dacă Serviciul de evidență trimite aceste tabele în timp util, nu tot așa se întâmplă cu sosirea avizelor de punere sau nu, în libertate, a deținuților.-

Acste avize sosesc cu mari întârzieri care dau două aspecte;

1.-Se pun în libertate cu întârzieri de la 1-6 luni.

2.-Dacă cei condamnați sunt internați pe un timp de 6-12 luni, administrativ, timpul scurs de la data expirării până la sosirea avizului, nu este socotit în internarea administrativă, așa încât deținutul pe lângă cele 6-12 luni, aplicabile prin Decizie, a mai executat un timp de alte 6 luni sau chiar mai mult, fără să aibă o formă legală.-

Uneori se întâmplă ca avizele să nu vină deloc.-Așa de exemplu, la data de 16 Iulie 1952 cu raportul nr.2311, Serviciul Evidenței al Lagărului a cerut aviz pentru un număr de 54 deținuți, care la expirarea pedepsei în lunile Septembrie și Octombrie 1952, la care până la 16 Noiembrie 1952 data transferării lor la alte colonii, nu s'a primit nici un rezultat.

b.- Cu privire la modul de organizare și funcționarea evidenței deținuților.-

Serviciul C.M. nu are formate toate dosarele pentru fiecare deținut în care să conțină materialul respectiv, deciziile de internare și durata internării, iar Direcția Lagăre și Colonii de muncă are deficiențe în ce privește evidența locurilor de detenție unde se afla fiecare deținut.-

Acet lucru rezulta din faptul că nu s'a putut vedea de către Subcomisiuni un număr de 389 dosare pedepșart iar pe de altă parte au fost dosare care au circulat din Colonie în Colonie pentru că să fie găsiți internați al căror obiect îl formau.-

Deasemenea au fost câte două și chiar câte trei dosare pentru un internat care au parvenit Subcomisiilor esalonat, la intervale destul de mari, lucru ce face a îngreuna foarte mult munca de verificare a acestor dosare internate ele nu au fost conexe, formând un singur dosar.-

217

Este posibil ca din cauza acestui sistem sa apara un internat de doua ori, in tabele diferite.-

In loc de dosare s'au trimis fise personale sau tabele cu fosti politisti legionari si functiuni legionare, care nu si-au atins scopul pentru care au fost constituite subcomisiunile, intrucat din aceste fise nu rezulta data arestati si termenul de internare administrativa, ele au folosit numai ca material ajutator, la conturarea mai precisa a functiunilor pe care le-a detinut internati care au avut deja dosare cu toate datele necesare.-

Serviciul de evidenta al Lagarului Special Peninsula Valea Neagra in ceea ce priveste evidenta internatilor nu are nici un dosar format. Nu se gaseste decat fise pentru fisier intocmit de grea dupa declaratiile interastului.-

Ori, stiut este ca orice detinut trebuie sa aibe un dosar personal cuprinzand hotararea de condamnare, mandatul de arestare sau Decizia de incadrare in C.M., data inceperii pedepsei, data expirarii pedepsei, infractiunea pentru care s-a facut vinovat etc.-

Pentru a ilustra acest caz dam mai jos in extras o situatie dupa buletunul centralizator statistic intocmit de serviciul evidentei Lagarului cu privire la durata internarii la data de 1 Martie 1963;

Internatii administrativ M.S.S.

Categ, Sociala	6-12 luni.	12-24 luni.	peste 24 luni.	a caror perioada de depasa nu se cunoaste	Total.
Tarani saraci	1	65	5	164	235
Tarani mij-	1	119	7	300	427
Chiaburi	0	38	6	137	181
Muncitori	5	176	49	416	646
Mici Burghezi	6	312	113	1235	1668
Burghezi	-	10	3	40	53
Total	13	720	183	2292	3210

Asa dar, din totalul de 3210 internati sunt 2293 internatii a caror internare administrativa nu se cunoaste si nu au nici un dosar format.-

Trimiterea internatilor in lagare s-a facut numai pe baza de tabele nominale fara alte date si fara dosarele respective.-

c.-Conditiiile de detinere si rezolvarea plangerilor detinutilor.

S'a zatat ca numarul total al detinutilor condamnati si internati politici a fost de 5521 la date de 18 Decembrie 1952.-

In prezent Lagarul la data de 1 Martie 1953 are un numar de 2355 condamnati penal si 3210 internati politici deci in total 5565 detinuti.-

Acestia sunt cazati in barsei proprii pentru locuit, avand cazarmamentul necesar, in special cei care muncesc.-

Cu privire insa la inapti si batrani precum si elementele recalcitrante, conditiile de cazare sunt altele.-

Asa de exemplu inapti si batrani sunt cazati supraaglomerati fata de capacitatea normala de dormit. Acolo unde o camera are o capacitate de circa 40-50 persoane, sunt cazate circa 60-70 persoane. Deasemeni tot acestia nu au paturi suficiente iar paturi pentru invalit nu au deloc, pentru care motiv dorm pe scandura si se invelise cu inbracamintea lor proprie.-

In cealaca priveste aplicarea de sanctiuni disciplinare detinutilor care se abat dela normele prevazute de regulamentul pentru regimul penitenciarilor, ele sunt in conformitate cu regulamentul, abuzurile inee tand odata cu elaborarea ordinului de a nu se mai bate.-

Cu privire la plangerile scrise sau verbale adresate de catre condamnati juridici conducerei lagarului, ele sunt primite si plangerile scrise adresate instantelor sunt trimise locului in drept prin ferurile superioare ale lagarului.-

Cu aceasta ocaziune mentionam ca activitatea Subcomisiunilor a constat ^{mai} in scia ca a trebuit sa indentifice, sa caute desorele si sa refere asupra a peste 100 de plangeri adresate de membri familiilor detinutilor catre C.C. al P-M-R-Consiliului de Ministri, Prezidiului Marii Adunari Nationale. M.D.S. si Procuraturii Generale R.P.R.-

Atat condamnati, estx si internatii se bucura de favearea de a scri si primi pachete, scrisori etc.-

d.- Acidente si coeficientul mortalitati.

Dela 16 Dec embrie 1952 pana la 15 Martie 1953 au fost 29 cazuri de decese astfel;

Dela 40-50 ani 1, Dela 50-60 ani 15, dela 60 ani in sus 11, total 27.-

T arani mijlocosi 5, chiburi 4, muncitori 4, mici burghezi 13, burghezi 1, total 27.-

Acestia 27 sunt din internatii politicii, iar din condamnati penal sunt 2.-In total deci 29 decese.-

Accidentele de munca au loc fie din neglijenta detinutilor fie din lipsa materialului de protectie sau din lipsa de prevenirea lor la timp, de catre organele in drept.-

Din cele 29 cazuri 28 au decedat de batrani sau fiind suferinzi de diferite boli, iar unul a fost accidentat.-

In perioada 1 Ianuarie 20 Martie 1953 accidentele de munca au evoluat astfel;

Accidente mortale un caz, accidente mari 3 cazuri care s-au soldat cu internarea in spital; accidente mijlocii 7 cazuri, iar accidente mici 234 cazuri.-

Toate aceste accidente ar fi evitate daca D.L.C.M. ar depune mai multa staruinta pe ntru ca D.G.C. sa respecte contractul incheiat pentru protectia muncii.-

e.-Decretul nr.72 din 23 Martie 1950

Decretul 72/1950 cu privire la eliberarea detinutilor inainte de termen pana in prezent la acest lagar nu a fost pus in aplicare desi ar avea cazuri.-

El are un rol educativ asupra detinutilor si formeaza un stimulent in munca pentru cei ce fac o munca continua, sunt disciplinati, au o comportare buna si nu se manifesta ostil inpotriva regimului nostru.-

Remane ca sarcina pentru conducerea lagarului sa puna in aplicare acest decret.-

E.-GRE UYATI INTAMPINATE IN ACEASTA PERIOADA DE ACTIVITATE

TATE

In cuprinsul raportului am semnalat o serie de greutati care s-au facut ca verificarea sa se faca intr'un timp destul de lung.

Astfel;

- Intocmirea tabelelor alfabetice a peste 5500 detinuti.
- Aducerea dosarelor dela M.S.S. la intervale mari.
- Necesitatea cautarii si scaderii dosarelor in tabele pentru o mai buna evidenta a dosarelor sosite si acelor care nu au fost aduse.

- Specificul dela acest Lagar, in sensul ca in majoritatea covarsitoare a dosarelor, privesc internati politici, care nu au probe evidente pentru stabilirea functiunii se au detinut in partidele contrarevolutionare.

- Asteptarea rezultatului reverificarii acelor 58 cazuri elemente legionare, pentru ca dupa aceea sa se treaca la o

Probleme

Probleme

noua verificare a dosarelor pentru a se scoate toti acei in cazuri similare.-

- Trierea si scoaterea dosarelor cu elementele din fostele partide istorice care au detinut functiuni dela comitetul judetean in jos, in urma directivelor trasate de Comisia Speciala, s'a facut deabia in ultimile zile, fapt ce a necesitat verificarea a peste trei mii dosare, si apoi intocmirea tabelelor speciale.-

- Circulatia dosarelor dela o colonie la alta pentru a se afla unde se gaseste incarcerat cel in cauza.-

- Trimiterea a doua si chiar trei randuri de dosare pentru acela internat, deasemeni a constituit o greutate in munca Subcomisiunilor.

- Ca-nta-reu si intocmirea de referate la peste 100 cereri adresate de membrii familiilor detinutilor si internatilor, catre organele noastre de Partid si de Stat.-

F. INCHEREA LUCRARILOR SI PROPUNERI

Subcomisiunile isi incheie lucrarile ramanand ca ulterior sa fie rezolvate urmatoarele probleme;

- Clarificarea situatiei celor circa 400 internati care nu au avut dosare si pentru care sa intocmit tabel nominal.

- Clarificarea situatiei legionarilor in urma reverificarilor ce se va face de catre M.S.S. prin Regiunile respective, care sunt in numar de 366.

- Clarificarea situatiei internatilor ce au avut functiuni in fostele partide istorice dela Comitetul Judetean in Jos, dupa ce Comisia Centrala va decide.-

- Clarificarea situatiei batranilor, inaptilor si TBC. internati si condamnati tot dupa ce Comisia Centrala va hotara asupra lor, precum si asupra carora nu li s'au adus dosare la Subcomisii.

- Punerea in practica a Decretului 72/1950, cu privire la punerea in libertate inainte de termen a elementelor meritoase.-

- Avizele M.S.S. cu privire la punerea in libertate sau prelungirea internarii sa fie date in termen util.-

- Clarificarea situatiei elementelor legionare condamnate pentru participare la rebeliune, care nu au nici mandate de arestare si nici Decizii de internare.-

- Clarificarea situatiei elementelor P.C.S. care deasemeni nu au Decizii de internare.

Se revizuieste C.M. si D.L.C.M. sa se organizeze serviciul de evidenta a l. legarului, pentru a forma dosare, pentru fiecare internat, cuprinzand toate datele necesare.-

Pentru urmarirea si solutionarea acestor probleme PROPUNEM, ca dupa ce Comisia Centrala va hotara asupra lor sa se constituie o Comisiune Speciala locala, pentru aducere la indeplinire a acestor lucrari.

Se anexeaza urmatoarele tabele;

- 1.-Tabel de internati care nu au avut dosare.
- 2.-Tabel de legionari dati spre reverificare pe Regiuni.-
- 3.-Tabel de legionari condamnati pentru participare la rebeliune.
- 4.-Tabel de internatii care au detinut functiuni in fostele partide istorice dela Comitetul Judetean in jos.-
- 5.-Tabel de inaptii legionari cu functii dela sef de garnizoana in sus.-
- 6.-Tabel de inaptii legionari cu functii dela sef de garnizoana in jos.-
- 7.-Tabel de batrani ai TBC.
- 8.-Tabel de politisti inapti.
- 9.-Tabel de inaptii pentru care nu au avut dosare

Subcomisiunea 1.

Procuror Niredescu N-lae. *Niredescu*
 Slt.M.S.S.Panait Petre. *Panait*
 Lt.Maj.M.A.I.Burgjisan P. *Burgjisan*

Subcomisiunea 2.

Procuror Popa Vasile *Popa*
 Lt.Maj.MSS.Spiridon *Spiridon*
 Slt.M.A.I.Achim C. *Achim*